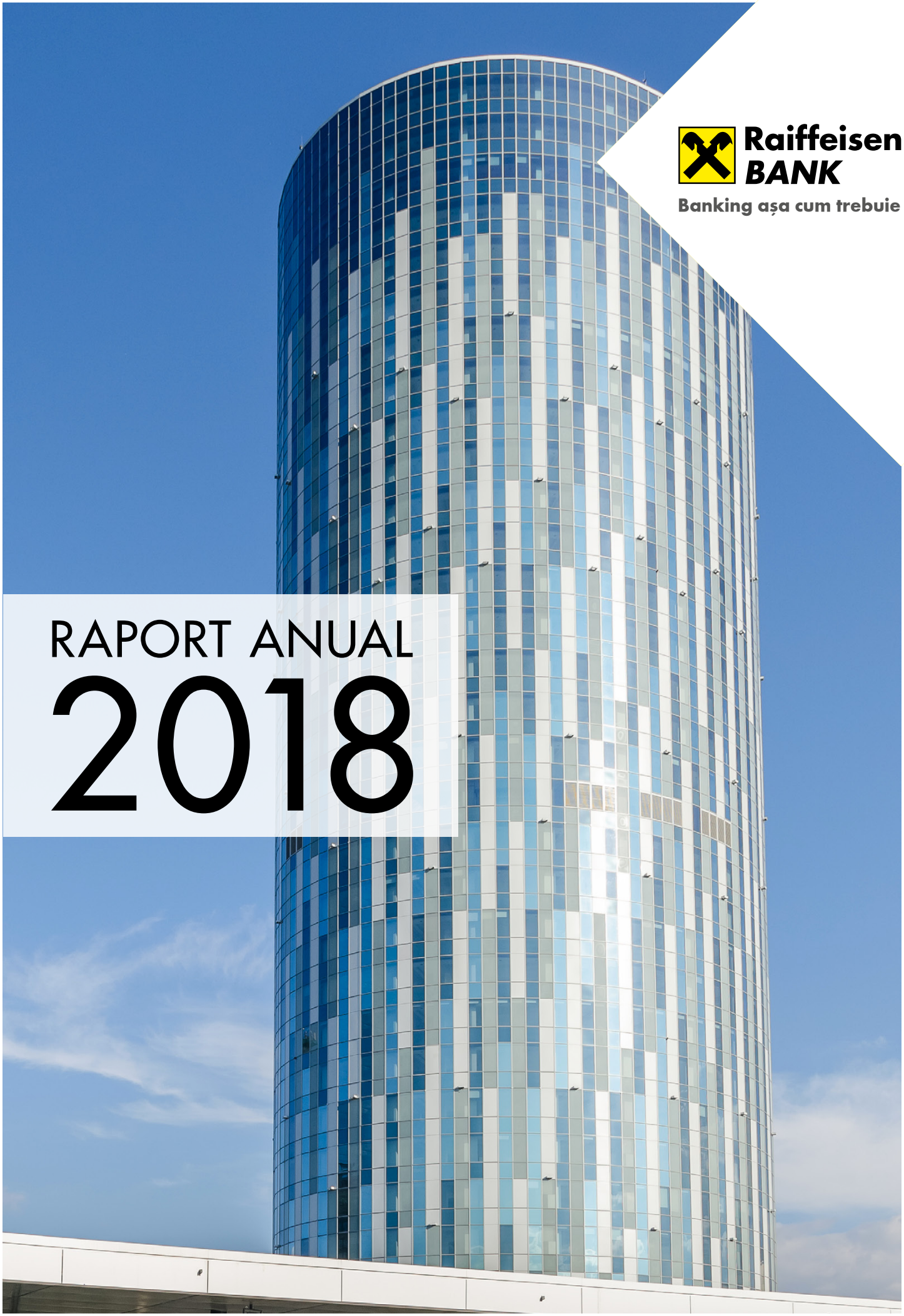

Raiffeisen BANK

Banking așa cum trebuie

RAPORT ANUAL 2018

Principalii indicatori financiari

SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE CONFORM IFRS

	2018* EUR '000	2017* EUR '000	VARIAȚIE (%)
CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE			
Venit net din dobânzi	329.486	257.885	28%
Venit net din comisioane	137.344	128.350	7%
Profit din tranzacționare	76.941	68.139	13%
Cheltuieli administrative	-290.960	-280.981	4%
Profit/(pierdere) înainte de impozitare	229.360	132.233	73%
Profit/(pierdere) după impozitare, dar înainte de câștigul net din vânzarea activității întrerupte	192.068	111.407	72%
Profitul net al exercițiului financiar	192.068	111.407	72%
Acțiuni ordinare	12.000	12.000	0%
Câștiguri pe acțiune (în EUR/acțiune)	16.006	9.284	72%
BILANȚ			
Credite și avansuri acordate băncilor (incluzând și plasamente la bănci)	93.882	19.170	390%
Credite și avansuri acordate clienților	5.605.686	4.764.328	18%
Depozite de la bănci	114.940	109.274	5%
Credite de la bănci	173.653	200.356	-13%
Depozite de la clienți	7.086.602	6.384.177	11%
Capitaluri proprii (inclusiv interese minoritare și profit)	897.151	771.932	16%
Total bilanț	8.746.872	7.912.806	11%
INFORMAȚII REGULATORII			
Active ponderate cu riscul, inclusiv riscul de piață	5.079.911	4.691.815	8%
Total fonduri proprii	848.593	729.325	16%
Total cerințe fonduri proprii	406.393	375.345	8%
Rata de acoperire a excedentului	108,81%	94,31%	14,5 PP
Rata capitalului de bază (Tier 1), inclusiv riscul de piață	14,66%	13,14%	1,5 PP
Rata fondurilor proprii	16,70%	15,54%	1,2 PP
INDICATORI DE PERFORMANȚĂ			
Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) înainte de impozitare	31,86%	19,07%	67%
Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) după impozitare	26,68%	16,07%	66%
Rata cost/venit	52,15%	60,36%	-14%
Rentabilitatea activelor (ROA) înainte de impozitare	2,75%	1,73%	59%
Rata risc/câștig	11,49%	20,85%	-45%
RESURSE			
Număr de angajați	5.087	5.314	-4%
Unități bancare	419	451	-7%

*Conversie informativă în euro, neauditată

Cuprins

În anul 2018, Raiffeisen Bank s-a implicat cu responsabilitate în deservirea a peste 2 milioane de persoane fizice, aproximativ 91.000 de IMM-uri și 5.700 de companii mari și medii. Banca a continuat să fie un finanțator responsabil al economiei românești, creditele acordate clienților apropiindu-se de 6 miliarde de euro.

Cuvânt înainte și prezentarea Grupului

Cuvânt înainte

„Întotdeauna am spus că succesul nu vine imediat și nici dintr-odată. Rezultatele excepționale de astăzi au în spate ani de eforturi, de încercări, de eșecuri și de reușite. 2018 este anul cu cele mai bune rezultate ale Băncii de până acum, iar acest lucru se transpune în faptul că suntem un finanțator responsabil al economiei românești, creditele acordate clienților se apropie de 6 miliarde de euro, avem aproximativ 5.000 de salariați și suntem unul dintre cei mai importanți contributori la bugetul de stat."

Steven van Groningen,
Președinte și CEO
Raiffeisen Bank

Cuvânt înainte

Anul 2018 a fost pentru Raiffeisen Bank cel mai bun din istoria sa pe piața locală, din punctul de vedere al rezultatului financiar net. Bineînțeles că în realitate acest lucru înseamnă, de fapt, mai multe finanțări pentru companiile din România și pentru oameni – ceea ce, în viața de zi cu zi, se traduce prin companii cu tehnologii mai noi sau spații de lucru mai moderne, mai multe locuri de muncă în condiții mai bune, locuințe mai spațioase și mai moderne pentru români, dar și într-o contribuție mai mare la bugetul de stat, prin taxe și impozite.

În 2018, Raiffeisen Bank a finanțat economia națională cu 15 miliarde de lei în credite noi, în acest fel ajungând, în ansamblu, la o cotă de piață de circa 10% pe creditare. În același timp, clienții au continuat să aibă încredere în banca lor, astfel că depozitele acestora au crescut anul trecut cu 11%, deși dobânzile scăzute la depozite nu au încurajat în mod special economisirea.

Dacă analizăm pe segmente avansul stocului de credite, este îmbucurător că cea mai mare creștere a fost în segmentul companiilor medii și mari (cu 23%), urmat imediat de cel al întreprinderilor mici și mijlocii (cu 13%). În același timp, clienții persoane fizice au accesat cu 10% mai multe credite decât anul precedent, cu un avans al creditului de consum în linie cu evoluția consumului în ansamblul economiei. Banca a continuat să adapteze portofoliul de produse și, mai ales, accesul la credite, migrând către un proces complet digitalizat și la îndemână. În acest context, Raiffeisen Bank și-a păstrat și poziția de lider pe piața cardurilor de credit, cu un portofoliu de peste 500.000 de carduri, cu 6% mai mult față de 2017. Populația însă a continuat și să economisească, depozitele în acest segment fiind mai mari cu 23% față de anul precedent, în condițiile unei creșteri medii a salariilor pe piața muncii de circa 8% în termeni reali.

Investițiile susținute în digitalizarea sistemelor și proceselor au avut un efect pozitiv în ceea ce privește accesul clienților la produsele și serviciile Băncii prin intermediul canalelor digitale, cu o creștere accentuată a numărului de tranzacții și de utilizatori, în special pe canalul de mobile banking. Astfel, la sfârșitul anului, numărul de clienți care utilizează canalele digitale a ajuns la circa 600.000, iar procentul de plăți efectuate pe aceste canale a urcat la 95%. Una dintre investițiile importante de anul trecut a fost extinderea mașinilor multifuncționale (MFM) până la 242, care, împreună cu flota de 950 de ATM-uri și peste 20.000 de POS-uri, asigură un acces extins la servicii 24/7.

Am menținut în același timp și acoperirea națională urbană, cu o distribuție geografică echilibrată, prin 419 de agenții bancare, iar în 36 dintre acestea operațiunile cu numerar s-au transferat la MFM-uri. În acest fel, colegii noștri din agenții pot acorda clienților mai mult timp pentru consiliere, atât în ceea ce privește soluțiile de creditare, cât și cele de economisire sau utilizare a canalelor digitale pentru operațiuni curente. Am intensificat și eforturile de popularizare a informațiilor utile pentru o bună administrare a bugetului personal și al familiei, dezvoltând și promovând programe cum este Money Bistro.

Accesul la finanțare rămâne un subiect important în segmentul IMM-uri, iar aici preocuparea noastră a fost să continuăm colaborarea cu instituții și programe care asigură acestui segment finanțare în condiții mai bune – așa cum este colaborarea cu Fondul European de Investiții (FEI), începută în 2010, prin care peste 4.000 de IMM-uri au beneficiat de credite în condiții de preț și garanții mai bune.

Pentru antreprenorii la început de drum am lansat în 2018 o platformă online dedicată start-up-urilor, Factory by Raiffeisen Bank, care include și finanțarea unor astfel de companii, în urma unui concurs de proiecte pe care îl desfășurăm anual.

Eforturile și realizările notabile de anul trecut ale echipei Raiffeisen Bank pe care am încercat să le sintetizez în aceste rânduri, precum și multe alte îmbunătățiri, idei și inovații, pe care nu le-am menționat, au făcut ca indicatorii de satisfacție a clienților, pe care îi urmărim continuu și care sunt o parte dintre obiectivele noastre, să crească în 2018 pe toate segmentele de clienți.

Suntem activi și în mișcarea patronală din România, prin intermediul Consiliului Patronatelor Bancare (CPBR), unde am dezvoltat dialogul cu partenerii noștri sociali, sindicatele din domeniul financiar-bancar. În 2018, am reușit împreună o premieră: primul contract colectiv de muncă la nivel de ramură din industria noastră. Este important să spunem că atât sindicatele, cât și patronatele sunt preocupate de calitatea și oportunitățile de dezvoltare profesională a oamenilor care lucrează în industria noastră, de care depind în egală măsură și rezultatele noastre, și satisfacția clienților noștri.

În încheiere, mulțumirile mele și ale echipei de management sunt adresate integral și călduros tuturor colegilor din Bancă, pentru că fiecare, acolo unde își desfășoară activitatea în fiecare zi, la muncă sau în orele de voluntariat pe care le oferă comunității din care face parte, contribuie la reputația noastră de bancă responsabilă.

Să avem un 2019 #asacumtrebuie!

Steven van Groningen,
Președinte și CEO Raiffeisen Bank

Conducerea Raiffeisen Bank

MEMBRII CONSILIULUI DE SUPRAVEGHERE LA 31 MARTIE 2019

Johann Strobl – PREȘEDINTE
Martin Grüll – VICEPREȘEDINTE
Andreas Gschwenter – MEMBRU
Hannes Mösenbacher – MEMBRU
Peter Lennkh – MEMBRU
Ileana Anca Ioan – MEMBRU INDEPENDENT
Ana Maria Mihăescu – MEMBRU INDEPENDENT
Lukasz Janusz Januszewski – MEMBRU*
Andrii Stepanenko – MEMBRU*

COMPONENȚA DIRECTORATULUI LA 31 MARTIE 2019

Steven van Groningen – PREȘEDINTE
Cristian Sporiș – VICEPREȘEDINTE, COORDONATOR DIVIZIA CORPORAȚII
James D. Stewart, Jr. – VICEPREȘEDINTE, COORDONATOR DIVIZIA TREZORERIE ȘI PIEȚE DE CAPITAL
Bogdan Popa – VICEPREȘEDINTE, COORDONATOR DIVIZIA OPERAȚIUNI ȘI IT
Vladimir Kalinov – VICEPREȘEDINTE, COORDONATOR DIVIZIA RETAIL
Mircea Busuioceanu – VICEPREȘEDINTE, COORDONATOR DIVIZIA RISC
Mihail Ion – VICEPREȘEDINTE, COORDONATOR DIVIZIA CONTROL FINANCIAR ȘI CONTABILITATE

STRUCTURA RAIFFEISEN BANK LA 31 MARTIE 2019

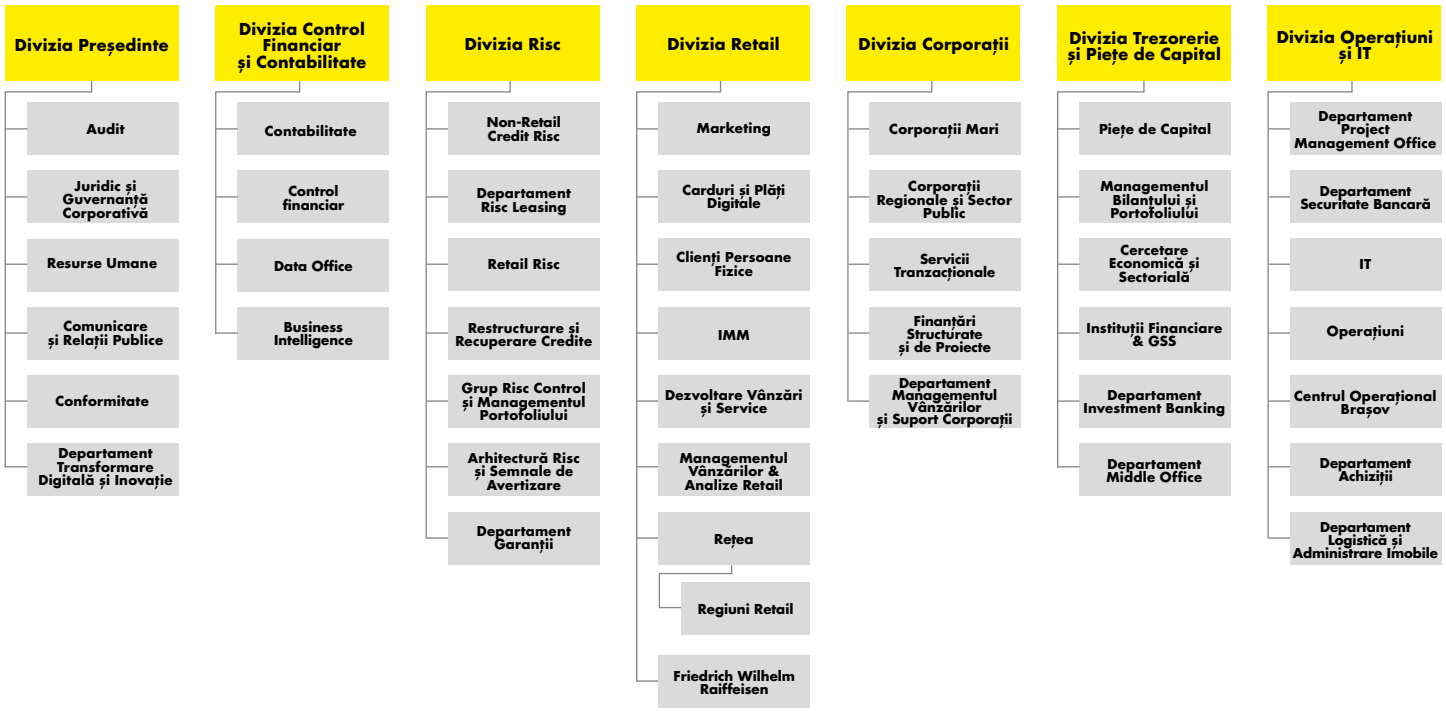

*aprobat de Banca Națională a României în februarie 2019

Guvernanța corporativă reprezintă setul de principii și mecanisme în baza cărora managementul companiei își exercită prerogativele de conducere și control, cu scopul de a-și atinge obiectivele propuse prin implementarea strategiei adoptate, având în permanență o conduită corectă față de clienți, contrapartide, acționari, investitori sau autorități de supraveghere.

Raiffeisen Bank S.A. (Banca) acordă o importanță majoră managementului responsabil și transparent, având ca scop informarea corectă și menținerea încrederii părților cointeresate (nu doar a participanților la piața de capital).
Astfel, Banca aplică principiile definite în Codul de Guvernanță Corporativă (CGC) al Bursei de Valori București (BVB), care poate fi găsit pe pagina de internet a Bursei – www.bvb.ro.

ADUNAREA GENERALĂ A ACȚIONARILOR (AGA)

Adunarea Generală a Acționarilor (AGA) este autoritatea supremă a Băncii. Adunarea Generală a Acționarilor poate fi Ordinară sau Extraordinară. În conformitate cu prevederile Actului Constitutiv al Băncii și ale legislației în vigoare, Adunările Generale ale Acționarilor au o serie de competențe principale.

Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor are următoarele competențe principale:

- Să discute, să aprobe sau să modifice situațiile financiare anuale ale Băncii, după analiza raportului Directoratului și al Consiliului de Supraveghere, precum și a raportului și a opiniei auditorului financiar, și să stabilească dividendele, dacă este cazul;
- Să aleagă membrii Consiliului de Supraveghere și auditorul financiar;
- Să revoce membrii Consiliului de Supraveghere și auditorul financiar oricând va considera necesar;
- Să stabilească remunerația membrilor Consiliului de Supraveghere, precum și principiile și limitele generale cu privire la remunerația suplimentară a membrilor Consiliului de Supraveghere, precum și principiile și limitele generale cu privire la remunerația membrilor Directoratului;
- Să se pronunțe asupra gestiunii membrilor Directoratului, să îi descarce de gestiune și să îi acționeze în justiție, dacă consideră necesar;
- Să stabilească bugetul de venituri și cheltuieli și planul de afaceri pentru următorul an fiscal.

Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor are următoarele competențe principale:

- Schimbarea formei juridice a Băncii;
- Fuziunea Băncii cu alte societăți;
- Dizolvarea sau divizarea Băncii;
- Emisiunea de obligațiuni și conversia unei categorii de obligațiuni în altă categorie sau în acțiuni;
- Reducerea capitalului social al Băncii;
- Orice alte modificări ale Actului Constitutiv al Băncii.

Desfășurarea Adunărilor Generale ale Acționarilor, precum și drepturile și obligațiile acționarilor sunt reglementate prin Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale.

STRUCTURI DE ADMINISTRARE

Administrarea Raiffeisen Bank S.A. este realizată într-un sistem dualist format din Directorat și Consiliul de Supraveghere. Sistemul dualist permite segregarea responsabilităților de conducere a unei societăți comerciale — îndeplinite de Directorat — de responsabilitățile de control/supraveghere care sunt îndeplinite de Consiliul de Supraveghere.
Sistemul dualist asigură eficientizarea procesului de luare a deciziilor operative, întărind totodată controlul asupra factorilor de decizie.

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE

Consiliul de Supraveghere exercită un control permanent asupra activității curente de conducere a Băncii realizate de către Directorat. Consiliul de Supraveghere este format din 9 membri, numiți de Adunarea Generală a Acționarilor prin mandate de 4 ani, cu posibilitatea de a fi realeși pentru perioade suplimentare.

La 31.12.2018, structura Consiliului de Supraveghere și pregătirea profesională a membrilor săi erau următoarele:

Johann Strobl – președinte
Doctor în economie, Universitatea de Economie și Administrarea Afacerilor din Viena, Austria

Martin Grüll – vicepreședinte
MBA, Universitatea de Economie și Administrarea Afacerilor din Viena, Austria

Peter Lennkh – membru
MBA, Universitatea de Economie și Administrarea Afacerilor din Viena, Austria

Andreas Gschwenter – membru
MBA la Universitatea din Innsbruck, Austria

Hannes Mösenbacher – membru
Doctor în economie, Universitatea Viena, Austria

Ileana Anca Ioan – membru independent
MBA, Programul Româno-Canadian și absolventă a Facultății de Automatică a Institutului Politehnic București

Ana Maria Mihăescu – membru independent
Absolventă a Facultății de Relații Economice Internaționale, Academia de Studii Economice București

Andrii Stepanenko – membru
(aprobat de BNR în 07.02.2019)
Absolvent al Universității Economice de Stat din Kiev, Ucraina – Doctorat în Finanțe

Lukasz Janusz Januszewski – membru
(aprobat de BNR în 07.02.2019)
Absolvent al Universității din Varșovia, Polonia – Masterat în economie

Principalele competențe ale Consiliului de Supraveghere sunt următoarele:

- Stabilirea numărului exact de membri ai Directoratului, precum și a competențelor acestora;
- Numirea și revocarea membrilor Directoratului;
- Verificarea conformității cu legea, cu actul constitutiv și cu hotărârile Adunării Generale a operațiunilor de conducere a Băncii;
- Prezentarea, cel puțin o dată pe an, către Adunarea Generală a Acționarilor, a unui raport cu privire la activitatea de supraveghere desfășurată;
- Convocarea Adunării Generale a Acționarilor în situații excepționale, când interesul Băncii o cere;
- Înființarea de comitete consultative prevăzute de lege, dar nu numai, așa cum acestea vor fi considerate necesare în vederea desfășurării activităților Băncii. Comitetele vor fi alcătuite din membri ai Consiliului de Supraveghere;
- Adoptarea și revizuirea periodică a principiilor generale ale politicii de remunerare, precum și implementarea acesteia. Supravegherea directă a remunerării coordonatorilor funcțiilor de administrare a riscurilor și de conformitate.

În cursul anului 2018, au avut loc 5 ședințe ale Consiliului de Supraveghere, deciziile Consiliului fiind luate cu unanimitate de voturi de către membrii prezenți. De asemenea, un număr de 22 decizii a fost luat prin ordine de lucru.

Consiliul de Supraveghere a înființat un număr de 5 comitete din rândul membrilor săi, și anume: Comitetul de Audit, Comitetul de Nominalizare, Comitetul de Remunerare, Comitetul Executiv de Credite și Comitetul de Risc al Consiliului de Supraveghere.

Cele 5 comitete înființate de Consiliul de Supraveghere

Comitetul de Audit

Obiectivele Comitetului de Audit sunt îmbunătățirea activității Băncii (respectiv dezvoltarea și menținerea unor bune practici de administrare a activității) și asistarea Directoratului Băncii și a Consiliului de Supraveghere în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin. Comitetul de Audit acționează ca interfață între Bancă și auditorul statutar sau firma de audit și este un element important în asigurarea transparenței în relația cu acționarii Băncii. Auditorul statutar sau firma de audit vor raporta Comitetului de Audit

aspectele esențiale rezultate din auditul statutar și, în special, deficiențele semnificative ale controlului intern în procesul de raportare financiară. Direcția Audit informează periodic Comitetul de Audit cu privire la activitatea de audit desfășurată. Comitetul de Audit analizează sinteza rapoartelor de audit întocmite de auditul intern și informează Directoratul cu privire la luarea deciziilor potrivite pentru îmbunătățirea activității Băncii și a controlului intern, pe baza recomandărilor incluse în rapoartele de audit intern. Atribuțiile, organizarea și modul de operare sunt definite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al Raiffeisen Bank S.A.

Comitetul de Audit este format din 3 membri ai Consiliului de Supraveghere, și anume:

Ana Maria Mihăescu – președinte (membru independent al Consiliului de Supraveghere);
Martin Grüll – membru;
Ileana Anca Ioan – membru (membru independent al Consiliului de Supraveghere).

În cursul anului 2018, au avut loc 4 ședințe ale Comitetului de Audit, deciziile Comitetului fiind luate cu unanimitate de voturi de către membrii prezenți.

Comitetul de Nominalizare
Comitetul de Nominalizare identifică și recomandă Consiliului de Supraveghere sau Adunării Generale a Acționarilor Raiffeisen Bank S.A. să aprobe candidații pentru ocuparea posturilor vacante din cadrul Directoratului, respectiv al Consiliului de Supraveghere, și evaluează periodic echilibrul de cunoștințe, competențe, diversitate și experiență în cadrul Consiliului de Supraveghere și al Directoratului, precum și cunoștințele, competențele și experiența fiecărui membru al Consiliului de Supraveghere și ale Directoratului și organelor de conducere (Consiliu de Supraveghere și, respectiv, Directorat) în ansamblu. Atribuțiile, organizarea și modul de operare sunt definite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al Raiffeisen Bank S.A.

Comitetul de Nominalizare este format din 3 membri ai Consiliului de Supraveghere, și anume:

Johann Strobl – președinte;
Martin Grüll – membru;
Ileana Anca Ioan – membru (membru independent al Consiliului de Supraveghere).

În cursul anului 2018, au avut loc 3 ședințe ale Comitetului de Nominalizare, deciziile Comitetului fiind luate cu unanimitate de voturi de către membrii prezenți.

Comitetul de Remunerare
Comitetul de Remunerare acordă asistență Consiliului de Supraveghere în ceea ce privește remunerarea, în particular a membrilor Directoratului și ai Consiliului de Supraveghere, în conformitate cu principiile și limitele aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor și având în vedere interesele pe termen lung ale acționarilor, investitorilor și ale altor deținători de interese în Bancă. Atribuțiile, organizarea și modul de operare sunt definite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al Raiffeisen Bank S.A.

Comitetul de Remunerare este format din 3 membri ai Consiliului de Supraveghere, și anume:

Johann Strobl – președinte;
Martin Grüll – membru;
Ileana Anca Ioan – membru (membru independent al Consiliului de Supraveghere).

În cursul anului 2018, a avut loc o ședință a Comitetului de Remunerare, deciziile Comitetului fiind luate cu unanimitate de voturi de către membrii prezenți. De asemenea, două decizii au fost luate prin ordine de lucru.

Comitetul Executiv de Credite
Comitetul Executiv de Credite este împuternicit să aprobe acordarea de credite, incluzând linii de credite sau angajamente extrabilanțiere către un singur împrumutat (sau către unul sau mai mulți împrumutați ai unei „entități economice”) și deciziile de risc de țară care necesită aprobarea Consiliului de Supraveghere în conformitate cu prevederile Statutului Comitetului de Credite aprobat de Consiliul de Supraveghere. De asemenea, Comitetul Executiv de Credite este împuternicit să aprobe restructurările, constituirea sau eliberarea provizioanelor, ștergerea creditelor problematice și alte aspecte privind expunerile provenind din credite problemă ale unui singur împrumutat (sau către unul sau mai mulți împrumutați ai unei „entități economice”) care necesită aprobarea Consiliului de Supraveghere în conformitate cu Regulamentul Comitetului de Credite

Problematice aprobat de Consiliul de Supraveghere. Atribuțiile, organizarea și modul de operare sunt definite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al Raiffeisen Bank S.A.

Comitetul Executiv de Credite este format din 2 membri ai Consiliului de Supraveghere, și anume:

Hannes Mösenbacher – președinte;
Peter Lennkh – membru.

În cursul anului 2018, Comitetul Executiv de Credite a luat 34 de hotărâri cu unanimitate de voturi a membrilor prezenți.

Comitetul de Risc al Consiliului de Supraveghere
Comitetul de Risc al Consiliului de Supraveghere oferă consultanță Consiliului de Supraveghere și Directoratului cu privire la strategia și apetitul de risc al Băncii și asistă Consiliul de Supraveghere și Directoratul la supravegherea implementării respectivei strategii. Atribuțiile, organizarea și modul de operare sunt definite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al Raiffeisen Bank S.A.

Comitetul de Risc al Consiliului de Supraveghere este format din 3 membri ai Consiliului de Supraveghere, și anume:

Hannes Mösenbacher – președinte;
Johann Strobl – membru;
Peter Lennkh – membru.

În cursul anului 2018 au avut loc 2 ședințe ale Comitetului de Risc al Consiliului de Supraveghere, deciziile Comitetului fiind luate cu unanimitate de voturi de către membrii prezenți. De asemenea, o decizie a fost luată prin ordin de lucru.

DIRECTORATUL
Directoratul asigură conducerea activității curente a Băncii și este format din 7 membri, numiți de Consiliul de Supraveghere pentru mandate de până la 4 ani, cu posibilitatea de a fi realeși pentru perioade suplimentare.

La 31.12.2018, structura Directoratului și pregătirea profesională a membrilor săi erau următoarele:

Steven van Groningen – președinte
Master în dreptul afacerilor,
Universitatea din Leiden, Olanda

James Daniel Stewart, Jr. – vicepreședinte
Absolvent de finanțe și relații externe al Universității Lehigh – Bethlehem, SUA

Vladimir Kalinov – vicepreședinte
Absolvent al Institutului de Marketing și Management, New Delhi, și al Facultății de Comerț din cadrul Universității New Delhi, India

Cristian Sporiș – vicepreședinte
Absolvent al Facultății de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de valori, Academia de Studii Economice, București

Mircea Busuioceanu – vicepreședinte
Absolvent al programului Executive MBA, Universitatea din Sheffield, și al Facultății de Finanțe, Bănci și Contabilitate, Academia de Studii Economice, București

Bogdan Popa – vicepreședinte
Master în Management Financiar Bancar, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iași

Mihail Ion – vicepreședinte
Doctor în economie la Academia de Studii Economice, București, și absolvent al Facultății de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori, Academia de Studii Economice, București

Principalele competențe ale Directoratului sunt următoarele:

- Are toate prerogativele de administrare, dispoziție și de autorizare a tuturor tranzacțiilor din sfera de activitate a Băncii, și are responsabilități pe linia monitorizării funcționării adecvate și eficiente a sistemului de control intern, cu excepția prerogativelor date de lege sau regulamentele interne ale Băncii în competența exclusivă a Consiliului de Supraveghere și/sau a AGA;
- Ia măsuri pentru adoptarea tuturor hotărârilor legate de implementarea prevederilor planului de activitate și ale bugetului Băncii;
- Aprobă Regulamentul de Organizare și Funcționare (ROF);
- Aprobă Organigrama Băncii și structura internă a direcțiilor;
- Aprobă Contractul Colectiv de Muncă (CCM);
- Numește și revocă directorii din cadrul Administrației Centrale și unităților teritoriale, stabilind remunerațiile corespunzătoare – această competență este delegată Vicepreședintelui coordonator al Diviziei Retail pentru unitățile din rețeaua teritorială, indiferent de tip;

- Aprobă achiziția/vânzarea/scoaterea din uz de active;
- Aprobă înființarea/închiderea de noi subsidiare;
- Aprobă majorarea/micșorarea de capital al subsidiarelor;
- Aprobă investiții/dezinvestiții în alte societăți sau instituții financiare;
- Stabilește competențele privind acordarea de credite (limitele prevăzute pentru Comitetul de Credite);
- Aprobă termenii creditelor acordate terților în relație specială cu Banca;
- Stabilește numărul de personal și aprobă politica de salarizare a Băncii;
- Aprobă normele de creditare pentru salariații Băncii;
- Aprobă înființarea comitetelor prevăzute de lege și a altor comitete din subordinea sa și ratifică decizii ale acestora;
- Aprobă/revizuiește strategiile și politicile Băncii (inclusiv pe cele aferente riscului) și revizuiește și înaintează spre aprobare Comitetului de Risc al Consiliului de Supraveghere Strategia de Risc, Profilul de Risc și Manualul de Risc al Băncii, precum și rezultatele evaluării anuale a riscurilor;
- Orice alte competențe exprese precizate de prevederile legale (competențe ce nu pot fi legal delegate).

Directoratul a înființat un număr de 9 comitete, și anume: Comitetul pentru Active și Pasive, Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative, Comitetul de Credite, Comitetul de Credite Problematice, Comitetul de Credite Persoane Fizice, Comitetul pentru Portofoliul de Proiecte, Comitetul de Norme și Proceduri, Consiliul de Securitate și Comitetul de Investiții și Guvernanță a Produselor.

De menționat este faptul că Directoratul a delegat o serie de competențe, după cum urmează:

Către Comitetul de Credite – implementarea politicilor de creditare în limita competențelor acordate și administrarea riscului de credit;

Către Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative – supravegherea implementării și respectării „Principiilor generale de gestionare a riscului" în Raiffeisen Bank S.A., cu excepția riscului de lichiditate și a riscului de piață (delegate la Comitetul pentru Active și Pasive) și a riscului de creditare (delegat la Comitetul de Credite);

Către Comitetul pentru Active și Pasive – gestionarea bilanțului Băncii și formularea politicii financiare generale a Raiffeisen Bank S.A.; monitorizarea și stabilirea limitelor riscului de lichiditate și de piață; aprobarea strategiei de prețuri (dobânzi, comisioane și taxe);

Către Comitetul de Norme și Proceduri – aprobarea normelor și procedurilor ce urmează a fi aplicate în cadrul Băncii.
În cursul anului 2018, au avut loc 95 de ședințe ale Directoratului, deciziile Directoratului fiind luate cu unanimitate de voturi de către membrii prezenți.
De asemenea, un număr de 7 decizii a fost luat prin ordine de lucru.

Cele 9 comitete înființate de Directorat:

Comitetul pentru Active și Pasive (ALCO)
Comitetul pentru Active și Pasive este responsabil de gestionarea bilanțului Băncii în vederea unei creșteri sustenabile a profitabilității și a solvabilității; gestionează activele și alocă sursele de finanțare, prin alinierea obiectivelor de creștere și profitabilitate, alături de necesarul de finanțare și a constrângerilor de capital, pentru a îndeplini obiectivele de profitabilitate și de risc.

Din perspectiva cadrului de administrare a riscurilor, ALCO:
- Stabilește strategiile de gestionare a finanțării, lichidității, riscului de rată a dobânzii și riscului de piață, precum și planificarea capitalului;
- Stabilește liniile directoare pentru a îndeplini normele de reglementare aplicabile;
- Formează împreună cu celelalte politici ale Băncii un cadru solid de gestionare a diverselor riscuri cu care se confruntă aceasta;
- Aprobă strategiile de preț (rate de dobândă, taxe și comisioane).

Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative (CARS)
CARS aprobă „Principiile generale de gestionare a riscului" și asigură prin politici, standarde și metode adecvate de gestionarea riscurilor, menținerea riscurilor între limite bine definite. Supraveghind implementarea acestor politici, standarde și metodologii, CARS asigură prevenirea riscurilor sau, atunci când acestea se produc, limitarea impactului lor. În plus, prin instituționalizarea unui sistem de raportare a pierderilor, CARS asigură adaptarea strategiei Băncii de management al riscului la situația existentă.

Comitetul de Credite (CC)
Comitetul de Credite este autorizat să revizuiască și să decidă cu privire la toate expunerile de limite suplimentare față de competențele de aprobare individuale existente și este responsabil de respectarea regulilor și regulamentelor, așa cum sunt menționate în manualul de credite și procedurile de creditare aprobate ale Băncii.

Comitetul de Credite Problematice (CCP)
Comitetul de Credite Problematice este înființat și funcționează ca organ de decizie privind expunerile problematice și are autoritatea să aprobe primele aplicații imediat după transferul către Direcția Restructurare și Recuperare Credite, aplicații pentru strategii de restructurare/recuperare, revizii de credit, ștergeri de creanțe, constituire și eliberare de provizioane (IFRS) pentru toate tipurile de clienți.

Comitetul de Credite Persoane Fizice (CCPF)
Comitetul de Credite Persoane Fizice are autoritatea de a decide asupra cererilor de credite și solicitărilor post disbursare (exemplu: avize) non-standard ale clienților Băncii – persoane fizice. Comitetul de Credite PF este structurat pe două nivele distincte de decizie și are competența de a decide asupra solicitărilor de credite în valoare de până la 2 milioane EUR.

Comitetul pentru Portofoliul de Proiecte (CPP)
Comitetul pentru Portofoliul de Proiecte este organul de decizie care verifică performanțele Portofoliului de Proiecte existent, examinează și selectează proiecte noi, prioritizează proiectele selectate, analizează viabilitatea portofoliului de proiecte având ca reper strategia Băncii și restructurează portofoliul de proiecte, în calitatea lui de product owner al backlog-ului de proiecte. În cazuri speciale, CPP poate de asemenea să conducă verificarea proiectelor individuale. În plus, PPC decide asupra structurii cotelor de resurse (wallets) alocate per divizie pentru inițiativele mici.

Comitetul de Norme și Proceduri
Comitetul de Norme și Proceduri aprobă normele, procedurile și alte reglementări în cadrul Băncii și se asigură că acestea sunt în conformitate cu cerințele operaționale și compatibile cu celelalte reglementări interne și externe.

Consiliul de Securitate
Consiliul de Securitate propune Directoratului strategia de securitate, decide politicile de securitate și confirmă angajamentul conducerii de a acorda o susținere activă securității din cadrul organizației.

Comitetul de Investiții și Guvernanță a Produselor
Comitetul de Investiții și Guvernanță a Produselor acționează în două arii distincte de competență:

- Competența privind Consultanța de investiții are ca scop suportul pentru Serviciul de Consultanță de Investiții. Aceasta presupune, printre altele, revizuirea strategiilor de investiții adoptate în trimestrul anterior și formularea strategiilor de investiții pentru trimestrul următor, precum și validarea recomandărilor de investiții.
- Competența privind Guvernanța produselor administrează Procesul de Guvernanță a Produselor Băncii pentru instrumente financiare, depozite structurate și produse de investiții bazate pe asigurări oferite către segmente de piață specifice, indiferent de modalitatea în care sunt distribuite, respectiv doar execuție (execution only), consultanță sau fără consultanță.
  Un Proces de Guvernanță a Produselor (PGP) trebuie să fie efectuat pentru toate produsele menționate, emise sau distribuite (incluzând produsele unor terțe părți) și are ca scop să îndeplinească cerințele legale și de conformitate pentru a oferi respectivul produs către clientul final și să stabilească decizia strategică dacă produsul va fi furnizat, precum și cum va fi oferit.

CONFLICTE DE INTERESE

Atât Directoratului, cât și Consiliului de Supraveghere Raiffeisen Bank S.A. li se cere, prin reglementările interne incidente, să declare orice conflict de interese potențial.

Prin urmare, membrii Directoratului trebuie să declare Consiliului de Supraveghere toate interesele personale semnificative pentru tranzacțiile care implică atât Banca, cât și companiile din grup, precum și orice alte conflicte de interese. De asemenea, ei trebuie să-i informeze și pe ceilalți membri ai Directoratului. Membrii Directoratului care ocupă funcții manageriale și în cadrul altor companii trebuie să asigure un echilibru corect între interesele companiilor în chestiune.

Membrii Consiliului de Supraveghere trebuie să raporteze imediat Președintelui Consiliului de Supraveghere toate conflictele de interese potențiale. În eventualitatea în care Președintele însuși se confruntă cu un conflict de interese, el trebuie să-l raporteze imediat Vicepreședintelui său.

Contractele companiei încheiate cu membrii Consiliului de Supraveghere care-i obligă pe aceștia să presteze un serviciu în favoarea companiei sau a unei subsidiare, în afara obligațiilor ce le revin ca membri ai Consiliului de Supraveghere, în schimbul unei compensații deloc nesemnificative, necesită aprobarea Consiliului de Supraveghere. Aceasta se aplică și contractelor cu companii în care un membru al Consiliului de Supraveghere are un interes financiar semnificativ.

PRACTICI DE REMUNERARE ȘI SELECTARE ȘI ELEMENTE DE DIVERSITATE

Sistemul de remunerare al Raiffeisen Bank S.A. promovează un management corect și eficient al riscului și nu încurajează asumarea de riscuri ce depășesc nivelurile tolerate. Acesta este în linie cu strategia de business, obiectivele, valorile și interesele pe termen lung ale Băncii și ale Grupului RBI (Raiffeisen Bank International) și încorporează măsuri pentru evitarea conflictului de interese.

Politicile de remunerare ale Raiffeisen Bank S.A. sunt aprobate de către Consiliul de Supravegere al Băncii, prin Comitetul de Remunerare.

Sistemul de compensare în Raiffeisen Bank S.A. este guvernat de următoarele principii:

1. Sistemul de compensare sprijină strategia de business și obiectivele pe termen lung ale companiei, interesele și valorile, prin utilizarea setului de indicatori de performanță al RBI și a competențelor culturale cheie.
2. Principiile de compensare încorporează măsuri pentru evitarea conflictului de interese.
3. Politica și principiile de compensare sunt în concordanță și promovează practici solide și eficiente de management al riscului și evită plata variabilă pentru asumarea riscului ce depășește nivelul tolerat pentru instituție, prin indicatori de performanță și management de procese (ex: procesul de management al performanței, comitete de risc).
4. Compensarea este bazată pe o structură funcțională și este legată de performanță. În plus, reguli speciale se aplică pentru personalul a cărui activitate profesională are un impact material asupra profilului de risc.
5. Compensarea este competitivă, sustenabilă și rezonabilă și este definită în acord cu valoarea relativă a muncii, pieței și practicii.
6. Compensarea fixă este principial definită în acord cu condițiile pieței.
7. Structura compensării (proporția plății variabile relativ la compensarea fixă) este echilibrată, ceea ce permite fiecărui angajat un nivel adecvat al remunerației, bazat pe salariul fix.
8. Toate programele de plată variabilă includ niveluri minime de performanță și praguri maxime de plată.
9. Performanța individuală este produsul rezultatelor obținute și al comportamentelor/competențelor bazate pe măsuri cantitative și calitative și este evaluată în cadrul procesului de evaluare a performanței și luând în considerare criterii financiare și non-financiare.
10. Personalul angajat în funcții de control este compensat independent de unitatea de business pe care o supervizează, are autoritatea adecvată, iar remunerația acestor angajați este determinată pe baza realizării obiectivelor proprii, neținând cont de rezultatele zonei pe care o monitorizează. Structura de remunerație fixă și variabilă trebuie să fie în favoarea remunerației fixe.

Dacă unui angajat i se acordă compensare variabilă, aceasta se face pentru performanța măsurată. Performanța se traduce în rezultate și comportamente: „ce" și „cum", conform sistemului de management al performanței. Așadar, toate schemele de compensare variabilă sunt legate de managementul performanței sau un sistem comparativ de setare a țintelor.

Măsurarea performanței pentru angajații din funcții de control (ex: risc, audit, conformitate) reflectă cerințele specifice acestor funcții.
Compensarea angajaților din funcțiile de control este în acord cu atingerea obiectivelor legate de funcțiunile respective și într-o manieră independentă de ariile de business pe care le supraveghează, dar proporțional cu rolul acestora în Bancă.

În Raiffeisen Bank S.A., politica de recrutare pentru selectarea membrilor structurii de conducere stabilește criteriile și procedura conform cărora trebuie evaluată compatibilitatea celor propuși/numiți ca membri ai organului de conducere, dar și criteriile de evaluare a celor care ocupă funcții-cheie.

Politica privind calificarea și experiența (Fit & Proper) din Raiffeisen Bank S.A. stabilește procedurile interne aplicabile și criteriile pentru evaluarea compatibilității, în concordanță cu prevederile legale locale (Regulamentul BNR nr. 5/2013 cu privire la cerințe de prudențialitate ale instituțiilor de credit, Regulamentul BNR nr. 6/2008 privind începerea activității și modificările în situația instituțiilor de credit, persoane juridice române și a sucursalelor din România ale instituțiilor de credit din state terțe). De asemenea, politica definește măsurile ce trebuie aplicate în situațiile în care aceste persoane nu sunt compatibile pentru pozițiile în cauză și cum se asigură compatibilitatea permanentă.

Întrucât atât îndrumarul EBA, cât și Regulamentul BNR nr. 5/2013 cuprind mențiuni cu privire la importanța diversității la nivelul conducerii superioare, în plus față de setul standard de criterii de compatibilitate reglementat prin politica privind calificarea și experiența, suntem conștienți că diferențele de gen, culturale, de educație și experiență ale membrilor conducerii superioare nu pot decât să adauge mai multă valoare organizației noastre.

Având în vedere structura actuală a organului de conducere, facem precizarea că principiul diversității din punct de vedere al genului a fost pus în aplicare prin numirea doamnelor Ileana Anca Ioan și Ana Maria Mihăescu în cadrul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank S.A. ca membri independenți.

Raiffeisen Bank S.A. întocmește anual un raport privind cerințele de transparență și de publicitate a informațiilor, în conformitate cu Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012.

Acest raport este aferent anului 2018 și este publicat pe site-ul Băncii la adresa:
www.raiffeisen.ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/transparenta-si-publicare

Raportul Consiliului de Supraveghere

Johann Strobl
Președinte al Consiliului de Supraveghere

Doamnelor și domnilor,

Raiffeisen Bank a încheiat anul 2018 cu un profit de 189 milioane de euro, cu 79% mai mare față de 2017. Activele Băncii au crescut cu 11%, ajungând la peste 8,5 miliarde de euro. Creditele acordate clienților au crescut cu 19%, până la aproximativ 6 miliarde de euro, în timp ce depozitele acestora au crescut cu 11%, până la 7 miliarde de euro. Evoluția foarte bună a rezultatelor Băncii se datorează majorării cotei de piață la credite și unei creșteri organice susținute și echilibrate, pe principalele produse și segmente de clienți. Acestea sunt cele mai bune rezultate financiare înregistrate vreodată de Raiffeisen Bank în România.

În anul financiar 2018, Consiliul de Supraveghere s-a întrunit de cinci ori. Rata generală de participare la ședințele Consiliului de Supraveghere în 2018 a fost de 97%.

Consiliul de Supraveghere a monitorizat în mod regulat și comprehensiv performanța de business și evoluția riscurilor în Raiffeisen Bank. Periodic, au avut loc discuții cu Directoratul cu privire la adecvarea capitalului și lichiditate, precum și la direcția strategiilor de afaceri și de risc ale Băncii. De asemenea, Consiliul de Supraveghere a abordat pe larg aspectele privind domeniul guvernanței corporative și a monitorizat punerea în aplicare a politicilor corespunzătoare. În cadrul activităților sale de monitorizare și consultanță, Consiliul de Supraveghere a menținut un contact direct cu membrii Directoratului, auditorul și cei care gestionează funcțiile de control intern. De asemenea, a menținut un schimb continuu de informații și opinii cu reprezentanții autorităților de supraveghere bancară pe teme de actualitate.

Mai mult, Directoratul a furnizat Consiliului de Supraveghere rapoarte periodice și detaliate despre aspectele relevante privind performanța activităților de business. Între întâlniri, Consiliul de Supraveghere a menținut, de asemenea, contactul cu Președintele Directoratului și membrii săi. Directoratul a fost disponibil ori de câte ori a fost necesar pentru discuții bilaterale sau multilaterale cu membrii Consiliului de Supraveghere, cu implicarea, acolo unde a fost necesar, a experților în problemele abordate de Consiliul de Supraveghere.

Activitatea desfășurată împreună cu Directoratul s-a bazat pe o relație de încredere reciprocă și a fost desfășurată în spiritul unei colaborări eficiente și constructive. Discuțiile au fost deschise și hotărâtoare, iar Consiliul de Supraveghere a adoptat rezoluții după ce a luat în considerare toate aspectele. Dacă a fost nevoie de informații suplimentare pentru a examina în profunzime anumite probleme, acestea le-au fost oferite membrilor Consiliului de Supraveghere fără întârziere și într-un mod corespunzător.

Consiliul de Supraveghere a fost informat periodic cu privire la activitățile desfășurate în 2018 de către subcomitetele sale.

Consiliul de Supraveghere este de acord cu raportul Directoratului privind situațiile financiare auditate ale Raiffeisen Bank pentru exercițiul financiar 2018, elaborat în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

Aș dori să profit de ocazie pentru a le mulțumi clienților noștri pentru încrederea lor continuă și tuturor angajaților Raiffeisen Bank pentru munca lor susținută și efortul constant din 2018, dar și pentru a le solicita în continuare angajamentul pentru abordarea oricăror provocări viitoare.

În numele Consiliului de Supraveghere,

Johann Strobl
Președinte al Consiliului de Supraveghere

Scurtă prezentare a Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International (RBI) consideră drept piețele sale principale atât Austria, țară în care este o bancă de corporații și investiții de top, cât și Europa Centrală și de Est (ECE).

Cu un profit consolidat de 1,27 de miliarde de euro, 2018 a fost cel mai bun an din istoria Grupului. Nu doar că am beneficiat de evoluțiile economice bune din Europa Centrală și de Est, dar am făcut eforturi semnificative ca să ne îmbunătățim profilul de risc. Aceste măsuri își arată acum roadele.

PESTE 30 DE ANI DE EXPERIENȚĂ BANCARĂ ÎN ECE

Băncile subsidiare acoperă 13 piețe din regiune. În plus, Grupul include și numeroși alți furnizori de servicii financiare, care activează în domenii precum leasing, managementul activelor, fuziuni și achiziții.

În ansamblu, aproape 47.000 de angajați deservesc 16,1 milioane de clienți în peste 2.100 de unități bancare, marea lor majoritate aflate în ECE. Acțiunile RBI AG sunt listate la Bursa de Valori din Viena din anul 2005.

La finalul anului 2018, activele totale ale RBI erau de 140 de miliarde de euro. Băncile regionale Raiffeisen dețin aproximativ 58,8% din acțiunile RBI, restul de 41,2% fiind liber tranzacționabile.

An de an, Banca își aduce contribuția la modernizarea României, inclusiv prin investiții în digitalizarea sistemelor și proceselor sale. În 2018, numărul de clienți care utilizează canalele digitale a ajuns la circa 600.000, iar procentul de plăți efectuate pe aceste canale a urcat la 95%. În mai multe agenții ale Băncii, operațiunile cu numerar au fost transferate către mașini multifuncționale (MFM-uri).

Repere 2018

2018 a stat sub semnul repoziționării Băncii sub sloganul „Banking așa cum trebuie" și mesajul „E timpul să punem responsabilitatea în lumină". Acțiunile care au marcat anul, de la semnarea unor acorduri cu FEI ce permit finanțări substanțiale pentru IMM-uri și antreprenorii din zonele rurale la inițiativele de sprijinire a educației financiare și a dezvoltării comunităților locale au susținut această abordare și au demonstrat încă o dată faptul că Raiffeisen Bank este implicată pe deplin în susținerea economiei românești și a creșterii prosperității românilor.

IANUARIE

Două soluții noi de investiții inteligente de la RAM: SmartInvest Now și SmartInvest Time
Raiffeisen Bank și Raiffeisen Asset Management au dezvoltat două soluții pentru clienții care doresc să economisească, dar și să investească, în condițiile unui apetit pentru risc mai scăzut și având flexibilitate totală cu privire la banii lor – acesta fiind profilul în care se regăsesc cele mai multe persoane din România care își propun să facă economii. SmartInvest Now (destinată obiectivelor pe termen scurt și mediu) și SmartInvest Time (dedicată obiectivelor care necesită mai mult timp pentru a fi îndeplinite) sunt compuse din trei fonduri de investiții administrate de Raiffeisen Asset Management: RonPlus, Confort și Benefit.

FEBRUARIE

Startul campaniei de repoziționare cu sloganul „Banking așa cum trebuie" și mesajul principal „E timpul să punem responsabilitatea în lumină"
Pe 16 februarie, Raiffeisen Bank și-a prezentat noua poziționare de brand, lansată printr-o campanie de comunicare a cărei temă centrală este responsabilitatea. Sub semnul „E timpul să punem responsabilitatea în lumină", campania a fost inspirată de concluziile mai multor cercetări de piață care au arătat faptul că, mai mult ca oricând, clienții Băncii – românii, în general – cred că responsabilitatea este o valoare pe care ar trebui să o cultivăm deschis la toate nivelurile.

Autorizarea plăților în aplicația Smart Mobile prin amprentă sau FaceID
Efectuarea de plăți pentru a căror confirmare este necesară doar atingerea telefonului sau scanarea feței a devenit posibilă pentru clienții Raiffeisen Bank, prin aplicația de mobile banking. Chiar dacă nu mai este nevoie de folosirea card reader-ului, plata unei facturi sau transferurile către conturile Raiffeisen Bank sau ale altor bănci rămân la fel de sigure.

MARTIE **Lansarea platformei pentru startup-uri Factory by Raiffeisen Bank**
Începând cu 20 martie, pe platforma www.raiffeisenfactory.ro s-a desfășurat un concurs de proiecte care a avut ca scop încurajarea start-up-urilor cu planuri de afaceri solide. După mai multe etape de selecție, cele mai viabile idei de afaceri au fost finanțate cu credite de până la 50 de mii de euro, acordate prin programul COSME și cu sprijinul Fondului European pentru Investiții Strategice (FEIS).

Semnarea a două noi Acorduri de garantare cu FEI, în valoare totală de peste jumătate de miliard de euro
Preocuparea Băncii pentru dezvoltarea și consolidarea segmentului IMM-urilor pe piața românească s-a concretizat în ultimii ani prin numeroase soluții de finanțare, care i-au dat posibilitatea să ofere credite inclusiv companiilor care nu s-ar fi calificat la o finanțare clasică, din cauza lipsei de garanții. Cele două noi programe pentru garantarea creditelor IMM de la Fondul European de Investiții sunt „Programul UE pentru competitivitatea IMM-urilor" (COSME), în valoare de 180 de milioane de euro, și „Programul UE pentru dezvoltarea și consolidarea activității IMM-urilor" (SMEi), în valoare de 340 de milioane de euro. Finanțarea în cadrul celor două programe se realizează atât prin facilități pentru capital de lucru revolving multi-anuale/revolving cu grafic de rambursare, cât și prin credite de investiții pe maximum 10 ani.

APRILIE **Lansarea proiectului Povești sub lupă împreună cu Asociația OvidiuRo**
Prin intermediul acestui proiect, Raiffeisen Bank sprijină crearea a 50 de centre de lectură și științe în grădinițe din comunități rurale sărace, pe care le dotează cu kit-uri ce conțin un raft pentru cărți, un covor pentru sesiunile de citit împreună, cărți ilustrate, resurse care încurajează dezvoltarea abilităților motrice, a curiozității și a abilităților de investigare. Povești sub lupă își propune și să formeze o rețea de profesori de învățământ preșcolar prin intermediul unei comunități profesionale on-line – insuladenisip.ro.

MAI **Lansarea programului Elevator Lab Challenge**
Raiffeisen Bank, în parteneriat cu TechHub Bucharest, a organizat Elevator Lab Challenge, un program local de selecție pentru Elevator Lab, cel mai mare accelerator fintech din Europa Centrală și de Est, creat de Raiffeisen Bank International. Elevator Lab Challenge se adresează start-up-urilor fintech care au dezvoltat produse și tehnologii inovatoare în domenii precum regtech, corporate banking, analiză avansată de date, investiții, trading, experiență în agențiile viitorului sau open banking.

IUNIE **Peste 10.000 de carduri de cumpărături eMAG – Raiffeisen Bank sub sigla Mastercard**
În cele 6 luni de la lansarea pe piață a acestui produs financiar dedicat clienților eMAG, au fost deja emise peste 10 mii de carduri. Acestea pot fi folosite pentru a face cumpărături, inclusiv în rate fără dobândă, și oferă o modalitate flexibilă de plată. În plus, la fiecare achiziție, clienții sunt recompensați cu puncte de loialitate eMAG. Acest tip de produse financiare dedicate este tot mai popular, oferind clienților posibilitatea de a face cumpărături de valoare mare fără a pune presiune pe bugetul familiei.

IULIE **Deschiderea agenției ISHO Timișoara**
Raiffeisen Bank a deschis o agenție cu servicii de excelență în cel mai nou business hub din Timișoara, cartierul ISHO, dezvoltat de un antreprenor local și un partener al Băncii. ISHO își propune să devină un pol de business important în zona de vest a țării. Agenția bancară deservește toate segmentele de clienți, de la companii mari și medii la persoane fizice.

AUGUST **Încheierea unui parteneriat strategic pe 3 ani pentru construirea primilor 100 km din Via Transilvanica**
Via Transilvanica este un proiect care-și propune să amenajeze un drum dedicat pelerinilor, lung de 1.000 km, ce va străbate România de la Drobeta-Turnu Severin, prin Transilvania, până la Putna, în nordul Moldovei. Raiffeisen Bank a încheiat un parteneriat pentru finanțarea primilor 100 km din Via Transilvanica cu Asociația Tășuleasa Social, alături de care s-a implicat și în alte proiecte, precum Via Maria Theresia, recondiționarea unui drum istoric care poate fi parcurs de către iubitorii de drumeții și de natură.

SEPTEMBRIE **Organizarea, în parteneriat cu TechHub Bucharest, a celei de-a treia ediții a Fintech Month**
Fintech Month este un semn concret al dezvoltării ecosistemului local de fintech. Pe toată durata lunii septembrie, cei interesați să afle mai multe despre industria de fintech și cei care au dorit să înțeleagă cum pot dezvolta un start-up de succes în domeniu au putut participa gratuit la evenimentele din cadrul TechHub Bucharest. Start-up-urile interesate în a găsi oportunități de colaborare în sectorul bancar au participat la sesiuni de mentorat cu profesioniștii Raiffeisen Bank din echipa de Digital Banking și Inovație a Băncii.

Un nou model de agenție bancară, lansat în AFI Cotroceni
Raiffeisen Bank a făcut primul pas spre următoarea generație de agenții, bazată pe un concept nou de a face banking, acela de a fi acolo unde sunt și clienții săi, într-o formulă deschisă, transparentă și inedită, „de shopping mall”. Noua unitate bancară are fluxuri de lucru rapide într-un spațiu deschis, cu un design modern și îi invită pe clienți la o interacțiune rapidă și plăcută cu Banca.

OCTOMBRIE

Raiffeisen Comunități și-a anunțat câștigătorii ediției 2018, dedicată educației non-formale
Raiffeisen Bank a acordat, pentru al optulea an la rând, finanțări nerambursabile de câte aproximativ 10.000 de euro (echivalent lei) pentru 10 proiecte din domeniul educației non-formale – financiare, antreprenoriale, civice și profesionale. Dintre cele 185 de proiecte înscrise, 146 au fost eligibile și evaluate de către 80 de voluntari Raiffeisen. 20 de proiecte au intrat în etapa finală de jurizare de către o comisie de specialitate în domeniul educației. Raiffeisen Comunități se adresează organizațiilor neguvernamentale de dimensiuni mici și medii și instituțiilor de învățământ din România, iar proiectele aprobate trebuie să aducă schimbări pozitive în comunitățile în care sunt implementate. În 2018, cele 10 proiecte câștigătoare au fost propuse de 9 ONG-uri și o instituție de învățământ și vor fi implementate în cinci comunități din țară: București, Constanța, Neamț, Tulcea și Vrancea.

Un nou credit imobiliar pentru persoane fizice: Casa Ta Verde
Lansat cu scopul de a încuraja persoanele fizice să-și achiziționeze locuințe cu certificare de eficiență energetică „Green Homes", creditul imobiliar oferă o dobândă mai mică față de creditul imobiliar standard și se acordă pentru sume între 5.000 și 300.000 de euro.

NOIEMBRIE

Nou acord pentru finanțarea fermierilor români
Raiffeisen Bank a semnat un nou acord de finanțare și garantare cu Fondul European de Investiții (FEI), destinat acordării de împrumuturi în lei pe termen mediu și lung, pentru capital de lucru și investiții, fermierilor și antreprenorilor din zonele rurale. Cu un istoric îndelungat de sprijinire a sectorului agricol, Banca va acorda credite în valoare totală de 30 de milioane de euro, în condiții atractive, care să stimuleze investițiile în utilaje și echipamente, activități tradiționale, servicii și unități de agroturism.

Lansarea platformei Money Bistro
Raiffeisen Bank a lansat o platformă online dedicată educației financiare a românilor, pe care rulează episoade video cu tematică financiară, găzduite de vedeta de televiziune Andi Moisescu. Conceptul proiectului Money Bistro a pornit de la informația că românii se află pe ultimul loc din Europa în ceea ce privește cunoștințele financiare (S&P Global Finlit Survey), dar sunt, în același timp, din ce în ce mai mult interesați de a avea un stil de viață sănătos din toate punctele de vedere (iSense Solutions). Money Bistro oferă, așadar, „Aperitive financiare pentru o viață sănătoasă", cu ajutorul unor invitați cu priză la public: de la economiști și antreprenori la chefi, jurnaliști sau vloggeri.

DECEMBRIE **Depășirea pragului de 500.000 de carduri de cumpărături, cel mai mare portofoliu de carduri de credit al unei bănci din România**

Îmbunătățirea continuă a funcționalităților și serviciilor oferite, extinderea parteneriatelor cu comercianții, dublate de o situație macro-economică favorabilă, au dus la o creștere cu aproape 10% a numărului de carduri de credit nou emise în ultimul an. Din noiembrie 2018, Banca oferă clienților persoane fizice și posibilitatea de a obține și folosi cardul pe loc. Prin intermediul cardurilor de cumpărături, clienții au acces la o linie de credit de până la 30.000 lei, perioadă de grație la dobândă de până la 56 de zile, rate fără dobândă și puncte „Multishop" la partenerii Raiffeisen Bank, discount-uri în magazinele partenere din programul Mastercard Premium sau sume de bani în numerar pentru acoperirea unor nevoi urgente.

PREMII OBȚINUTE DE RAIFFEISEN BANK ÎN 2018

În februarie,
Friedrich Wilhelm Raiffeisen, divizia de Private Banking a Raiffeisen Bank, a fost desemnată de revista Euromoney, pentru al patrulea an consecutiv, ca fiind cel mai bun serviciu de Private Banking din România.

În martie,
revista Global Finance a desemnat Raiffeisen Bank „Cea mai bună bancă în România", în cadrul competiției pe care o organizează anual sub titlul „Cele mai bune bănci din lume". Raiffeisen Bank International a fost, de asemenea, desemnată „Cea mai bună bancă din Europa Centrală și de Est".

În aprilie,
Publicația EMEA Finance a acordat Raiffeisen Bank, în cadrul competiției Europe Banking Awards, titlul de „Cea mai bună bancă din România", precum și de „Cea mai bună bancă de investiții din România". La aceeași competiție, Grupul Raiffeisen Bank International a câștigat în total 27 de premii.

În iunie,
La cea de-a 11-a ediții a Galei Bancheri de Top, un eveniment dedicat breslei bancare organizat de Finmedia, Raiffeisen Bank a obținut trei premii: pentru cel mai optim raport Credite/Depozite (categoria Bănci mari), cea mai bună Solvabilitate (categoria Bănci mari și medii) și cea mai bună campanie CSR (Maratonul Via Maria Theresia 2017/Tășuleasa Social).

Raiffeisen Bank este alături de Tășuleasa Social în proiectul Via Transilvanica, un traseu de aproape 1.000 km care străbate România de la Drobeta-Turnu Severin până la Putna, și care va contribui la dezvoltarea zonelor și comunităților pe care le traversează.

Responsabilitate socială corporativă

Responsabilitate socială corporativă

În 2018 am continuat să investim în programe de educație financiară și antreprenorială, să susținem arta și cultura românească, să promovăm un stil de viață sănătos, să avem grijă de mediul înconjurător și de persoanele defavorizate care au nevoie de servicii sociale. Astfel, dezvoltăm parteneriate comunitare strategice împreună cu organizații neguvernamentale locale sau naționale, pentru comunități mai prospere și o viață mai bună. Încurajăm angajații să se implice în programe de responsabilitate socială, prin acțiuni de voluntariat și campanii de strângere de fonduri.

Raiffeisen Bank a fost una dintre primele companii din România care au efectuat o raportare a indicatorilor nefinanciari, încă din 2009, deși a devenit obligatorie doar din 2016. Raportul anual de sustenabilitate prezintă în detaliu strategia de investiție în comunitate a Băncii, programele finanțate și rezultatele obținute și este realizat conform cerințelor de raportare dezvoltate de London Benchmarking Group (LBG) – care evaluează investițiile în programele comunitare și modul în care s-au produs schimbări în privința beneficiarilor acestora –, și conform standardelor Global Reporting Initiative (GRI) pentru indicatorii referitori la guvernanța corporativă și comportamentul social și privind protecția mediului înconjurător al companiei. Importanța pe care Banca o acordă transparenței și clarității proceselor decizionale a făcut ca principiile sustenabilității să devină parte integrantă a strategiei de afaceri și a modului în care Banca își desfășoară activitatea.

Rolul Raiffeisen Bank în societatea românească este unul semnificativ în cei peste 20 de ani de activitate pe piața românească, și este definit atât prin impactul economic direct, cât și prin promovarea de practici transparente și responsabile de afaceri, prin susținerea comunităților unde activează și prin contribuția pe care o aduce la creșterea gradului de conștientizare a problemelor privind protecția mediului înconjurător.

Suntem responsabili pentru păstrarea în siguranță a economiilor clienților noștri și pentru plasamente sigure în credite, atât către clienții persoane fizice, cât și către companiile pe care le finanțăm. Clienții beneficiază de produsele financiare de care au nevoie pentru a-și dezvolta afacerile, pentru a valorifica oportunități și pentru a-și îmbunătăți calitatea vieții. Banca joacă un rol important în diferite aspecte ale vieții de familie sau de afaceri, la nivel social, individual sau colectiv, iar politicile, procedurile și aplicarea lor au puterea de a influența situația economică generală. De asemenea, acționăm cu responsabilitate în toate ariile și pe întreg teritoriul țării, pentru a influența pozitiv comunitățile în care ne desfășurăm activitatea.

În 2018, Banca a făcut investiții totale de peste 12,7 milioane de lei în activități care se încadrează în cinci direcții strategice: ecologia urbană, educația (cu accent pe educația financiară și antreprenorială), arta și cultura românească, sportul ca stil de viață sănătos și asistență socială.

Investițiile în comunitate reprezintă un aspect important al strategiei de sustenabilitate a Băncii. Programele comunitare pe care banca le dezvoltă au scopul de a crește impactul pozitiv pe care compania îl are la nivelul societății românești. Pentru a asigura succesul pe termen lung al strategiei de investiții comunitare, politica organizației prevede ca programele susținute de Bancă să fie aliniate cu nevoile și dorințelor stakeholder-ilor, dar în același timp să fie strâns legate de direcțiile de dezvoltare strategice definite de companie.

Principalele realizări ale anului 2018 în ceea ce privește implicarea comunitară

- 12.753.022 de lei (2.736.700 de euro) a fost valoarea totală a contractelor de sponsorizare pe care Banca le-a încheiat în 2018, dintre care peste 9.626.000 de lei (2.068.000 de euro) au fost investiții comunitare care intră în aria de acoperire a raportării LBG, cu 24% mai mult decât în 2017 (7.745.378 de lei);
- 29% din buget a fost alocat investițiilor în ecologie urbană, 23% pentru acces la educație de bază sau educație financiară, în timp ce 22% din buget a mers către artă și cultură; dezvoltarea comunitară și sportul ca stil de viață sănătos reprezintă 16%,

respectiv 8% din totalul portofoliului, iar inițiativele sociale și de sănătate au beneficiat de 1% din bugetul total de investiții în comunitate;

- Cea de-a opta ediție a Programului de Granturi Raiffeisen Comunități a atras 185 de proiecte, cele mai bune zece fiind susținute de Bancă cu câte 45.000 de lei (aproximativ 10.000 de euro), bugetul total al programului fiind de 450.000 de lei;
- 235 dintre angajații Băncii s-au implicat în acțiuni de volutariat în 2018, dedicând aproximativ 900 de ore din timpul de lucru pentru aceste activități, iar alți 147 de colegi au participat la acțiuni de voluntariat în timpul liber, acumulând peste 1.053 de ore;
- Pentru că susține investițiile pe termen lung și dezvoltarea sustenabilă a comunităților unde își desfășoară activitatea, compania și-a consolidat în 2018 parteneriatele strategice dezvoltate de-a lungul anilor și investițiile în programe culturale și de sport: Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, SoNoRo, Maratonul Internațional București sau Maratonul Via Maria Theresia, dar a inițiat și parteneriate noi, cum ar fi cel cu Teatrul Național Cluj-Napoca.

IMPACTUL INVESTIȚIILOR ÎN COMUNITATE

Valoarea totală a contractelor de sponsorizare încheiate de Raiffeisen Bank în 2018 a fost de peste 12,7 milioane de lei, în creștere cu 32% față de anul precedent (9,6 milioane de lei). Valoarea programelor comunitare (care intră în aria de raportare LBG și indică impactul pe care acțiunile l-au avut în comunitate) s-a ridicat la 9,6 milioane de lei, cu 24% mai mult față de 2017 (7,7 milioane lei).

Raiffeisen Bank a continuat în anul 2018 să sprijine inițiative care oferă acces la educația de bază sau educația financiară (23%), care acționează pentru păstrarea unui mediu înconjurător cât mai curat (29%), promovează artele și cultura română (22%), încurajează un stil de viață sănătos (16%) și facilitează accesul la servicii sociale pentru grupurile defavorizate (1%). În plus, Raiffeisen Bank continuă să fie un partener important pentru organizații ce implementează proiecte de dezvoltare comunitară (8%).

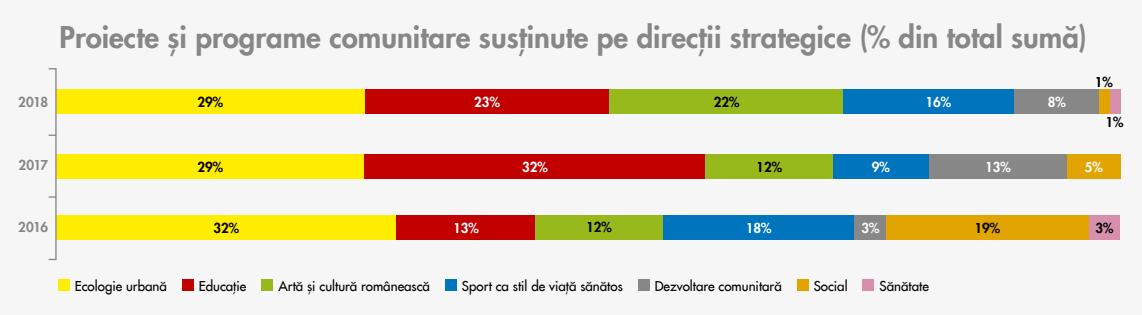

Compania este conștientă de rolul important pe care îl are în dezvoltarea sustenabilă a societății din România, atât din punct de vedere economic, dar și social și de mediu, cu accent pe zona educației financiare.

CIFRE-CHEIE PENTRU INVESTIȚII COMUNITARE (2017 VS. 2018)

2017	2018
242 dintre angajații Băncii au participat la acțiuni de voluntariat în cadrul proiectelor comunitare susținute de companie	235 dintre angajații Băncii au participat la acțiuni de voluntariat în cadrul proiectelor comunitare susținute de companie
Angajații băncii au alocat 842 de ore pentru voluntariat în cadrul proiectelor comunitare susținute de companie	Angajații băncii au alocat 902 ore pentru voluntariat în cadrul proiectelor comunitare susținute de companie
În medie, partenerii comunitari au gestionat fonduri de 122.409 de lei	În medie, partenerii comunitari au gestionat fonduri de 151.883 de lei
Contribuția Băncii la portofoliul său comunitar reprezintă 1,3% din profitul brut	Contribuția Băncii la portofoliul său comunitar reprezintă 1,08% din profitul brut
Contribuția Raiffeisen Bank S.A. per angajat a totalizat 1.465 de lei	Contribuția Raiffeisen Bank S.A. per angajat a totalizat 1.904 lei

VOLUNTARIAT ÎN RÂNDUL ANGAJAȚILOR

Toți angajații Băncii sunt încurajați să se implice în acțiuni de voluntariat, deoarece acestea au un impact pozitiv pentru comunitate și contribuie la îmbunătățirea relațiilor între ei. Totodată, acțiunile de voluntariat duc la creșterea implicării și a satisfacției personale în rândul voluntarilor, ajutând în același timp angajații să își dezvolte o serie de abilități noi. Și în 2018, angajații au fost implicați în evaluarea și selectarea proiectelor în competiții de finanțare ale Băncii, educație financiară pentru copii sau construcția de case pentru persoane cu venituri mici.

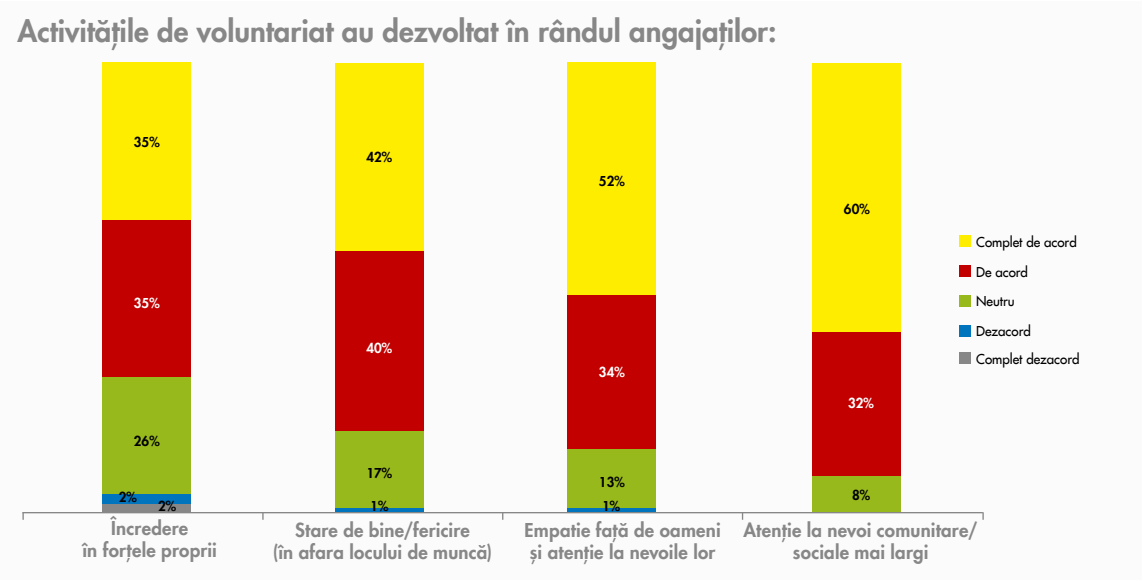

PARTENERII COMUNITARI

Pentru a cunoaște nevoile partenerilor comunitari cu care interacționăm și pentru a afla prioritățile acestora și ale comunității din care fac parte, organizăm întâlniri, realizăm consultări și sondaje în mod regulat. În domeniul intervenției sociale, al investiției comunitare, încercăm să aducem laolaltă diferiți factori din societate, astfel încât, împreună, să găsim soluții pentru probleme concrete cu care aceștia se confruntă. Ne asumăm rolul de facilitator, dar și de susținător activ.

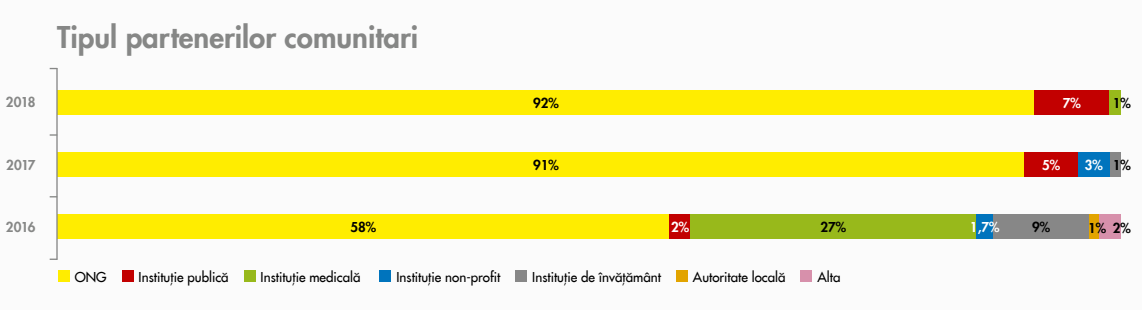

Contribuția Băncii, alături de resursele suplimentare atrase de partenerii comunitari, contribuie în mare măsură la dezvoltarea capacității organizaționale a acestora, dar și la îmbunătățirea indicatorilor de performanță prin care se măsoară succesul și eficiența proiectelor implementate.

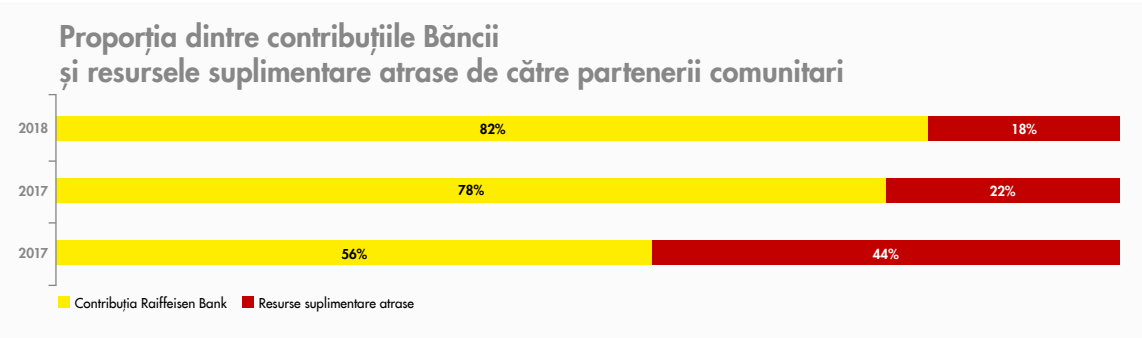

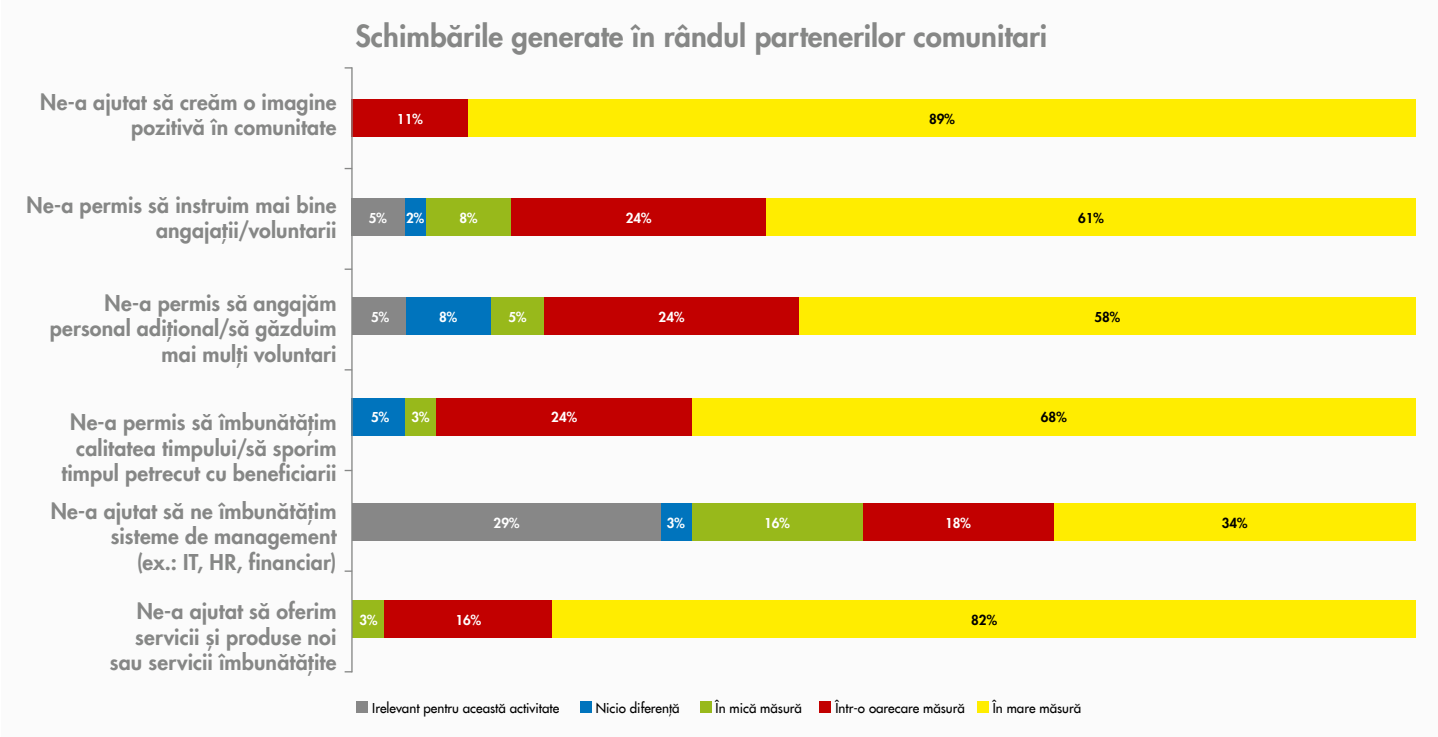

BENEFICIARII PROIECTELOR COMUNITARE

271.546 a fost numărul persoanelor care au beneficiat, în 2018, de sprijin prin proiectele susținute de Bancă și implementate de partenerii comunitari, iar îmbunătățirile raportare în rândul acestora au făcut referire la schimbări comportamentale și de atitudine, îmbunătățirea calității vieții și dezvoltarea unor noi abilități. Contribuția medie a Băncii per beneficiar în 2018 a fost de 37 de lei.

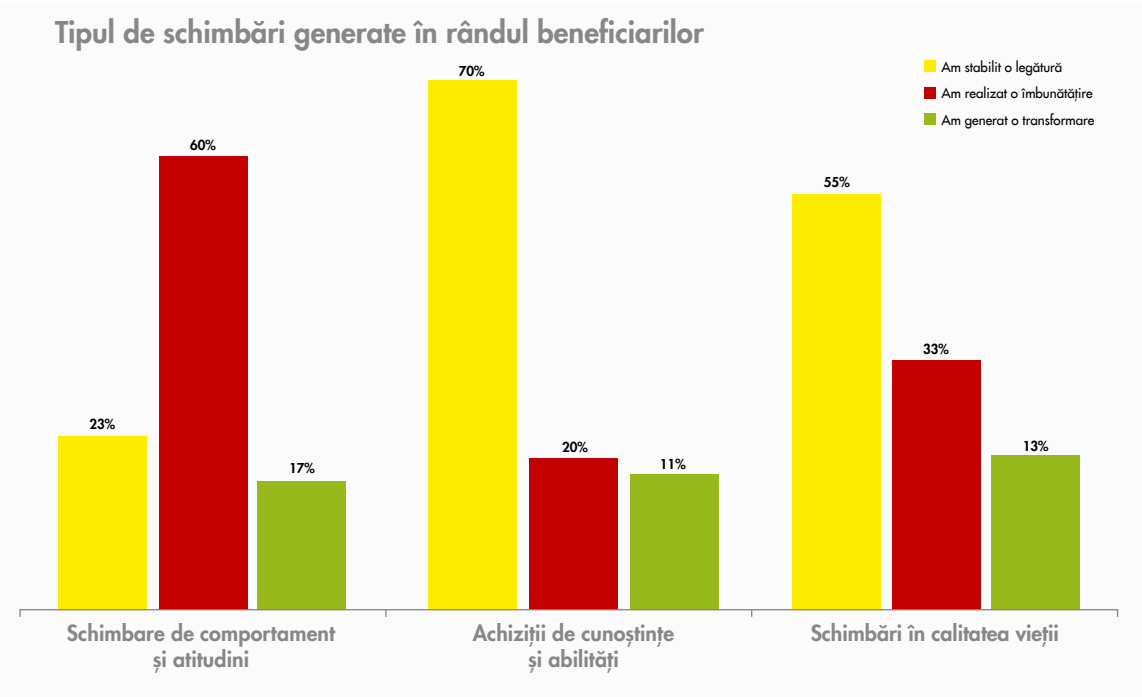

Raiffeisen Bank investește constant în companiile românești. În 2018, de exemplu, am acordat o finanțare de 14 milioane de euro firmei Softronic din Craiova, singurul producător de locomotive electrice din estul Europei. Creditul acordat va fi folosit pentru acoperirea costurilor de producție și livrare pentru șase locomotive electrice achiziționate de o companie din Suedia.

Raportul Conducerii

Produsul Intern Brut (PIB) real a crescut cu 4,1% în 2018. Chiar dacă a decelerat comparativ cu dinamica ridicată din 2017 (7,0%), creșterea economică a rămas solidă în 2018. Similar anilor precedenți, consumul privat – care a crescut cu 5,3% în 2018 – a rămas principalul motor al avansului PIB real.

Creșterea rapidă a salariilor (cu aproximativ 8% în termeni reali în 2018) a impulsionat apetitul de consum al populației. Și în anul 2018, Guvernul a continuat să majoreze salariile din sectorul public (ca, de altfel, și pensiile). Pe de altă parte, performanța investițiilor brute în active fixe a fost modestă în 2018, nivelul acestora reducându-se comparativ cu anul 2017 (-3,2%). Eșecul înregistrat în implementarea unor proiecte majore de infrastructură și în îmbunătățirea absorbției de fonduri europene a avut un impact negativ asupra performanței investițiilor. Exporturile de bunuri și servicii s-au majorat cu 5,4% în 2018, dar avansul acestora a încetinit față de cei doi ani precedenți. Încetinirea creșterii economice în Zona euro în a doua jumătate a anului 2018 a contribuit la decelerarea avansului exporturilor. Similar anilor precedenți, importurile de bunuri și servicii au înregistrat o creștere mai rapidă (9,1%) decât cea a exporturilor, determinând o contribuție negativă a exporturilor nete la creșterea economică. În același timp, această evoluție a dus și la lărgirea deficitului de cont curent. Și în anul 2018 creșterea economică a avut o acoperire largă la nivelul economiei, dat fiind faptul că valoarea adăugată brută a crescut în majoritatea sectoarelor de activitate: servicii (3,6%), industrie (4,1%) și agricultură (10,0%). Performanța construcțiilor a fost dezamăgitoare și în 2018 (-5,6%).

EVOLUȚIA ACTIVITĂȚII ECONOMICE

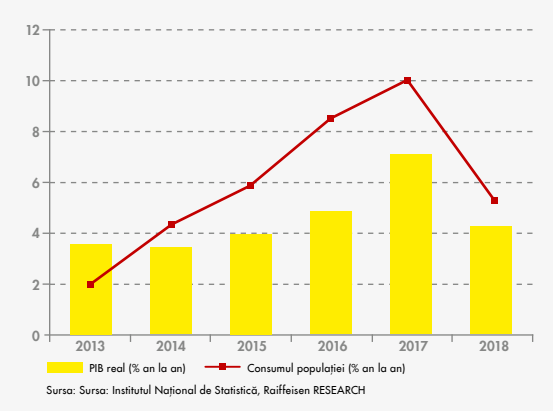

Ținta de deficit bugetar din anul 2018 (3% din PIB) a fost atinsă în condițiile în care nivelul efectiv al acestuia a fost marginal mai mic (2,9% din PIB, standarde cash). În anul 2018 s-au înregistrat creșteri rapide ale principalelor categorii de cheltuieli publice, fiind depășite țintele stabilite la începutul anului. Pentru a preveni un salt al deficitului bugetului public la un nivel superior țintei asumate, a fost necesar să se găsească venituri publice suplimentare (respectiv, au fost colectate dividende speciale de la companiile cu capital majoritar de stat și au fost înregistrate intrări extraordinare din fonduri UE). La sfârșitul anului 2018, Guvernul a aprobat un pachet amplu de măsuri fiscale importante, incluzând, printre altele, o taxă asupra activelor financiare ale băncilor.

Prețurile de consum au crescut cu 3,3% în 2018. Rata anuală a inflației a atins cel mai ridicat nivel în perioada mai-iunie și apoi a scăzut, revenind spre sfârșitul anului 2018 în interiorul intervalului de variație asociat țintei de inflație a Băncii Centrale (2,5% ±1 punct procentual). De asemenea, o evoluție pozitivă înregistrată în 2018 a fost reprezentată și de stabilizarea presiunilor inflaționiste de bază.

Banca Națională a României (BNR) a majorat de trei ori rata dobânzii de politică monetară în prima jumătate a anului 2018, de la 1,75% la 2,50%. Creșterea rapidă a ratei inflației și deteriorarea perspectivelor inflaționiste au necesitat creșterea ratei dobânzii de politică monetară. În plus, Banca Centrală a implementat un control strict asupra condițiilor de lichiditate din piața monetară. Ratele dobânzilor de pe piața monetară (ROBOR) au fost cotate peste nivelul ratei dobânzii de politică monetară și, prin urmare, în cea mai mare parte a anului caracterul politicii monetare a fost mai restrictiv decât sugera nivelul ratei dobânzii de referință.

DINAMICA RATEI INFLAȚIEI ȘI A RATELOR DOBÂNZII

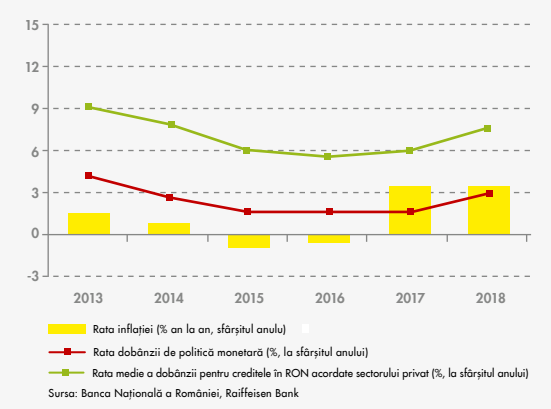

PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICI

	2014	2015	2016	2017	2018
PIB nominal (mld. euro)	150,4	160,3	170,4	187,5	202,9
PIB real (% an la an)	3,4	3,9	4,8	7,0	4,1
Consum privat (% an la an)	4,2	5,9	8,3	10,1	5,3
Investiții fixe brute, private și publice (% an la an)	3,3	7,5	-0,2	3,5	-3,2
Volumul producției industriale (% an la an)	6,1	2,8	3,1	7,8	3,5
Rata șomajului BIM (medie, %)	6,8	6,8	5,9	4,9	4,2
Salariul mediu brut lunar (în EUR)	524	575	626	706	938
Prețurile producției industriale (medie, % an la an)	-0,1	-2,2	-1,8	3,5	5,0
Prețurile de consum (medie, % an la an)	1,1	-0,6	-1,5	1,3	4,6
Prețurile de consum (sfârșitul anului, % an la an)	0,8	-0,9	-0,5	3,3	3,3
Soldul bugetului public consolidat (% din PIB, definiție cash)	-1,7	-1,4	-2,4	-2,8	-2,9
Datoria publică (% din PIB, definiție ESA 2010)	39,2	37,8	37,3	35,2	35,0
Soldul contului curent (% din PIB)	-0,7	-1,2	-2,1	-3,2	-4,6
Datoria externă brută (% din PIB)	63,0	57,4	54,5	51,9	48,5
Investiții străine directe (% din PIB)	1,6	2,2	2,7	2,6	2,4
Rezervele valutare ale BNR (mld. euro, sfârșitul anului)	32,2	32,2	34,2	33,5	33,1
Rata dobânzii de politică monetară (sfârșitul anului, %)	2,75	1,75	1,75	1,75	2,5
ROBOR 1 lună, medie, %	2,1	1,0	0,6	1,0	2,6
RON/EUR, medie anuală	4,44	4,45	4,49	4,57	4,65
RON/EUR, sfârșitul anului	4,48	4,52	4,54	4,66	4,66

Sursa: Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României, Raiffeisen RESEARCH

Activitatea de creditare s-a îmbunătățit în 2018, avansul soldului creditelor bancare înregistrând cel mai ridicat nivel din ultimii zece ani. Soldul creditelor acordate de către bănci sectorului privat (populație și companii) a crescut cu 7,9% în 2018 (dinamica presupune un curs de schimb EUR/RON constant).

În anul 2018 s-au înregistrat creșteri pentru toate segmentele de creditare. Similar anilor anteriori, cel mai rapid avans a fost înregistrat în cazul creditelor pentru locuințe (11,0%). Creșteri bune s-au înregistrat însă și în cazul soldului creditelor pentru consum și alte scopuri și al soldului creditelor acordate companiilor, de 6,9% și, respectiv, de 6,1%. De asemenea, similar anilor anteriori, avansul soldului total de credite a fost determinat exclusiv de segmentul creditelor denominate în lei (+13,6%), în timp ce creditele denominate în valută au scăzut cu 1,3% în echivalent EUR. Totuși, pe parcursul anului 2018 s-au manifestat semne evidente de îmbunătățire a creditării în valută a companiilor.

Bilanțul agregat al sistemului bancar a continuat să înregistreze îmbunătățiri structurale în 2018. Ponderea creditelor neperformante în total credite și-a menținut tendința de scădere, ajungând la 5,0% în luna decembrie 2018, comparativ cu 6,4% în decembrie 2017. Ponderea creditelor în valută în total credite acordate de bănci sectorului privat a continuat să scadă, ajungând la 34,6% în decembrie 2018, de la 37,9% în decembrie 2017.
Dependența sistemului bancar de capitalul străin a continuat să se reducă, ponderea pasivelor externe în total active scăzând la 8,6% în decembrie 2018, de la 10,0% în decembrie 2017. În plus, creditele sunt finanțate integral din depozitele interne.
În urma procesului amplu de curățare a bilanțurilor din ultimii ani, profitabilitatea sistemului bancar a continuat să se îmbunătățească în 2018, pe fondul expansiunii creditelor și a condițiilor economice favorabile.

Tabelul următor prezintă principalele evoluții înregistrate la nivelul bilanțului monetar agregat al instituțiilor de credit (bănci comerciale, bănci de economisire și creditare în domeniul locativ, cooperative de credit) și al fondurilor de piață monetară din România în anul 2018.

BILANȚUL MONETAR AGREGAT AL INSTITUȚIILOR DE CREDIT ȘI AL FONDURILOR DE PIAȚĂ MONETARĂ

	2018 (MLD. RON)	2018/2017 (MODIFICARE ANUALĂ ÎN TERMENI REALI ÎN %)	2018 (% DIN TOTAL ACTIVE)	2017 (% DIN TOTAL ACTIVE)
Credite și plasamente cu alte bănci și BNR	44,2	-21,8	9,1	11,9
Credite acordate rezidenților, la valoare brută:	260,1	4,1	53,5	52,6
- populație	133,0	5,7	27,4	26,5
- companii	118,0	3,2	24,3	24,1
- sector public	9,1	-5,3	1,9	2,0
Titluri de debit emise de rezidenți (preponderent titluri de stat)	96,5	5,1	19,9	19,3
Alte active, din care:	85,3	10,9	17,6	16,2
- active externe	36,2	18,6	7,5	6,4
- active fixe	12,7	-2,6	2,6	2,7
Total active brute	486,1	2,3	100,0	100,0
Depozite ale băncilor și ale altor instituții financiar-monetare rezidente	6,1	-32,6	1,3	1,9
Depozite ale rezidenților:	342,8	5,3	70,5	68,5
- populație	198,8	7,7	40,9	38,8
- companii	130,9	2,4	26,9	26,9
- sector public	13,1	-0,9	2,7	2,8
Titluri de debit emise	1,8	-30,1	0,4	0,5
Pasive externe, exclusiv titluri de debit	41,4	-10,9	8,5	9,8
Capital și rezerve, inclusiv provizioane	70,0	1,7	14,4	14,5
Alte pasive	24,1	6,7	5,0	4,7
Total pasive	486,1	2,3	100,0	100,0

NOTĂ:
Creditele și activele sunt la valoarea brută (includ provizioane), aceasta fiind diferită de valoarea netă (valoarea brută fără provizioane) prezentată în situațiile financiar-contabile publicate de către instituțiile de credit. Pe partea de pasive, provizioanele sunt incluse în capital. Ca referință, activele nete ale instituțiilor de credit reprezentau numai 451,1 miliarde de lei la sfârsitul anului 2018. Suma componentelor poate fi diferită de total ca urmare a folosirii rotunjirilor la o zecimală.

SURSĂ:
Prelucrări pe baza datelor publicate de către Banca Națională a României și Banca Centrală Europeană. Ritmurile anuale de creștere în termeni reali au fost calculate prin ajustarea ritmurilor de creștere nominală cu rata inflației din 2018 (3,3% an la an).

Sumarul rezultatelor financiare ale Grupului Raiffeisen în România

2018 a fost cel mai bun an din istoria Raiffeisen Bank în România. Avem o poziție de capital puternică, cu o rată a solvabilității de 16,7%[1], și am asigurat un nivel al rentabilității financiare a capitalurilor proprii de 26,7%[2], un nivel valoros, însă neobișnuit de crescut, în vârful ciclului economic.

10%

cotă de piață pentru activitatea de creditare a fost o bornă pe care am reușit să o depășim în 2018.

ELEMENTE DE REFERINȚĂ ÎN 2018

- Bazele Grupului rămân solide, beneficiem în continuare de acces la resurse stabile și variate de finanțare. În același timp, continuăm să operăm cu un grad crescut de lichiditate, depozitele fiind sursa principală de finanțare, cu o valoare solidă a raportului Credite/Depozite de 0,79.
- Am depășit în premieră cota de piață de 10% pentru activitatea de creditare și plănuim să continuăm consolidarea poziționării printre finanțatorii de top ai economiei românești.
- Capacitatea noastră de a genera venituri rămâne solidă. Creșterea sustenabilă și echilibrată a volumelor de activitate, impactul pozitiv din volumele tranzacționate și din creșterea ratelor de piață în moneda locală au contribuit la majorarea cu 20% a veniturilor brute.
- Nivelul scăzut al costului cu riscul (la jumătate față de 2017) reflectă comportamentul de plată disciplinat al clienților și mediul economic favorabil. Calitatea portofoliului de credite s-a îmbunătățit, cu o rație a creditelor neperformante de 4,1%, semnificativ sub media pieței.

REALIZĂRI

- Am finanțat economia reală prin credite noi acordate de 15 miliarde RON și suntem mândri să fim parteneri la succesul clienților noștri, prin furnizarea de soluții financiare adecvate, așa cum ne recomandă strategia noastră, de a face un banking responsabil.
- La baza oricărei activități pe care o derulăm se află clienții. Ne propunem să îmbunătățim nivelul lor de satisfacție, măsurat prin punctajul net de recomandări[3], și suntem mulțumiți să vedem în 2018 acest indicator în creștere cu 10% față de 2017.
- Transformarea digitală a fost pe agenda noastră de priorități în 2018, cu scopul de a oferi servicii rapide, fiabile și ușor accesibile clienților noștri dinamici, reinventând experiența pe care o au cu Banca. Clienții noștri au primit cu plăcere această abordare a activității bancare, așa cum arată creșterea anuală de 30% în numărul de clienți digitali[4], care a ajuns la 600 de mii.
- Am fost preocupați să avem angajați motivați și să creăm mediului potrivit pentru performanță. Suntem convinși de importanța critică a oamenilor în atingerea obiectivelor noastre strategice, astfel încât gradul de satisfacție, echiparea lor cu mijloacele necesare performanței și implicarea sunt monitorizate în mod amănunțit. Facem tot posibilul pentru a fi mai buni și suntem bucuroși să vedem în 2018 un grad crescut de eficacitate și de satisfacție a angajaților.
- Am introdus produse inovatoare și parteneriate pline de satisfacții în interesul clienților noștri: Programul Elevator Lab construiește modelul bancar al viitorului, Raiffeisen Factory susține start-up-urile, în timp ce Cosme și Inițiativa IMM oferă acces la finanțare cu termeni avantajoși pentru întreprinderile mici și mijlocii.

[1] Înainte de decizia AGA de încorporare a profitului 2018
[2] Profit Net împărțit la media Capitalurilor Proprii în perioadă, fară profitul anului în curs
[3] Punctajul net de recomandări pentru persoane fizice, care măsoară dorința clienților de a recomanda Banca
[4] Cu logare în aplicația online sau de mobil în ultima lună

Sumarul rezultatelor financiare ale Grupului Raiffeisen în România

INDICATORI FINANCIARI

Profitul net al Grupului a crescut cu 76% în comparație cu anul trecut, pe baza unei dezvoltări puternice, însă echilibrate, a activității noastre, a unui mediu benign de risc, favorizat de vârful ciclului economic și monitorizarea atentă a cheltuielilor operaționale. Anul 2018 a fost unul remarcabil, cel mai bun din istoria Băncii în România, pe parcursul căruia am reușit să aducem valoare tuturor părților implicate în activitatea noastră, fie că vorbim de clienți, acționari, angajați sau stat.

				conversie informativă	
CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE	**NOTĂ**	**2018 RON '000**	**2017 RON '000**	**2018 EUR '000**	**2017 EUR '000**
				Neauditat	**Neauditat**
Venituri nete din dobânzi	7	1.533.262	1.178.048	329.486	257.885
Venituri nete din speze și comisioane	8	639.131	586.317	137.344	128.350
Venit net din tranzacționare	9	396.854	311.268	85.281	68.139
Alte venituri operaționale		1.063.139	948.452	228.460	207.625
Venit operațional		2.596.401	2.126.500	557.947	465.510
Cheltuieli operaționale	11,12	1.353.979	1.283.550	290.960	280.981
Profit operațional		**1.242.422**	**842.950**	**266.987**	**184.529**
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	13	176.124	245.623	37.848	53.769
Câștiguri din participații în entități asociate		1.027	1.485	221	325
Profit înainte de impozitare		1.067.325	604.057	229.360	132.233
Profit net		**893.789**	**508.919**	**192.068**	**111.407**

76%
a fost creșterea profitului net al Grupului, comparativ cu anul 2017.

Capacitatea de generare a veniturilor s-a dovedit în formă excelentă, susținută de diversitatea surselor de venit, de o creștere remarcabilă în volume realizată într-un mod echilibrat și de impactul pozitiv din majorarea ratelor de piață. Venitul nostru net din dobânzi a crescut substanțial, cu 30%. Această evoluție a fost în principal determinată de dinamica stocului de credite (+19%), care a compensat impactul marjelor mai mici, fiind de asemenea susținută de intrările semnificative în conturile curente ale persoanelor fizice. În al doilea rând, ratele de piață în creștere pentru moneda locală au influențat în mod pozitiv veniturile noastre nete din dobânzi, iar această evoluție ne-a determinat să majorăm și noi ratele de dobândă oferite pentru depozitele clienților, în acest fel țintind consolidarea bazei de depozite la termen.

Venitul net din comisioane a fost cu 9% mai mare decât în 2017. Suntem mulțumiți să remarcăm volume mai mari de tranzacții procesate de Bancă în numele clienților, care au compensat efectul soluțiilor de plată convenabile și avantajoase oferite prin canalele digitale. Venitul din tranzacționare s-a majorat față de 2017 ca urmare a intensificării schimburilor valutare ale clienților. Într-un mediu concurențial pentru tranzacțiile de schimburi valutare, cu furnizori de tehnologii financiare și bănci în competiție în arena digitală, am reușit să oferim clienților noștri servicii rapide, ușor de utilizat și avantajoase.

Costul riscului a scăzut cu jumătate față de 2017, reflectând disciplina în comportamentul de plată al clienților, pe fondul creșterii salariilor în piața de muncă locală și, în general, al factorilor macroeconomici caracteristici ciclului economic de expansiune. Atât 2017, cât și 2018 au fost influenți de efectele unor evenimente non-recurente, în timp ce evoluția normalizată (excluzând evenimentele non-recurente) între acești ani arată provizioane cu 25% mai mici în 2018. Calitatea portofoliului nostru de credite reflectă acest mediu stabil: rata creditelor neperformante a scăzut la aproape 4%, față de valoarea de 6% înregistrată în 2017.

Cheltuielile operaționale au înregistrat o majorare de 6% în comparație cu 2017, ca urmare a mediului economic caracterizat de costuri în creștere, în principal determinate de forța de muncă, peste care se adaugă presiunile inflaționiste. Recunoaștem importanța critică a resursei umane calificate și motivate în atingerea obiectivelor noastre strategice, precum și a investițiilor în tehnologie și capabilitățile digitale ca fiind factori-cheie ai succesului pentru viitor. Aceste componente sunt reflectate în structura creșterii cheltuielilor operaționale ale Grupului în 2018.

Sumarul rezultatelor financiare ale Grupului Raiffeisen în România

Succesul din 2018 al Grupului rezultă din creșterea solidă, dar echilibrată, a activității.

BILANȚ	NOTĂ	2018 RON '000	2017 RON '000	2018 EUR '000	2017 EUR '000
				conversie informativă	
				Neauditat	Neauditat
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	16	7.197.230	8.471.977	1.543.178	1.821.343
Credite și avansuri acordate băncilor	17	437.854	89.168	93.882	19.170
Credite și avansuri acordate clienților	26	26.144.360	22.161.274	5.605.686	4.764.328
Titluri de valoare	20	5.537.674	5.249.814	1.187.348	1.128.628
Imobilizări	22,24	384.389	383.200	82.418	82.382
Total active		40.794.537	36.806.415	8.746.872	7.912.806
Depozite de la bănci	32,34	1.345.968	1.440.247	288.593	309.631
Depozite de la clienți	33	33.051.203	29.695.999	7.086.602	6.384.177
Obligațiuni emise	34	512.458	512.501	109.878	110.180
Datorii subordonate	34	855.678	849.017	183.468	182.525
Capital propriu	37,38	4.184.223	3.590.643	897.151	771.932
Total pasive		40.794.537	36.806.415	8.746.872	7.912.806

În 2018 producția de credite a fost la cel mai ridicat nivel pentru Raiffeisen Bank, creditele nou aprobate depășind 15,2 mld. RON (+12% avans anual).

Am urmat cu rigoare abordarea noastră de a ne desfășura activitatea de banking „așa cum trebuie", realizând o dezvoltare robustă a bilanțului și finanțând economia reală. Încă suntem într-o perioadă în care principalul motor al creșterii economice în România este consumul, ceea ce accentuează importanța unor baze solide pentru o dezvoltare sustenabilă în viitor; așadar, am avansat în această direcție și am întărit creditarea companiilor, atât a antreprenorilor locali, cât și a corporațiilor mari, în timp ce ne-am străduit să rămânem un partener de încredere pentru clienții noștri persoane fizice în realizarea obiectivelor lor financiare.

În 2018, producția de credite a fost la cel mai ridicat nivel pentru Raiffeisen Bank, creditele nou aprobate depășind 15,2 mld. RON (+12% avans anual). Ne mândrim cu gradul nostru de implicare în susținerea creșterii economiei locale prin furnizarea unei game variate de produse adaptate nevoilor clienților. Mai mult de 60% din capital a fost direcționat către companii și antreprenori locali (în creștere cu 16% față de 2017). Creditele de nevoi personale și ipotecare acordate persoanelor fizice s-au ridicat, de asemenea, la cel mai înalt nivel în 2018, ajungând la 4,8 mld. RON.

- În ceea ce privește evoluția stocului net de credite, o realizare pentru noi este creșterea cu 23% a segmentului companiilor, urmat de IMM, cu 13% avans față de 2017. Suntem cu precădere mulțumiți de această majorare, care s-a realizat într-o manieră echilibrată, prin finanțarea proiectelor, descoperiri de cont, investiții, finanțarea comerțului și programele multinaționale. De asemenea, istoria noastră de parteneriate de succes cu Fondul European de Investiții a continuat în 2018, cu scopul de a facilita accesul la finanțare al companiilor mici și medii. COSME și Inițiativa IMM reprezintă noi povești de succes dintr-o serie de parteneriate avantajoase cu entități supranaționale, concretizate în contracte de credit cu termene avantajoase atât pentru clienți, cât și pentru Bancă.
- Dezvoltarea segmentului persoane fizice este de asemenea menționabilă, cu 10% creștere a împrumuturilor față de 2017. Remarcăm în continuare o cerere mare pentru creditele de nevoi personale, evoluție similară cu cea a consumului în economia locală, pentru care ne străduim să furnizăm soluții financiare adecvate, convenabile și rapide, în același timp migrând către un proces complet digitalizat.
- Depozitele clienților au înregistrat din nou un ritm de creștere de două cifre (+11%), ca o confirmare a relației de încredere pe care am construit-o cu clienții noștri de-a lungul timpului. Pe parcursul anului 2018, din creșterea totală de 3,4 mld. RON, persoanele fizice au contribuit la majorarea stocului cu 2 mld. RON (+23% anual), pe fondul unei piețe a muncii unde salariile au crescut cu aproximativ 8% în termeni reali în 2018 și a ofertei noastre convenabile de pachete de cont curent. Segmentul corporațiilor a extins baza depozitelor cu aproximativ 1 mld. RON, în timp ce evoluțiile celorlalte produse și segmente au înregistrat valori medii în 2018.

Sumarul rezultatelor financiare ale Grupului Raiffeisen în România

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

În 2018, am înregistrat un nivel excepțional al rentabilității capitalului, în ultimele faze ale ciclului economic dominat de un profil optim de risc. Creșterea de amploare a veniturilor a susținut investițiile semnificative în resursa umană și capabilitățile digitale, în același timp îmbunătățind indicatorii de eficiență.

Rentabilitatea capitalului propriu[1]

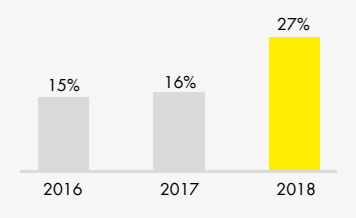

Raportul cost/venit[2]

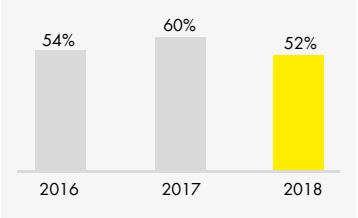

Costul riscului[3]

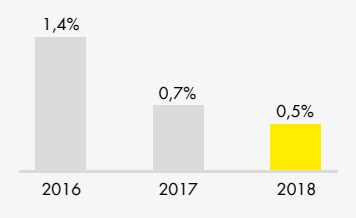

Banca a vut o dezvoltare solidă a dimensiunii de creditare, întrucât am continuat să ținem cont de strategia de creștere sustenabilă. Poziția confortabilă de lichiditate ne oferă încrederea și contextul pentru a continua finanțarea economiei reale într-un mod solid și durabil. Analizând baza de clienți, scopul nostru este de a crește în viitor.

Credite nete (RON mld)[4]

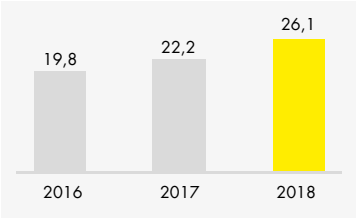

Depozite (RON mld)

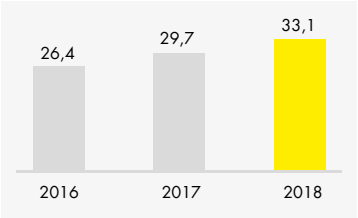

Clienți (mil)

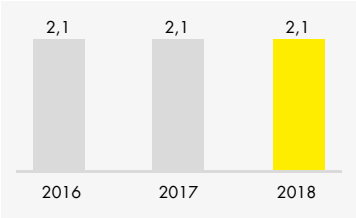

30%
a fost majorarea anuală a numărului de clienți digitali, datorită investițiilor în capabilitățile noastre digitale.

Remarcăm cu bucurie răsplata investițiilor în capabilitățile noastre digitale: o majorare anuală de 30% a numărului de clienți digitali, și în același timp, o îmbunătățire semnificativă a punctajului net de recomandări[5]. Această evoluție arată direcția bună spre care ne îndreptăm și modul în care clienții au primit noul mod de desfășurare a activității bancare.

NPS PF[5]

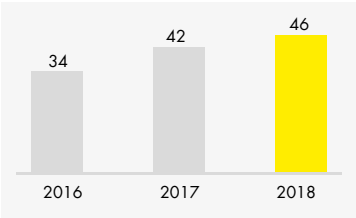

Clienți digitali (mii)[6]

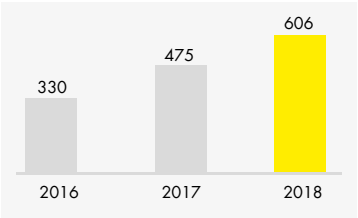

Plăți electronice (% din total plăți)

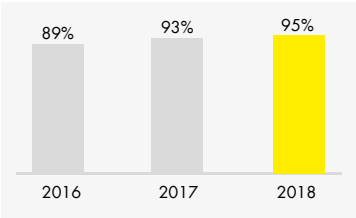

[1] Profit Net raportat la media Capitalurilor Proprii în perioadă, fără profitul anului în curs
[2] Cheltuieli operaționale raportate la total venituri operaționale
[3] Cheltuieli cu provizioanele, raportate la total active medii
[4] Credite nete de provizioane
[5] Medie anuală a indicatorului de satisfacție a clienților „Net promoter score (NPS)" pentru clienți persoane fizice
[6] Clienți cu logare în ultima lună în aplicațiile Raiffeisen de mobil sau online

La sfârșitul anului 2018, Raiffeisen Bank avea 4.966 angajați activi echivalent normă întreagă, față de 5.189 în 2017. Media de vârstă a angajaților rămâne, ca și anul precedent, 37 de ani.

INSTRUIRE

Instruirea și dezvoltarea angajaților rămâne una dintre preocupările constante ale organizației noastre și una dintre direcțiile strategice de resurse umane. Prin programele de dezvoltare pe care le oferă angajaților, Raiffeisen Bank își propune să contribuie direct la performanța lor individuală, a echipei și, implicit, la performanța organizației.

În anul 2018 am continuat sau lansat programe de dezvoltare derivate din strategia organizației și aliniate culturii organizaționale, care au urmărit consolidarea atât a competențelor funcționale, cât și a celor de leadership ale angajaților, precum și creșterea implicării acestora. Programele oferite s-au adresat tuturor angajaților din organizație, atât celor din segmentele de business, cât și din zonele de suport, pentru a crește competențele profesionale ale întregii echipe Raiffeisen Bank.

În 2018

am continuat și dezvoltat programe de instruire pentru angajați, precum First Time Manager, Raiffeisen Banking University și RStyle, care și-au dovedit popularitatea și în anii anteriori.

Canalele și instrumentele de învățare și dezvoltare pe care le punem la dispoziție angajaților sunt diverse: cursuri tehnice, programe transversale de dezvoltare a competențelor, certificări, conferințe sau workshop-uri. În dezvoltarea și livrarea acestor programe am urmărit să contribuim la procesul de învățare și educare a angajaților, oferind conținut de calitate și abordând metode moderne. Programele au fost implementate atât cu specialiști interni, cât și cu furnizori externi.

Am continuat în egală măsură optimizarea metodelor și tehnologiilor de suport: învățare experiențială, platforme interactive, concepte de blended learning și gamification.

În ceea ce privește rețeaua de unități, în 2018 am regândit și lansat – într-o nouă structură – programul de formare pentru angajații noi, adaptat specificului activității din agenții. Acesta include cursuri de inițiere în activitatea companiei, de înțelegere a produselor, operațiunilor, creditării, relaționării cu clienții și presupune utilizarea unor multiple metode de învățare, adaptate contextului actual de business și în pas cu noile tendințe și tehnologii.

Pentru angajații din administrația centrală, am continuat programele de dezvoltare a competențelor profesionale și a celor de leadership. În 2018 am reintrodus, într-o abordare nouă, programul *First Time Manager,* destinat colegilor care preiau poziții de coordonare a unor echipe. Programul urmărește să îi ajute în tranziția către rolul de manager și să le oferte instrumentele potrivite pentru a sprijini din acest rol dezvoltarea oamenilor cu care lucrează și a echipelor pe care le coordonează.

Am continuat și extins programul *Raiffeisen Banking University,* un program inedit în ceea ce privește formarea angajaților, în cadrul căruia identificăm și recunoaștem, în mod oficial, propriii experți ai Băncii în cele mai diverse domenii legate de activitatea bancară. Am identificat colegi care, prin prisma experienței lor, pot dezvolta și susține cursuri pentru alți colegi interesați să evolueze profesional, care pot împărtăși cunoștințe practice extrem de aplicate. 50 de lectori au participat în program în 2018, iar 1.700 de colegi au participat la cele 117 sesiuni derulate.

În același timp, Raiffeisen Bank a continuat și dezvoltat programul de well-being *RStyle,* cu scopul de a încuraja un echilibru optim între viața profesională și cea personală a angajaților. Programul se desfășoară de 5 ani și atrage de la un an la altul un număr tot mai mare de participanți la atelierele și evenimentele desfășurate pe parcursul întregului an, pe tematici diverse: sport, nutriție, sănătate, dezvoltare personală, parenting.

PARTENERIATUL RESURSE UMANE – BUSINESS

Managementul Performanței

O nouă politică de Management al Performanței a fost adoptată în 2018, la finalul unei etape-pilot cu rezultate bune. În noua abordare pe care am implementat-o prin Managementul Performanței, am acordat și mai multă importanță recunoașterii angajaților valoroși din Raiffeisen Bank, prin organizarea evenimentelor Liga Valorilor în toată rețeaua de unități. Au fost premiați angajații care sunt modele de urmat prin prisma valorilor manifestate, a comportamentelor exemplare prin care și-au influențat pozitiv colegii, având o performanță dovedită peste așteptări.

Employee Opinion Survey
Banca a desfășurat în 2018 o nouă ediție anuală a studiului de investigare a nivelului de angajament și de eficiență, EOS, în colaborare cu compania agreată la nivel de Grup. Cu ajutorul acestui studiu, înțelegem factorii care influențează cei doi piloni importanți pentru organizația noastră (angajament și eficiență). Pe lângă întrebările standard, agreate la nivel de grup, am continuat, și anul acesta, cu secțiunea de întrebări suplimentare, special creată pentru măsurarea percepției privind trăsăturile de leadership pentru toate nivelurile de management.

Internal Impact Feedback Survey
Banca a desfășurat în 2018 o nouă ediție anuală a studiului de satisfacție privind interacțiunea internă derulată pe parcursul anului, în colaborare cu partenerul nostru tradițional în acest proiect, IPSOS România. Cu ajutorul acestui studiu, dorim să avem coordonatele necesare pentru a demara acțiuni concrete de creștere a satisfacției angajaților privind colaborarea internă, pentru atingerea performanței și, nu în ultimul rând, creșterea satisfacției clienților externi prin serviciile noastre.

Digital World
În 2018, ghizii digitali din rețeaua retail au asigurat promovarea susținută, către colegi și clienți, a utilizării aplicațiilor, cu scopul de a crește nivelul de digitalizare. Investiția si susținerea în învățare au fost asigurate prin parteneriatul Business – Resurse Umane.

Interviuri Stay-In
În 2018 au continuat interviurile de tip „Stay-In", realizate cu scopul de a aduna informații deosebit de valoroase privind motivația de a lucra în Raiffeisen, preferințele, interesele de carieră și personale, factorii demotivanți ai angajaților. Scopul desfășurării acestor discuții a fost de a avea o analiză furnizată direct de către angajați, de a stabili direcțiile de acțiune pentru securizarea top performerilor, stoparea fluctuației pe pozițiile critice, consolidarea componentei de parteneriat Resurse Umane – Business, consilierea punctuală, intervenții în echipele manageriale nefuncționale.

Optimizarea rețelei de retail
Raiffeisen Bank a implementat în 2018 o nouă organizare a rețelei de retail, cu impact asupra structurii manageriale. Pentru stabilirea noilor lideri au fost întreprinse acțiuni de selecție bazate pe principii de transparență, corectitudine, compatibilitate între cerințele posturilor și profilurile candidaților selectați, eficiență, comunicare directă. Abordarea folosită în cazul angajaților care nu au fost validați a fost bazată pe respect și feedback direct și, acolo unde a fost cazul, încetarea raporturilor de muncă a fost făcută pe baza înțelegerii amiabile. Această reașezare a constituit o bună oportunitate de a oferi noi perspective de dezvoltare actualilor manageri, care au preluat noi roluri, noi echipe sau zone de coordonare. Scopul a fost de a conduce organizația spre un model prin care să devină mai eficientă și mai dinamică în atingerea obiectivelor strategice viitoare.

Recrutare
Echipa de recrutare a finalizat în anul 2018 peste 950 de recrutări și selecții, prin identificarea candidaților potriviți, atât în interiorul organizației, cât și în exterior.

Programe de tineret
Pe parcursul anului 2018 a crescut numărul tinerilor implicați în programele noastre dedicate achiziției de talente și formării de competențe.

În 2018 am consolidat programul dedicat tinerilor absolvenți care vor să înceapă o carieră în bancă, *Raiffeisen Banker 2 Be*, prin extinderea sa la nivelul întregii rețele de agenții. Acest program a fost conceput ca un canal de recrutare pentru pozițiile de front office. Astfel, pe parcursul anului 2018 am instruit, format și integrat în organizația noastră în zona de front office peste 200 de tineri.

De asemenea, am dezvoltat programe dedicate tinerilor, pentru a răspunde nevoilor punctuale ale zonelor de business cum ar fi, de exemplu, zona de Analiză Financiară și Rating, pentru care am selectat 3 tineri cu potențial într-un program de traineeship de 3 luni.

Am continuat stagiile de practică, derulate atât la nivelul Administrației Centrale, cât și al rețelei de unități. Ele se adresează doar studenților sau masteranzilor care vor să se familiarizeze cu spiritul și cultura unei organizații multinaționale de elită. În cadrul celor 2-4 săptămâni de practică, tinerii sunt expuși fluxului de activități din cadrul unei entități bancare și acumulează o experiență practică, utilă pentru o viitoare angajare. În 2018, Raiffeisen Bank a oferit stagii de practică pentru 450 de studenți.

Grupul Raiffeisen abordează riscul într-o manieră prudentă, în concordanță cu obiectivele sale de dezvoltare pe termen lung.

Funcția de management al riscului este independentă de cea comercială și se concentrează asupra administrării si controlului următoarelor riscuri: risc de credit, risc de piață, risc de lichiditate, risc operațional, risc reputațional. Organul de conducere este responsabil cu implementarea și monitorizarea cadrului de gestionare a riscurilor.
În acest scop, acesta a înființat Comitetul de Gestionare a Activelor și Pasivelor (ALCO), Comitetul de Credit, Comitetul de Credite Problematice și Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative. Acestea raportează Directoratului și sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscului Băncii în ariile specificate.

Politicile de gestionare a riscului ale Raiffeisen Bank sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile la care este expusă Banca, pentru a stabili limitele adecvate de risc și control și a monitoriza riscurile și respectarea limitelor de risc. Politicile și sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic, pentru a reflecta schimbările în condițiile pieței, produselor și serviciilor oferite.

Începând cu ianuarie 2014, ca urmare a emiterii și intrării în vigoare a Directivei UE și a Regulamentului cu privire la implementarea Basel III, Raiffeisen Bank raportează către Banca Națională a României (BNR) Rata privind Efectul de Levier, Rata de Acoperire cu Active Lichide, Rata de Finanțare Stabilă Netă. De asemenea, Banca a finalizat în 2014 implementarea și raportarea standardelor Autorității Bancare Europene (EBA) cu privire la restructurare și la expunerile neperformante. Din 2015, Banca aplică și reglementările BNR și EBA cu privire la redresare și rezoluție.

Începând cu anul 2018, Banca aplică prevederile IFRS 9.

În contextul actual al unui cadru regulatoriu complex, Banca continuă să depună eforturi pentru adaptarea arhitecturii IT, precum și a politicilor și procedurilor de risc la noile cerințe legislative și la evoluțiile pieței.

RISCUL DE CREDITARE

Analiza riscului de creditare și funcțiile de evaluare pentru toate segmentele de activitate sunt complet centralizate și constituie în prezent un singur punct de referință pentru întreaga Bancă. Activitatea legată de riscul de creditare este organizată pe linii de industrie și specializată pe segmente de clienți. Astfel, se poate reacționa prompt la orice schimbare majoră în cadrul micro sau macroeconomic al Raiffeisen Bank sau al clienților.

Începând cu 2009, Banca a implementat un sistem standardizat de avertizare timpurie pentru anumite categorii de clienți non-retail cu credite și pentru clienții retail cu credite.

Sistemul monitorizează lunar portofoliul, identifică semnalele de avertizare și le explică. Pe baza acestor indicatori, portofoliul de clienți este împărțit în categorii distincte de risc și sunt propuse acțiuni/strategii pentru clienții identificați ca fiind problematici.

Raiffeisen Bank a primit aprobarea BNR pentru calcularea cerințelor de capital pentru riscul de credit conform abordării bazate pe modele interne de rating (IRB) începând cu 1 iulie 2009.

În ceea ce privește portofoliul de retail, Raiffeisen Bank a primit aprobarea BNR pentru calcularea cerințelor de capital pentru riscul de credit conform abordării bazate pe modele interne avansate de rating (AIRB) începând cu 1 decembrie 2013.

RISCUL DE PIAȚĂ

În ceea ce privește riscul de piață, Banca utilizează în prezent abordarea standard pentru calculul cerinței de capital. Managementul riscului de piață se realizează prin intermediul unui sistem de limite de risc de piață și indicatori de avertizare care se aplică expunerilor Băncii la riscul de rată a dobânzii aferent atât portofoliului de tranzacționare, cât și activităților din afara portofoliului de tranzacționare, la riscul valutar și la alte subtipuri de riscuri de piață. Monitorizarea atentă și frecventă a acestor limite și indicatori de avertizare asigură menținerea unui profil de risc de piață prudent pentru Raiffeisen Bank.

RISCUL DE LICHIDITATE

Directoratul definește strategia administrării riscului de lichiditate în funcție de recomandările făcute de unitățile responsabile de managementul lichidității și al finanțării, în cooperare cu aria responsabilă pentru monitorizarea și controlul riscului de lichiditate.

Principalele instrumente utilizate în managementul și controlul riscului de lichiditate sunt: raportul de tip ecart de lichiditate, scorecard-ul de lichiditate, raportul de lichiditate statutar, sistemul de avertizare timpurie, cerința de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR), testarea internă a poziției de lichiditate în condiții de criză.

RISCUL OPERAȚIONAL

Începând cu 1 ianuarie 2010, Raiffeisen Bank calculează și raportează cerința de capital pentru riscul operațional, utilizând abordarea standard pentru care a primit aprobarea Băncii Naționale a României în noiembrie 2009.
La baza acestei aprobări a stat cadrul de gestionare a riscului operațional creat de Raiffeisen Bank prin implementarea modelului de management al riscului operațional bazat pe trei linii de apărare și prin definirea și folosirea unor instrumente avansate, precum baza de date de incidente operaționale de risc, indicatorii de risc operațional, scenariile de risc, matricea de evaluare a riscurilor. Atât instrumentele, cât și procesul de management al riscului operațional sunt îmbunătățite în mod continuu, existând o aliniere cu cadrul de management al riscului operațional la nivelul grupului RBI, care utilizează abordarea avansată.

RISCUL REPUTAȚIONAL

În cadrul Băncii, activitatea de administrare a riscului reputațional se desfășoară pe următoarele direcții de acțiune: reglementarea ariei de activitate și identificarea, măsurarea, monitorizarea și managementul riscului reputațional.

În vederea implementării strategiei și obiectivelor privind riscul reputațional, a fost definită Politica de Risc Reputațional, care detaliază liniile directoare ale managementului riscului reputațional, precum și instrumentele utilizate pentru monitorizarea, administrarea și controlul acestui risc.

Instrumentele de monitorizare a riscului reputațional implementate sunt:

- indicatori specifici de risc reputațional (ex: indicatori care măsoară percepția și comportamentul clienților – numărul de reclamații; indicatori privind relația cu autoritățile; sau indicatori privind percepția publică reflectată în mass-media)
- colectarea și raportarea evenimentelor de risc reputațional care sunt administrate conform mecanismelor și fluxurilor specifice
- evaluarea riscului reputațional prin scenarii de risc
- evaluarea riscului operațional ca parte a profilului de risc al Băncii.

Riscul reputațional reprezintă o prioritate pentru Bancă, de aceea există o preocupare continuă de a aduce îmbunătățiri în special pe zona de creștere a nivelului de conștientizare a riscului reputațional la nivelul tuturor angajaților Băncii prin programe specializate de instruire.

Raiffeisen Bank va putea acorda fermierilor și antreprenorilor din zonele rurale credite în valoare de 30 de milioane de euro în condiții avantajoase (dobândă și costuri subvenționate), în urma unui acord de finanțare și garantare semnat cu Fondul European de Investiții (FEI).

Raportul Diviziilor

Corporate Banking

2018 a fost un an de succes pentru Divizia Corporații în ceea ce privește strategia sa de a se concentra pe dezvoltarea relațiilor pe termen lung cu clienții corporativi. 23% creștere a nivelului activelor, respectiv 13% creștere a nivelului pasivelor indică încrederea partenerilor noștri în viabilitatea modelului nostru de business.

Principalele direcții urmate în anul 2018 financiar au fost:

- Concentrarea pe abordarea holistică față de ecosistemele formate în jurul clienților corporativi, adresând-se tuturor membrilor acestora (de exemplu: furnizori, clienți, angajați, acționari, personal de conducere etc.);

- Continuarea punerii în aplicare a programelor de dezvoltare a afacerilor (de exemplu, dezvoltare financiară, managementul resurselor umane, cercetare, optimizarea proceselor operaționale) pentru clienți, în special pe segmentul Corporații Medii. Evenimentele structurate în cadrul platformei Raiffeisen Catalizator au avut, de asemenea, o componentă puternică de conectare a partenerilor noștri pentru schimbul de bune practici;

- Accelerarea programului de eficiență internă prin:
  - migrarea continuă către canale electronice și/sau centralizarea expertizei;
  - structurarea procesului de vânzări (de exemplu, campania de suplimentare a expunerii, campania de expuneri pre-aprobate);
  - modernizarea infrastructurii informaționale pentru un răspuns mai rapid și mai fiabil la nevoile clientului.

- Asigurarea respectării cerințelor de reglementare locale, internaționale și de grup (de exemplu, Basel III, Fatca, KYC etc.).

Segmentul de Corporații Mari s-a axat pe furnizarea de programe de dezvoltare personalizate pentru clienți, structurate pe expertize de industrii dezvoltate în experiența anterioară. Maturitatea relațiilor de business ne-a permis să luăm parte la cele mai relevante tranzacții din piață, indiferent de complexitatea structurii.

Concentrându-se pe acoperirea regională a cerințelor clienților, segmentul Corporații Medii și-a continuat eforturile de dezvoltare a comunității de afaceri, încurajând colaborarea și schimbul de bune practici. O atenție deosebită a fost acordată clienților grupului, în care Raiffeisen România și-a respectat statutul de țară cu potențial de creștere pentru Grupul Raiffeisen. Structurile de finanțare au susținut efortul de vânzări prin soluții personalizate pentru fiecare partener și au primit o înaltă apreciere din partea clienților, fiind actualizate la caracteristicile macroeconomice actuale. Banca depune eforturi constante pentru a-și îmbunătăți soluțiile de finanțare și, în acest scop, merită menționate eforturile și resursele alocate pentru factoring.

Un rol semnificativ în efortul de creștere a fost continuarea parteneriatului cu investitorii instituționali (de exemplu, BEI, FEI, BERD), în special pe segmentul de Corporații Medii. Este important să menționăm și programele COSME și SMEi, unde Raiffeisen Bank a primit cea mai mare parte a fondurilor din piață. 2018 a fost un an foarte activ în ceea ce privește piețele sindicalizate, cu tranzacții în diferite sectoare economice. Beneficiind de consilierea grupului și investind în programe de training prestigioase, Banca a reușit să acționeze în diverse roluri în tranzacții.

Rolul de agenție asumat de Bancă (facilitate și/sau securitate) a oferit mai mult confort partenerilor noștri și venituri adiționale pentru Direcție.

Un factor care a contribuit în mod semnificativ la creșterea activelor a fost linia de business Project Finance, cu tranzacții mari în real estate, retail, food & beverages. Expertiza internă a reușit să aducă îmbunătățiri majore la timpul de implementare, în ciuda complexității obișnuite a acestor tipuri de tranzacții.

Realizări importante au fost înregistrate și în banking-ul tranzacțional, plățile online depășind pragul de 90%. Investiții semnificative au fost făcute pentru îmbunătățirea operațiunilor cu cash, prin implementarea mașinilor multifuncționale și accesul extins, apreciat pentru confortul pe care-l oferă clienților, la serviciile cu numerar. Creșterea economică a adus un număr crescut de tranzacții și venituri mai mari.

Corporate Banking

Procesele interne au continuat să fie îmbunătățite în 2018, urmând trei abordări principale: simplificarea, reducerea numărului de documente solicitate și reutilizarea informației interne și publice. Obiectivul final este să dezvoltăm procese și servicii rapide și eficiente, susținute de cea mai modernă infrastructură de IT.

Respectarea reglementărilor naționale și internaționale este o parte importantă din strategia Diviziei Corporații, în scopul de a le oferi clienților cel mai înalt nivel de încredere și siguranță atunci când utilizează serviciile bancare. Procesul a fost optimizat pentru a reduce sarcina birocratică, cu toate că cerințele reglementărilor au crescut. Banca s-a angajat să-și mențină nivelul de respectare a legislației în curs pentru a oferi cea mai bună protecție și securitate în ecosistemul de afaceri.

În ceea ce privește rezultatele financiare, Divizia Corporații a înregistrat o creștere a nivelului activelor de 23% an la an, într-o perioadă de 15 luni de creștere susținută. Nivelul pasivelor a crescut cu 13% an la an, urmând același trend. Creșterea activelor și mediul macroeconomic favorabil au contribuit la creșterea veniturilor cu 15% an la an. La fel de importantă este și contribuția comisioanelor, a căror pondere în totalul veniturilor se menține constantă, la peste 40%.

În ciuda presiunilor externe (de exemplu, salariul minim pe economie) și a impactul intern al eforturilor de dezvoltare din anii precedenți, cheltuielile operaționale au rămas neschimbate. Costurile cu riscul au înregistrat o ușoară creștere, de 7%, în principal din schimbările metodologice și abordarea prudențială a fazei actuale din cadrul ciclului de business, cu un cost de risc aflat încă într-un interval confortabil, de sub 1%. Scăderea susținută a ratei creditelor neperformante până la nivelul de 3,4% are scopul de a oferi siguranță pentru anii care urmează.

Rezultatul final este cu 40% mai ridicat ca anul precedent, oferind confortul financiar necesar pentru continuarea investițiilor în principalul nostru pilon strategic: acela de a fi ecosistemul financiar preferat al clienților noștri.

În 2018, Raiffeisen Bank și-a menținut acoperirea națională urbană, având o distribuție geografică echilibrată, cu 419 agenții bancare, oferind o gamă completă de produse și servicii pentru persoane fizice (Mass & Premium) și juridice. În 36 de agenții, operațiunile cu numerar s-au transferat la bancomatele multifuncționale din zona de 24/7.

Prin adoptarea conceptului de cashless, ne-am dorit să economisim timp valoros pentru clienții noștri, oferindu-le o consiliere mai consistentă în ceea ce privește serviciile de plăți digitale, nevoile de finanțare sau de economisire.

Astfel, unul dintre obiectivele importante în 2018 a fost acela de a dezvolta flota de multifuncționale (MFM), pentru a oferi servicii cât mai complexe în zona de 24/7, independent de programul agenției pentru depuneri în numerar (lei), plăți facturi fără autentificare, schimburi valutare sau retrageri de numerar. Raiffeisen Bank are o rețea de 950 de ATM-uri, 242 de bancomate multifuncționale și peste 20.000 de terminale POS.

CALITATEA SERVICIILOR

În linie cu viziunea Băncii și noua poziționare a brandului Raiffeisen Bank, „Banking așa cum trebuie", 2018 a fost un an cu realizări importante, orientate către clienții noștri.

Am lansat primul pilot al conceptului „Next Generation Branch", un format modern al agențiilor Raiffeisen. Unitățile Băncii vor avea astfel fluxuri de lucru simplificate, într-un spațiu deschis și prietenos, design contemporan și tehnologie digitală, invitând clienții la o interacțiune rapidă, plăcută și valoroasă cu Banca. Printr-un parteneriat cu un furnizor de top, am început să dezvoltăm o platformă operațională de Customer Experience, capabilă să ofere o perspectivă centralizată a portofoliului de clienți, în timp real. Platforma oferă un punct de plecare în îmbunătățirea calității produselor și serviciilor oferite, bazându-se pe nevoile și opiniile clienților, și având ca obiectiv principal o experiență mai bună a acestora.

În același timp, am continuat să oferim cursuri de formare și instruire pentru îmbunătățirea permanentă a competențelor angajaților din front-office, oferindu-le astfel clienților o interacțiune profesionistă și, prin urmare, o relație de colaborare pe termen lung.

În directă corelație cu intensitatea tranzacțională, în anul 2018 numărul de reclamații înregistrate de Raiffeisen Bank a continuat trendul de creștere din anii precedenți. Din totalul reclamațiilor, 55% reprezintă tranzacții contestate efectuate cu cardul. Cu toate acestea, satisfacția clienților cu privire la procesul de management reclamații s-a păstrat la nivelul înregistrat în 2017 – 3,3.

MANAGEMENTUL RECLAMAȚIILOR	2016	2017	2018
Numărul de reclamații	68.169	77.716	96.690
Fidelizarea clienților cu reclamații	98%	98%	98%
Satisfacția privind procesul de reclamații (scala pentru sondaj, 1-5: 1 = foarte nemulțumit, 5 = foarte mulțumit)	3,2	3,3	3,3

LIDER PE PIAȚA CARDURILOR DE CREDIT

În 2018, Raiffeisen Bank și-a păstrat poziția de lider pe piața cardurilor de credit din România, cu un portofoliu de peste 500.000 carduri, în creștere cu 6% față de anul precedent.

În plus, începând cu luna noiembrie 2018, prin lansarea Instant Issuing, Raiffeisen Bank se numără printre primele bănci din țară care emit clientului cardul pe loc. Acest tip de emitere este disponibil în prezent pentru carduri de debit și de credit pentru clienții persoane fizice.

De ajutor în simplificarea procedurilor de lucru și scurtarea duratei de răspuns pentru client este și noua funcționalitate a cardurilor emise pentru persoane fizice: codul PIN poate fi primit prin SMS, fie că este vorba de un card nou emis, fie că se solicită retrimiterea lui.

BANKING AȘA CUM TREBUIE

În 2018, Raiffeisen Bank și-a actualizat promisiunea de valoare pentru clienții persoane fizice în linie cu orientarea sa către clienți și poziționarea competitivă, de bancă responsabilă. Astfel, Banca a continuat să lucreze la îmbunătățirea experienței oferite acestora în toate interacțiunile lor cu Raiffeisen Bank, prin simplitate, cu responsabilitate și empatie față de nevoile lor.

FOCUS PE VALOAREA ADĂUGATĂ ÎN VIAȚA CLIENȚILOR

În 2018, Raiffeisen Bank și-a continuat misiunea de a sprijini dezvoltarea de comunități sustenabile și prospere, implicându-se în evenimente de referință pentru clienții noștri, precum Neversea, Undecloud, FITS, Festivalul de Jazz Timișoara, Internet & Mobile World sau Bucharest Technology Week.

Banca a continuat să creeze relații puternice de parteneriat cu clienții persoane fizice, oferindu-le beneficii care se multiplică atunci când aceștia aleg să lucreze cu Raiffeisen Bank pentru operațiunile de zi cu zi. Astfel, pachetele de servicii tranzacționale cu zero costuri și tarife preferențiale pentru depozite, carduri de credit și descoperit de cont au fost alese de peste 85% dintre noii clienți Raiffeisen Bank în 2018, numărul tranzacțiilor efectuate cu cardurile de debit crescând cu 26%.

Strategia Băncii de a se concentra pe achiziția de clienți noi de valoare a fost răsplătită cu încrederea clienților-țintă, peste 80% dintre clienții noi atrași de Raiffeisen Bank încadrându-se în segmentele stabilite în strategia de dezvoltare 2020. Ca dovadă a încrederii în Raiffeisen Bank, clienții persoane fizice continuă să își majoreze disponibilitățile plasate la Bancă (+11% față de 2017).

De asemenea, Banca a continuat să încurajeze proiectele de viață ale clienților persoane fizice prin soluții responsabile de creditare, investind pentru a oferi credite cât mai simplu și rapid. Astfel, procentul creditelor de nevoi personale aprobate pe loc a crescut și în 2018, iar angajații Băncii s-au concentrat pe a le oferi clienților informații clare, complete și ușor de înțeles. De altfel, explicațiile oferite, amabilitatea și profesionalismul angajaților Raiffeisen Bank continuă să fie principalele motive de recomandare a Raiffeisen Bank, alături de calitatea produselor oferite.

Volumele creditelor de nevoi personale nou acordate au înregistrat o creștere de 9% față de volumele înregistrate anul anterior și peste 90% dintre acestea au fost acordate cu dobândă fixă.

În cazul creditelor imobiliare Casa Ta, volumele acordate în 2018 au crescut cu 24% față de anul anterior. Prin automatizările aduse procesului de creditare, prin simplificarea fluxului și printr-o ofertă competitivă în piață, Raiffeisen Bank a oferit soluții responsabile de creditare, care răspund nevoilor clienților.

SIMPLIFICAREA ȘI DIGITALIZAREA SERVICIILOR

Anul 2018 a însemnat continuarea procesului de transformare digitală, Raiffeisen Bank oferind clienților posibilitatea de a avea acces instant la tot mai multe servicii și produse bancare.

Portofoliul de clienți digitali a înregistrat noi cifre record, iar utilizatorii Raiffeisen Online și Smart Mobile au folosit aplicațiile noastre cu 65% mai mult decât în anul precedent, înregistrând aproape 82 de milioane de autentificări în 2018.

Numărul de clienți digitali activi a ajuns la 550.000, iar utilizatorii de mobile banking au înregistrat o creștere cu 47% față de anul precedent. În plus, în 2018, numărul tranzacțiilor și plăților efectuate de clienții persoane fizice prin canalele digitale de Mobile și Internet Banking a crescut cu 40%.

În linie cu direcția strategică de digitalizare și inovare cu scopul de a răspunde cât mai bine nevoilor clienților, la finalul anului 2018 am lansat noile aplicații

de Mobile și Internet Banking către cei peste 5.000 de angajați ai Băncii. În același timp, am continuat să le optimizăm, în conformitate cu feedback-urile primite, pentru a ne asigura că răspundem celor mai exigente cerințe. Noile aplicații au un design nou, modern, iar interfața intuitivă permite utilizatorilor să facă orice operațiune bancară fără efort.

Începând cu luna noiembrie 2018, clienții pot obține pe loc un card de credit, într-o singură vizită în agențiile Băncii. Clientul alege produsul potrivit, i se înmânează cardul pe loc, solicită și primește codul PIN temporar al cardului, prin SMS, și îl poate folosi imediat.

CLIENȚI PREMIUM

Raiffeisen Bank se adresează, prin serviciul Premium Banking, clienților cu potențial ridicat (venituri lunare de peste 2.000 de euro sau active în administrarea grupului Raiffeisen cuprinse între 40.000 și 250.000 de euro). Oferta dedicată acestor clienți are ca principal element de valoare bancherul personal, alături de alte beneficii Premium relevante pentru nevoile complexe ale acestor clienți.

În anul 2018, Raiffeisen Bank a continuat strategia de consolidare a volumelor de business pe acest segment și a portofoliului de clienți, înregistrând o creștere record a numărului de clienți, de peste 16%, față de anul 2017.

Mai presus de toate, preocuparea Raiffeisen Bank a continuat să fie aceea de a le oferi clienților Premium o experiență bancară superioară. Eforturile echipei au fost recunoscute de clienți, Raiffeisen Bank plasându-se pe primul loc în piață ca nivel de experiență bancară oferită acestui segment, conform sondajului realizat la finalul anului 2018.

FRIEDRICH WILHELM RAIFFEISEN (FWR)

Divizia de Private Banking a Raiffeisen Bank România, cu active în administrare în valoare de peste 1 miliard de euro, se bucură în continuare de un nivel ridicat de recunoaștere a excelenței serviciilor oferite, atât din partea clienților, cât și a pieței financiare.

Serviciile noastre, adresate clienților cu averi ridicate ai Băncii, au fost desemnate pentru al 3-lea an consecutiv „cele mai bune servicii de Private Banking din România" de trei dintre cele mai prestigioase publicații financiare internaționale.

În anul 2018, am continuat îmbunătățirea calității serviciilor oferite, prin investiții în digitalizare și capitalul uman.

ÎNTREPRINDERI MICI ȘI MIJLOCII (IMM)

Pe baza caracteristicilor pieței românești, segmentul de Întreprinderi Mici și Mijlocii în Raiffeisen Bank cuprinde entități cu capital privat și cifră de afaceri anuală, la nivel de grup, de până la 5 milioane de euro, inclusiv Profesii Liberale. Strategia Băncii vizează poziționarea ca „bancă de casă", printr-o atitudine responsabilă, prin așezarea nevoilor specifice de business ale clienților în centrul preocupărilor Băncii și oferirea unor produse și soluții financiare simplu de utilizat.

Clienții IMM sunt segmentați mai departe în companii Micro (cu cifră de afaceri anuală până la 1 milion de euro) și companii Mici și Mijlocii (cu cifră de afaceri până la 5 milioane de euro), în vederea asigurării unei abordări personalizate, în funcție de profil, dimensiunea activității, precum și de complexitatea nevoilor tranzacționale și de finanțare. În plus, Banca utilizează un model comportamental care vine în sprijinul înțelegerii mai aprofundate a nevoilor, valorilor și așteptărilor clienților din perspectiva interacțiunii bancare. Pe baza acestuia, o serie de produse și servicii sunt permanent adaptate la cerințele specifice diverselor sub-categorii de antreprenori, iar comunicarea cu aceștia este direcționată pe canalele relevante.

Din perspectiva modelului de deservire a clienților, consultanții Raiffeisen Bank (responsabili de clientelă și directori de agenții) oferă consiliere financiară și asistență dedicată clienților IMM dintr-o perspectivă de 360 grade, din momentul deschiderii relației, pentru identificarea celor mai potrivite soluții financiare și luarea unor decizii pe baza unei informări corecte și cât mai detaliate, care să le susțină în mod real planurile de dezvoltare.

Pe lângă rețeaua de agenții teritoriale, clienții IMM beneficiază de aceeași experiență printr-o gamă largă de canale alternative prin care pot accesa produsele și serviciile Băncii: mobil/tabletă (Smart Mobile), Internet (Raiffeisen Online) sau soluția de interacțiune la distanță – Interactive Voice Response.

Soluțiile digitale ca Raiffeisen Online și Smart Mobile continuă să fie prioritare, acestea oferind clienților o experiență de utilizare simplă și confortabilă, motiv pentru care eforturile Băncii se concentrează pe educația financiară și migrarea către canale alternative. Aceste aplicații vizează îmbunătățirea experienței utilizatorilor, asigură disponibilitatea serviciilor

oriunde și oricând, oferind și cele mai reduse costuri pentru operațiunile bancare.

Un proiect strategic este și extinderea la nivel național a flotei de mașini multifuncționale (MFM), care permit desfășurarea de tranzacții multiple: depunerea și retragerea de numerar, plata facturilor, emiterea de extrase de cont, schimb valutar și altele. În aceste condiții, ponderea clienților care utilizează soluții digitale a evoluat la 55% la finalul lui 2018, de la 47% în anul anterior, în timp ce plățile pe canale digitale au depășit procentul de 90%.

În același timp, accesul la finanțare a rămas un subiect vital pentru clienții IMM, iar Banca a continuat să le acorde sprijinul în acest sens, portofoliul de credite avansând cu 13,6%, până la 461 milioane EUR în decembrie 2018, pe fondul consolidării pieței de creditare.

O premieră pe piața bancară românească, recunoscută ca atare în mass-media locală și regională, a fost lansarea platformei online Factory by Raiffeisen Bank, dedicată culturii antreprenoriale în general și start-up-urilor în mod specific. Principala inițiativă derulată pe platformă a fost concursul de proiecte start-up, care a dus la selecția a 27 de antreprenori. Aceștia au fost sprijiniți de Bancă atât cu facilități de credit, o ofertă specială pentru tranzacțiile lor bancare, cât și cu accesul la cursuri și ateliere concepute specific pentru a asigura dezvoltarea și stabilitatea afacerilor lor.

Raiffeisen Bank și Fondul European de Investiții (FEI) au continuat colaborarea începută în 2010 prin derularea acordurilor de garantare semnate în 2017, în valoare totală de peste jumătate de miliard de euro (echivalent). Cele două programe menționate sunt „Programul UE pentru competitivitatea IMM-urilor" (COSME) și „Programul UE pentru dezvoltarea și consolidarea activității IMM-urilor" (SMEi). Ambele inițiative urmăresc să sprijine accesul clienților la finanțare cu ajutorul alternativelor flexibile de garantare, 4.000 de firme IMM beneficiind de aceste programe până acum.

În noiembrie 2018, Fondul European de Investiții (FEI) și Raiffeisen Bank au semnat un nou acord de finanțare și garantare destinat acordării de împrumuturi în lei pe termen mediu și lung, pentru capital de lucru și investiții, fermierilor și antreprenorilor din zonele rurale. Într-o primă fază, Raiffeisen Bank va putea să acorde credite în valoare totală de 30 de milioane de euro, în condiții atractive – dobândă și costuri subvenționate. Noul program pune un accent deosebit pe stimularea investițiilor agricole în utilaje și echipamente, dar și pe dezvoltarea în general a zonelor rurale și de munte.

Anul 2018 a adus o confirmare a schimbării de trend pentru dobânzile interbancare. Creșterea presiunilor inflaționiste a generat o reacție rapidă din partea BNR, care a crescut rata de politică monetară de la 1,75% la 2,5%. Randamentele titlurilor de stat au avut același comportament și au reacționat la această schimbare având în medie o creștere cu 40 de puncte de bază pe toate maturitățile.

EUR/RON a rămas și în 2018 una dintre cele mai stabile perechi valutare, dând un confort suplimentar clienților locali, dar și internaționali.

Pe parcursul întregului an ne-am concentrat eforturile pentru buna execuție și informarea relevantă în relația cu clienții noștri. Am continuat seria evenimentelor trimestriale pentru clienții noștri instituții financiare locale și internaționale, dar și pentru clienții corporate. Am organizat, de asemenea, evenimente specifice, bilaterale, în toată țara.

Nevoile de tranzacționare ale clienților noștri persoane fizice au fost, de asemenea, vizate prin intermediul strategiei de retail a băncii. Principalul obiectiv a fost acela de a oferi acces facil la infrastructura de tranzacționare și cursuri de tranzacționare personalizate, în timp real.

În ultimii 2 ani ne-am concentrat eforturile către digitalizarea produselor de piață de capital, iar în 2018 am pus un accent sporit pe un design prietenos al infrastructurii, astfel încât să putem răspunde cât mai bine nevoilor prezente și viitoare ale clienților noștri atunci când vine vorba de astfel de produse.

CERCETARE PRIVIND EVOLUȚIILE ECONOMICE ȘI PIAȚA DE CAPITAL

Direcția Cercetare Economică și Sectorială furnizează analize și rapoarte privind principalele evoluții din economia și piața financiară din România.

Cercetarea macroeconomică este menită să ofere o evaluare cuprinzătoare a celor mai recente evoluții din economie (PIB, sector extern, rata inflației, rate ale dobânzii, curs de schimb) și a perspectivelor pentru perioada următoare. Activitățile de cercetare cuprind și analize ale principalelor sectoare din economie (companii și populație), urmărindu-se identificarea caracteristicilor structurale și a celor mai recente tendințe ale acestora, precum și a potențialului reprezentat de către aceste sectoare pentru activitatea bancară.

Cercetarea macroeconomică este realizată de către o echipă profesionistă, folosind tehnici cantitative și baze de date publice și interne disponibile. Analizele privind evoluțiile macroeconomice din România sunt livrate clienților corporativi ai Raiffeisen Bank ca parte a rapoartelor zilnice, lunare și trimestriale (România – Buletin zilnic, România – Evoluții macroeconomice, România – Determinanții creșterii economice).
Analizele privind economia României sunt incluse și în rapoartele publicate de către Raiffeisen RESEARCH la Viena, care oferă o perspectivă utilă atât cu privire la dinamica trecută, cât și cea potențială a activității economice din țările în care Raiffeisen Bank International este prezentă. În plus, cercetarea economică și sectorială este o resursă importantă pentru direcțiile și departamentele din cadrul Băncii, oferind sprijin în luarea deciziilor curente și strategice și evaluarea impactului unor scenarii de risc.

Începând cu anul 2018, produsele legate de cercetarea și analiza acțiunilor sunt distribuite exclusiv prin Raiffeisen Centrobank. În anul 2018, echipa care realizează cercetările de investiții a asigurat o acoperire cuprinzătoare a pieței de acțiuni din România, urmărind în mod activ 12 dintre cele 15 companii incluse în indicele bursier BET. Printre produsele principale de cercetare și analiză a acțiunilor s-au numărat rapoartele de companii, conținând opiniile analiștilor cu privire la companiile acoperite. Obiectivul principal îl reprezintă sprijinul oferit clienților instituționali care investesc în piața locală de capital. Pentru a informa clienții, rapoarte cu știri relevante au fost transmise zilnic, înainte de începerea sesiunii de tranzacționare sau oricând pe parcursul zilei, când s-au materializat evenimente importante.
Echipa de cercetare acțiuni a continuat să participe în diverse proiecte alături de departamentul de Investment Banking, respectând însă principiile independenței și separării între activitățile de corporate finance și cercetare. Pentru a ajunge la un preț-țintă și, prin urmare, la o recomandare de investiție pentru companiile acoperite, analiștii utilizează analiza fundamentală și alte metode și tehnici.

INSTITUȚII FINANCIARE & GSS

Direcția Instituții Financiare & Servicii Titluri (FI&GSS) este responsabilă pentru relațiile pe care Raiffeisen Bank România le are cu diverse instituții financiare bancare și/sau ne-bancare, atât din țară, cât și pe plan extern. Acestea includ: bănci comerciale, bănci de investiții, societăți de asigurări, societăți de leasing (având un grup financiar ca acționar principal), fonduri de investiții, fonduri de pensii, societăți de brokeraj, societăți de finanțare (credit ipotecar și credite de consum), supranaționale. Recent, un grup nou de companii, reprezentat de furnizorii de servicii de plată/alți furnizori de servicii financiare și transfer bancar, a intrat în portofoliul de clienți Instituții Financiare.

Direcția Instituții Financiare & Servicii Titluri este, de asemenea, responsabilă pentru produsul custodie și produsul depozitare pentru fonduri de investiții și fonduri de pensii administrate privat.

Direcția Instituții Financiare este recunoscută ca o sursă importantă de venituri din comisioane pentru Bancă, cu expunere moderată pe partea de credite și, implicit, pe cerința de capital. Segmentul în sine nu are alocate costuri de risc.

În decursul anului 2018, principalele noastre produse care au înregistrat creșteri semnificative din punct de vedere al venitului generat au fost: plățile, finanțarea comerțului, schimburile valutare, serviciile de custodie & administrare de fonduri (depozitare). Acordarea de credite instituțiilor financiare ne-bancare a fost una dintre ariile principale de activitate, dată fiind poziția noastră puternică pe piața locală. Activitatea ambelor categorii de clienți, bănci și clienți ne-bancari, a continuat să crească în ceea ce privește volumele. Având în vedere excelenta calitate a produselor noastre, precum și serviciile atașate, la care se adaugă reputația recunoscută a Raiffeisen Bank pe piața locală, aproximativ 83 de bănci dețineau conturi de decontare cu noi, atât în monedă locală, cât și străină, la sfârșitul lui 2018.

SERVICII TITLURI – GSS, CUSTODIE ȘI DEPOZITARE

Departamentul Servicii Titluri – GSS este linia de business pentru serviciile de custodie și depozitare a activelor fondurilor de investiții. Departamentul este responsabil și pentru activitatea de decontare specială (ca membru compensator în relația cu Depozitarul Central), pentru funcția de agent de plată pentru emitenții de obligațiuni și pentru serviciile de agent de informare și plată pentru fondurile de investiții externe.

Valoarea activelor păstrate în custodie sau pentru care Banca efectuează servicii de depozitare a fost la sfârșitul anului 2018 de 3,38 de miliarde de euro, în ușoară scădere față de sfârșitul anului anterior și în linie cu evoluția pieței locale.

Structura activelor, detaliată în graficul de pe pagina următoare, nu a suferit modificări semnificative față de sfârșitul anului 2017. Numărul clienților cu dețineri în instrumente financiare la sfârșitul anului 2018 a crescut cu 46%, în special pe seama conturilor clienților de retail. La sfârșitul anului, Banca administra un număr de 971 de conturi de titluri.

În cursul anului 2018, activitatea de custodie a fost vizată de o misiune de audit din partea grupului RBI, care a urmărit conformarea cu prevederile pachetului legislativ MiFID II, iar concluzia a fost că au fost implementate măsuri adecvate de protecție a investitorilor în procedurile și procesele aferente activității, măsurile recomandate vizând procesul de clasificare a clienților. Serviciile de custodie și depozitare au fost, de asemenea, auditate intern. Raportul de audit a relevat faptul că, în general, activitatea este desfășurată în condiții bune, îmbunătățirile propuse vizând automatizarea unor procese.

Procedurile administrate de Departamentul Servicii Titluri – GSS au fost revizuite, în vederea conformării cu reglementările actualizate sau intrate în vigoare în cursul anului (MiFID II, Legislația primară – Legea nr. 126/2018 privind piețele și instrumentele financiare, și secundară, emisă pentru transpunerea MiFID II, Codului Depozitarului Central, reglementărilor aplicabile activității de depozitare a activelor fondurilor de investiții etc.) și pentru a răspunde mai bine nevoilor de business.

Strategia vizată în legătură cu serviciile de custodie și depozitare a urmărit îmbunătățirea condițiilor de acces al clienților la piețe și instrumente financiare, prin adoptarea de soluții menite să simplifice accesul la instrumente și sisteme de decontare externe pentru clienții rezidenți și eficientizarea proceselor de reconciliere și verificare a operațiunilor cu instrumente financiare.

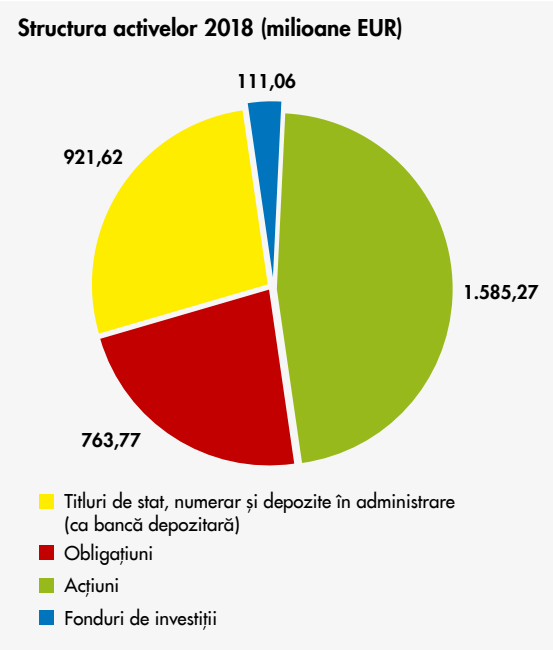

MANAGEMENTUL BILANȚULUI ȘI PORTOFOLIULUI

Direcția Managementul Bilanțului și Portofoliului este responsabilă pentru managementul strategic al activelor și pasivelor Băncii, cu scopul de a menține o poziție sustenabilă de lichiditate pe termen mediu și lung și de capital, asigurând în același timp stabilitatea venitului net din dobânzi. În acest sens, trei domenii principale sunt acoperite: Managementul Activelor și Pasivelor, Managementul Portofoliului de Lichiditate și Managementul Finanțării.

Echipa Managementul Activelor și Pasivelor este responsabilă cu managementul dinamic al bilanțului printr-un proces continuu de definire, implementare și monitorizare a strategiilor referitoare la bilanțul Băncii, așa cum este aprobat de Comitetul de Active și Pasive. Managementul Activelor și Pasivelor administrează poziționarea strategică a Băncii la riscul de dobândă, principalul obiectiv fiind maximizarea valorii economice a bilanțului și asigurarea unui nivel adecvat și stabil al venitului din dobânzi, conform apetitului de risc aprobat.

Managementul bilanțului este realizat atât din perspectiva lichidității, cât și a expunerii la riscul de rată a dobânzii, și utilizează o paletă de instrumente, având ca elemente centrale un sistem eficient al prețurilor de transfer al fondurilor, dar și un sistem IT – Kamakura – dedicat managementului lichidității și al riscului de rată a dobânzii. Sistemul prețurilor de transfer intern al fondurilor este bazat pe rate de piață și este conceput să asigure alocarea costurilor și a beneficiilor către segmentele de business, astfel încât utilizarea și administrarea lichidității să fie eficientă. Activele și pasivele Băncii sunt modelate și analizate pentru a reflecta corect profilul de lichiditate și de risc de dobândă, parte integrantă a cadrului general de management al riscurilor Băncii.

Echipa Managementul Portofoliului de Lichiditate este responsabilă pentru administrarea lichidității în conformitate cu strategia aprobată de Comitetul de Active și Pasive și supravegheată de Consiliul de Administrare. Noi administrăm poziția de lichiditate printr-o strategie conservatoare, cu scopul de a menține un nivel adecvat al finanțării pe termen lung, prin depozite stabile, care să susțină programele de creditare ale Băncii. Profilul de lichiditate este menținut la un nivel care să permită Băncii să răspundă nevoilor clienților și să-și îndeplinească obligațiile de plată atât în perioade cu activitate economică normală, cât și în condiții de stres. Sunt incluse și potențiale necorelări de monede, acestea fiind subiectul unor limite de risc.

Echipa asigură îndeplinirea acestui obiectiv prin:

- analizarea și înțelegerea modului în care se comportă produsele și segmentele de business din perspectiva lichidității;
- monitorizarea și previzionarea poziției de lichiditate;
- menținerea unui nivel optim de lichiditate pe termen scurt, inclusiv în cursul zilei, pentru a asigura capacitatea Băncii de a efectua plăți în timp real;
- administrarea portofoliului de active lichide de calitate ridicată, așa cum sunt definite de regulamentele locale și europene;
- administrarea portofoliului de investiții;
- conformarea cu cerințele de reglementare privind rezervele minime obligatorii.

Pentru asigurarea unui nivel adecvat de lichiditate în condiții de stres, Banca menține o rezervă de lichiditate compusă din active lichide de calitate ridicată (HQLA), incluzând numerar la Banca Centrală și obligațiuni eligibile pentru accesarea facilităților de lichiditate ale Băncii Centrale. Prin menținerea acestei rezerve, Banca asigură alinierea la cerințele interne și reglementările de risc de lichiditate pentru condiții de stres.

Rația de acoperire a lichidității (LCR) reprezintă cerința de reglementare pentru condiții de stres și are ca obiectiv asigurarea unui stoc de active lichide suficiente pentru a îndeplini nevoile de lichiditate în condiții de stres pentru 30 de zile. Conform cerințelor de reglementare, Banca trebuie să mențină indicatorul LCR peste valoarea minimă de 100%.

În cazul Raiffeisen Bank, nivelul rezervei de lichiditate deținut de Bancă a fost în sumă de 2.016 mil. EUR în decembrie 2018, valoarea LCR fiind de aproximativ 158%, semnificativ mai mare decât nivelul reglementat.

	DECEMBRIE 2017	DECEMBRIE 2018
Active lichide de calitate ridicată (mil. EUR)	2.285	2.016
Ieșiri nete (mil. EUR)	1.493	1.277
Valoare LCR (%)	153%	158%

Echipa Managementul Finanțării este responsabilă pentru dezvoltarea, implementarea și actualizarea periodică a planului de finanțare al Băncii. Planul de finanțare reflectă obiectivele de creștere, evoluția bilanțului, necesarul de finanțare și profilul de maturitate, cât și efectele schimbărilor din piață și condițiile impuse de reglementări, toate fiind adaptate ținând cont și de administrarea structurii de capital a Băncii. De asemenea, echipa de finanțare coordonează accesarea și participă la implementarea diferitelor programe dezvoltate de instituțiile financiare internaționale, susținând activitatea segmentelor de business din Bancă.

Structura bilanțieră, 31 decembrie 2018, milioane euro

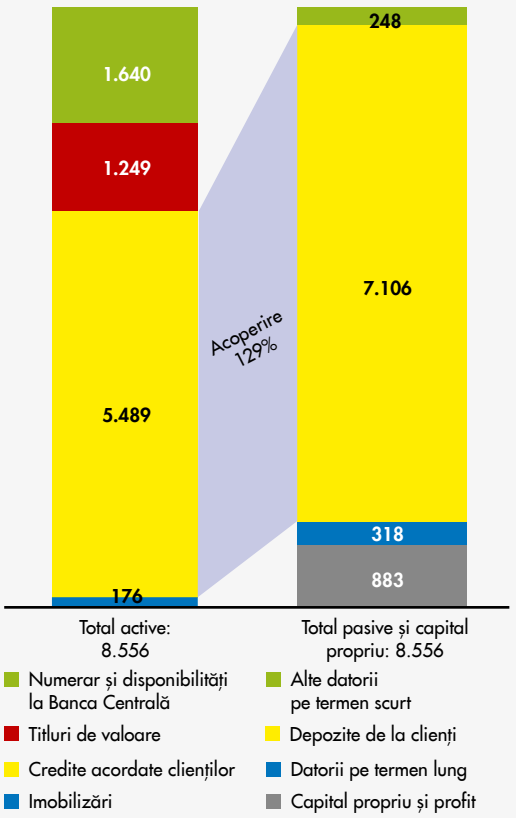

Bilanțul este finanțat în principal prin depozite de la clienți, împrumuturi pe termen lung (sub forma emisiunilor de obligațiuni, împrumuturi bilaterale și împrumuturi subordonate) și capital.
Sursele de finanțare sunt monitorizate permanent, inclusiv din punct de vedere al concentrării, atât pe valute și scadențe, cât și din punct de vedere al tipului de instrument.

La fel ca 2017, anul trecut a fost caracterizat de o poziție de lichiditate amplă a Băncii, aceasta fiind asigurată în principal de baza largă de depozite de la clienți.

În 2018, Banca a continuat parteneriatul de succes cu Fondul European de Investiții (FEI) prin cele două programe existente, semnate în 2017, dedicate IMM-urilor: COSME și Inițiativa SME.

Tot anul trecut, Raiffeisen și FEI au semnat un acord pentru suplimentarea fondurilor COSME, sumele inițiale fiind epuizate. Prin programul COSME putem să acordăm IMM-urilor împrumuturi cu garanții reduse, pe termene mai lungi, și să oferim sprijin afacerilor start-up, care de obicei au acces limitat la creditare.

De asemenea, în luna noiembrie 2018, Raiffeisen Bank a semnat un nou contract de finanțare-garantare cu FEI, destinat acordării de împrumuturi în lei pe termen mediu și lung, pentru capital de lucru și investiții, fermierilor și antreprenorilor din zonele rurale. Într-o primă fază, Raiffeisen Bank va putea să acorde credite în valoare totală de 30 de milioane de euro în condiții atractive – dobândă și costuri subvenționate.

SERVICII DE ADMINISTRARE A INVESTIȚIILOR

Raiffeisen Asset Management (RAM), societatea de administrare a investițiilor în Grup, a continuat să-și consolideze poziția în anul 2018. În ciuda unui context dificil pe piața fondurilor de investiții, cota de piață a RAM a fost constantă, compania rămânând în topul administratorilor de fonduri din România.
La finalul anului 2018, RAM avea o cotă de piață de aproximativ 26%, având în administrare active totale de 1,3 miliarde de EUR (conform statisticilor publicate de Asociația Administratorilor de Fonduri).

Anul 2018 a fost marcat și de o nouă extindere a gamei de produse pusă la dispoziția investitorilor. RAM a lansat „soluțiile de portofoliu", patru fonduri de investiții care reprezintă soluții complete de portofoliu pentru investitorii al căror profil investițional este conservator sau moderat. Fondurile sunt disponibile în RON și EUR, au fost lansate în martie 2018 și s-au dovedit a fi cele

mai căutate fonduri în ultimul an, generând subscrieri de aproximativ 35 de milioane de EUR.

Tot în zona produselor distribuite, 2018 a marcat și extinderea rețelei de distribuție pentru Raiffeisen Acumulare, fond de pensii facultative (pilon 3). Pentru randamentul obținut în ultimii 10 ani de Raiffeisen Acumulare, în cadrul unui eveniment organizat de Bursa de Valori București, RAM a primit premiul pentru „Cel mai performant fond de pensii private".

RAM este preocupată permanent de inovare în domeniul ei de expertiză și de a aduce noutăți pe piața locală, iar până acum a reușit să fie:

- prima societate din România care a direcționat o parte dintre plasamentele de acțiuni către piețele externe, prin intermediul fondurilor deschise de investiții Raiffeisen Prosper și Raiffeisen Benefit;
- prima și singura care a lansat un fond deschis de investiții cu capital protejat, Raiffeisen Confort și Raiffeisen Confort euro;
- prima și singura societate de administrare a investițiilor care administrează un fond de pensii facultative, Raiffeisen Acumulare;
- prima societate de administrare care gestionează un fond deschis de investiții cu plasamente în instrumente purtătoare de dobândă denominat în euro, Raiffeisen Euro Plus;
- prima societate de administrare care administrează un fond de investiții cu plasamente în instrumente purtătoare de dobândă denominat în USD, Raiffeisen Dolar Plus.

Grupul Raiffeisen este prezent în România prin intermediul subsidiarelor sale, care acoperă diferite segmente ale pieței financiare: sectorul bancar, de administrare a fondurilor de investiții, cel de leasing și cel de economisire și creditare în sistem colectiv pentru domeniul locativ.

S.A.I. Raiffeisen Asset Management S.A. (RAM) este compania specializată în administrarea fondurilor de investiții a Grupului Raiffeisen în România.
Obiectivul RAM este acela de a dezvolta o gamă de produse care să servească cât mai bine îndeplinirii obiectivelor financiare pe care le au clienții noștri.

La sfârșitul anului 2018, Raiffeisen Asset Management era singura societate de administrare a investițiilor din România care gestiona și fonduri deschise de investiții, precum și fonduri de pensii facultative. Capitalul social al societății, în valoare de 10.656.000 lei, este deținut în proporție de 99,99% de Raiffeisen Bank S.A.
Activele bilanțiere ale societății s-au ridicat la peste 10 milioane de euro.

La sfârșitul anului 2018, Raiffeisen Asset Management S.A. era al doilea jucător de pe piața de administrare a investițiilor, cu o cotă de piață de aproximativ 26% și active în administrare de aproximativ 1,3 miliarde de euro.

Raiffeisen Leasing IFN S.A. reprezintă Grupul Raiffeisen pe piața de leasing din România din anul 2002.
Compania are un capital social de 14.935.400 lei, oferind servicii de finanțare prin leasing financiar pentru companii, respectiv IMM-uri și corporații, și, într-o măsură redusă, pentru persoane fizice.

Soluțiile de finanțare sunt disponibile în lei sau euro, cu dobândă fixă sau variabilă, și au în vedere diferite tipuri de proiecte și active, de la autovehicule la echipamente. Oferta Raiffeisen Leasing este disponibilă în cele peste 400 de agenții Raiffeisen Bank.

La 31.12.2018, Raiffeisen Leasing IFN S.A. deținea active de 216 milioane de euro și avea un număr de aproximativ 9.000 de contracte active.

Compania și-a consolidat volumele de business realizate în ultimii ani, confirmând în anul 2018 liniile strategice stabilite, înregistrând o structură echilibrată a portofoliului în termeni de segmente de clienți și active finanțate și o reducere a creditelor neperformante.

În anul 2018, Raiffeisen Leasing a urmărit cu prioritate realizarea unui model de business sustenabil, acordând o atenție sporită utilizării responsabile a capitalului.

Oferta Raiffeisen Leasing a rămas și anul trecut aliniată contextului actual al pieței.
Anul 2018 a consemnat, de asemenea, o creștere a finanțărilor în piața de leasing, datorată în special creșterii finanțărilor de autoturisme și vehicule comerciale. Creșterea pieței de leasing a fost de 15% în anul 2018 față de anul 2017.
Raiffeisen Leasing a finanțat bunuri în valoare de 119 milioane de euro în 2018.

Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A. (RBL) este prima bancă de economisire-creditare în domeniul locativ din România, fiind înființată în 2004.
Este deținută de Raiffeisen Bank S.A., Raiffeisen Bausparkasse GmbH – Austria și Bausparkasse Schwaebisch Hall AG – Germania în cote aproximativ egale, de 33,3%.

Produsul de economisire-creditare combină o etapă de economisire cu una de creditare și, pe lângă prima oferită de statul român, RBL oferă dobânzi fixe, avantajoase atât pentru etapa de economisire, cât și pentru cea de creditare. Sistemul de economisire-creditare pentru domeniul locativ are un puternic rol social, încurajând economisirea pe termen lung și contribuind la îmbunătățirea situației locative din România.

La sfârșitul anului 2018, Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A. deținea un capital social în valoare de 131 de milioane de lei și gestiona active în valoare de 513,6 milioane de lei.

ALTE PARTICIPAȚII ȘI ACȚIUNI

La sfârșitul anului 2018, Banca deținea o participație de 33,33% din capitalul social al societății Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN S.A., precum și acțiuni emise de următoarele societăți:
Biroul de Credit S.A., Depozitarul Central S.A., Fondul Român de Garantare a Creditelor pentru Întreprinzătorii Privați IFN S.A., Casa de Compensare București S.A., Visa Inc., Societatea de Transfer de Fonduri și Decontări-TransFond S.A. și Fondul de Compensare a Investitorilor S.A.

2018 a fost anul cu cele mai bune rezultate înregistrate vreodată de Raiffeisen Bank în România. Profitul net a fost de 881 milioane de lei (echivalentul a 189 milioane de euro), cu 79% mai mult decât în 2017, iar activele Băncii au crescut cu 11%, până la 40 de miliarde lei. Taxele și impozitele directe și indirecte suportate de Bancă în anul 2018 au fost în valoare totală de peste 476 de milioane lei.

Situații financiare consolidate și separate

Declarația privind responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate la 31 decembrie 2018

În conformitate cu articolul 10, aliniatul 1 din Legea contabilității Nr. 82/1991 republicată, răspunderea pentru organizarea și conducerea contabilității revine administratorului, ordonatorului de credite sau altei persoane care are obligația gestionării unității respective.

În calitate de președinte al Raiffeisen Bank S.A. – societate-mamă, conform articolului 31 din Legea Contabilității Nr. 82/1991 republicată, îmi asum răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate la data de 31 decembrie 2018 și confirm că:

a) politicile contabile utilizate la întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate la data de 31 decembrie 2018 sunt în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 cu modificările și completările ulterioare, care impune ca aceste situații financiare consolidate și separate să fie conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană;

b) situațiile financiare consolidate și separate întocmite la data de 31 decembrie 2018 oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a rezultatului global, a situației modificărilor capitalurilor proprii, a situației fluxurilor de trezorerie și a notelor aferente referitoare la activitatea desfășurată în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 cu modificările și completările ulterioare, care impun ca aceste situații financiare consolidate și separate să fie conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană.

Steven van Groningen
Președinte

Building a better working world

Ernst & Young Assurance Services SRL
Cladirea Bucharest Tower Center, Etaj 21
Bd. Ion Mihalache nr. 15-17, Sector 1
011171 Bucuresti, Romania

Tel: +40 21 402 4000
Fax: +40 21 310 7219
office@ro.ey.com
ey.com

CĂTRE ACȚIONARII RAIFFEISEN BANK S.A.
RAPORTUL ASUPRA AUDITULUI SITUAȚIILOR FINANCIARE CONSOLIDATE ȘI INDIVIDUALE

OPINIA

Am auditat situațiile financiare consolidate și individuale ale Raiffeisen Bank S.A. („Banca"), cu sediul social în Calea Floreasca nr. 246C, sector 1, București, România, identificată prin codul unic de înregistrare fiscală RO 361820, care cuprind situația consolidată și individuală a poziției financiare la data de 31 decembrie 2018, situația consolidată și individuală a contului de profit și pierdere, situația consolidată și individuală a rezultatului global, situația consolidată și individuală a modificărilor capitalului propriu și situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la aceasta dată și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte informații explicative.

În opinia noastră, situațiile financiare consolidate și individuale anexate oferă o imagine fidelă și justă a poziției financiare consolidate și individuale a Băncii la data de 31 decembrie 2018, ca și a performanței financiare consolidate și individuale și a fluxurilor consolidate și individuale de trezorerie ale acesteia pentru exercițiul financiar încheiat la aceasta dată, în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, cu modificările și clarificările ulterioare.

Bazele opiniei

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internaționale de Audit (ISA), Regulamentului (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 („Regulamentul (UE) nr. 537/2014") și Legii nr.162/2017 („Legea 162/2017"). Responsabilitățile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat în secțiunea „Responsabilitățile auditorului pentru auditul situațiilor financiare" din raportul nostru. Suntem independenți față de Bancă conform Codului etic al profesioniștilor contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (codul IESBA), conform cerințelor etice care sunt relevante pentru auditul situațiilor financiare în România, inclusiv Regulamentul (UE) nr. 537/2014 și Legea 162/2017, și ne-am îndeplinit responsabilitățile etice conform acestor cerințe și conform Codului IESBA. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastră.

ASPECTE-CHEIE DE AUDIT

Aspectele-cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare consolidate și individuale din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare consolidate și individuale în ansamblu, și în formarea opiniei noastre asupra acestora, și nu emitem o opinie separată cu privire la aceste aspecte-cheie.

Pentru fiecare aspect de mai jos am prezentat o descriere a modului în care a fost abordat în auditul nostru, în acel context.

Am îndeplinit responsabilitățile descrise în secțiunea „Responsabilitățile auditorului pentru auditul situațiilor financiare" din raportul nostru, inclusiv în legătură cu aceste aspecte-cheie. În consecință, auditul nostru a inclus efectuarea procedurilor gândite să răspundă evaluării noastre privind riscul de erori semnificative în cadrul situațiilor financiare consolidate și individuale. Rezultatele procedurilor noastre de audit, inclusiv ale procedurilor efectuate pentru a aborda aspectele de mai jos, constituie baza pentru opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare consolidate și individuale anexate.

Aspect-cheie de audit

Deprecierea creditelor și avansurilor acordate clientelei

Evaluarea de către conducere a indiciilor de depreciere și determinarea ajustărilor pentru pierderi din credite și avansuri acordate clientelei pe baza Modelului Pierderilor Așteptate este un proces complex, care presupune utilizarea de estimări și raționament profesional. O astfel de evaluare este în mod inerent incertă, presupunând predicția viitoarelor condiții macroeconomice în mai multe scenarii, precum și o analiză a bonității expunerilor utilizând modele bazate pe o serie de date istorice și ipoteze, respectiv o apreciere a valorii și a termenelor de recuperare a garanțiilor.

O atenție deosebită este acordată aspectelor noi sau care au evoluat semnificativ pe parcursul anului 2018, precum adoptarea cerințelor IFRS 9 Instrumente Financiare, în vigoare pentru perioade de raportare anuale începând de la sau după 1 ianuarie 2018, și efectele

Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene („OUG 114/2018") care ar putea avea un impact asupra evoluției PIB și a altor factori macroeconomici.

Efectul adoptării IFRS 9 este prezentat în Nota 4 din situațiile financiare consolidate și individuale.

Utilizarea diferitelor tehnici și ipoteze de modelare pentru calculul pierderilor așteptate ar putea duce la estimări semnificativ diferite ale ajustărilor pentru pierdere. Aceste modele implică utilizarea de către conducere, în mod semnificativ, a raționamentului profesional în ceea ce privește adecvarea segmentării expunerilor, identificarea expunerilor pentru care riscul de credit a crescut semnificativ, includerea informațiilor macroeconomice previzionale, precum și al așa-numitelor „management overlays" necesare pentru a reflecta circumstanțe care nu pot fi surprinse de modelare. Notele 3j, 5 și 21 la situațiile financiare consolidate și individuale prezintă mai multe informații privind estimarea ajustării pentru pierderi din credite și avansuri acordate clientelei.

Având în vedere complexitatea cerințelor IFRS 9, măsura în care solicită utilizarea raționamentului profesional în estimarea ajustărilor individuale și colective pentru pierdere și importanța creditelor și avansurilor acordate clientelei (reprezentând 64,1% din activele totale consolidate și 63,4% din activele totale individuale ale Băncii), acesta este considerat un aspect-cheie de audit.

Modul în care a fost abordat aspectul-cheie de audit
Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, evaluarea metodologiei Băncii referitoare la identificarea indiciilor de depreciere și determinarea de către conducere a pierderilor așteptate, inclusiv guvernanța privitoare la exercitarea raționamentelor profesionale cele mai importante. Analiza noastră a avut în vedere determinarea scenariilor macroeconomice și a ponderilor aferente, criteriile de determinare a stadiului creditelor și modelele pentru determinarea parametrilor de risc de credit. Am evaluat, de asemenea, proiectarea și eficacitatea operațională a controalelor interne privitoare la monitorizarea calității creditelor și avansurilor acordate clienților și a celor privitoare la determinarea ajustărilor pentru pierderi, inclusiv a celor privind sistemele relevante și calitatea datelor care au stat la baza calculelor.

Pentru ajustarea de pierdere a creditelor depreciate evaluate la nivel individual (Stadiul 3), analiza noastră s-a concentrat pe creditele cu un impact potențial mare asupra situațiilor financiare consolidate și individuale și a avut în vedere ipotezele-cheie care au stat la baza identificării și cuantificării deprecierii, cum sunt cele privind estimarea fluxurilor de numerar așteptate, inclusiv cele privind valoarea realizabilă a garanțiilor și estimările de recuperare în caz de nerambursare. În acest sens am comparat cu informațiile de piață disponibile, utilizând experiența noastră profesională în domeniu. Specialiștii noștri în evaluare au fost implicați, după caz, în procedurile noastre de audit.

Pentru pierderile așteptate din credite evaluate în Stadiul 1 sau Stadiul 2 am testat, implicând specialiștii noștri în riscul de credit, modelele-cheie dezvoltate de conducere.

Am analizat evaluarea Băncii privind impactul direct al OUG 114/2018 asupra sectoarelor de telecomunicații și energie și am revizuit estimarea pierderilor așteptate dat fiind modificările creșterii PIB și a ratei somajului care ar putea fi determinate de OUG 114/2018.

De asemenea, am analizat caracterul adecvat al informațiilor prezentate de Bancă în situațiile financiare consolidate și individuale cu privire la expunerea la riscul de credit.

Aspect-cheie de audit
Provizioane pentru litigii și alte riscuri
Procesul de determinare a provizioanelor pentru litigii și alte riscuri este un proces de estimare ce implică în mare măsură utilizarea raționamentului profesional și, de aceea, există un risc inerent ca provizioanele înregistrate să difere semnificativ de ieșirile efective de resurse economice din anii ulteriori. Principalele aspecte pentru care managementul a exercitat raționamentul profesional sunt disputele și litigiile legate de protecția consumatorilor, alte neînțelegeri cu clienții și controlul autorităților fiscale. Banca a înregistrat provizioane pentru litigii și alte riscuri; Nota 37 și 41 (iii) din situațiile financiare consolidate și individuale prezintă mai multe informații privind estimarea lor. Având în vedere incertitudinile inerente privind rezultatul final al litigiilor și disputelor în curs sau potențiale referitoare la aspecte fiscale, la aspecte legate de protecția consumatorilor și la alte neînțelegeri cu clientela, conducerea aplică raționamentul profesional pentru estimarea rezultatului final al acestora și utilizează estimări în determinarea sumelor de provizionat.

Provizioanele pentru litigii și alte riscuri sunt semnificative pentru auditul nostru pentru că procesul de evaluare este complex și presupune exercitarea raționamentului profesional.

Modul în care a fost abordat aspectul-cheie de audit
Procedurile noastre de audit s-au axat pe raționamente și estimări care ar putea genera erori semnificative sau care ar putea fi afectate de subiectivitatea conducerii:

- Am evaluat caracterul adecvat al sistemului de control intern privind procesul de determinare a provizioanelor;
- Am discutat cu conducerea și cu departamentul juridic al Băncii pentru a înțelege situația fiecărui litigiu sau dispute semnificative și evaluarea conducerii privind expunerea la risc;
- Am evaluat principiile și ipotezele folosite de conducere pentru a estima valoarea provizioanelor pentru litigii;
- Am examinat caracteristicile litigiilor și disputelor curente și am evaluat caracterul adecvat al provizioanelor având în vedere ipotezele Băncii;
- Experții noștri fiscali au fost implicați, după caz, în analiza și coroborarea informațiilor și ipotezelor folosite la determinarea provizioanelor și a datoriilor contingente, ținând cont de cerințele legale relevante;
- Am obținut confirmări scrise de la consilierii juridici externi și le-am comparat opiniile cu ipotezele și evaluarea conducerii privind impactul în situațiile financiare;
- De asemenea, am evaluat caracterul adecvat al informațiilor prezentate de Bancă în situațiile financiare referitoare la provizioanele pentru riscuri și litigii.

Aspect-cheie de audit
Tehnologia informației (IT) și sistemele relevante pentru raportarea financiară
O parte semnificativă a operațiunilor Băncii și a procesului de raportare financiară se bazează pe sisteme IT ce presupun procese și controale automatizate asupra capturării, stocării și procesării informației.
O componentă importantă a acestui sistem de control intern presupune existența și aderarea la procese și controale de acces al utilizatorului și de management al modificărilor cu caracter adecvat. Aceste controale sunt în special importante pentru că asigură că accesul și modificările asupra sistemelor și datelor IT sunt efectuate de persoane autorizate într-un mod adecvat.

Mediul IT al Băncii este complex, având un număr semnificativ de sisteme și baze de date interconectate. Dat fiind gradul ridicat de automatizare a proceselor relevante pentru raportarea financiară și dată fiind complexitatea mediului IT al Băncii, o mare parte a procedurilor de audit s-a concentrat asupra acestui aspect. De aceea, considerăm că acest domeniu reprezintă un aspect-cheie de audit.

Modul în care a fost abordat aspectul-cheie de audit
Ne-am axat procedurile de audit pe acele sisteme și controale IT care sunt semnificative pentru procesul de raportare financiară. Deoarece procedurile de audit asupra sistemelor IT necesită o pregătire specifică, am implicat specialiștii noștri IT în efectuarea procedurilor de audit.

Auditul nostru a inclus, printre altele, următoarele proceduri:

- Înțelegerea și evaluarea mediului de control IT în ansamblu și a controalelor existente, inclusiv a celor care se referă la accesul la sisteme și date, precum și la modificarea sistemelor IT. Am particularizat abordarea de audit în funcție de importanța sistemului pentru raportarea financiară și de existența de proceduri automate care sunt derulate de respectivul sistem;
- Am testat eficacitatea operării controalelor privind acordarea drepturilor de acces pentru a determina dacă doar utilizatorii desemnați aveau posibilitatea de a crea, modifica sau șterge conturi de utilizatori pentru aplicațiile relevante;
- Am testat eficacitatea operării controalelor legate de dezvoltarea și modificarea aplicațiilor pentru a determina dacă acestea sunt autorizate, testate și implementate în mod corespunzător;
- Am evaluat și testat eficacitatea proiectării și operării controalelor incorporate în aplicații IT și a celor dependente de aplicații IT din procesele relevante pentru auditul nostru.

ALTE INFORMAȚII
Alte informații includ Raportul Directoratului, care include și declarația nefinanciară și Raportul Anual, dar nu includ situațiile financiare consolidate și individuale și raportul nostru de audit cu privire la acestea. Am obținut Raportul Directoratului înainte de data raportului nostru de audit și ne asteptăm să obținem Raportul Anual ulterior acestei date. Conducerea este responsabilă pentru alte informații.

Opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare nu acoperă alte informații și nu exprimăm nicio formă de concluzie de asigurare asupra acestora.

În legătură cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare consolidate și individuale, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, facând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în

concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare consolidate și individuale sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să includă erori semnificative. Dacă, în baza activității desfășurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru. Nu avem nimic de raportat în acest sens.

Responsabilitatea conducerii și a persoanelor responsabile cu guvernanța pentru situațiile financiare
Conducerea Băncii are responsabilitatea întocmirii și prezentării fidele a situațiilor financiare consolidate și individuale în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, cu modificările și clarificările ulterioare, și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare consolidate și individuale care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

La întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă să evalueze abilitatea Băncii de a-și desfășura activitatea conform principiului continuității activității și să prezinte, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și folosirea principiului continuității activității, mai puțin în cazul în care conducerea intenționează să lichideze Banca sau să îi înceteze activitatea sau nu are nicio alternativă reală decât să procedeze astfel.

Persoanele responsabile cu guvernanța au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiară a Băncii.

Responsabilitățile auditorului pentru auditul situațiilor financiare
Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare consolidate și individuale, luate în ansamblu, nu conțin denaturări semnificative cauzate de eroare sau fraudă și de a emite un raport de audit care să includă opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, însă nu este o garanție că un audit desfășurat în conformitate cu standardele ISA va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, atât la nivel individual sau luate în ansamblu, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor luate în baza acestor situații financiare consolidate și individuale.

Ca parte a unui audit în conformitate cu standardele ISA, ne exercităm raționamentul profesional și ne menținem scepticismul profesional pe întreg parcursul auditului. De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare consolidate și individuale, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, stabilim și efectuăm proceduri de audit care să răspundă acestor riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a constitui o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate include complicitate, falsuri, omisiuni intenționate, declarații false sau evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate în circumstanțele date, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficacității controlului intern al Băncii.
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și rezonabilitatea estimărilor contabile și a prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
- Concluzionăm asupra caracterului adecvat al utilizării de către conducere a principiului continuității activității, și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Băncii de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția, în raportul de audit, asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare consolidate și individuale sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina ca Banca să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare consolidate și individuale, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare consolidate și individuale reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
- Obținem suficiente probe de audit adecvate cu privire la informațiile financiare ale entităților sau activităților din cadrul grupului pentru a exprima o opinie asupra situațiilor financiare consolidate. Suntem responsabili pentru îndrumarea, supravegherea și efectuarea auditului la nivelul grupului. Suntem singurii responsabili pentru opinia noastră de audit.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanța, printre alte aspecte, obiectivele planificate și programarea în timp a auditului, precum și constatările semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului nostru.

De asemenea, prezentăm persoanelor responsabile cu guvernanța o declarație cu privire la conformitatea noastră cu cerințele etice privind independența și le comunicăm toate relațiile și alte aspecte care pot fi considerate, în mod rezonabil, că ar putea să ne afecteze independența și, unde este cazul, măsurile de siguranță aferente.

Dintre aspectele pe care le comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanța, stabilim acele aspecte care au avut cea mai mare importanță în cadrul auditului asupra situațiilor financiare consolidate și individuale din perioada curentă și, prin urmare, reprezintă aspecte-cheie de audit.

RAPORT CU PRIVIRE LA ALTE CERINȚE LEGALE ȘI DE REGLEMENTARE

Raportare asupra unor informații, altele decât situațiile financiare și raportul nostru de audit asupra acestora
Pe lângă responsabilitățile noastre de raportare conform standardelor ISA și descrise în secțiunea „Alte informații", referitor la Raportul Directoratului, noi am citit Raportul Directoratului și raportăm următoarele:

a) în Raportul Directoratului nu am identificat informații care să nu fie consecvente, sub toate aspectele semnificative, cu informațiile prezentate în situațiile financiare consolidate și individuale pentru anul încheiat la data de 31 decembrie 2018, atașate;
b) Raportul Directoratului, identificat mai sus, include, sub toate aspectele semnificative, informațiile cerute de Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, cu modificările și clarificările ulterioare, Anexa 1, punctele 11-14, respectiv punctele 37-38;
c) pe baza cunoștințelor noastre și a înțelegerii dobândite în cursul auditului situațiilor financiare consolidate și individuale întocmite pentru anul încheiat la data de 31 decembrie 2018 cu privire la Bancă și la mediul acesteia, nu am identificat informații eronate semnificativ prezentate în Raportul Directoratului.

Alte cerințe privind cuprinsul raportului de audit conform Regulamentului (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului

Numirea și aprobarea auditorului
Am fost numiți auditori ai Băncii de către Adunarea Generală a Acționarilor la data de 2 mai 2018 pentru a audita situațiile financiare consolidate și individuale aferente exercițiilor financiare care se încheie la 31 decembrie 2018 până la 31 decembrie 2020. Durata totală de misiune continuă, inclusiv reînnoirile (prelungirea perioadei pentru care am fost numiți inițial) și renumirile anterioare drept auditori, a fost de 7 ani, acoperind exercițiile financiare încheiate la 31 decembrie 2012 până la 31 decembrie 2018.

Consecvența cu raportul suplimentar adresat Comitetului de Audit
Opinia noastră de audit asupra situațiilor financiare consolidate și individuale exprimată în acest raport este în concordanță cu raportul suplimentar adresat Comitetului de Audit al Băncii, pe care l-am emis în aceeași dată în care am emis și acest raport.

Servicii non-audit
Nu am furnizat Băncii servicii non-audit interzise menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului și rămânem independenți față de Bancă în derularea auditului.

Nu am furnizat Băncii și entităților controlate de aceasta alte servicii decât cele de audit statutar și cele prezentate în situațiile financiare consolidate și individuale.

În numele
Ernst & Young Assurance Services SRL
Bd. Ion Mihalache 15-17, etaj 21,
București, România
Înregistrat la Camera Auditorilor
Financiari din România
cu nr. 77/15 august 2001

ERNST & YOUNG S.R.L. ASSURANCE SERVICES

Numele auditorului/partener: Gelu Gherghescu
Înregistrat la Camera Auditorilor Financiari din România
cu nr. 1449/9 septembrie 2002

București, România, 22 martie 2019

Situația consolidată și separată a rezultatului global
pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

		GRUP		BANCĂ	
MII RON	**NOTA**	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Venituri din dobânzi		1.675.119	1.296.747	1.632.586	1.264.633
Cheltuieli cu dobânzile		-141.857	-118.699	-132.613	-112.700
Venituri nete din dobânzi	8	**1.533.262**	**1.178.048**	**1.499.973**	**1.151.933**
Venituri din speze și comisioane		839.743	759.989	817.665	741.546
Cheltuieli cu speze și comisioane		-200.612	-173.672	-201.174	-173.256
Venituri nete din speze și comisioane	9	**639.131**	**586.317**	**616.491**	**568.290**
Venituri nete din tranzacționare	10	358.043	311.268	357.988	310.781
Câștiguri nete aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	27	38.811	0	38.481	0
Câștiguri nete din derecunoașterea activelor financiare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global		480	0	480	0
Venituri nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justă prin profit sau pierdere	22	0	5.921	0	6.128
Câștiguri nete din contabilitatea de acoperire		145	0	145	0
Alte venituri operaționale	11	26.529	44.946	31.873	48.563
Venituri operaționale		**2.596.401**	**2.126.500**	**2.545.431**	**2.085.695**
Cheltuieli operaționale	12	-754.116	-727.744	-742.654	-719.294
Cheltuieli salariale	13	-599.863	-555.806	-577.172	-538.364
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	14	-176.124	-245.623	-174.546	-244.277
Fond comercial negativ		0	5.245	0	0
Câștiguri din participații în filiale, entități asociate și asocieri în participație	26	1.027	1.485	0	0
Profit înainte de impozitare		**1.067.325**	**604.057**	**1.051.059**	**583.760**
Cheltuiala cu impozitul pe profit	15,16	-173.536	-95.138	-169.972	-92.583
Profitul net al exercițiului financiar		**893.789**	**508.919**	**881.087**	**491.177**
Elemente care pot fi reclasificate în profit sau pierdere		**20.254**	**-7.929**	**22.127**	**-5.889**
Câștiguri nete din active financiare disponibile pentru vânzare		0	-14.504	0	-14.003
Câștiguri nete din evaluarea instrumentelor de datorie evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global		21.319	0	21.121	0
Impozit pe venit aferent pozițiilor de mai sus		-3.408	2.321	-3.377	2.241
Elemente care nu vor fi reclasificate în profit sau pierdere		**547**	**0**	**547**	**0**
Modificări de valoare justă aferente instrumentelor de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		7.872	0	7.872	0
Impozit pe venit aferent poziției de mai sus		-683	0	-683	0
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare		**918.889**	**496.736**	**906.020**	**479.415**

Situația consolidată și separată a rezultatului global trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate, parte integrantă a acestora, prezentate în paginile 069 – 227.

Situațiile financiare consolidate și separate au fost aprobate de Directorat în data de 22 martie 2019 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Steven van Groningen
Președinte

Mihail Ion
Vicepreședinte & Director Financiar

Situația consolidată și separată a poziției financiare
pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

MII RON	NOTA	GRUP 31 DECEMBRIE 2018	GRUP 31 DECEMBRIE 2017	BANCĂ 31 DECEMBRIE 2018	BANCĂ 31 DECEMBRIE 2017
ACTIVE					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	7.197.230	8.471.977	7.197.222	8.471.851
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	437.854	89.168	435.126	85.641
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	8.620	35.237	8.620	35.237
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	299.045	86.298	298.926	86.775
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	27	380.228	0	368.508	0
Titluri de valoare	22	0	5.249.814	0	5.210.494
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	3.204.307	0	3.204.307	0
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	24	48.023	0	48.023	0
Investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate	26	24.980	23.911	105.349	105.379
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	26.144.360	22.161.274	25.389.969	21.422.932
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	28	1.124	0	1.124	0
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	25	2.333.367	0	2.308.071	0
Creanțe privind impozitul pe profit curent		0	541	0	0
Alte active	29	302.939	287.828	278.543	269.866
Creanțe privind impozitul amânat	30	28.071	17.167	26.444	17.050
Imobilizări corporale	31	203.274	221.082	201.117	219.485
Imobilizări necorporale	32	181.115	162.118	178.461	159.997
Total active		**40.794.537**	**36.806.415**	**40.049.810**	**36.084.707**
DATORII					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	18.322	29.291	18.322	29.603
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	7.478	50.844	7.478	50.245
Depozite de la bănci	33	536.070	508.289	536.070	508.289
Depozite de la clienți	34	33.051.203	29.695.999	33.093.573	29.736.748
Credite de la bănci și alte instituții financiare	35	809.898	931.958	108.274	240.600
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	28	1.433	0	1.433	0
Datorii privind impozitul pe profit curent		84.677	21.582	84.048	21.544
Alte datorii	36	599.416	535.827	593.522	531.047
Obligațiuni emise	35	512.458	512.501	516.179	516.223
Datorii subordonate	35	855.678	849.017	855.678	849.017
Provizioane	37	133.681	80.464	131.308	78.037
Total datorii		**36.610.314**	**33.215.772**	**35.945.885**	**32.561.353**
CAPITALURI PROPRII					
Capital social	38	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Rezultat reportat		2.721.294	2.156.444	2.641.251	2.089.243
Alte rezerve	39	262.929	234.199	262.674	234.111
Total capitaluri proprii		**4.184.223**	**3.590.643**	**4.103.925**	**3.523.354**
Total datorii și capitaluri proprii		**40.794.537**	**36.806.415**	**40.049.810**	**36.084.707**

Situația consolidată și separată a poziției financiare trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate, parte integrantă a acestora, prezentate în paginile 069 – 227.

Situațiile financiare consolidate și separate au fost aprobate de Directorat în data de 22 martie 2019 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Steven van Groningen
Președinte

Mihail Ion
Vicepreședinte & Director Financiar

Situația consolidată și separată a modificărilor capitalurilor proprii
pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

GRUP

MII RON	CAPITAL SOCIAL	ALTE REZERVE	REZULTATUL REPORTAT	TOTAL
Sold la 1 ianuarie 2017	**1.200.000**	**246.382**	**1.827.525**	**3.273.907**
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	508.919	508.919
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	-12.183	0	-12.183
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	**0**	**-12.183**	**508.919**	**496.736**
Distribuirea de dividende	0	0	-180.000	-180.000
Sold la 31 decembrie 2017	**1.200.000**	**234.199**	**2.156.444**	**3.590.643**
Impact din adoptarea IFRS 9	**0**	**3.630**	**-76.939**	**-73.309**
Sold la 1 ianuarie 2018	**1.200.000**	**237.829**	**2.079.505**	**3.517.334**
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	893.789	893.789
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	25.100	0	25.100
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	**0**	**25.100**	**893.789**	**918.889**
Distribuirea de dividende	0	0	-252.000	-252.000
Sold la 31 decembrie 2018	**1.200.000**	**262.929**	**2.721.294**	**4.184.223**

BANCĂ

MII RON	CAPITAL SOCIAL	ALTE REZERVE	REZULTATUL REPORTAT	TOTAL
Sold la 1 ianuarie 2017	**1.200.000**	**245.873**	**1.778.066**	**3.223.939**
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	491.177	491.177
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	-11.762	0	-11.762
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	**0**	**-11.762**	**491.177**	**479.415**
Distribuirea de dividende	0	0	-180.000	-180.000
Sold la 31 decembrie 2017	**1.200.000**	**234.111**	**2.089.243**	**3.523.354**
Impact din adoptarea IFRS 9	0	3.630	-77.079	-73.449
Sold la 1 ianuarie 2018	**1.200.000**	**237.741**	**2.012.164**	**3.449.905**
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	881.087	881.087
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	24.933	0	24.933
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	**0**	**24.933**	**881.087**	**906.020**
Distribuirea de dividende	0	0	-252.000	-252.000
Sold la 31 decembrie 2018	**1.200.000**	**262.674**	**2.641.251**	**4.103.925**

Situația consolidată și separată a modificărilor capitalurilor proprii trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate prezentate în paginile 069 – 227 care fac parte integrantă din situațiile financiare consolidate și separate.

Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie
pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

		GRUP		BANCĂ	
MII RON	NOTA	2018	2017	2018	2017
FLUXURI DE NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE EXPLOATARE					
Profitul net al exercițiului		893.789	508.919	881.087	491.177
AJUSTĂRI PENTRU ELEMENTELE NEMONETARE:					
Cheltuiala cu amortizarea	12	117.313	100.603	115.870	99.552
Pierderea netă din deprecierea activelor financiare (venitul aferent recuperărilor nu este inclus)	14	256.640	470.839	254.582	469.493
Deprecierea instrumentelor deținute în vederea vânzării	11	0	-1.692	0	0
Fond comercial negativ		0	-5.245	0	0
Partea Grupului din câștigul entităților afiliate și asocierilor în participație	26	-1.027	-1.485	0	0
Pierdere din vânzarea imobilizărilor corporale și necorporale		21.475	12.052	21.310	10.611
Cheltuieli nete din provizioane pentru litigii și alte provizioane	11,12	10.258	-6.680	10.451	-6.680
Cheltuieli cu impozitul pe profit	15,16	173.536	95.138	169.972	92.583
Ajustări din reevaluarea la valoarea justă		-30.998	12.613	-30.399	12.073
Câștiguri nete FVTPL	27	-38.811	0	-38.481	0
Venituri nete din dobânzi	8	-1.533.262	-1.178.048	-1.499.973	-1.151.933
Pierderi din diferențe de curs nerealizate		24.238	51.409	24.327	51.409
Venituri din dividende		-2.014	-1.774	-8.373	-6.711
Profit din exploatare înainte de variația activelor și datoriilor din exploatare		**-108.863**	**56.649**	**-99.627**	**61.574**
VARIAȚIA ACTIVELOR DIN EXPLOATARE:					
(Creșterea)/Descreșterea activelor financiare deținute pentru tranzacționare și a derivatelor deținute pentru managementul riscului		-212.747	357.397	-212.151	356.983
(Creșterea)/Descreșterea creditelor și avansurilor acordate băncilor evaluate la cost amortizat		43.644	2.366	40.117	-16.149
(Creșterea) creditelor și avansurilor acordate clienților evaluate la cost amortizat		-4.630.406	-2.234.162	-4.600.568	-2.360.556
(Creșterea) investițiilor în titluri de valoare		0	-1.387.170	0	-1.384.872
Descreșterea titlurilor de datorie evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere		1.017.856	0	1.000.267	0
(Creșterea) titlurilor de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		-256.797	0	-257.228	0
(Creșterea) titlurilor de datorie evaluate la cost amortizat		-1.014.854		-1.011.026	0
(Creșterea) altor active		-38.001	-88.901	-28.428	-69.722
Încasări în numerar din vânzarea portofoliului de credite		82.035	225.218	81.555	225.216
VARIAȚIA DATORIILOR DIN EXPLOATARE:					
(Descreșterea) datoriilor financiare deținute pentru tranzacționare		-10.969	-30.833	-11.281	-30.521
Creșterea/(Descreșterea) depozitelor de la bănci		27.386	-77.646	27.386	-77.646
Creșterea depozitelor de la clienți		3.276.360	3.222.283	3.277.981	3.269.303
Creșterea altor datorii		62.740	73.039	61.487	73.060
Impozitul pe profit plătit		-126.293	-77.031	-122.351	-75.596
Dobânda plătită		-140.022	-105.656	-149.259	-102.231
Dobânda încasată		1.635.366	1.307.135	1.611.312	1.275.021
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare		**-393.565**	**1.242.688**	**-391.814**	**1.143.864**

continuarea pe pagina următoare

Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie
pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018 (continuare)

MII RON	NOTA	GRUP 2018	GRUP 2017	BANCĂ 2018	BANCĂ 2017
ACTIVITĂȚI DE INVESTIȚII					
Încasări în numerar din vânzarea imobilizărilor corporale		22.962	10.128	19.823	8.687
Achiziții de imobilizări corporale	31	-58.133	-55.570	-56.740	-53.821
Achiziții de imobilizări necorporale	32	-81.844	-81.788	-80.536	-80.909
Achiziția investițiilor în filiale	26	0	-42.724	0	-42.724
Încasări din vânzarea de investiții financiare		0	153	0	153
Dividende încasate		2.014	1.774	8.403	6.711
Fluxuri de numerar utilizate în activitatea de investiții		**-115.001**	**-168.027**	**-109.050**	**-161.903**
ACTIVITĂȚI DE FINANȚARE					
Numerar din împrumuturi de la alte bănci		116.598	-92.578	116.598	0
Rambursări de împrumuturi de la alte bănci		-122.083	-902.307	-132.395	-902.307
Rambursări de împrumuturi subordonate		-116.598	-116.493	-116.598	-116.493
Dividende plătite		-252.000	-180.000	-252.000	-180.000
Fluxuri de numerar din activități de finanțare		**-374.083**	**-1.291.378**	**-384.395**	**-1.198.800**
(Descreștere) netă a numerarului și echivalentelor de numerar		-882.649	-216.717	-885.259	-216.839
Numerar și echivalente numerar la 1 ianuarie		**8.516.544**	**8.733.261**	**8.516.418**	**8.733.257**
Numerar și echivalente numerar la 31 decembrie		**7.633.895**	**8.516.544**	**7.631.159**	**8.516.418**

ANALIZA NUMERARULUI ȘI ECHIVALENTELOR DE NUMERAR

MII RON	NOTA	GRUP 2018	GRUP 2017	BANCĂ 2018	BANCĂ 2017
NUMERARUL ȘI ECHIVALENTELE DE NUMERAR SUNT COMPUSE DIN:					
Numerar în casierie	17	4.235.697	4.516.070	4.235.689	4.515.944
Disponibilități la Banca Centrală	17	2.961.533	3.955.907	2.961.533	3.955.907
		7.197.230	**8.471.977**	**7.197.222**	**8.471.851**
Credite și avansuri acordate băncilor – maturitate mai mică de 3 luni		436.665	44.567	433.937	44.567
Numerar și echivalente numerar în situația fluxurilor de trezorerie		**7.633.895**	**8.516.544**	**7.631.159**	**8.516.418**

Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate prezentate în paginile 069 – 227, care fac parte integrantă din situațiile financiare consolidate și separate.

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

1. ENTITATEA RAPORTOARE

Raiffeisen Bank SA („Banca") și-a început activitatea la data de 1 iulie 2002, în urma fuziunii prin absorbție a Raiffeisen Bank România SA de către Banca Agricolă Raiffeisen SA, prin emisiune de acțiuni. Fuziunea dintre cele două bănci s-a finalizat la data de 30 iunie 2002 cu scopul de a alinia operațiunile Grupului Raiffeisen în România.

Banca este autorizată de Banca Națională a României să desfășoare activități bancare. Sediul social se află în Clădirea Sky Tower, Calea Floreasca nr. 246 C, sector 1, București, România.

Situațiile financiare consolidate și separate ale Băncii pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018 cuprind Banca și subsidiarele sale (denumite în continuare „Grupul").

Activitățile de bază ale Grupului sunt reprezentate de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice și juridice, servicii și activități de investiții, leasing și gestiune a activelor financiare.

Obiectul principal de activitate al Băncii este reprezentat de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice și juridice. Serviciile oferite includ: deschideri de cont curent, plăți interne și internaționale, operațiuni de schimb valutar, acordarea de finanțări pentru nevoi operaționale, finanțări pe termen mediu, garanții bancare, acreditive. Grupul oferă, de asemenea, servicii de consultanță financiară pentru întreprinderile mici și mijlocii care operează pe teritoriul României, servicii de leasing financiar, servicii de economisire-creditare în sistem locativ și servicii de gestiunea activelor financiare. Grupul își desfășoară activitatea atât prin intermediul sediului central din București, cât și prin intermediul rețelei sale de 419 de agenții la 31.12.2018 (2017: 451 agenții).

Banca este administrată în sistem dualist de un Consiliu de Supraveghere format din 9 membri și un Directorat format din 7 membri.

Membrii Consiliului de Supraveghere la 31 decembrie 2018 sunt:
- Johann Strobl – Președinte
- Martin Grüll – Vicepreședinte
- Andreas Gschwenter – Membru
- Hannes Mösenbacher – Membru
- Peter Lennkh – Membru
- Ileana Anca Ioan – Membru independent
- Ana Maria Mihăescu – Membru independent
- Lukasz Janusz Januszewski – Membru*
- Andrii Stepanenko – Membru*

Componența Directoratului la 31 decembrie 2018 este următoarea:
- Steven van Groningen – Președinte
- Cristian Sporiș – Vicepreședinte, coordonator Divizia Corporații
- James D. Stewart, Jr. – Vicepreședinte, coordonator Divizia Trezorerie și Piețe de Capital
- Bogdan Popa – Vicepreședinte, coordonator Divizia Operațiuni și IT
- Vladimir Kalinov – Vicepreședinte, coordonator Divizia Retail
- Mircea Busuioceanu – Vicepreședinte, coordonator Divizia Risc
- Mihail Ion – Vicepreședinte, coordonator Divizia Control Financiar și Contabilitate

2. BAZELE ÎNTOCMIRII

a) Declarație de conformitate

Situațiile financiare consolidate și separate au fost întocmite în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, cu modificările și completările ulterioare, care impune ca aceste situații financiare să fie întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană (denumite în continuare „IFRS"). Evidențele contabile ale Băncii sunt menținute în RON, în conformitate cu legislația contabilă din România, precum și cu reglementările bancare în vigoare emise de Banca Națională a României.

Începând cu anul 2012 Banca Națională a României a emis reglementări prin care IFRS devin bază a contabilității pentru instituțiile de credit. Astfel, evidențele contabile ale Băncii și ale Raiffeisen Banca pentru Locuințe sunt armonizate, în toate aspectele semnificative, cu aceste standarde.

Subsidiarele, entitățile asociate și asocierile în participație non-bancare își întocmesc situațiile financiare în conformitate cu legislația contabilă din România, precum și cu reglementările bancare în vigoare emise de către Banca Națională a României („conturi statutare"), cu excepția ICS Raiffeisen Leasing S.R.L., care își întocmește situațiile financiare în conformitate cu legislația contabilă a Republicii Moldova.

*aprobat de Banca Națională a României în februarie 2019

Aceste conturi au fost retratate pentru a reflecta diferențele existente între conturile statutare și IFRS. În mod corespunzător, conturile statutare au fost ajustate, în cazul în care a fost necesar, pentru a armoniza aceste situații financiare, în toate aspectele semnificative, cu IFRS.

b) Bazele evaluării

În aceste situații financiare, Banca a aplicat IFRS 9 și IFRS 7 (cu modificările aduse de IFRS 9 „Instrumente financiare"), intrate în vigoare pentru perioadele anuale începând la sau după 1 ianuarie 2018, pentru prima dată. Banca nu a adoptat mai timpuriu nici un alt standard, interpretare sau modificare care a fost emisă, dar nu este încă în vigoare.

IFRS 9 înlocuiește IAS 39 pentru perioadele anuale începând la sau după 1 ianuarie 2018.

Banca nu a retratat situațiile comparative pentru anul 2017 pentru instrumentele financiare care intră în scopul standardului IFRS 9. Prin urmare, situațiile comparative pentru anul 2017 sunt raportate conform IAS 39 și nu sunt comparabile cu situațiile prezentate pentru anul 2018. Diferențele rezultate din adoptarea IFRS 9 au fost recunoscute direct în rezultatul reportat la 1 ianuarie 2018 și sunt prezentate în Nota 4.

Principalele modificări aduse de IFRS 9 „Clasificare și măsurare" sunt prezentate mai jos:

Modificări de clasificare și măsurare
Pentru a determina categoria de clasificare și de măsurare, IFRS 9 impune tuturor activelor financiare să fie evaluate în funcție de combinația dintre modelul de afaceri al entității pentru administrarea activelor și de caracteristicile fluxurilor de numerar contractuale.

Noile categorii de clasificare a activelor financiare sunt:
- Active financiare evaluate la cost amortizat;
- Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI), cu câștiguri sau pierderi reciclate în profit sau pierdere la derecunoaștere;
- Instrumente de capitaluri la FVOCI, fără reciclarea câștigurilor sau a pierderilor în profit sau pierdere la derecunoaștere;
- Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere (FVPL).

Tratamentul contabil al datoriilor financiare rămâne în mare parte același cu cel aplicabil conform IAS 39, cu excepția tratamentului câștigurilor sau pierderilor rezultate din riscul de credit propriu al entității asociat datoriilor desemnate la FVPL. Aceste mișcări sunt prezentate în OCI fără a fi reclasificate ulterior în contul de profit sau pierdere.

În conformitate cu IFRS 9, instrumentele financiare derivate încorporate nu mai sunt separate de un activ financiar gazdă. În schimb, activele financiare sunt clasificate pe baza modelului de afaceri și a clauzelor contractuale ale acestora. Tratamentul contabil al derivatelor încorporate în datorii financiare și în contracte gazdă non-financiare nu s-a schimbat.

Modificări ale calculului de depreciere
Adoptarea IFRS 9 a modificat în mod fundamental tratamentul contabil al Băncii privind pierderile din depreciere prin înlocuirea abordării conforme cu IAS 39 a pierderilor suportate, cu abordarea cu caracter previzional a pierderilor de credit așteptate (ECL). IFRS 9 impune ca Banca să înregistreze ajustări pentru pierderi de credit așteptate pentru toate creditele și alte active financiare datorate care nu sunt evaluate la FVPL, împreună cu angajamentele de creditare și contractele de garanție financiară. Ajustările de depreciere se bazează pe pierderile de credit așteptate asociate cu probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor în următoarele douăsprezece luni, cu excepția cazului în care a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la originare. În cazul în care un activ financiar îndeplinește definiția acelui activ achiziționat sau emis depreciat (POCI), ajustările de depreciere se bazează pe modificările în pierderile de credit așteptate pe întreaga durată de viață a activului.

Impactul adoptării IFRS 9 este prezentat în Nota 4.

c) Moneda funcțională și de prezentare

Elementele incluse în situațiile financiare ale fiecărei entități din Grup sunt evaluate folosind moneda mediului economic principal în care entitatea operează („moneda funcțională"). Situațiile financiare consolidate și separate sunt prezentate în RON, care este moneda funcțională și de prezentare a Băncii, rotunjită la o mie de unități, cu excepția situațiilor în care se menționeaza în alt fel.

d) Utilizarea estimărilor și raționamentelor semnificative

Pregătirea situațiilor financiare consolidate și separate în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană presupune din partea conducerii utilizarea unor raționamente, estimări și ipoteze ce afectează aplicarea politicilor contabile, precum și valoarea raportată a

activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor. Estimările și raționamentele aferente se bazează pe experiență și pe numeroși factori considerați rezonabili în condițiile date, rezultatele acestora formând baza emiterii de judecăți de valoare cu privire la valoarea contabilă a activelor și datoriilor, valoare care nu poate fi dedusă din alte surse. Rezultatele actuale pot fi diferite de valorile estimate.

Estimările și ipotezele utilizate sunt revizuite periodic. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada în care estimarea este revizuită și perioadele viitoare dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare. Raționamentele efectuate de către conducere la aplicarea politicilor contabile care au un efect semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate, precum și estimările ce implică un grad semnificativ de incertitudine sunt prezentate în Nota 6.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

Politicile contabile prezentate mai jos au fost aplicate în mod consecvent de către entitățile din Grup de-a lungul exercițiilor financiare prezentate în situațiile financiare consolidate și separate.

a) Bazele consolidării

(i) Subsidiarele
Subsidiarele sunt entități aflate sub controlul Băncii. Controlul există atunci când o entitate are puterea de a conduce, în mod direct sau indirect, politicile financiare și operaționale ale unei entități pentru a obține beneficii din activitatea acesteia. La momentul evaluării controlului sunt luate în calcul și drepturile de vot potențiale sau convertibile care pot fi exercitate. Situațiile financiare ale subsidiarelor sunt incluse în situațiile financiare consolidate din momentul în care începe exercitarea controlului și până în momentul încetării lui.

Banca deține:
- 99,99% (2017: 99,99%) participație în Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 99,99% (2017: 99,99%) participație în ICS Raiffeisen Leasing S.R.L. din Republica Moldova, companie deținută 100% de Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 99,99% (2017: 99,99%) din capitalul social al societății Raiffeisen Asset Management S.A., o companie de administrare a activelor financiare, care are ca obiectiv administrarea fondurilor de investiții.

Pe parcursul anului 2018, Raiffeisen Services S.R.L., o subsidiară deținută integral de Bancă, care furniza servicii financiare (cu excepția celor referitoare la serviciile prestate pe piețele de capital), și-a încetat activitatea și a fost lichidată.

Banca a consolidat situațiile financiare ale subsidiarelor sale în conformitate cu IFRS 10 „Situații financiare consolidate".

În ceea ce privește situațiile financiare individuale, Banca și-a modificat politica contabilă începând cu 1 ianuarie 2018 și contabilizează participațiile sale în subsidiare la costul de achiziție, în conformitate cu IAS 27 „Situații financiare separate", paragraful 10a).

Înainte de 1 ianuarie 2018, Banca a aplicat paragraful 10b) din IAS 27, potrivit căruia participațiile în subsidiare se contabilizează în conformitate cu IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare". Cu toate acestea, valoarea justă implică un grad ridicat de judecată profesională, deoarece subsidiarele nu au un preț de piață pe o piață activă, în timp ce astfel de entități sunt consolidate în situațiile financiare consolidate. Politica de cost în situațiile financiare individuale este aplicată pe scară largă de către băncile asemănătoare. Mai mult, subsidiarele aflate în discuție au tranzacții importante cu Banca în ceea ce privește distribuirea produselor lor, iar evaluarea lor ar fi diferită dacă aceste tranzacții nu ar avea loc. În consecință, alegerea dintre metoda costului și valoarea justă ar trebui să aibă o importanță limitată, deoarece investitorii sunt mai interesați de situațiile financiare consolidate.

Prin urmare, această modificare nu are impact cantitativ în situațiile financiare.

(ii) Asocieri în participație
Grupul deține 33,32% (2017: 33,32%) în capitalul societății Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A., bancă destinată exclusiv activității de economisire-creditare. Grupul a consolidat situațiile financiare ale asocierilor sale în participație în conformitate cu IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație" utilizând metoda punerii în echivalență.

În ceea ce privește situațiile financiare individuale, Banca și-a modificat politica contabilă începând cu 1 ianuarie 2018 și contabilizează participațiile sale în asocieri în participație la costul de achiziție, în conformitate cu IAS 27 „Situații financiare separate", paragraful 10a).

Înainte de 1 ianuarie 2018, Banca a aplicat paragraful 10b) din IAS 27, potrivit căruia participațiile în asocieri în participație se contabilizau în conformitate cu IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare". Cu toate acestea, evaluarea a fost efectuată la cost de achiziție la data bilanțului deoarece reprezintă instrumente de capitaluri proprii pentru care nu există o piață activă pentru un instrument identic și valoarea justă a acestora nu poate fi determinată în mod credibil.

Prin urmare, această modificare nu are impact cantitativ în situațiile financiare.

(iii) Entități asociate
Banca deține o participație de 33,33% (2017: 33,33%) în Fondul de Garantare a Creditului Rural – IFN SA. Grupul a inclus, de asemenea, cota-parte a câștigurilor sau pierderilor din aceste entități asociate în conformitate cu IFRS 11 „Asocieri în participație".

Grupul a inclus cota-parte a câștigurilor sau pierderilor din aceste entități asociate în conformitate cu IFRS 11 „Asocieri în participație". Situațiile financiare consolidate includ cota-parte a Grupului din rezultatele entităților asociate și asocierilor în participație determinată pe baza metodei punerii în echivalență, de la data la care Grupul a început să exercite influența semnificativă și până la data la care această influență încetează (vezi Nota 26). În cazul în care cota-parte a Grupului din pierderile entităților asociate depășește valoarea contabilă a investiției, valoarea contabilă este redusă la zero, iar pierderile ulterioare nu sunt recunoscute, cu excepția situației în care Grupul are obligații legale sau constructive sau a făcut plăți în numele entității asociate. După aplicarea metodei punerii în echivalență, inclusiv după recunoașterea pierderilor entităților asociate, investitorul stabilește dacă este necesară recunoașterea vreunei pierderi suplimentare din depreciere cu privire la investiția netă a investitorului în entitatea asociată.

În ceea ce privește situațiile financiare individuale, Banca și-a modificat politica contabilă începând cu 1 ianuarie 2018 și contabilizează participațiile sale în asocieri în participație la costul de achiziție, în conformitate cu IAS 27 „Situații financiare separate", paragraful 10a).

Înainte de 1 ianuarie 2018, Banca a aplicat paragraful 10b) din IAS 27, potrivit căruia participațiile în asocieri în participație se contabilizau în conformitate cu IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare". Cu toate acestea, evaluarea a fost efectuată la cost de achiziție la data bilanțului deoarece reprezintă instrumente de capitaluri proprii pentru care nu există o piață activă pentru un instrument identic și valoarea justă a acestora nu poate fi determinată în mod credibil.

Prin urmare, această modificare nu are impact cantitativ în situațiile financiare.

(iv) Tranzacții eliminate la consolidare
Decontările și tranzacțiile în interiorul Grupului, precum și profiturile nerealizate rezultate din tranzacții în interiorul Grupului (cu excepția câștigurilor sau pierderilor din diferențe de curs aferente acestor tranzacții), au fost eliminate în totalitate din situațiile financiare consolidate. Profiturile nerealizate rezultate din tranzacțiile cu entități asociate sau asocieri în participație sunt eliminate în limita cotei de participare a Grupului. Pierderile nerealizate sunt eliminate în mod identic cu profiturile nerealizate, dar numai în măsura în care nu există indicii de depreciere a valorii.

b) Moneda străină

(i) Tranzacții în monedă străină
Operațiunile exprimate în monedă străină sunt convertite în RON la cursul oficial de schimb de la data tranzacției. Activele și datoriile monetare denominate în monedă straină la data raportării sunt convertite în moneda funcțională la cursul de schimb din ziua respectivă.

Câștigurile sau pierderile din curs de schimb a elementelor monetare sunt reprezentate de diferența dintre costul amortizat exprimat în moneda funcțională la începutul perioadei de raportare, ajustat cu dobânda efectivă și plățile efectuate în perioadă și costul amortizat în moneda străină convertit în moneda funcțională la cursul de închidere al perioadei. Activele și datoriile nemonetare denominate în monedă străină care sunt măsurate la valoarea justă sunt reconvertite în moneda funcțională la cursul de schimb de la data la care s-a determinat valoarea justă. Câștigurile sau pierderile din decontare sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere, cu excepția diferențelor de curs provenind din translatarea participațiilor evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

(ii) Entități care operează în străinătate
Entitatea care operează în străinătate este aceea ale cărei activități se desfășoară într-o altă țară sau monedă decât cea a entității raportoare.

Activele și datoriile entităților din străinătate, incluzând fondul comercial și ajustările la valoarea justă care decurg din achiziție, sunt convertite în RON la cursul

de schimb de la data raportării. Veniturile și cheltuielile operațiunilor din străinătate sunt convertite în RON la cursul de schimb de la data tranzacțiilor.

Diferențele de curs provenind din conversia tranzacțiilor aferente entităților din străinătate sunt recunoscute direct în capitalurile proprii. Atunci când entitatea din străinătate își încetează activitatea, parțial sau integral, rezerva de translatare aferentă diferențelor de curs este parțial sau în totalitate recunoscută în contul de profit sau pierdere.

c) Venituri și cheltuieli din dobânzi

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în rezultatul global aferent exercițiului financiar individual și consolidat folosind metoda ratei dobânzii efective pentru instrumentele financiare evaluate la cost amortizat, instrumentele financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere și instrumentele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

Veniturile din dobânzi se calculează aplicând rata dobânzii efective la valoarea contabilă brută a activelor financiare, altele decât activele financiare achiziționate sau emise depreciate (POCI).

Atunci când un activ financiar este depreciat și ca urmare este considerat „Stadiul 3", Banca calculează veniturile din dobânzi prin aplicarea ratei efective a dobânzii la valoarea contabilă netă. Dacă într-o perioadă următoare activul financiar nu mai este depreciat, Banca revine la calcularea veniturilor din dobânzi pe bază brută.

Pentru activele financiare achiziționate sau emise depreciate (POCI), Banca calculează veniturile din dobânzi utilizând rata efectivă a dobânzii ajustată, care se aplică la costul amortizat. Rata efectivă a dobânzii ajustată este rata dobânzii care la recunoașterea inițială actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar (inclusiv pierderile din credite) la valoarea netă inițială a activului POCI.

Rata dobânzii efective este rata exactă care actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar de plătit sau de încasat pe perioada de viață a instrumentului financiar (sau, când e cazul, pe o perioadă mai scurtă) la valoarea netă raportată a activului sau datoriei financiare. Pentru calculul ratei dobânzii efective, Grupul estimează fluxurile viitoare de numerar luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar, dar nu ține cont de pierderile viitoare. Metoda de calcul a dobânzii efective include toate spezele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractuale, costurile de tranzacționare, și alte prime și discounturi care fac parte integral din rata dobânzii efective.

Metoda ratei dobânzii efective reprezintă o metodă de calcul a costului amortizat al împrumuturilor acordate clienților prin care comisioanele de originare și de administrare primite de la părțile contractante, precum și costurile direct atribuibile creditului trebuie să fie incluse în rata dobânzii efective, amortizate și recunoscute ca venit din dobânzi pe durata creditului.

Veniturile și cheltuielile din dobânzi provenind din activele și datoriile deținute pentru tranzacționare sunt prezentate împreună cu schimbările de valoare justă a activelor și datoriilor deținute pentru tranzacționare în rezultatul net din tranzacționare.

d) Speze și comisioane

Veniturile din speze și comisioane provin din serviciile financiare furnizate de Grup și includ comisioane din angajamente, comisioane din operațiuni cu carduri, din servicii de administrare a numerarului, servicii de brokeraj, consiliere pentru investiții și planificare financiară, servicii de investment banking, tranzacții financiare structurate și servicii de administrare a activelor financiare.

Alte venituri din comisioane și speze provenite din servicii financiare prestate de către Grup, incluzând servicii de administrare a numerarului, brokeraj, consultanță pe plan investițional, planificare financiară, servicii de investiții bancare, sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global pe baza principiului independenței exercițiului, adică în momentul în care serviciul respectiv este prestat. Alte cheltuieli din speze și comisioane se referă în principal la comisioane din tranzacții care sunt recunoscute pe măsură ce serviciul a fost primit.

Alte venituri din speze și comisioane aferente produselor de economisire-creditare, care nu sunt incluse în calculul ratei efective a dobânzii a instrumentelor financiare, sunt recunoscute atunci când serviciile asociate sunt prestate.

e) Venit net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare este reprezentat de diferența între câștigul și pierderea din activele și datoriile tranzacționabile și include modificările de valoare justă realizate și nerealizate, dobânzi, dividende și diferențe de conversie valutară.

f) Venit/cheltuială netă din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justă

Venitul/cheltuiala netă din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justă provine din instrumente derivate deținute pentru acoperirea riscului și din active și datorii financiare recunoscute la valoare justă prin contul de profit sau pierdere și include toate modificările de valoare justă realizate și nerealizate, dobânzi, dividende și diferențe de conversie valutară.

g) Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global la data la care este stabilit dreptul de a primi aceste venituri. În cele mai multe cazuri, aceasta este reprezentată de data ex-dividend pentru instrumentele de capital. Veniturile din dividende sunt reflectate ca o componentă a altor venituri operaționale, în funcție de clasificarea instrumentului.

Impozitul pe dividende se înregistrează odată cu plata dividendelor și este scadent în luna imediat următoare.

Dividendele sunt tratate de către Grup ca o distribuire a profitului în perioada în care au fost declarate și aprobate de către Adunarea Generală a Acționarilor.

h) Plăți de leasing

Plățile de leasing operațional sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing. Facilitățile de leasing primite sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielii totale de leasing, pe durata contractului de leasing. Cheltuielile cu leasingul operațional sunt recunoscute ca o componentă a cheltuielilor operaționale.

Plățile minime de leasing în cadrul contractelor de leasing financiar sunt împărțite proporțional între cheltuiala cu dobânda de leasing și reducerea datoriei de leasing. Cheltuiala cu dobânda de leasing este alocată fiecărei perioade de leasing în așa fel încât să producă o rată de dobândă constantă pentru datoria de leasing rămasă.

i) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exercițiului cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în contul de profit sau pierdere sau în capitaluri proprii dacă impozitul este aferent elementelor de capital sau în alte elemente ale rezultatului global. Impozitul curent este impozitul de plătit aferent profitului realizat în perioada curentă, determinat în baza procentelor aplicate la data bilanțului și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda bilanțului pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportare în situațiile financiare.

Impozitul amânat nu se recunoaște pentru fondul de comerț provenit din tranzacții care nu sunt combinări de întreprinderi și care nu afectează nici profitul contabil nici pe cel fiscal. Impozitul amânat este calculat pe baza procentelor de impozitare care se așteaptă să fie aplicabile diferențelor temporare la reluarea acestora, în baza legislației în vigoare la data raportării. Creanțele și datoriile privind impozitul amânat se compensează dacă există un drept legal de a compensa datoriile privind impozitul curent cu creanțele privind impozitul curent și acestea se raportează la impozitul perceput de aceeași autoritate fiscală pentru aceeași entitate impozabilă sau pentru entități impozabile diferite ale căror datorii și creanțe privind impozitul curent urmează să se compenseze sau să se realizeze în același timp.

Creanța privind impozitul amânat este recunoscută numai în măsura în care este probabilă realizarea de profituri viitoare care să se poată utiliza la acoperirea pierderii fiscale. Creanța este revizuită la încheierea fiecărui exercițiu financiar și este diminuată în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

j) Active și datorii financiare

(i) Clasificare
În conformitate cu IFRS 9, clasificarea activelor financiare depinde de modelul de afaceri al entității la nivel de portofoliu și de caracteristicile fluxurilor de numerar contractuale.

Principalele categorii de clasificare a activelor financiare sunt:
- la cost amortizat;
- la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI), cu câștiguri sau pierderi reciclate în profit sau pierdere la derecunoaștere;
- instrumente de capitaluri la FVOCI, fără reciclarea câștigurilor sau a pierderilor în profit sau pierdere la derecunoaștere;
- evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere (FVPL).

a. Cost amortizat
Un activ financiar este evaluat la cost amortizat dacă îndeplinește cumulativ următoarele două condiții:
- Activul este deținut într-un model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține activele pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale;
- Termenii contractuali ai activului financiar generează la anumite date fluxuri de trezorerie care sunt numai plăti de capital și dobânzi aferente valorii principalului datorat („test SPPI").

b. FVOCI
Un activ financiar este evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global dacă activul este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv se realizează atât prin deținerea activului pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale, cât și prin vânzarea activului și de asemenea se respectă testul SPPI.

c. FVTPL
Toate celelalte active financiare, care nu îndeplinesc criteriile pentru a fi clasificate la cost amortizat sau FVOCI, sunt clasificate la valoarea justă, cu modificările de valoare justă recunoscute în contul de profit sau pierdere.

În plus, Banca poate alege irevocabil să recunoască un activ financiar ca FVPTL dacă astfel elimină sau reduce semnificativ neconcordanțele (de exemplu, neconcordanțe contabile) care ar rezulta altfel la măsurarea activului sau datoriei, sau din recunoașterea câștigurilor sau pierderilor pe baze diferite.

Cerințe suplimentare pentru o „reducere semnificativă a neconcordanțelor contabile" sau o valoare minimă de reducere nu sunt prevăzute de IFRS 9. În scop practic, Banca nu trebuie să origineze la aceeași dată toate activele și datoriile care înregistrează neconcordanțe de măsurare sau recunoaștere. Este permisă o întârziere rezonabilă, cu condiția ca fiecare activ sau datorie să fie desemnat ca fiind la FVTPL la recunoașterea sa inițială și, la acel moment, toate tranzacțiile rămase se așteaptă să se producă.

d. Opțiunea FVOCI pentru instrumente de capitaluri
La recunoașterea inițială, o entitate poate face o alegere irevocabilă de a prezenta modificările ulterioare ale valorii juste în alte elemente ale rezultatului global în cazul instrumentelor de capitaluri, cu condiția ca instrumentul să nu fie deținut în vederea tranzacționării si să nu facă obiectul unei combinări de întreprinderi în scopul IFRS 3 pentru care un cumpărător a recunoscut o plată contingentă.

Un instrument de capitaluri proprii este un contract care certifică existența unui interes rezidual în activele unei entități după deducerea tuturor datoriilor acesteia. Termenul „entitate" include persoanele fizice, parteneriatele, organismele încorporate, trusturile și agențiile guvernamentale. În conformitate cu IAS 32, instrumentul este un instrument de capitaluri proprii dacă, și numai dacă, sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos.
- Instrumentul nu include nicio obligație contractuală de a livra numerar sau alt activ financiar unei alte entități sau de a schimba active financiare sau datorii financiare cu altă entitate în condiții potențial nefavorabile pentru emitent.
- Instrumentul evidențiază un interes rezidual în activele nete ale unei entități.

Instrumentele de capitaluri nu au fluxuri de numerar contractuale care să fie doar plăți de principal și dobândă. Ca urmare, instrumentele de capitaluri nu trec testul SPPI și sunt întotdeauna clasificate ca FVPTL sau FVOCI.

Instrumentele de capitaluri deținute pentru tranzacționare sunt clasificate ca FVPTL. Pentru toate celelalte instrumente de capitaluri proprii (de exemplu: investiții strategice în case de compensare), managementul poate alege irevocabil să prezinte modificările ulterioare ale valorii juste în alte elemente ale rezultatului global (OCI). Această alegere este făcută pentru fiecare instrument în parte (adică pentru fiecare participație în parte).

Dividendele pentru astfel de investiții sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere, exceptând cazul în care dividendele reprezintă clar o recuperare a unei părți a costului investiției. Astfel de cazuri vor fi limitate, deoarece astfel de investiții nu vor fi contabilizate în conformitate cu IFRS 9 dacă Banca are capacitatea de a controla sau influența semnificativ politica de dividend a investiției.

Valorile prezentate în alte elemente ale rezultatului global nu pot fi transferate în profit sau pierdere când instrumentul de capitaluri este derecunoscut (de exemplu, prin vânzare) și nu sunt nici cerințe de depreciere. Totuși Banca poate transfera câștigul sau pierderea cumulat(ă) în capitalurile proprii.

Datoriile financiare, altele decat angajamentele de creditare și contracteler de garanție financiară, sunt măsurate la costul amortizat sau la FVTPL când sunt deținute pentru tranzacționare și instrumente derivate sau se aplică desemnarea la valoare justă.

Toate datoriile financiare sunt clasificate și măsurate ulterior la costul amortizat, cu excepția urmatoarelor datorii financiare care sunt măsurate la FVTPL:

- Datoriilor financiare deținute pentru tranzacționare, inclusiv instrumente derivate;
- Datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu îndeplinește condițiile pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue (speță tratată în IAS 39);
- Garanțiile financiare și angajamente de creditare la o rată a dobânzii sub valoarea pieței (aceasta speța este tratată în IFRS 9 și descrisă mai jos);
- Contravalorii contingente recunoscute de un cumpărător într-o combinare de întreprinderi;
- Datoriilor financiare desemnate la FVTPL la recunoașterea inițială.

Pentru contractele de garanție financiară și angajamentele pentru furnizarea unui împrumut la o rată a dobânzii sub valoarea pieței sunt îndrumări specifice în IFRS 9. Se evaluează la cea mai mare valoare dintre:

a. valoarea ajustării pentru pierdere, determinată în conformitate cu IFRS 9;
b. valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, valoarea cumulată a venitului recunoscut în conformitate cu principiile IFRS 15.

(ii) Evaluarea modelului de afaceri

Termenul „modelul de afaceri" se referă la modul în care o entitate își gestionează activele financiare pentru a genera fluxuri de trezorerie. Cu alte cuvinte, modelul de afaceri al entității determină dacă vor rezulta fluxuri de trezorerie din colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, din vânzarea activelor financiare sau din ambele.

Evaluarea modelului de afaceri este necesară pentru activele financiare care respectă testul SPPI pentru a determina dacă după recunoașterea inițială trebuie evaluate la cost amortizat sau FVOCI. Activele financiare care nu respectă testul SPPI sunt clasificate la FVTPL indiferent de modelul de afaceri, cu excepția instrumentelor de capitaluri, în cazul cărora o entitate poate opta pentru prezentarea câștigurilor sau pierderilor în FVOCI.

Modelul de afaceri este stabilit la un nivel care reflectă modul în care grupurile de active financiare sunt gestionate împreună pentru a atinge un anumit obiectiv de afaceri. Modelul de afaceri al entității nu depinde de intențiile conducerii față de un anumit instrument individual. În consecință, această condiție nu reprezintă o abordare de la instrument la instrument și trebuie stabilită la un nivel superior de agregare.

Trei modele de afaceri sunt permise:

a. Un model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale

Activele financiare deținute pentru colectarea de fluxuri de trezorerie contractuale sunt gestionate în vederea încasării plăților contractuale pe durata de viață a instrumentului. O entitate nu trebuie să dețină toate aceste active până la maturitate. Prin urmare, obiectivul unui model de afaceri poate fi de a deține active financiare pentru a colecta fluxuri de trezorerie contractuale chiar și atunci când s-au produs sau se așteaptă să se producă anumite vânzări de active financiare.

Modelul de afaceri poate consta în deținerea activelor cu scopul de a colecta fluxuri de trezorerie contractuale, chiar dacă entitatea vinde active financiare. Vânzarile sunt permise în cadrul acestui model de afaceri în următoarele situații:

- vânzările sunt ca urmare a creșterii riscului de credit al activelor;
- vânzările sunt rare (chiar și în cazul în care valoarea lor este semnificativă) sau nesemnificative ca valoare atât la nivel individual, cât și agregat (chiar și în cazul în care sunt frecvente);
- vânzările au fost efectuate aproape de scadența activelor financiare, iar încasările din vânzări sunt aproximativ echivalente cu cele din colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale rămase.

Grupul consideră că vânzările totale pe an sunt nesemnificative dacă nu depășesc 10% din valoarea medie a portofoliului pe trei ani anteriori. Media se calculează pe baza soldurilor de închidere; în cazul portofoliilor noi, Grupul aplică pragul de 10% pe perioade mai mici de 3 ani.

Model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale este folosit în cazul *creditelor și avansurilor acordate clienților, creditelor și avansurilor acordate băncilor și unui portofoliu de obligațiuni,* parte a rezervei de lichiditate și al cărui obiectiv principal este de a asigura continuitatea activității Băncii în condiții de stres.

b. Un model de afaceri al cărui obiectiv se realizează atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare

O entitate poate deține active financiare în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv se realizează atât prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare. În cadrul acestui

tip de model de afaceri, personalul-cheie de conducere al entității a adoptat o decizie conform căreia atât colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, cât și vânzarea activelor financiare sunt esențiale pentru realizarea obiectivului modelului de afaceri.

Exemple de astfel de modele de afaceri în IFRS 9:
- o instituție financiară deține active financiare pentru a-și acoperi nevoile de lichidități zilnice;
- entitatea investește excedentul de numerar în active financiare pe termen scurt și pe termen lung, astfel încât să le poată vinde și să finanțeze cheltuielile de capital atunci când va fi necesar;
- menținerea unui anumit profil de randament al dobânzii.

În cadrul portofoliului de active financiare al Băncii, *model de afaceri al cărui obiectiv se realizează atât de colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale, și vânzarea activelor financiare este aplicabil portofoliului de obligațiuni* deținut pentru gestionarea riscului de lichiditate. Portofoliile sunt compuse din active foarte lichide și au ca obiectiv principal asigurarea lichidităților necesare și secundar colectarea dobânzilor.

Obiectivul acestor portofolii este de a asigura continuitatea activității băncii în condiții de stres, astfel că obiectivul venitului trece în plan secundar. Portofoliile sunt gestionate pe baza unei politici de investiții (IPS) care impune restricții de alocare a activelor bazate pe anumite criterii (eligibilitatea băncii centrale, riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de concentrare și riscul de piață). Performanța portofoliului este monitorizată pe o bază relativă în termeni ajustați la risc față de un indicator de referință.

c. Altele

Obiectivul modelului de afaceri este considerat „altul" atunci când nu se încadrează într-una dintre cele două categorii prezentate mai sus. În această categorie intră următoarele:
- un portofoliu de active financiare care este gestionat cu scopul de a încasa fluxuri de trezorerie din vânzarea activelor pentru a realiza modificări ale valorii juste care rezultă din modificarea spread-urilor de credit și a ratelor de dobândă. Aceasta are ca rezultat cumpărarea și vânzarea activă și gestionarea instrumentelor pentru a realiza câștiguri din valoare justă și nu pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale;
- un portofoliu de active financiare care este administrat și a cărui performanță este evaluată la valoarea justă;
- un portofoliu de active financiare care corespunde definiției deținute pentru tranzacționare.

Modelul „Altele" este aplicabil portofoliului deținut pentru tranzacționare. Strategia este de a realiza fluxurile de trezorerie prin vânzarea activelor sau de a administra instrumentele activ la valoare justă pentru a realiza modificări ale valorii juste care rezultă din modificarea spread-urilor de credit și a ratelor de dobândă.

(iii) Testul SPPI

Fluxuri de trezorerie contractuale care reprezintă exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat

Al doilea pas în stabilirea clasificării unui instrument financiar este evaluarea caracteristicilor fluxurilor de trezorerie contractuale, adică dacă fluxurile de trezorerie contractuale ale activului reprezintă exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat (test SPPI). În acest scop, dobânda contractuală este definită ca o contraprestație pentru:
- valoarea în timp a banilor;
- riscul de credit asociat principalului datorat;
- alte riscuri și costuri de creditare de bază (de exemplu, riscul de lichiditate);
- costuri (de exemplu, costurile administrative);
- marjă de profit.

Valoarea în timp a banilor este acel element al dobânzii care dă naștere la o contravaloare numai pentru trecerea timpului. Cu toate acestea, în unele cazuri, elementul valoare-timp a banilor poate fi modificat (cu alte cuvinte, este imperfect). În astfel de cazuri, o entitate trebuie să evalueze modificarea pentru a determina dacă fluxurile de trezorerie contractuale reprezintă exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii, de exemplu modificarea nu alterează semnificativ fluxurile de numerar de la un instrument de referință „perfect". Această evaluare nu este o alegere de politică contabilă și nu poate fi evitată prin măsurarea la valoarea justă a unui instrument, în absența unei astfel de evaluări.

În scopul de a evalua dacă elementul de dobândă dă naștere la o contravaloare numai pentru trecerea timpului, pot fi utilizate atât evaluari calitative, cât și cantitative.

La evaluarea unui element valoare-timp a banilor modificat, entitatea trebuie să compare activul financiar respectiv cu un instrument de referință „perfect" (adică fluxurile de trezorerie care ar apărea în cazul în care elementul valoare-timp al banilor nu ar fi modificat).

Dacă utilizând un scenariu rezonabil o entitate concluzionează că fluxurile de trezorerie contractuale ar putea fi semnificativ diferite de fluxurile de trezorerie de

referință, fluxurile de numerar contractuale nu respectă testul SPPI și activul financiar respectiv trebuie măsurat la FVTPL.

(iv) Active și datorii financiare
Credite și avansuri acordate clienților, credite și avansuri acordate băncilor și investiții la cost amortizat
Începând cu 1 ianuarie 2018, Banca măsoară creanțele de la bănci, creditele și avansurile acordate clienților și alte investiții financiare la cost amortizat dacă și numai dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- Activele financiare sunt deținute în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale;
- Termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

Instrumente derivate evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere
Un instrument derivat este un instrument financiar sau un alt contract care îndeplinește concomitent următoarele trei caracteristici:

- valoarea sa se modifică drept reacție în urma modificărilor anumitor rate ale dobânzii, prețului unui instrument financiar, prețului mărfurilor, cursurilor de schimb valutar, indicilor de preț sau ratelor, ratingului de credit sau indicelui de creditare, sau ale altor variabile, cu condiția ca, în cazul unei variabile nefinanciare, aceasta să nu fie specifică unei părți contractuale;
- nu necesită nicio investiție netă inițială sau necesită o investiție netă inițială care este mai mică decât s-ar impune pentru alte tipuri de contracte care se preconizează să aibă reacții similare la modificările factorilor pieței;
- este decontat la o dată viitoare.

Instrumentele derivate sunt înregistrate la valoarea justă și sunt prezentate ca active atunci când valoarea lor justă este pozitivă și ca datorii când valoarea lor justă este negativă. Modificările valorii juste a instrumentelor financiare derivate sunt incluse în venitul net din tranzacționare, cu excepția cazului în care se aplică contabilitatea de acoperire.

Instrumente derivate încorporate
Un instrument derivat încorporat este o componentă a unui contract-hibrid care include și un instrument-gazdă nederivat, având ca efect faptul că modul de variație a unor fluxuri de trezorerie generate de instrumentul combinat este similar cu cel al unui instrument derivat de sine stătător. Un instrument derivat încorporat generează unele sau toate fluxurile de trezorerie pentru care, altfel, s-ar prevedea în contract modificarea acestora în funcție de o variabilă specificată precum rata dobânzii, prețul instrumentului financiar, prețul mărfii, cursul de schimb valutar, indicele de preț sau indicele ratei, ratingul de credit sau indicele de creditare sau alte variabile, cu condiția ca, în cazul unei variabile nefinanciare, variabila să nu fie specifică niciunei părți contractuale. Un instrument derivat care este atașat unui instrument financiar, dar este transferabil, conform contractului, independent de acel instrument sau care are o cotrapartidă diferit nu este un instrument derivat încorporat, ci un instrument financiar individual.

Un instrument derivat încorporat într-un activ financiar nu se separă de instrumentul-gazdă nefinanciar; în schimb, întregul instrument hibrid este evaluat pe baza modelului de afaceri și a testului SPPI. Instrumentele derivate încorporate în datorii financiare sunt contabilizate separat de contractele gazdă nefinanciare.

Active sau datorii financiare deținute pentru tranzacționare
Banca clasifică activele financiare sau datoriile financiare ca fiind deținute pentru tranzacționare când sunt achiziționate sau emise în principal în scopul vânzării sau răscumpărării în viitorul apropiat sau fac parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare gestionate împreună și pentru care există dovezi ale unui tipar real recent de urmărire a profitului pe termen scurt.

Activele și datoriile deținute pentru tranzacționare sunt recunoscute și măsurate la valoare justă în situația consolidată a poziției financiare. Modificările valorii juste sunt incluse în venitul net din tranzacționare. Veniturile sau cheltuielile din dobânzi și din dividende sunt înregistrate în venitul net din tranzacționare în conformitate cu termenii contractului sau când dreptul de plată a fost stabilit.

Sunt incluse în această categorie titlurile de creanță, acțiunile, pozițiile scurte și creditele acordate clienților care au fost achiziționate în principal în scopul vânzării sau răscumpărării pe termen scurt.

Titluri de datorie la FVOCI
Banca aplică noua categorie în conformitate cu IFRS 9 la titlurile de creanță măsurate la FVOCI dacă, și numai dacă, sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- instrumentul este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv se realizează prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale și vânzarea activelor financiare;

- termenii contractuali ai activului financiar îndeplinesc testul SPPI.

Aceste instrumente cuprind în mare parte active care anterior, în conformitate cu IAS 39, fuseseră clasificate ca investiții financiare disponibile pentru vânzare.

După recunoașterea inițială, instrumentele de datorie la FVOCI sunt măsurate ulterior la valoarea justă, cu recunoasterea câștigurilor sau pierderilor din modificarea valorii juste în OCI. Veniturile din dobânzi și câstigurile sau pierderile din diferentele de curs valutar sunt recunoscute în profit sau pierdere în același mod ca și pentru activele financiare evaluate la costul amortizat. În cazul în care Banca deține mai mult de o investiție în acelasi titlu, scoaterea din evidenta se face pe baza costului mediu ponderat. La derecunoaștere, câștigurile sau pierderile cumulate recunoscute anterior în OCI sunt reclasificate din OCI în contul de profit sau pierdere.

Instrumente de capitaluri la FVOCI
La recunoașterea inițială, Grupul a făcut o alegere irevocabilă de a prezenta instrumentele de capitaluri, altele decât investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate, ca instrumente de capitaluri la FVOCI fără reciclarea câștigurilor sau a pierderilor în profit sau pierdere la derecunoaștere.

Câștigurile și pierderile aferente acestor instrumente de capitaluri nu sunt niciodată reciclate în contul de profit sau pierdere. Dividendele sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere ca alte venituri operaționale, exceptând cazul în care Banca beneficieaza de acestea ca de o recuperare a unei părți a costului investiției, caz în care astfel de câștiguri sunt înregistrate în OCI. Instrumentele de capitaluri proprii la FVOCI nu fac obiectul unei evaluări de depreciere.

Obligațiuni emise și alte fonduri împrumutate
După recunoașterea inițială, obligațiunile emise și alte fonduri împrumutate sunt măsurate ulterior la cost amortizat. Costul amortizat se calculează luând în considerare orice discount sau primă pentru fondurile de emisiune și costurile care fac parte integrantă din rata dobânzii efective (EIR).

Active și datorii financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere
Activele financiare și datoriile financiare din această categorie sunt cele care nu sunt deținute pentru tranzacționare și care fie au fost desemnate de conducere la recunoașterea inițială, fie este obligatorie evaluarea la valoarea justă în conformitate cu IFRS 9. Conducerea desemnează un instrument la FVTPL la recunoașterea inițială atunci când este îndeplinit unul dintre următoarele criterii.

Această alegere este făcută pentru fiecare instrument în parte:
- dacă astfel elimină sau reduce semnificativ neconcordanțele care ar rezulta altfel la măsurarea activului sau datoriei, sau din recunoașterea câștigurilor sau pierderilor pe baze diferite;
- datoriile (și activele până la 1 ianuarie 2018, în concordanță cu IAS 39) sunt parte a unor grupuri de datorii financiare gestionate și evaluate la valoarea justă, în concordanță cu procedurile de management al riscului și strategia de investiții;
- datoriile (și activele până la 1 ianuarie 2018, în concordanță cu IAS 39), care conțin unul sau mai multe derivate încorporate, cu excepția cazului în care nu modifică în mod semnificativ fluxurile de trezorerie contractuale sau este clar în urma unei scurte analize sau fără nicio analiză, atunci când un instrument-hibrid similar este luat în considerare pentru prima dată, că separarea instrumentului (instrumentelor) derivat(e) încorporat(e) nu este permisă.

Activele și datoriile financiare evaluate la FVPL sunt înregistrate la valoare justă în situația consolidată a poziției financiare. Modificările valorii juste sunt înregistrate în contul de profit sau pierdere, cu excepția modificărilor de valoare justă a datoriilor desemnate la FVPL ca urmare a modificărilor riscului de credit al Băncii. Astfel de modificări ale valorii juste sunt înregistrate în rezerve prin intermediul OCI și nu se reciclează la profit sau pierdere. Dobânzile încasate sau suportate pentru instrumentele desemnate la FVPL sunt incluse în venituri din dobânzi sau cheltuieli cu dobânzile, utilizând rata dobânzii efective, luând în considerare costurile de tranzacționare, și alte prime și discounturi care fac parte integral din rata dobânzii efective care fac parte integrantă din instrument.

Dobânda aferentă activelor care trebuie obligatoriu să fie evaluate la FVPL este înregistrată utilizând rata efectivă a dobânzii. Veniturile din dividende obținute din instrumentele de capitaluri măsurate la FVPL sunt înregistrate în contul de profit sau pierdere ca și alte venituri din exploatare atunci când dreptul la plată a fost stabilit.

Garanții financiare, acreditive și angajamente de creditare
Banca emite garanții financiare, acreditive și angajamente de creditare. Garanțiile financiare sunt recunoscute inițial în situația consolidată a poziției financiare

(în cadrul provizioanelor) la valoarea justă, fiind prima primită. Ulterior recunoașterii inițiale, datoria aferentă garanțiilor financiare este evaluată la valoarea cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial, mai puțin amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit sau pierdere și provizionul ECL.

Prima primită este recunoscută în contul de profit sau pierdere în „Venituri nete din speze și comisioane" în mod liniar pe toata durata de viață a garanției.

Valoarea contractuală nominală a garanțiilor financiare, a acreditivelor și a angajamentelor de creditare neutilizate, unde împrumutul a fost acordat în condițiile pieței, nu este înregistrată în situația consolidată a poziției financiare.

(v) Recunoaștere
Grupul recunoaște activele și datoriile financiare la valoarea justă la data recunoașterii inițiale. Aceasta este data la care Grupul devine o parte a prevederilor contractuale ale instrumentului.

Data recunoașterii inițiale este importantă având în vedere următoarele:
- testul care analizează diferențele între fluxurile de trezorerie contractuale și cele de referință trebuie efectuat la data recunoașterii inițiale;
- este data la care se efectuează evaluarea clasificării (ex.: caracteristicile contractuale la această dată determină clasificarea și măsurarea unei expuneri);
- variația riscului de credit este măsurată de la data recunoașterii inițiale; prin urmare, evaluarea în cazul unei creșteri/deteriorări semnificative a riscului de credit la fiecare dată de raportare este efectuată în comparație cu condițiile existente la data recunoașterii inițiale;
- la recunoașterea inițială se efectuează evaluarea activelor financiare care îndeplinesc definiția acelor active achiziționate sau emise depreciate. Prin urmare, dacă clientul este depreciat la data recunoașterii inițiale, Banca va recunoaște un activ activ POCI.
- la data recunoașterii inițiale, expunerea trebuie recunoscută la valoarea justă și se calculează rata efectivă a dobânzii sau rata efectivă a dobânzii ajustată.

Data originării este diferită de data recunoașterii inițiale, atunci când ulterior recunoașterii, contractul poate fi modificat semnificativ fie printr-o renegociere comercială, fie printr-o operațiune de restructurare.

(vi) Derecunoaștere
Derecunoașterea este termenul folosit pentru înlăturarea unui activ sau a unei datorii din bilanț.

Derecunoașterea apare atunci când:
- drepturile contractuale asupra fluxurilor de trezorerie expiră;
- drepturile contractuale asupra fluxurilor de trezorerie și riscurilor și beneficiilor aferente dreptului de proprietate asupra unui activ sunt transferate în mod substanțial;
- obligația de a tranfera orice fluxuri de trezorerie ale activului este asumată și riscurile și beneficiile sunt transferate în mod substanțial.

Dacă o entitate păstrează controlul activului, dar nici nu transferă, nici nu păstrează în mod substanțial riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate, activul este recunoscut în măsura continuării implicării entității.

O datorie financiară este înlăturată din situația poziției sale financiare atunci când este lichidată – adică atunci când obligația specificată în contract este stinsă sau anulată sau expiră. O tranzacție este contabilizată ca împrumut garantat în cazul în care transferul nu îndeplinește condițiile pentru derecunoaștere.

Atunci când Grupul evaluează dacă trebuie sau nu să derecunoască un credit unui client ca urmare a unei modificări a termenilor și condițiilor contractuale, ia în considerare, printre altele, următorii factori:
- Modificarea valutei creditului;
- Modificarea graficului de rambursare (ex: extinderea termenului rămas cu mai mult de 50% și cu mai mult de 2 ani);
- Prelungirea la scadența contractuală/creșterea/scăderea unei facilități de credit existente în condițiile pieței;
- Introducerea sau eliminarea unei clauze care ar avea ca rezultat o clasificare diferită.

În cazul în care modificarea termenilor și condițiilor nu conduc la derecunoaștere, Grupul înregistrează un câștig sau o pierdere, în măsura în care pierderea din depreciere nu a fost deja înregistrată.

(vii) Compensări
Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat în situația consolidată și separată a poziției financiare doar atunci când Grupul are un drept legal de compensare și când intenționează decontarea lor pe o bază netă sau realizarea activului și a datoriei în mod simultan.

Veniturile și cheltuielile sunt compensate numai atunci când este permis de standardele contabile, sau pentru profitul și pierderea rezultate dintr-un grup de tranzacții

similare, cum ar fi cele din activitatea de tranzacționare a Grupului.

(viii) Evaluarea la valoarea justă
Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi primit pentru vânzarea unui activ sau plătit pentru a transfera o datorie printr-o tranzacție normală între participanții la piață la data evaluării pe o piață principală sau, în absența ei, pe piața cea mai avantajoasă pentru care Grupul are acces la acea dată. Valoarea justă a unei datorii reflectă riscul de neperformanță.

Toate estimările și judecățile semnificative folosite în determinarea valorii de piață sunt descrise în Nota 6. Participațiile nelistate pentru care nu se poate face o estimare credibilă a valorii de piață sunt evaluate la cost și sunt testate periodic pentru deprecierea valorii.

(ix) Identificarea și evaluarea deprecierii de valoare
Adoptarea IFRS 9 a modificat în mod fundamental tratamentul contabil al Băncii privind pierderile din depreciere, prin înlocuirea abordării conforme cu IAS 39 a pierderilor suportate, cu abordarea cu caracter previzional a pierderilor de credit așteptate (ECL). Începând cu 1 ianuarie 2018, Banca înregistrează ajustări pentru pierderi de credit așteptate pentru toate creditele și alte active financiare datorate, care nu sunt evaluate la FVPL, împreună cu angajamentele de creditare și contractele de garanție financiară, denumite în continuare „instrumente financiare". Instrumentele de capitaluri nu fac obiectul deprecierii conform IFRS 9.

Pierderile de credit așteptate se bazează pe pierderile de credit așteptate asociate cu probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor pe durata de viață preconizată a unui instrument financiar („pierderile din credit preconizate pe durata de viață"), cu excepția cazului în care nu a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la originare; în acest caz, pierderile din credit așteptate se bazează pe pierderile de credit așteptate asociate cu probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor în următoarele douăsprezece luni („pierderile din credit preconizate pe 12 luni").

Atât pierderile din credit preconizate pe durata de viață, cât și pierderile din credit preconizate pe 12 luni sunt calculate la nivel individual sau colectiv, în funcție de natura portofoliului de instrumente financiare.

Banca a stabilit o politică de evaluare la sfârșitul fiecărei perioade de raportare dacă riscul de credit al unui instrument financiar a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, luând în considerare modificarea riscului de depreciere pe durata de viață preconizată a instrumentului financiar.

Pe baza acestui proces, Banca grupează creditele în Stadiul 1, Stadiul 2, Stadiul 3 și POCI, descrise mai jos:

- Stadiul 1: pentru un instrument financiar care nu este depreciat la recunoașterea inițială, Banca recunoaște pierderi așteptate pe o perioadă de 12 luni. Stadiul 1 include, de asemenea, facilități pentru care riscul de credit s-a îmbunătățit și creditul a fost reclasificat din Stadiul 2.
- Stadiul 2: pentru creditele cu o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială, Banca recunoaște pierderi din credit preconizate pe durata de viață. Stadiul 2 include, de asemenea, facilități pentru care riscul de credit s-a îmbunătățit și creditul a fost reclasificat din Stadiul 3.
- Stadiul 3: conține credite depreciate. Banca recunoaște pierderi din credit preconizate pe durata de viață.
- POCI: activele financiare achiziționate sau emise depreciate sunt acele active depreciate la recunoașterea inițială. Activele POCI sunt înregistrate la valoarea justă la recunoașterea inițială, iar veniturile din dobânzi se calculează utilizând rata efectivă a dobânzii ajustată. Pierderi din credit preconizate pe durata de viață sunt recunoascute (ca un câștig sau o pierdere din depreciere) numai în măsura în care există o modificare ulterioară a pierderilor de credit preconizate.

Evaluarea pierderilor din credit așteptate
Evaluarea pierderilor din credit așteptate reflectă o valoare imparțială și ponderată cu probabilitățile, care este determinată prin evaluarea unei serii de rezultate posibile, valoarea în timp a banilor și informații rezonabile și justificabile, disponibile fără costuri sau eforturi nejustificate la data de raportare privind evenimentele trecute, condițiile actuale și previziunile condițiilor economice viitoare.

Evaluarea pierderilor din credit așteptate aferentă activelor financiare măsurate la cost amortizat și la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global reprezintă o arie care necesită utilizarea unor modele complexe și ipoteze semnificative privind condițiile economice viitoare și comportamentul riscului de credit. Aplicarea cerințelor contabile cu privire la evaluarea pierderilor din credite așteptate necesită judecăți semnificative, precum:

- Stabilirea criteriilor de determinare a creșterii semnificative a riscului de credit;
- Alegerea modelelor și ipotezelor adecvate pentru măsurarea pierderilor de credit așteptate;
- Stabilirea numărului și ponderilor relative ale scenariilor prospective pentru fiecare tip de produs/piață și a pierderilor de credit așteptate asociate acestora;

• Stabilirea de grupuri de active financiare similare în scopul măsurării pierderilor de credit așteptate.

Riscul de credit provine din riscul de a suferi pierderi financiare, în cazul în care oricare dintre clienții noștri, clienți sau contrapartida de piață nu își îndeplinesc obligațiile contractuale față de Grup. Riscul de credit apare în principal din credite și avansuri interbancare, comerciale și de consum, precum și din angajamentele de credit ca rezultat din astfel de activități de creditare, dar pot apărea și din garanțiile financiare, acreditivele și scrisorile de acceptanță.

De asemenea, Grupul este expus altor riscuri de credit care rezultă din titluri de datorie și alte expuneri ce reies din activități de tranzacționare („expunerile deținute în vederea tranzacționării"), inclusiv activele din portofoliul de tranzacționare care nu sunt participații și instrumentele financiare derivate, precum și soldurile de decontare cu contrapartidele din piață și acordurile de reverse repo.

Estimarea expunerilor de credit în scopul gestionarii riscurilor este complexă și necesită utilizarea de modele, deoarece expunerea la risc de credit variază în funcție de schimbările condițiilor pieței, de fluxurile de numerar preconizate și de trecerea timpului. Evaluarea riscului de credit al unui portofoliu de active implică estimări suplimentare cu privire la apariția deprecierii, a ratelor de pierdere asociate și a corelațiilor de depreciere dintre contrapartide. Mecanismul de calcul al pierderilor din credit așteptate este prezentat mai jos și elementele cheie sunt următoarele:

• PD – probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor reprezintă probabilitatea ca un debitor să nu își respecte obligația de plată într-un orizont de timp. Neîndeplinirea obligațiilor poate avea loc la un anumit moment în cursul perioadei evaluate doar dacă facilitatea nu a fost derecunoscută și se află încă în portofoliu.

În vederea estimării profilului de neîndeplinire a obligațiilor aferente expunerilor în sold au fost utilizate diverse modele și acestea pot fi grupate în următoarele categorii:

– Profilul de neîndeplinire a obligațiilor aferent administrațiilor centrale, locale și regionale, societăților de asigurare și organismelor de plasament colectiv este generat utilizând matricea de tranziție. Caracterul previzional al informațiilor este încorporat în probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor folosind modelul factorului Vasicek.
– Profilul de neîndeplinire a obligațiilor aferent clienților corporate, proiectelor de finanțare și instituțiilor financiare este generat utilizând abordarea de regresie parametrică (Weibull). Caracterul previzional al informațiilor este încorporat în probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor folosind modelul factorului Vasicek.
– Profilul de neîndeplinire a obligațiilor aferent clienților retail de tipul credite ipotecare sau alte forme de împrumut este generat folosind abordarea de regresie parametrică în cadrul politicilor de risc.

În circumstanțe excepționale, în care anumite date de intrare nu sunt disponibile la calculul probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor se folosesc grupări, medii și analiză comparativă.

• EAD – expunere în caz de nerambursare reprezintă un estimat al expunerii în momentul neîndeplinirii obligațiilor, luând în considerare modificările preconizate ale expunerii după data raportării, inclusiv rambursările de principal și dobândă, contractuale sau nu, trageri așteptate aferente angajamentelor de creditare și dobânda acumulată din plățile neefectuate.

Expunerea în caz de nerambursare reprezintă expunerile pe care Grupul se așteaptă să le dețină în momentul neîndeplinirii obligațiilor, în următoarele 12 luni sau pe durata de viață rămasă. Expunerea în caz de nerambursare în următoarele 12 luni sau pe durata de viață rămasă se determină în funcție de profilul de plată preconizat, care poate varia în funcție de tipul de produs. În cazul produselor ce presupun amortizare și rambursare la maturitate, expunerea în caz de nerambursare se calculează în funcție de rambursările contractuale datorate de debitor pe o perioadă de 12 luni sau pe întreaga durată de viață. De asemenea, acolo unde este relevant se ia în calculul expunerii în caz de nerambursare și ipotezele de rambursări/refinanțări anticipate.

Expunerea în caz de nerambursare pentru produsele reînnoibile se estimează luând în considerare soldul curent utilizat și adăugând un factor de conversie care permite deteminarea limitei preconizate rămase de utilizat la momentul probabilității de neîndeplinire a obligațiilor. Marjele prudențiale regulatorii sunt excluse din factorul de conversie a împrumutului. În circumstanțe excepționale, în care anumite date de intrare nu sunt disponibile, la calculul expunerii în caz de nerambursare se folosesc modele alternative de analiză comparativă.

• LGD – Pierderea în caz de neîndeplinire a obligațiilor reprezină un estimat al pierderii aferente unei expuneri aflată în stare de neîndeplinire a obligațiilor. Se bazea-

ză pe diferența dintre fluxurile de numerar contractuale și fluxurile de numerar așteptate, inclusiv din realizarea oricărei garanții. Se exprimă ca procent din expunere.

Au fost utilizate diferite modele pentru a estima pierderile aferente sumelor în sold împrumutate și acestea pot fi grupate în următoarele categorii:

– Pierderea în Stadiul 3 aferentă administrațiilor centrale, clienților corporate, proiectelor de finanțare, instituțiilor financiare, administrațiilor locale și regionale, societăților de asigurare și organismelor de plasament colectiv este calculată de managerii workout prin actualizarea fluxurilor de trezorerie cu rata dobânzii efective.
– Pierderea în Stadiul 3 aferentă clienților retail de tipul credite ipotecare este obținută pentru majoritatea entităților din Grup prin calcularea celei mai bune estimări statistice a pierderii așteptate ajustată cu costurile indirecte și pentru alte patru entități din Grup prin actualizarea valorii de vânzare a garanției.
– Pierderea în Stadiul 3 aferentă altor clienți retail este obținută prin calcularea celei mai bune estimări statistice a pierderii așteptate ajustată cu costurile indirecte.

În circumstanțe excepționale, în care anumite date de intrare nu sunt disponibile, la calculul pierderilor în caz de neîndeplinire a obligațiilor se folosesc modele alternative de recuperare, analiză comparativă și judecată profesională.

La estimarea pierderilor din credit așteptate, Banca ia în considerare scenarii multiple. Fiecăruia îi este asociat un PD, EAD și LGD diferit. Atunci când este relevant, evaluarea scenariilor multiple cuprinde, de asemenea, valoarea care se preconizează să fie recuperată, inclusiv probabilitatea ca activele să se vindece și valoarea garanției sau suma care ar putea fi primită din vânzarea activului.

Cu excepția cardurilor de credit și a altor facilități reînnoibile, perioada maximă pentru care se determină pierderile din credit este durata de viață contractuală a unui instrument financiar, cu excepția cazului în care Banca are dreptul legal de a le denunța mai devreme.

Mecanismul de calcul al pierderilor din credit așteptate este sumarizat mai jos:

- Stadiul 1: Pierderile din credite preconizate pe 12 luni reprezintă pierderile din credit rezultate în caz de neîndeplinire a obligațiilor în decursul unei perioade de 12 luni de la data raportării. Banca calculează pierderile din credite preconizate pe 12 luni bazându-se pe probabilitățile de neîndeplinire a obligațiilor contractuale în următoarele 12 luni de la data de raportare. Aceste probabilități se aplică la expunerea în caz de nerambursare previzionată și înmulțită cu pierderea în caz de neîndeplinire a obligațiilor și actualizată la rata efectivă inițială a dobânzii. Acest calcul este efectuat pentru fiecare dintre scenarii, așa cum s-a explicat mai sus.
- Stadiul 2: pentru creditele cu o creștere semnificativă a riscului de credit după recunoașterea inițială, Banca recunoaște pierderi din credit preconizate pe durata de viață. Mecanismul este similar cu cel descris mai sus, inclusiv utilizarea scenariilor multiple, dar PD-ul și LGD-ul sunt estimate pe durata de viață a instrumentului. Pierderile așteptate sunt actualizate cu rata inițială a dobânzii efective.
- Stadiul 3: pentru creditele depreciate Banca recunoaște pierderi din credit preconizate pe durata de viață. Mecanismul este similar cu cel folosit în cazul Stadiului 2, cu un PD de 100%.
- POCI: activele financiare achiziționate sau emise depreciate sunt acele active depreciate ca urmare a riscului de credit la recunoașterea initială. Banca recunoaște modificările cumulate ale pierderilor din credit preconizate pe durata de viață după recunoașterea inițială, bazată pe o probabilitate medie ponderată aferentă celor patru scenarii, actualizată cu rata dobânzii efective ajustată la credit.
- Angajamente de creditare și acreditive: atunci când se estimează pierderile din credit preconizate pe durata de viață, Banca determină partea care este așteptată a fi trasă din angajamentul de creditare. Pierderile de credit așteptate se bazează pe valoarea actualizată a deficitelor de fluxuri de numerar, utilizând o probabilitate medie ponderată aferentă scenariilor. Actualizarea se face la rata dobânzii efective așteptate. Pentru cardurile de credit și alte facilități reînnoibile, care includ atât un credit, cât și un angajamnent de crediatre, pierderile de credit așteptate sunt calculate și prezentate împreună cu creditul. Pentru angajamentele de creditare și acreditive, pierderile de credit așteptate sunt recunoscute în categoria provizioanelor.
- Garanții financiare: răspunderea Băncii este evaluată la valoarea cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial, mai puțin amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit sau pierdere și provizionul ECL. În acest scop, Banca calculează pierderile de credit așteptate pe baza valorii actualizate a plăților anticipate pentru a compensa pierderea suferită de deținătorul garanției financiare. Deficitele de fluxuri de numerar așteptate sunt actualizate la rata dobânzii ajustată la risc, relevantă pentru expunere. Calculul se face utilizând o probabilitate medie ponderată aferentă scenariilor. Pentru garanțiile financiare, pierderile de credit așteptate sunt recunoscute în categoria provizioanelor.

Titluri de datorie la FVOCI
Pierderile de credit așteptate pentru Titluri de datorie la FVOCI nu reduc valoarea contabilă a acestor active financiare în situația consolidată a poziției financiare, care rămâne la valoarea justă. În schimb, o sumă egală cu deprecierea care ar apărea dacă activele ar fi fost măsurate la costul amortizat este recunoscută în OCI, ca o valoare de depreciere cumulată, cu o cheltuială corespunzătoare în contul de profit sau pierdere. Deprecierea cumulată recunoscută în OCI este reciclată în contul de profit sau pierdere la derecunoașterea activelor.

Activele financiare achiziționate sau emis depreciate (POCI)
Pentru activele POCI, Banca recunoaste ca cheltuială cu deprecierea doar modificările de pierderi din credit preconizate de la recunoașterea inițială.

Creșterea semnificativă a riscului de credit
Grupul consideră că un instrument financiar a înregistrat o creștere semnificativă a riscului de credit atunci când au fost îndeplinite unul sau mai multe dintre următoarele criterii cantitative, calitative sau de neîndeplinire a obligațiilor:

• *Criterii cantitative*

Grupul utilizează criteriile cantitative ca indicator principal al creșterii semnificative a riscului de credit pentru toate portofoliile materiale. Pentru criteriile cantitative Grupul compară curba probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor pe întreaga durată de viață la data evaluării cu cea a probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor previzionate la recunoașterea inițială. Pentru estimarea curbei probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor pe întreaga durată de viață la data recunoașterii inițiale se formulează ipoteze privind structura acesteia. Pe de o parte, în cazul instrumentelor financiare cu rating ridicat, se presupune că curba PD (probabilităților de neîndeplinire a obligațiilor) se va deteriora în timp. Pe de altă parte, în cazul instrumentelor financiare evaluate cu rating scăzut se estimează că curba PD se va îmbunătăți în timp. Gradul de îmbunătățire sau deteriorare va depinde de nivelul inițial de rating. Pentru ca cele doua curbe să fie comparabile, PD-urile sunt reduse la PD-uri anualizate. Creșterea semnificativă a riscului de credit se consideră că a avut loc în general, odată cu creșterea relativă a PD-ului de până la 250%, deși această valoare poate fi mai mică datorită mai multor factori limitativi, cum ar fi apropierea de maturitate și portofoliile de produse.

Grupul nu are cunoștință de nicio practică general acceptată a pieței cu privire la nivelul la care trebuie transferat un instrument financiar către Stadiul 2. Din această perspectivă se așteaptă ca orice creștere considerată semnificativă a PD-ului la data de raportare să se realizeze de-a lungul unei perioade de timp ca urmare a unui proces iterativ între participanții la piață și autoritățile de supraveghere.

• *Criterii calitative*

Grupul utilizează criteriile calitative ca indicator secundar al creșterii semnificative a riscului de credit pentru toate portofoliile materiale. Transferul unui instrument financiar în Stadiul 2 are loc atunci când următoarele criterii sunt îndeplinite.

Pentru administrații centrale, bănci, corporații și protofolii de finanțare a proiectelor, dacă debitorul îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:
– Indicatori externi de piață
– Modificări ale clauzelor contractuale
– Modificări în abordările managementului
– Judecata profesională.

Evaluarea creșterii semnificative a riscului de credit încorporează informații de natură previzională și se realizează trimestrial la nivel de tranzacție pentru toate portofoliile non-retail deținute de Grup.

Pentru portofoliile retail, dacă debitorul îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:
– Restructurare
– Judecata profesională.

Evaluarea creșterii semnificative a riscului de credit încorporează informații așteptate și se realizează lunar la nivel de fiecare instrument financiar pentru toate portofoliile retail deținute de Grup.

Criterii de protecție
Criteriile de protecție se aplică instrumentelor financiare considerate că au experimentat o creștere semnificativă a riscului de credit dacă debitorul a înregistrat mai mult de 30 de zile de întârziere la plată.
Totodată, Grupul respectă prezumția relativă potrivit căreia riscul de credit pentru un activ financiar a crescut semnificativ după recunoașterea inițială atunci când plățile contractuale sunt restante de mai mult de 30 de zile.

Definiția neîndeplinirii obligațiilor și a activelor financiare depreciate
Grupul definește un instrument financiar ca fiind cu risc de neîndeplinire a obligațiilor, care este pe deplin aliniat la definiția activelor financiare depreciate, atunci când îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

• *Criteriu cantitativ*

Debitorul este restant cu peste 90 de zile la plata obligațiilor sale contractuale și nu există nicio încercare de respingere a prezumției că activul financiar depreciat cu peste 90 de zile de întârziere trebuie să fie prezentat în Stadiul 3 de depreciere.

• *Criteriu calitativ*

Debitorul se încadrează în criteriul de improbabilitate de plată, criteriu ce indică dificultatea financiară semnificativă a debitorului. Acest criteriu este îndeplinit atunci când:
– Debitorul este decedat;
– Debitorul este în insolvență;
– Debitorul a încălcat clauzele financiare contractuale;
– Dispariția unei piețe active pentru acel activ financiar din cauza dificultăților financiare;
– Au fost făcute concesii de către creditor în legătură cu dificultatea financiară a debitorului;
– Devine probabil că debitorul va intra în faliment;
– Activele financiare sunt achiziționate sau emise cu o reducere semnificativă, care reflectă pierderile din credit suportate.

Criteriile de mai sus au fost aplicate tuturor instrumentelor financiare deținute de Grup și sunt în concordanță cu definiția neîndeplinirii obligațiilor utilizată în scopuri de gestionare a riscului de credit. Definiția neîndeplinirii obligațiilor a fost aplicata în calculul privind pierderile de credit așteptate conform modelui „Probabilității de neplată/ de neîndeplinire a obligațiilor" (PD), a „Expunerii în caz de nerambursare" (EAD) și a „Pierderii în caz de neîndeplinire a obligațiilor" (LGD).

Un instrument financiar nu se mai consideră a fi incadrat în categoria neîndeplinirii obligațiilor (ex: „vindecat"), atunci când nu mai îndeplineste niciun criteriu de neîndeplinire a obligațiilor de plată pe o perioada consecutivă de minimum 3 luni sau mai mult pentru expunerile restructurate neperformante. Această perioadă de 3 luni a fost determinată pe baza unei analize care ia în considerare probabilitatea ca un instrument financiar să se întoarcă la starea de neîndeplinire a obligațiilor, după vindecare folosind diferite definiții posibile de remediere.

Informații cu caracter previzional
Evaluarea creșterii semnificative a riscului de credit și calcularea pierderilor din credit așteptate includ informații cu caracter previzional. Grupul a efectuat o analiză istorică și a identificat variabilele economice cheie care afectează riscul de credit și pierderile de credit așteptate pentru fiecare portofoliu de credite.

Aceste variabile economice cheie și impactul asociat acestora asupra probabilității de neîndeplinire a obligațiilor, pierderilor în caz de neîndeplinire a obligațiilor și a expunerii în caz de nerambursare variază în funcție de tipul de categorie. De asemenea, judecățile profesionale se aplică în acest proces. Prognoze ale acestor variabile economice ("scenariul economic de bază") sunt furnizate de Raiffeisen Research trimestrial care oferă cea mai bună estimare a cadrului economic pe următorii trei ani. După 3 ani, pentru a proiecta variabilele economice pentru întreaga durată de viață rămasă a fiecărui instrument, a fost utilizată o abordare medie de reversiune, ceea ce înseamnă că variabilele economice tind fie spre o rată medie pe termen lung sau spre o rată de creștere pe termen lung până la maturitate.

Impactul acestor variabile economice asupra probabilității de neîndeplinire a obligațiilor, a pierderilor în caz de neîndeplinire a obligațiilor și a expunerii în caz de nerambursare a fost determinat pe baza regresiei statistice, pentru a înțelege astfel impactul modificărilor istorice în aceste variabile asupra ratelor de nerambursare sau în componente ale pierderilor în caz de neîndeplinire a obligațiilor și ale expunerilor în caz de nerambursare.

În plus față de scenariul economic de bază, Raiffeisen Research furnizează, de asemenea, scenariul cel mai optimist și scenariul cel mai pesimist, împreună cu scenariul ponderilor pentru a se asigura că non-liniaritățile sunt incluse. Grupul a concluzionat că 3 scenarii au evidențiat în mod adecvat non-liniaritatea. Scenariul ponderilor este determinat de o combinație de analiză statistică și judecăți profesionale, ținand cont de o serie de rezultate pentru care fiecare scenariu este reprezentativ. Valorile pierderilor din credit așteptate ponderate cu probabilități se determină prin trecerea fiecarui scenariu printr-un model relevant de pierderi de credite așteptate și multiplicarea acestuia cu scenariul de ponderi corespunzător.

Ca în cazul oricăror previziuni economice, proiecțiile și probabilitățile de apariție sunt supuse unui grad ridicat de incertitudine și, prin urmare, rezultatele efective pot fi semnificativ diferite de cele prognozate. Grupul

consideră că aceste previziuni reprezintă cea mai bună estimare a rezultatelor posibile și acoperă eventualele non-liniarități și asimetrii ale diferitelor portofolii din cadrul Grupului.

Analiza de senzitivitate
Cele mai semnificative ipoteze care afectează ajustările pentru pierdere aferente pierderilor din credit așteptate sunt următoarele:

- Portofoliul Corporate
  - Produsul intern brut
- Portofoliul Retail
  - Produsul intern brut
  - Cursul valutar EUR/RON
  - ROBOR 3M
  - Rata șomajului

Factorul de discountare
În general, pentru expunerile din bilanț care nu sunt expuneri din leasing sau active financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit, rata de discountare utilizată la calculul pierderilor din credit așteptate este rata efectivă a dobânzii sau o aproximare a acesteia.

Evaluarea garanțiilor
Pentru a diminua riscurile de creditare aferente activelor financiare, Banca încearcă să utilizeze garanții, acolo unde este posibil. Garanțiile îmbracă diverse forme, cum ar fi numerar, titluri, acreditive/garanții, garanții imobiliare, creanțe, stocuri, alte active nefinanciare și ameliorări ale creditului, cum ar fi contractele de compensare. Politica contabilă a Băncii cu privire la garanțiile dobândite în cadrul aranjamentelor de creditare în conformitate cu IFRS 9 este aceeași cu IAS 39. Garanțiile, cu excepția cazului în care au fost luate în contul creanței, nu sunt înregistrate în situația financiară a Băncii.

Cu toate acestea, valoarea justă a garanțiilor afectează calculul ECL. În general, acestea sunt evaluate, cel puțin la început, și reevaluate pe o bază anuală.

În măsura în care este posibil, Banca utilizează date de piață active pentru evaluarea activelor financiare deținute ca garanții. Alte active financiare care nu au valori de piață ușor determinabile sunt evaluate utilizând modele. Garanțiile nefinanciare, cum ar fi bunurile imobile, sunt evaluate pe baza datelor furnizate de terți, cum ar fi brokerii ipotecari sau pe baza indicilor prețurilor locuințelor.

Scoaterea în afara bilanțului
Politica Băncii în conformitate cu IFRS 9 rămâne aceeași cu IAS 39. Activele financiare sunt scoase din bilanț în întregime numai atunci când Banca a încetat procesul de recuperare. În cazul în care suma care urmează să fie scoasă din bilanț este mai mare decât deprecierea cumulată, diferența este mai întâi adăugată la depreciere, care este apoi închisă cu valoarea contabilă brută. Orice recuperare ulterioară este creditată în cheltuielile cu pierderile din credite.

k) Contabilitatea de acoperire

Grupul a ales ca opțiune de politică contabilă permisă conform IFRS 9 să continue să aplice contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor în conformitate cu IAS 39. Grupul aplică doar contabilitatea de acoperire micro a valorii juste impotriva riscurilor. Obiectivul de acoperire a riscului la nivel de Grup se referă în mod explicit la expunerea la riscul de rată a dobânzii, ca urmare a modificării în rata de referință corespunzătoare. Expunerea la riscul de credit nu face obiectul contabilității de acoperire.

La inițiere, Grupul documentează în mod formal modul în care relația de acoperire îndeplinește condițiile pentru contabilitatea operațiunilor de acoperire împotriva riscurilor. De asemenea, se documentează relația economică dintre elementul acoperit și instrumentul de acoperire, inclusiv natura riscului, obiectivul de gestionare a riscului și strategia de angajare a instrumentelor de acoperire și metoda care va fi utilizată pentru a evalua eficiența relației de acoperire la începutul și apoi continuu. Pentru a se califica pentru contabilitatea de acoperire, este de așteptat ca o relație de acoperire a riscurilor să fie foarte eficientă pe o bază prospectivă și trebuie demonstrat că a fost extrem de eficientă în perioada anterioară desemnată (ex. o lună).
O relație de acoperire este considerată a fi foarte eficientă dacă modificările valorii juste sau fluxurilor de trezorerie atribuibile riscului acoperit sunt compensate de instrumentelul de acoperire în proporție de 80-125%. De asemenea, este necesar să se evalueze, retroactiv, dacă relația a fost eficientă în luna anterioară. Documentarea trebuie să includă și modul în care entitatea va evalua dacă relația de acoperire îndeplinește dispozițiile privind eficiența acoperirii și rezultatele acestei evaluări.

Testele de eficiență prospectivă și retrospectivă se efectuează utilizând metoda cantitativă „dollar offset".

Aceasta constă în calcularea raportului dintre variația valorii juste cumulate a instrumentului de acoperire împotriva riscurilor și modificarea valorii juste a elementului acoperit care poate fi atribuit riscului acoperit.

O entitate trebuie să întrerupă prospectiv contabilitatea de acoperire când apare oricare dintre următoarele evenimente:

- acoperirea nu mai îndeplinește criteriile pentru contabilitatea operațiunilor de acoperire împotriva riscurilor (de exemplu, nu mai este foarte eficientă sau eficiența nu mai este măsurabilă);
- instrumentul acoperit împotriva riscurilor este vândut sau compensat;
- instrumentul de acoperire împotriva riscurilor expiră sau este vândut, finalizat sau exercitat;
- conducerea revocă desemnarea făcută.

În cazul în care o relație de acoperire împotriva riscurilor nu mai respectă criteriile de eficiență sau nu mai respectă pragul de semnificație menționat mai sus, contabilitatea de acoperire a riscurilor încetează de la ultima dată la care acoperirea a fost considerată eficientă, care va fi începutul perioadei în care acoperirea a încetat să îndeplinescă criteriile de eficiență sau să depășescă pragul de semnificație.

În cazul în care entitatea determină că un anumit eveniment, schimbarea circumstanțelor/perturbarea pieței au determinat ca relația de acoperire împotriva riscurilor să nu fie eficientă și demonstrează că acoperirea a fost eficientă înainte ca evenimentul sau schimbarea circumstanțelor să se producă, contabilitatea de acoperire a riscului încetează de la data evenimentului sau schimbarea circumstanțelor.

După derecunoașterea relației de acoperire împotriva riscurilor, modificările viitoare ale valorii juste ale instrumentului derivat sunt recunoscute ulterior în contul de profit sau pierdere în „Venituri din tranzacționare", în timp ce elementul acoperit va fi contabilizat ca și înainte de desemnare, fără aplicarea regulilor contabilității de acoperire impotriva riscurilor – de exemplu, creditele vor reveni la costul amortizat. Pentru elementele pentru care se utilizează metoda dobânzii efective, ajustările anterioare de acoperire a riscului sunt amortizate în contul de profit sau pierdere pe durata de viață rămasă a elementului acoperit.

l) Numerar și echivalente de numerar

La întocmirea situației fluxurilor de trezorerie, s-au considerat ca numerar și echivalente de numerar: numerarul efectiv, conturile curente și alte plasamente la Banca Națională a României, numerar din conturile nostro și alte plasamente la alte bănci care au o maturitate de 3 luni sau mai puțin de la data achiziției.

m) Imobilizări corporale

Recunoaștere și evaluare
Imobilizările corporale sunt evidențiate la cost, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii. Costul include cheltuieli care sunt direct atribuibile achiziției mijlocului fix. Costul mijloacelor fixe produse intern include cheltuieli cu materiile prime și materialele, cheltuieli cu salariile directe, alte cheltuieli efectuate pentru aducerea mijlocului fix în stare de funcționare, precum și costurile dezmembrării, înlăturării elementelor și restaurării locației. Software-ul achiziționat de care depinde funcționalitatea echipamentelor se capitalizează ca parte a respectivelor echipamente.

Costurile cu întreținerea imobilizărilor corporale se recunosc în contul de profit sau pierdere pe măsură ce sunt efectuate. Cheltuielile generate de înlocuirea unei componente a elementelor de imobilizări corporale, inclusiv reparații capitale, sunt capitalizate, dacă acestea îmbunătățesc performanțele viitoare ale acelor elemente de imobilizări corporale.

Amortizarea
Amortizarea este calculată prin metoda liniară pe parcursul duratei de viață estimate pentru fiecare element și este recunoscută în contul de profit sau pierdere. Bunurile dobândite prin leasing sunt amortizate pe perioada cea mai mică dintre durata leasingului și durata de viață. Terenurile nu sunt supuse amortizării.

Duratele de viață estimate sunt următoarele:

Clădiri	**50 ani**
Echipament de birou și mobilă	**5 ani**
Autovehicule	**5 ani**
Calculatoare	**4 ani**

Metodele de depreciere, duratele de viață și valorile reziduale sunt reevaluate la data fiecărei raportări și ajustate corespunzător.

n) Imobilizări necorporale

Aplicații informatice
Aplicațiile informatice achiziționate de către Grup sunt evidențiate la cost, mai puțin amortizarea acumulată

și provizionul pentru deprecierea valorii. Cheltuiala cu aplicațiile informatice dezvoltate intern este recunoscută ca imobilizare necorporală dacă Grupul face dovada intenției și capacității sale de a dezvolta și folosi aplicația într-o manieră ce-i va aduce beneficii economice viitoare și dacă cheltuielile cu dezvoltarea aplicațiilor pot fi estimate într-o manieră rezonabilă. Costurile cu aplicațiile informatice dezvoltate intern includ toate costurile direct atribuibile dezvoltării aplicațiilor și se amortizează pe durata de viață.

Cheltuielile ulterioare cu aplicațiile informatice se capitalizează doar atunci când contribuie la sporirea beneficiilor economice viitoare care decurg din folosirea respectivelor active.

Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere pe măsură ce sunt efectuate. Amortizarea se recunoaște în contul de profit sau pierdere liniar, pe toată durata de funcționare a aplicației informatice, începând cu data la care aplicația este pusă în funcțiune. Durata de viață estimată a aplicațiilor informatice este între 1 și 8 ani. Metodele de depreciere, duratele de viață și valorile reziduale sunt reevaluate la data fiecărei raportări și ajustate corespunzător.

o) Leasing

Grupul ca *Locatar:* Contractele de leasing ale Grupului în care toate riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate locatarului sunt clasificate drept leasing financiar. Ulterior recunoașterii inițiale, activul este evaluat la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea prezentă a plăților de leasing viitoare. După recunoașterea inițială, activul este contabilizat în conformitate cu politicile contabile aplicabile acelui activ. Celelalte contracte de leasing în care Grupul este implicat sunt clasificate ca leasing operațional și nu sunt recunoscute ca active în situația consolidată a poziției financiare.

Grupul ca *Locator:* Grupul este locator în contractele în care toate riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate locatarului. Aceste contracte sunt clasificate ca fiind leasing financiar, iar creanța aferentă contractelor de leasing se măsoară în situația consolidată a poziției financiare ca fiind valoarea prezentă a încasărilor ce derivă din contractul de leasing.

p) Deprecierea activelor altele decât activele financiare

Valoarea contabilă a activelor Grupului care nu sunt de natură financiară, altele decât activele de natura impozitului amânat, sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a identifica indicii de depreciere. Dacă există asemenea indicii, Grupul estimează valoarea recuperabilă a activelor respective.

O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a activului sau a unității sale generatoare de numerar depășește valoarea sa recuperabilă.

O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil care generează numerar și care este independent față de alte active și alte grupuri. Pierderile din depreciere se recunosc în contul de profit sau pierdere.

Pierderile din depreciere recunoscute în cazul unităților generatoare de numerar sunt utilizate prima dată pentru a diminua valoarea fondului comercial asociată unității generatoare de numerar și ulterior pentru a reduce valoarea contabilă a altor active ale unității generatoare de numerar pe bază de pro-rata.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare și valoarea sa justă, mai puțin costurile pentru vânzarea acelui activ sau unității. Pentru determinarea valorii nete de utilizare, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice activului respectiv.

Pierderile din depreciere recunoscute în perioadele precedente sunt evaluate la fiecare dată de raportare. Pierderea din depreciere se reia dacă s-a produs o schimbare favorabilă în estimările folosite pentru a determina valoarea de recuperare.

q) Stocuri

Stocurile sunt măsurate la minimul dintre cost și valoarea realizabilă netă. Garanțiile imobiliare luate în contul creanței sunt înregistrate în conformitate cu IAS 2 „Stocuri" la minimul dintre cost (valoarea netă contabilă a creditului) și valoarea netă realizabilă (ex: valoarea de vânzare a garanției minus costurile de vânzare).

r) Depozite ale clienților, împrumuturi de la bănci, obligațiuni emise și datorii subordonate

Depozitele clienților, împrumuturile de la bănci, obligațiunile emise și datoriile subordonate reprezintă sursa Grupului de finanțare.

Grupul clasifică instrumentele financiare emise ca datorii financiare sau instrumente de capital conform termenilor contractuali ai instrumentelor.
Depozitele, împrumuturile de la bănci, obligațiunile emise și datoriile subordonate sunt inițial recunoscute la valoarea justă, la care se adaugă eventuale costuri de tranzacționare, iar ulterior sunt măsurate la cost amortizat folosind metoda ratei dobânzii efective.

s) Beneficiile angajaților

Beneficii pe termen scurt
Obligațiile cu beneficiile pe termen scurt acordate angajaților sunt recunoscute ca și cheltuială pe măsură ce serviciul aferent este prestat. Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salariile, primele și contribuțiile la asigurările sociale.

Se recunoaște un provizion pentru sumele ce se așteaptă a fi plătite cu titlu de prime în numerar pe termen scurt sau scheme de participare a personalului la profit în condițiile în care Grupul are în prezent o obligație legală sau constructivă de a plăti acele sume ca rezultat al serviciilor trecute prestate de către angajați și dacă obligația respectivă poate fi estimată în mod credibil.

Planuri de contribuții determinate
Obligațiile de plată a contribuțiilor care decurg din planurile de pensii determinate sunt recunoscute în situația consolidată a rezultatului global atunci când se realizează.

Grupul efectuează plăți în numele angajaților proprii către sistemul de pensii al statului roman (Pilonul 3), asigurările de sănătate și fondul de șomaj, în decursul derulării activității normale. Toți angajații Grupului sunt membri și de asemenea au obligația legală de a contribui (prin intermediul contribuțiilor sociale) la sistemul de pensii al statului român (un plan de contribuții determinate al Statului). Toate contribuțiile aferente sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere al perioadei atunci când sunt efectuate. Grupul nu are alte obligații suplimentare.

Planuri de beneficii determinate
Grupul nu este angajat în niciun plan de beneficii determinate și, în consecință, nu are niciun fel de obligații în acest sens.

Beneficiile angajaților pe termen lung
Obligația netă a Grupului în ceea ce privește beneficiile aferente serviciilor pe termen lung, altele decât planurile de postangajare, este reprezentată de valoarea beneficiilor viitoare pe care angajații le-au câștigat în schimbul serviciilor prestate de către aceștia în perioada curentă și perioade anterioare.

În cazul pensionării, Grupul oferă respectivilor angajați un număr de salarii compensatorii, în funcție de vechimea în muncă. Obligația Grupului în ceea ce privește acest jubileu este stipulată în prevederile contractului colectiv de muncă și este estimată folosind metoda factorului de credit proiectat și este recunoscută în situația consolidată a rezultatului global pe principiul contabilității de angajamente. Modificarea ratei de actualizare și a altor ipoteze actuariale este recunoscută ca venit sau cheltuială pe durata medie de muncă rămasă a angajaților care participă la acest plan.

Tranzacții cu plată pe bază de acțiuni
Valoarea justă a sumei ce trebuie plătită angajaților pentru drepturile de apreciere a acțiunilor decontate în numerar este recunoscută ca o cheltuială în contrapartidă cu o creștere a datoriilor, pe perioada în care angajații devin îndreptățiți în mod necondiționat la plata acestora. Datoria este reevaluată la fiecare dată de raportare și la data decontării. Orice modificări ale valorii juste ale datoriei sunt recunoscute ca fiind cheltuieli cu personalul în contul de profit sau pierdere.

t) Combinări de întreprinderi

Achiziția operațiunilor de afaceri este recunoscută conform metodei de achiziție. Prețul transferat într-o combinare de întreprinderi este evaluat la valoarea justă. Acesta este calculat la data achiziției ca agregat al valorii juste al tuturor activelor transferate, a datoriilor asumate de foștii proprietari, ai combinării de întreprinderi achiziționate și a instrumentelor de capitaluri proprii emise de Grup în schimbul controlului combinării de întreprinderi.
Costurile cu tranzacția de combinări de întreprinderi sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere atunci când sunt efectuate.

Fondul comercial se determină ca excedentul prețului, valoarea oricărui interes minoritar și valoarea justă la data achiziției a participației în compania achiziționată (dacă este cazul) și valoarea justă la data achiziției a activelor nete identificabile și a datoriilor asumate.
În cazul în care diferența este negativă după o analiză ulterioară, câștigul rezultat este recunoscut imediat în contul de profit sau pierdere.

u) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în situația consolidată a poziției financiare atunci când pentru Grup rezultă

o obligație legală sau constructivă legată de un eveniment trecut, obligație care poate fi estimată în mod credibil, și este probabil ca în viitor să fie necesară consumarea unor resurse economice care să stingă această obligație. Pentru determinarea provizionului, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice datoriei respective. Provizioanele includ: provizioane pentru litigii, provizioane pentru angajamente de credit neutilizate și alte provizioane.

v) Taxe

Grupul recunoaște datoriile sale legate de contribuția la fondul de garantare a depozitelor bancare și contribuția la fondul de rezoluție în conformitate cu interpretarea IFRIC 21, „Taxe". Datoria cu privire la plata acestor taxe este recunoscută în momentul în care acestea devin implicite. În acest caz, obligația apare anual la 1 ianuarie, când Banca efectuează activități legate de atragerea depozitelor.

w) Standarde, interpretări și amendamente la Standardele Internaționale de Raportare Financiară

Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate timpuriu:

• *IFRS 16: Contracte de leasing*
Standardul intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019. IFRS 16 stabilește principiile pentru recunoașterea, evaluarea, prezentarea și furnizarea informațiilor despre contractele de leasing ale celor două părți la un contract, și anume, clientul („locatar") și furnizorul („locator"). Noul standard prevede ca locatarii să recunoască majoritatea contractelor de leasing în cadrul situațiilor financiare. Locatarii vor dispune de un singur model contabil pentru toate contractele, cu anumite excepții. Contabilitatea locatorului rămâne în mod semnificativ neschimbată.
Conducerea a apreciat că impactul din tranziția la IAS 16 este de aproximativ 393 milioane RON, care reprezintă activele la valoarea justă și obligațiile de leasing înregistrate în soldul de deschidere de la 1 ianuarie 2019. Grupul a efectuat tranziția la IFRS 16 utilizând abordarea retrospectivă modificată.

• *Modificare la IFRS 10 Situații financiare consolidate și IAS 28 Investiții în entitățile asociate și asocierile în participație: vânzare de sau contribuție cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participație*
Modificările se referă la o inconsecvență identificată între cerințele IFRS 10 și cele ale IAS 28, în legatură cu vânzarea de și contribuția cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participație. Principala consecință a modificărilor este aceea că un câștig sau o pierdere totală este recunoscută atunci când tranzacția implică o întreprindere (indiferent dacă este sau nu sub formă de filială). Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu reprezintă o întreprindere, chiar dacă acestea sunt sub forma unei filiale. În luna decembrie 2015, IASB a amânat pe termen nedeterminat data intrării în vigoare a acestei modificări în așteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii în echivalență. Modificările nu au fost încă adoptate de UE.

• *IFRS 9: Caracteristici de plăți în avans cu compensare negativă (modificări)*
Modificarea intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019 și aplicarea timpurie este permisă. Modificarea permite ca activele financiare cu caracteristici de plăți în avans, care permit sau necesită ca o parte la un contract fie să plătească, fie să primească o compensație rezonabilă pentru rezilierea timpurie a contractului (astfel încât, din perspectiva deținătorului activului, este posibil să existe o „compensare negativă") să fie evaluate la cost amortizat sau la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Conducerea a estimat că nu este impact din aplicarea acestui amendament.

• *IAS 28: Interese pe termen lung în asociați și asocieri în participație (modificări)*
Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019 și aplicarea timpurie este permisă. Modificările se referă la faptul dacă evaluarea și, în special, cerințele privind deprecierea intereselor pe termen lung în asociați și asocieri în participație care, în fond, fac parte din „investiția netă" în respectivul asociat sau asociere în participație, ar trebui guvernate de IFRS 9, de IAS 28 sau de o combinație a acestor două standarde. Modificările clarifică faptul că o entitate aplică IFRS 9 Instrumente financiare înainte să aplice IAS 28, acelor interese pe termen lung cărora nu li se aplică metoda punerii în echivalență. În aplicarea IFRS 9, entitatea nu ține cont de ajustările valorii contabile a intereselor pe termen lung care sunt generate de aplicarea IAS 28. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE.

• *INTERPRETAREA IFRIC 23: Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit*
Interpretarea intră în vigoare pentru perioade anuale

începând la sau după 1 ianuarie 2019 și aplicarea timpurie este permisă. Interpretarea abordează contabilitatea impozitelor pe profit în situația în care tratamentele fiscale implică un grad de incertitudine care afectează aplicarea standardului IAS 12. Interpretarea furnizează îndrumare cu privire la analizarea anumitor tratamente fiscale la nivel individual sau împreună, verificările autorităților fiscale, metoda adecvată care să reflecte incertitudinea și contabilitatea modificării evenimentelor și împrejurărilor. Conducerea a estimat că nu este impact din aplicarea acestei interpretări la 1 ianuarie 2019.

• *IAS 19: Plan de modificare, Reducere sau Decontare (modificări)*
Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019 și aplicarea timpurie este permisă. Modificările prevăd ca entitățile să aplice ipoteze actuariale actualizate pentru determinarea costului serviciilor curente și dobânda netă pentru perioada de raportare anuală rămasă după ce un plan de modificare, reducere și decontare a avut loc. De asemenea, modificările clarifică modul în care contabilizarea unui plan de modificare, reducere și decontare afectează aplicarea cerințelor privind plafonul activului. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE.

• *Cadrul Conceptual în standardele IFRS*
IASB a emis Cadrul Conceptual revizuit pentru Raportare financiară la 29 martie 2018. Cadrul Conceptual stabilește un set cuprinzător de concepte pentru raportare financiară, stabilirea standardelor, îndrumare pentru cei care întocmesc situații financiare în elaborarea politicilor contabile consecvente și asistență pentru utilizatori în înțelegerea și interpretarea standardelor. De asemenea IASB a emis un document anexat separat, Modificări ale Referințelor la Cadrul Conceptual în standardele IFRS, care stabilește modificările standardelor afectate cu scopul să actualizeze referințele Cadrului Conceptual revizuit. Obiectivul documentului este de a sprijini tranziția la Cadrul Conceptual revizuit pentru entitățile care dezvoltă politici contabile folosind Cadrul Conceptual când niciun standard IFRS nu se aplică pentru o anumită tranzacție. Pentru cei care întocmesc situații financiare și dezvoltă politici contabile în baza Cadrului Conceptual, documentul intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020.

• *IFRS 3: Combinări de întreprinderi (modificări)*
IASB a emis modificări privind definiția unei întreprinderi (modificări aduse IFRS 3) cu scopul de a rezolva dificultățile care apar atunci când o entitate determină dacă a achiziționat o întreprindere sau un grup de active. Modificările sunt în vigoare pentru combinările de întreprinderi pentru care data achiziției este în prima perioada de raportare anuală începând la sau după 1 ianuarie 2020 și pentru achizițiile de active care apar la sau după începutul acelei perioade, iar aplicarea timpurie este permisă. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE.

• *IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare și IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori: definiția termenului „semnificativ" (modificări)*
Modificările sunt în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020, iar aplicarea timpurie este permisă. Modificările clarifică definiția termenului „semnificativ" și modul în care aceasta trebuie aplicată. Noua definiție menționează că „Informația este semnificativă dacă omisiunile, declarațiile eronate sau ascunderea acesteia ar duce în mod rezonabil la influențarea deciziilor pe care utilizatorii primari ai situațiilor financiare cu scop general le iau pe baza acelor situații financiare, care furnizează informații financiare privind o anumită entitate raportoare". De asemenea, explicațiile care însoțesc definiția au fost îmbunătățite. Modificările asigură, de asemenea, faptul că definiția termenului „semnificativ" este consecventă în cadrul tuturor Standardelor IFRS. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE.

• *IASB a emis Îmbunătățirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2015-2017,* care reprezintă o colecție de modificări ale IFRS. Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019, aplicarea timpurie fiind permisă. Aceste îmbunătățiri anuale nu au fost încă adoptate de UE.

– *IFRS 3 Combinări de întreprinderi și IFRS 11 Angajamente comune:* Modificările aduse IFRS 3 clarifică faptul că, atunci când o entitate obține controlul asupra unei întreprinderi care este o operațiune în participație, aceasta reevaluează interesele deținute anterior în respectiva întreprindere. Modificările aduse de IFRS 11 clarifică faptul că, atunci când o entitate obține controlul comun asupra unei întreprinderi care este o operațiune în participație, entitatea nu reevaluează interesele deținute anterior în respectiva întreprindere.
– *IAS 12 Impozitul pe profit:* Modificările clarifică faptul că efectele asupra impozitului pe profit ale plăților privind instrumentele financiare clasificate drept capitaluri proprii, trebuie recunoscute conform modului în care au fost recunoscute tranzacțiile sau evenimentele din trecut care au generat profit distribuibil.
– *IAS 23 Costurile îndatorării:* Modificările clarifică paragraful 14 din standard conform căruia, atunci când un activ calificabil este disponibil pentru utili-

zarea sa dorită sau pentru vânzare și unele dintre împrumuturile specifice aferente activului calificabil respectiv rămân restante la acel moment, împrumutul respectiv trebuie inclus în fondurile pe care o entitate le împrumută, în general.

x) Raportarea pe segmente

Grupul prezintă informații la nivel de segmente pentru a da posibilitatea utilizatorilor situațiilor sale financiare să evalueze natura și efectele financiare ale activităților în care se angajează, precum și mediile economice în care își desfășoară activitatea.

Un segment operațional este o componentă a Grupului:

a. care se angajează în activități din care poate obține venituri și de pe urma cărora poate suporta cheltuieli (inclusiv venituri și cheltuieli aferente tranzacțiilor cu alte componente ale Grupului);
b. ale cărei rezultate din activitate sunt examinate în mod periodic de către principalul factor decizional operațional al entității în vederea luării de decizii cu privire la alocarea resurselor pe segment și a evaluării performanței acestuia și
c. pentru care sunt disponibile informații financiare distincte.

Raportarea pe segmente se bazează pe următoarele linii de business ale Grupului: clienți corporativi, persoane fizice, întreprinderi mici și mijlocii (denumite în continuare IMM) și trezorerie, ultima incluzând și instituții financiare.

4. TRANZIȚIE LA IFRS 9

Ca urmare a intrării în vigoare a noului standard contabil privind recunoașterea și evaluarea instrumentelor financiare (IFRS 9) la 1 ianuarie 2018, Grupul a luat în considerare și cerințele privind tranziția la acesta. Noile categorii contabile cuprinse în poziția financiară și rezultatul global reflectă categoriile relevante definite de standardul IFRS 9. Astfel, Grupul a introdus modificări ale prezentării situațiilor financiare ca urmare a adoptării IFRS 9.

Această secțiune privind tranziția la IFRS 9 „Instrumente financiare" oferă informații relevante pentru înțelegerea impactului noului standard contabil asupra poziției financiare a Grupului la 1 ianuarie 2018 și, de asemenea, o legătură între IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare", IAS 37 „Provizioane, datorii contingente și active contingente" și IFRS 9. O analiză a impactului tranziției de la cifrele prezentate în situațiile financiare din 2017 la cele conforme cu IFRS 9 pentru prima aplicare a standardului la 1 ianuarie 2018 este rezumată în prima notă din această secțiune în care este descrisă reconcilierea dintre valorile contabile conform IAS 39 cu soldurile raportate conform IFRS 9 la 1 ianuarie.

Dispozițiile tranzitorii pentru IFRS 9 nu necesită aplicarea retroactivă a perioadelor anterioare de raportare, în consecință efectul primei aplicări se reflectă în capitalurile proprii de deschidere pentru exercițiul financiar 2018.

Reconcilierea impactului din adoptarea IFRS 9 în rezultatul reportat și alte rezerve este prezentat în nota de tranziție.

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

Tabelul de mai jos prezintă adoptarea prevederilor IFRS 9 referitoare la clasificarea și evaluarea instrumentelor financiare și următoarele efecte de la 1 ianuarie 2018:

GRUP

	CATEGORIA DE MĂSURARE IAS 39 (31 DECEMBRIE 2017)					CATEGORIA DE MĂSURARE IFRS 9 (1 IANUARIE 2018)			
MII RON	**CATEGORIE**	**SUMĂ**	**RECLA-SIFICARE**	**REMĂ-SURAREA DIN PIERDERI DE CREDITE AȘTEPTATE**	**ALTE REMĂSURĂRI**	**SUMĂ**	**CATEGORIE**	**EFECTE ÎN REZULTATUL RAPORTAT**	**ALTE REZERVE**
ACTIVE									
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	L&R(i)	89.168	0	-4	0	89.164	AC(ii)	-4	0
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	L&R(i)	22.161.274	-344.837	-56.478	0	21.759.959	AC(ii)	-56.478	0
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere		0	344.837	0	-8.621	336.216	FVPL-obligatoriu(v)	-8.621	0
Titluri de valoare	AFS(iii), FVPL(iv) HTM(vii)	5.249.814	-5.249.814	0	0	0		0	0
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		0	3.918.807	0	0	3.918.807	FVOCI(vi)	3.875	-3.875
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		0	33.774	0	8.935	42.709	FVOCI(vi)	0	8.938
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat		0	1.297.233	-35	0	1.297.198	AC(ii)	-35	0
Creanțe privind impozitul amânat		17.167	0	0	-1.430	15.737		0	-1.430
Total impact din active			**0**	**-56.517**	**-1.116**			**-61.263**	**3.630**
DATORII									
Provizioane		80.464	0	-15.676	0	64.788		-15.676	0
Total impact din datorii			**0**	**-15.676**	**0**			**-15.676**	**0**
CAPITALURI PROPRII									
Rezultat reportat		2.156.444	0	-72.193	-4.746	2.079.505		-76.939	0
Alte rezerve		234.199	0	0	3.630	237.829		0	3.630
Total impact în capitaluri proprii			**0**	**-72.193**	**-1.116**			**-76.939**	**3.630**

(i) L&R – Credite și avansuri, (ii) AC – Active financiare evaluate la cost amortizat, (iii) AFS – Active disponibile pentru vânzare, (iv) FVPL – Active la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere
(v) FVPL (obligatoriu) – Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere, (vi) FVOCI – Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global
(vii) HTM – Active deținute până la maturitate

BANCĂ

	CATEGORIA DE MĂSURARE IAS 39 (31 DECEMBRIE 2017)					CATEGORIA DE MĂSURARE IFRS 9 (1 IANUARIE 2018)			
MII RON	CATEGORIE	SUMĂ	RECLA-SIFICARE	REMĂ-SURAREA DIN PIERDERI DE CREDITE AȘTEPTATE	ALTE REMĂSURĂRI	SUMĂ	CATEGORIE	EFECTE ÎN REZULTATUL RAPORTAT	ALTE REZERVE
ACTIVE									
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	L&R(i)	85.641	0	-4	0	85.637	AC(ii)	-4	0
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	L&R(i)	21.422.932	-344.837	-56.618	0	21.021.477	AC(ii)	-56.618	0
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere		0	344.837	0	-8.621	336.216	FVPL-obligatoriu(v)	-8.621	0
Titluri de valoare	AFS(iii) FVPL(iv) HTM(vii)	5.210.494	-5.210.494	0	0	0		0	0
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		0	3.901.219	0	0	3.901.219	FVOCI(vi)	3.875	-3.875
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		0	33.545	0	8.935	42.480	FVOCI(vi)	0	8.935
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat		0	1.275.730	-35	0	1.275.695	AC(ii)	-35	0
Creanțe privind impozitul amânat		17.050	0	0	-1.430	15.620		0	-1.430
Total impact din active			**0**	**-56.657**	**-1.116**			**-61.403**	**3.630**
DATORII									
Provizioane		78.037	0	-15.676	0	62.361		-15.676	0
Total impact din datorii			**0**	**-15.676**	**0**			**-15.676**	**0**
CAPITALURI PROPRII									
Rezultat reportat		2.089.243	0	-72.333	-4.746	2.012.164		-77.079	0
Alte rezerve		234.111	0	0	3.630	237.741		0	3.630
Total impact în capitaluri proprii			**0**	**-72.333**	**-1.116**			**-77.079**	**3.630**

(i) L&R – Credite și avansuri | (ii) AC – Active financiare evaluate la cost amortizat | (iii) AFS – Active disponibile pentru vânzare | (iv) FVPL – Active la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere
(v) FVPL (obligatoriu) – Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere | (vi) FVOCI – Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global
(vii) HTM – Active deținute până la maturitate

În tabelul de mai jos sunt prezentate efectele adoptării prevederilor IFRS 9 asupra rezultatului reportat și a altor rezerve la 1 ianuarie 2018:

GRUP

MII RON	ALTE REZERVE	REZULTAT RAPORTAT	TOTAL
Pierderi de risc de credit așteptate din expuneri din credite și avansuri evaluate la cost amortizat	0	-56.482	-56.482
Pierderi de risc de credit așteptate din expuneri extrabilanțiere de risc de credit provenite din garanții financiare și din anumite angajamente de creditare	0	-15.676	-15.676
Valoare justă aferentă credite reclasificate din categoria credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	0	-8.621	-8.621
Marcare aferentă titluri de valoare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere reclasificate în categoria titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-3.875	3.875	0
Ajustări de depreciere din titluri de valoare la cost amortizat	0	-35	-35
Modificări în valoarea justă a instrumentelor de capitaluri proprii	8.935	0	8.935
Impozit amânat din modificări în valoarea justă a instrumentelor de capitaluri	-1.430	0	-1.430
Total impact din IFRS 9	**3.630**	**-76.939**	**-73.309**

BANCĂ

MII RON	ALTE REZERVE	REZULTAT RAPORTAT	TOTAL
Pierderi de risc de credit așteptate din expuneri din credite și avansuri evaluate la cost amortizat	0	-56.622	-56.622
Pierderi de risc de credit așteptate din expuneri extrabilanțiere de risc de credit provenite din garanții financiare și din anumite angajamente de creditare	0	-15.676	-15.676
Valoare justă aferentă credite reclasificate din categoria credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	0	-8.621	-8.621
Marcare aferentă titluri de valoare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere reclasificate în categoria titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-3.875	3.875	0
Ajustări de depreciere din titluri de valoare la cost amortizat	0	-35	-35
Modificări în valoarea justă a instrumentelor de capitaluri proprii	8.935	0	8.935
Impozit amânat din modificări în valoarea justă a instrumentelor de capitaluri	-1.430	0	-1.430
Total impact din IFRS 9	**3.630**	**-77.079**	**-73.449**

Adoptarea la 1 ianuarie 2018 a dispozițiilor IFRS 9 referitoare la clasificarea și măsurarea instrumentelor financiare a condus la următorul impact:

- Creditele și avansurile acordate clienților pentru care fluxurile de trezorerie nu sunt considerate exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat (SPPI) au fost reclasificate în categoria „Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere". Astfel, credite care conform IAS 39 erau contabilizate la cost amortizat (31 decembrie 2017: valoare netă contabilă de 344.837 mii RON), au fost reclasificate la valoare justă (1 ianuarie 2018: valoare netă contabilă de 336.216 mii RON). Ajustarea efectuată asupra rezultatului reportat este o scădere a acestuia de 8.621 mii RON.
  Totodată, pentru creditele contabilizate la cost amortizat, noul model de provizionare bazat pe pierderi așteptate a dus la diminuarea rezultatului reportat cu 56.482 mii RON la nivel consolidat și 56.622 mii RON la nivel individual.
- Categoria „Titluri de valoare" prezentată la 31 decembrie 2017 este împărțită, începând cu 1 ianuarie 2018, în următoarele categorii:
  - Categoria *„Investiții la valoare justă prin contul de profit și pierdere"* în sumă de 1.021.947 mii RON la nivel de Grup și 1.004.358 mii RON la nivel de Bancă a fost reclasificată în „Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global".
    Impactul reclasificării este creșterea rezultatului reportat, respectiv scăderea poziției reprezentând alte elemente ale rezultatului global în sumă de 3.875 mii RON, atât la nivel de Grup, cât și Bancă.
  - Categoria *„Titluri de valoare disponibile pentru vânzare"* în sumă de 2.930.634 mii RON la nivel de Grup și 2.930.406 mii RON la nivel de Bancă devine „Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global" și „Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global". Din categoria acestora Grupul a remăsurat instrumentele de capitaluri proprii, altele decât investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate, din cost la valoare justă, iar impactul provenind din modificarea metodei de măsurare a acestor instrumente financiare a fost înregistrat în alte rezerve în sumă totală de 8.935 mii RON, împreună cu impactul din impozitul amânat calculat în sumă de 1.430 mii RON.
  - Categoria *„Titluri de valoare deținute până la maturitate"* în sumă de 1.297.233 mii RON la nivel de Grup și 1.275.730 mii RON la nivel de Bancă devine „Titluri de datorie evaluate la cost amortizat", inclusiv impactul din ajustări de depreciere în sumă de 35 mii RON.

- Ajustările pentru depreciere aferente expunerilor extrabilanțiere de risc de credit (acreditive, garanții financiare și angajamente de creditare) au crescut cu 15.676 mii RON, efectul acesta fiind reflectat ca diminuare în rezultatul reportat.

Tabelul de mai jos prezintă reconcilierea pierderilor din depreciere conform IAS 39 și provizioanele calculate IAS 37 cu pierderile de credit așteptate conform IFRS 9:

GRUP

MII RON	SUMĂ CONFORM IAS 39 ȘI IAS 37 LA 31 DECEMBRIE 2017	ALTE REMĂSURĂRI	REMĂSURĂRI DIN PIERDERI DE CREDITE AȘTEPTATE	SUMĂ CONFORM IFRS 9 LA 1 IANUARIE 2018
AJUSTĂRI PENTRU DEPRECIERE DIN:				
Ajustări pentru depreciere din credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	1.071.337	-127.187	56.478	1.000.628
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	0	0	35	35
Ajustări pentru depreciere din credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	0	0	4	4
Angajamente de credit	10.504	0	10.392	20.896
Garanții emise	15.038	0	5.284	20.322
Total impact din IFRS 9	**1.096.879**	**-127,187**	**72.193**	**1.041.885**

BANCĂ

MII RON	SUMĂ CONFORM IAS 39 SI IAS 37 LA 31 DECEMBRIE 2017	ALTE REMĂSURĂRI	REMĂSURĂRI DIN PIERDERI DE CREDITE AȘTEPTATE	SUMĂ CONFORM IFRS 9 LA 1 IANUARIE 2018
AJUSTĂRI PENTRU DEPRECIERE DIN:				
Ajustări pentru depreciere din credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	1.041.981	-127.187	56.618	971.412
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	0	0	35	35
Ajustări pentru depreciere din credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	0	0	4	4
Angajamente de credit	10.504	0	10.392	20.896
Garanții emise	15.038	0	5.284	20.322
Total impact din IFRS 9	**1.067.523**	**-127.187**	**72.333**	**1.012.669**

Coloana „Alte remăsurări" prezintă ajustările de valoare brută ale activelor financiare achiziționate sau emise depreciate conform IFRS 9.

Coloana „Remăsurări din pierderi de credite așteptate" prezintă modificările deprecierii ca urmare a diferențelor privind cerințele standardului IFRS 9 comparativ cu IAS 39, de la modelul pierderilor suportate în conformitate cu IAS 39 la modelul pierderilor din credit așteptate în conformitate cu IFRS 9.

5. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR

a) Introducere și prezentare generală

Grupul este expus următoarelor riscuri ca rezultat al folosirii instrumentelor financiare:
- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piață
- Riscul operațional

Această notă prezintă informații referitoare la expunerea Grupului față de fiecare risc menționat mai sus, precum și politicile și procesele de evaluare și gestionare a riscului.

Cele mai importante riscuri financiare la care este expus Grupul sunt riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață și riscul operațional. Riscul de piață include riscul valutar, riscul de rată a dobânzii și riscul privind prețul instrumentelor de capital.

Cerințele de publicare prevăzute în partea a opta a Regulamentului nr. 575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții se publică pe pagina de internet a băncii.

Cadrul gestionării riscurilor
Directoratul Grupului este responsabil pentru implementarea și monitorizarea cadrului de gestionare a riscurilor. Comitetul de Gestionare a Activelor și Pasivelor (ALCO), Comitetul de Credit, Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative și Comitetul de Credite Problematice sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscului Grupului în ariile specificate de acestea.

Toate comitetele raportează cu regularitate Directoratului. Cadrul de gestionare a riscurilor este definit în strategia de risc, elaborată și revizuită cu o frecvență anuală. Profilul de risc este de asemenea revizuit cu o frecvență anuală și cuprinde evaluarea tuturor riscurilor considerate semnificative. Politicile Grupului de gestionare a riscului sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile la care este expus Grupul, pentru a stabili limitele adecvate de risc și control și a monitoriza riscurile și respectarea limitelor de risc.

Politicile și sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic pentru a reflecta schimbările în condițiile pieții, produselor și serviciilor oferite. Grupul își propune să dezvolte un mediu de control disciplinat și constructiv, în care toți angajații își înțeleg rolurile și obligațiile, prin intermediul cursurilor de instruire, standardelor și procedurilor de conducere implementate. Acest proces de gestionare a riscurilor este esențial pentru profitabilitatea continuă a Grupului și fiecare angajat din cadrul Grupului este responsabil pentru expunerile la risc legate de activitatea sa sau de responsabilitățile sale.

Comitetul de Audit al Grupului raportează Consiliului de Supraveghere și are responsabilitatea de a monitoriza respectarea procedurilor de gestiune a riscului. Comitetul de Audit este asistat în îndeplinirea funcțiilor sale de către departamentul de Audit Intern. Auditul Intern efectuează atât revizuiri regulate, cât și ad-hoc, asupra controalelor și procedurilor de gestiune a riscurilor, iar rezultatele revizuirilor sunt raportate Comitetului de Audit.

Exercițiile de *stress testing* sunt o practică comună în Grup. Testele de stres de efectuat sunt fie dezvoltate local, fie sunt dezvoltate și efectuate la nivelul Grupului Raiffeisen Bank International. Grupul a pus în aplicare un Manual de *stress testing* care stabilește pașii, conceptele, metodologiile și termenele în procesul de *stress testing*. Toate testele de stres sunt analizate și raportate către management.

b) Riscul de credit

(i) Gestionarea riscului de credit

Riscul de credit este riscul ca Grupul să suporte pierderea generată de neîndeplinirea obligațiilor contractuale ale clienților săi sau ale contrapartidelor. Grupul gestionează și controlează riscul de credit prin stabilirea de limite privind dimensiunea riscului acceptat, atât pentru contrapartidele individuale, cât și pentru concentrațiile geografice sau industriale, precum și prin monitorizarea acestor limite. Grupul este expus la riscul de credit atât prin activitățile sale de creditare, de tranzacționare și investiție, cât și prin situațiile în care acționează ca intermediar în numele clienților sau a terților părți, în situația în care desfășoară activități de finanțare a operațiunilor de leasing financiar sau în calitatea sa de emitent de garanții.

Riscul de credit asociat activităților de tranzacționare și investiție este gestionat prin intermediul proceselor de management al riscului de credit ale Grupului. Riscul este diminuat prin selectarea unor parteneri cu performanțe financiare solide, prin monitorizarea activității acestora, prin folosirea de limite de expunere și, acolo unde este necesar, prin solicitarea de garanții. Expunerea principală a Grupului la riscul de credit ia naștere din acordarea de credite și avansuri clienților și

din desfășurarea activităților de acordare de finanțări prin leasing financiar. În aceste cazuri, expunerea este reprezentată de valoarea contabilă a activelor din situația consolidată a poziției financiare. Grupul este expus la riscul de credit pe diferite alte active financiare, incluzând instrumente derivate și de datorie, expunerea în cazul acestor instrumente fiind egală cu valoarea contabilă a acestora prezentată în situația consolidată a poziției financiare. Pe lângă cele menționate mai sus, Grupul este expus la riscul de credit extrabilanțier, din angajamentele de finanțare și emiterea de garanții. Pentru a minimiza riscul, Grupul are anumite proceduri menite să evalueze clienții înaintea acordării creditelor și a finanțării operațiunilor de leasing, să monitorizeze capacitatea acestora de a rambursa principalul și dobânzile aferente pe perioada derulării împrumuturilor și a contractelor de leasing și să stabilească limite de expunere.

Directoratul a delegat responsabilitatea gestionării riscului de credit către Comitetul de Credite. Divizia Risc, care raportează Vicepreședintelui de Risc, este responsabilă cu supravegherea riscului de credit al Grupului, incluzând:

- Formularea politicilor de creditare, prin care se urmărește asigurarea menținerii unui portofoliu de credite sănătos, prin stabilirea unor limite corespunzătoare și definirea unor criterii specifice de creditare pentru anumite produse, categorii de clienți etc.
- Stabilirea și implementarea unor proceduri privind: tratamentul și evaluarea garanțiilor, revizuirea periodică a creditelor, clasificarea și raportarea portofoliului de credite, documentația juridică aferentă activității de creditare, urmărirea și tratamentul creditelor neperformante, asigurarea conformității cu cerințele organelor de reglementare.
- Stabilirea structurii de autorizare a aprobării și reînnoirii facilităților de credit: limitele de autorizare pot fi stabilite la nivelul individual al unor analiști de risc desemnați sau la nivelul Comitetului de Credit sau al organului de aprobare desemnat la nivel de Grup. Limitele de autorizare sunt stipulate în regulamentul de funcționare a Comitetului de Credit și sunt stabilite în funcție de criterii precum valoarea creditului și concordanța cu politica de creditare.
- Evaluarea și revizuirea riscului de credit are loc în conformitate cu limitele de autorizare stabilite în regulamentul de funcționare al Comitetul de Credit și cu cerințele regulatorii.
- Limitarea concentrării expunerii pe terți, arii geografice, industrii și pe emitent, categoria de clasificare a creditului, lichiditatea pieței și țara (pentru titluri deținute ca investiții). Riscul de concentrare este monitorizat în cadrul activității de management al portofoliului și este analizat lunar prin rapoarte prezentate către personalul angajat în activitatea de creditare și către management.
- Dezvoltarea și menținerea sistemelor de clasificare a clienților în funcție de gradul de risc. La nivel de Grup se utilizează sisteme unitare de clasificare a clienților în funcție de gradul de risc. Aceste sisteme cuprind atât metodologii de atribuire de rating-uri, cât și bazate pe utilizarea de scoring-uri. Grupul efectuează periodic revizuirea sistemelor de clasificare a clienților. Gradul de risc măsurat prin intermediul sistemelor menționate stă la baza stabilirii cuantumului de provizioane necesare acoperirii riscului de neplată.
- Revizuirea, verificarea conformității unității cu limitele stabilite conform politicilor de creditare și a procedurilor interne.
- Raportări periodice despre calitatea portofoliului de credite sunt prezentate Comitetului de Credite și sunt propuse măsuri adecvate de rectificare.
- Furnizarea de informații, îndrumări și expertize punctelor de lucru pentru a promova practica cea mai adecvată în Grup în ceea ce privește gestionarea riscului de credit.

Grupul a implementat un sistem de avertizare timpurie (Early Warning Signs), care este folosit pentru screeningul lunar al portofoliului de credite și vizează identificarea expunerilor problematice viitoare cât mai curând posibil. Sistemul se bazează pe evenimente declanșatoare detectate automat pentru fiecare client cu frecvență lunară, dar se bazează și pe introduceri manuale ad-hoc dacă este cunoscut un eveniment advers.

Implementarea politicilor de credit și a procedurilor este realizată la nivel centralizat. Fiecare sucursală/agenție trebuie să implementeze politicile și procedurile de credit ale Grupului. Fiecare sucursală este responsabilă de calitatea și performanța portofoliului propriu de credite. Grupul are un proces de centralizare atât al aprobării, cât și al administrării tuturor creditelor, fapt care duce la îmbunătățirea calității portofoliului de credite și la o mai bună monitorizare.

Departamentul de Audit Intern efectuează verificări periodice ale fiecărei agenții și ale proceselor de creditare ale Grupului.

Concentrările de risc de credit semnificative iau naștere pe tipuri de clienți, în funcție de creditele, avansurile și angajamentele de credit acordate de Grup. Concentrarea riscului de credit aferent instrumentelor financiare apare atunci când anumite segmente de clienți prezintă caracteristici economice similare și capacitatea de ram-

bursare este similar afectată de schimbările din mediul economic. Principala concentrare a riscului de credit derivă din expunerea individuală, pe segmente de clienți în ceea ce privește creditele și avansurile acordate de Grup, angajamentele de credit și garanțiile emise.

(ii) Expunerea la riscul de credit

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările de risc pe produs pentru clienții de tip retail și pe sectoare economice pentru clienții de tip non-retail. În tabel sunt prezentate expuneri brute bilanțiere:

	GRUP	BANCĂ
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2018
CLIENȚI RETAIL, DIN CARE:		
Credit de nevoi personale	5.905.944	5.905.944
Credit pentru investiții imobiliare	4.992.691	4.992.691
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.304.834	1.304.834
Card de credit	938.563	938.563
Descoperit de cont	547.478	547.478
Finanțarea investițiilor	1.339.070	962.314
CLIENȚI NON-RETAIL, DIN CARE:		
Clienți corporativi	7.054.594	6.832.671
Finanțarea proiectelor	1.828.799	1.828.799
Instituții financiare nebancare	1.620.260	1.620.260
Întreprinderi mici și mijlocii	1.273.304	1.086.386
Sectorul public	312.883	312.883
Administrații centrale	29.648	29.648
Total expunere brută	**27.148.068**	**26.362.471**
Ajustări pentru pierderi așteptate	-1.003.708	-972.502
Total credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	**26.144.360**	**25.389.969**

GRUP

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
							31 DECEMBRIE 2018
CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT							
CLIENȚI NON-RETAIL	**11.093.711**	**607.233**	**0**	**418.544**	**42.913**	**83.371**	**12.119.488**
Clienți corporativi	6.538.156	205.782	0	310.656	0	78.139	7.054.594
Finanțarea proiectelor	1.706.997	60.619	0	61.183	42.913	0	1.828.799
Instituții financiare nebancare	1.510.261	109.999	0	0	0	0	1.620.260
Întreprinderi mici și mijlocii	1.061.385	165.214	0	46.705	0	5.232	1.273.304
Sectorul public	271.256	41.627	0	0	0	0	312.883
Administrații centrale	5.656	23.992	0	0	0	0	29.648
CLIENȚI RETAIL	**12.328.789**	**1.980.575**	**719.216**	**0**	**95.961**	**115.598**	**15.028.580**
Credit de nevoi personale	5.255.106	482.675	168.163	0	2.363	960	5.905.944
Credite pentru investiții imobiliare	4.273.648	547.884	171.159	0	29.741	33.204	4.992.691
Micro	1.078.196	186.779	74.095	0	215	1.627	1.339.070
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	526.086	488.337	290.411	0	63.322	78.005	1.304.834
Card de credit	833.660	96.719	8.184	0	161	1.790	938.563
Descoperit de cont	362.093	178.181	7.204	0	159	12	547.478
Total expunere brută	**23.422.500**	**2.587.808**	**719.216**	**418.544**	**138.874**	**198.969**	**27.148.068**
Ajustări pentru pierderi așteptate	-90.465	-213.032	-430.330	-269.881	-6.696	-83.270	-1.003.708
EXPUNERE NETĂ	**23.332.035**	**2.374.776**	**288.886**	**148.663**	**132.178**	**115.699**	**26.144.360**

BANCĂ

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
							31 DECEMBRIE 2018
CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT							
CLIENȚI NON-RETAIL	**10.760.997**	**556.846**	**0**	**392.804**	**42.913**	**83.371**	**11.710.647**
Clienți corporativi	6.352.137	188.294	0	292.240	0	78.139	6.832.671
Finanțarea proiectelor	1.706.997	60.619	0	61.183	42.913	0	1.828.799
Instituții financiare nebancare	1.510.261	109.999	0	0	0	0	1.620.260
Întreprinderi mici și mijlocii	914.690	132.315	0	39.381	0	5.232	1.086.386
Sectorul public	271.256	41.627	0	0	0	0	312.883
Administrații centrale	5.656	23.992	0	0	0	0	29.648
CLIENȚI RETAIL	**11.969.993**	**1.974.962**	**706.869**	**0**	**95.961**	**115.598**	**14.651.824**
Credit de nevoi personale	5.255.106	482.675	168.163	0	2.363	960	5.905.944
Credite pentru investiții imobiliare	4.273.648	547.884	171.159	0	29.741	33.204	4.992.691
Micro	719.400	181.166	61.748	0	215	1.627	962.314
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	526.086	488.337	290.411	0	63.322	78.005	1.304.834
Card de credit	833.660	96.719	8.184	0	161	1.790	938.563
Descoperit de cont	362.093	178.181	7.204	0	159	12	547.478
Total expunere brută	**22.730.990**	**2.531.808**	**706.869**	**392.804**	**138.874**	**198.969**	**26.362.471**
Ajustări pentru pierderi așteptate	-84.898	-211.936	-430.330	-245.338	-6.696	-83.270	-972.502
EXPUNERE NETĂ	**22.646.092**	**2.319.872**	**276.539**	**147.466**	**132.178**	**115.699**	**25.389.969**

MII RON	GRUP 31 DECEMBRIE 2017	BANCĂ 31 DECEMBRIE 2017
CLIENȚI RETAIL, DIN CARE:		
Credit de nevoi personale	5.244.732	5.244.732
Credit pentru investiții imobiliare	4.622.011	4.622.011
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.662.034	1.662.034
Card de credit	824.394	824.394
Descoperit de cont	829.069	829.069
Finanțarea investițiilor	840.354	514.190
Altele	16.337	8.434
CLIENȚI NON-RETAIL, DIN CARE:		
Agricultură	479.137	460.680
Electricitate, petrol și gaze naturale	348.984	348.808
Producție	1.657.611	1.562.832
Construcții	1.678.306	1.623.128
Comerț cu amănuntul și en-gros	2.339.867	2.230.380
Servicii	2.264.919	2.110.243
Sector public	424.856	423.978
Total expunere brută	**23.232.611**	**22.464.913**
Ajustări pentru pierderi așteptate	-1.071.337	-1.041.981
Total expunere netă	**22.161.274**	**21.422.932**

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea creditelor și avansurilor acordate clienților retail în funcție de calitatea creditelor:

GRUP

MII RON						31 DECEMBRIE 2018
CLASE INTERNE DE RATING	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
Risc minim	2.938.173	65.634	0	1.225	0	3.003.807
Risc excelent	1.084.144	55.169	0	4.782	0	1.139.313
Risc foarte bun	3.610.045	153.022	0	13.455	0	3.763.067
Risc bun	1.761.402	80.003	0	339	0	1.841.405
Risc solid	1.487.909	357.018	0	17.646	0	1.844.927
Risc acceptabil	681.347	219.070	0	6.474	0	900.417
Risc sub acceptabil	262.056	564.556	0	31.926	0	826.612
Risc slab	56.048	210.347	0	9.318	0	266.395
Risc foarte slab	7.375	233.515	0	10.268	0	240.890
Stare de nerambursare	0	0	719.216	0	115.598	719.216
Fără clasă de rating	440.290	42.241	0	528	0	482.531
Total	**12.328.789**	**1.980.575**	**719.216**	**95.961**	**115.598**	**15.028.580**

BANCĂ

MII RON						31 DECEMBRIE 2018
CLASE INTERNE DE RATING	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
Risc minim	2.938.173	65.634	0	1.225	0	3.003.807
Risc excelent	1.084.144	55.169	0	4.782	0	1.139.313
Risc foarte bun	3.610.045	153.022	0	13.455	0	3.763.067
Risc bun	1.761.218	80.003	0	339	0	1.841.221
Risc solid	1.487.909	357.018	0	17.646	0	1.844.927
Risc acceptabil	681.347	219.070	0	6.474	0	900.417
Risc sub acceptabil	262.056	564.556	0	31.926	0	826.612
Risc slab	56.048	210.347	0	9.318	0	266.395
Risc foarte slab	7.375	233.515	0	10.268	0	240.890
Stare de nerambursare	0	0	706.869	0	115.598	706.869
Fără clasă de rating	81.678	36.628	0	528	0	118.306
Total	**11.969.993**	**1.974.962**	**706.869**	**95.961**	**115.598**	**14.651.824**

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea creditelor și avansurilor acordate clienților non-retail în funcție de calitatea creditelor:

GRUP

MII RON						31 DECEMBRIE 2018
CLASE INTERNE DE RATING	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
Excelent	18.216	0	0	0	0	18.216
Foarte bun	1.439.277	133.990	0	0	0	1.573.267
Bun	4.731.948	81.722	0	0	0	4.813.670
Satisfăcător	4.698.669	229.445	0	42.913	0	4.928.114
Sub standard	88.374	147.789	0	0	0	236.163
Depreciat	0	0	417.637	0	83.371	417.637
Fără rating	117.227	14.287	907	0	0	132.421
Total	**11.093.711**	**607.233**	**418.544**	**42.913**	**83.371**	**12.119.488**

BANCĂ

MII RON						31 DECEMBRIE 2018
CLASE INTERNE DE RATING	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
Excelent	18.215	0	0	0	0	18.215
Foarte bun	1.610.703	133.991	0	0	0	1.744.694
Bun	4.555.071	78.268	0	0	0	4.633.339
Satisfăcător	4.401.134	211.264	0	42.913	0	4.612.398
Sub standard	58.685	130.442	0	0	0	189.127
Depreciat	0	0	392.639	0	83.371	392.639
Fără rating	117.189	2.881	165	0	0	120.235
Total	**10.760.997**	**556.846**	**392.804**	**42.913**	**83.371**	**11.710.647**

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea creditelor și avansurilor acordate clienților în funcție de calitatea creditelor:

MII RON	GRUP	BANCĂ
CREDITE DEPRECIATE	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2017
CLIENȚI RETAIL, DIN CARE:		
Clasa 1 (creanță cu risc minim)	50.895	50.895
Clasa 2 (creanță excelentă)	44.172	44.172
Clasa 3 (creanță foarte bună)	15.491	15.491
Clasa 4 (creanță bună)	7.643	7.643
Clasa 5 (creanță cu risc mediu)	11.334	11.334
Clasa 6 (creanță cu risc mediocru)	16.694	16.694
Clasa 7 (creanță slabă)	10.257	10.257
Clasa 8 (creanță foarte slabă)	7.140	7.140
Clasa 9 (creanță îndoielnică)	24.768	24.768
Clasa 10 (creanță în stare de nerambursare)	859.418	859.418
Fără rating	17.719	8.561
Valoare brută	**1.065.531**	**1.056.373**
Ajustări individuale pentru pierderi așteptate	-616.235	-609.474
Valoare contabilă netă	**449.296**	**446.899**
CLIENȚI NON-RETAIL, DIN CARE:		
Clasa 10 (credit depreciat)	342.888	314.736
Finanțarea proiectelor*	88.525	88.525
Valoare brută	**431.413**	**403.261**
Ajustări individuale pentru pierderi așteptate	-246.049	-227.659
Valoare contabilă netă	**185.364**	**175.602**

*Modelul de rating dedicat finanțărilor de proiecte este un instrument utilizat la nivel de grup pentru clienții non-retail.

MII RON	GRUP 31 DECEMBRIE 2017	BANCĂ 31 DECEMBRIE 2017
RESTANTE, DAR NEDEPRECIATE		
CLIENȚI RETAIL, DIN CARE:		
Clasa 1 (creanță cu risc minim)	3.394	3.394
Clasa 2 (creanță excelentă)	12.595	12.595
Clasa 3 (creanță foarte bună)	41.548	41.548
Clasa 4 (creanță bună)	90.728	90.728
Clasa 5 (creanță cu risc mediu)	217.306	217.306
Clasa 6 (creanță cu risc mediocru)	246.878	246.878
Clasa 7 (creanță slabă)	161.204	161.204
Clasa 8 (creanță foarte slabă)	79.577	79.577
Clasa 9 (creanță îndoielnică)	197.055	197.055
Clasa 10 (creanță în stare de neramburs are)*	22.964	22.964
Fără rating	42.765	15.406
Valoare brută	**1.116.014**	**1.088.655**
Ajustări colective pentru pierderi așteptate	-63.807	-63.289
Valoare contabilă netă	**1.052.207**	**1.025.366**
CLIENȚI NON-RETAIL, DIN CARE:		
Clasa 3 (credit foarte bun)	2.255	2.255
Clasa 4 (credit bun)	3.465	3.465
Clasa 5 (credit stabil)	203.337	203.337
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)	24.794	18.626
Clasa 7 (credit marginal)	24.054	23.898
Clasa 8 (credit slab – sub standard)	9.589	16.185
Clasa 9 (credit foarte slab – îndoielnic)	1.673	730
Clasa 10 (credit depreciat)*	9.686	9.686
Finanțarea proiectelor	120.685	120.685
Fără rating	1.054	1.054
Valoare brută	**400.592**	**399.921**
Ajustări colective pentru pierderi așteptate	-2.303	-2.204
Valoare contabilă netă	**398.289**	**397.717**

*Expuneri supragarantate care sunt analizate individual.

MII RON	GRUP 31 DECEMBRIE 2017	BANCĂ 31 DECEMBRIE 2017
NICI RESTANTE, NICI NEDEPRECIATE		
CLIENȚI RETAIL, DIN CARE:		
Clasa 1 (creanță cu risc minim)	2.507.149	2.507.149
Clasa 2 (creanță excelentă)	3.649.357	3.649.357
Clasa 3 (creanță foarte bună)	2.427.287	2.427.287
Clasa 4 (creanță bună)	1.002.974	1.002.974
Clasa 5 (creanță cu risc mediu)	941.926	941.926
Clasa 6 (creanță cu risc mediocru)	534.230	534.230
Clasa 7 (creanță slabă)	250.043	250.043
Clasa 8 (creanță foarte slabă)	77.248	77.248
Clasa 9 (creanță îndoielnică)	48.392	48.392
Clasa 10 (creanță în stare de nerambursare)*	11.932	11.932
Fără rating	406.848	109.298
Valoare brută	**11.857.386**	**11.559.836**
Ajustări colective pentru pierderi așteptate	-106.624	-106.441
Valoare contabilă netă	**11.750.762**	**11.453.395**
CLIENȚI NON-RETAIL, DIN CARE:		
Clasa 1 (risc scăzut)	13.343	13.295
Clasa 2 (credit excelent)	124.342	124.104
Clasa 3 (credit foarte bun)	198.365	324.184
Clasa 4 (credit bun)	423.467	356.362
Clasa 5 (credit stabil)	1.656.527	1.545.411
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)	2.752.139	2.636.731
Clasa 7 (credit marginal)	1.532.577	1.354.090
Clasa 8 (credit slab – sub standard)	176.817	138.776
Clasa 9 (credit foarte slab – îndoielnic)	83.579	63.471
Clasa 10 (credit depreciat)*	17.285	17.285
Finanțarea proiectelor	1.379.436	1.379.436
Fără rating	3.798	3.722
Valoare brută	**8.361.675**	**7.956.867**
Ajustări colective pentru pierderi așteptate	-36.319	-32.914
Valoare contabilă netă	**8.325.356**	**7.923.953**
Total valoare contabilă netă credite și avansuri acordate clienților	**22.161.274**	**21.422.932**

*Expuneri supragarantate care sunt analizate individual.

La nivel de Grup, creditele și avansurile acordate băncilor în valoare de 437.854 RON (31 decembrie 2017: 89.168 mii RON), active financiare deținute pentru tranzacționare în valoare de 299.045 mii RON (31 decembrie 2017: 86.298 mii RON), derivate deținute pentru managementul riscului în valoare de 8.620 RON (31 decembrie 2017: 35.237 mii RON), precum și titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în sumă de 3.204.307 mii RON, instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în sumă de 48.023 mii RON și titluri de datorie evaluate la cost amortizat în sumă de 2.333.367 mii RON (31 decembrie 2017: titlurile de valoare în sumă de 5.249.814 mii RON) sunt încadrate toate în categoria curente.

La nivel de Bancă, creditele și avansurile acordate băncilor în valoare de 435.126 mii RON (31 decembrie 2017: 85.641 mii RON), active financiare deținute pentru tranzacționare în valoare de 298.926 mii RON (31 decembrie 2017: 86.775 mii RON), derivate deținute pentru managementul riscului în valoare de 8.620 mii RON (31 decembrie 2017: 35.237 mii RON), precum și titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în sumă de 3.204.307 mii RON, instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în sumă de 48.023 mii RON și titluri de datorie evaluate la cost amortizat în sumă de 2.308.071 mii RON (31 decembrie 2017: titlurile de valoare în sumă de 5.210.494 mii RON) sunt încadrate toate în categoria curente.

La 31 decembrie 2018, creditele și avansurile către bănci sunt reprezentate în mare parte din solduri la conturi corespondente și depozite de garanție. Conturile curente deschise la bănci sunt în permanență la dispoziția Grupului, nu sunt restricționate, nu sunt restante și nici depreciate. Contrapartidele bancare sunt instituții financiare de prim rang, care prezintă soliditate financiară.

Pentru clienții corporativi, întreprinderi mici și mijlocii, instituții financiare, autorități locale și centrale, Grupul folosește sisteme de rating asociate performanței financiare atât pentru creditele provizionate individual, cât și pentru cele evaluate colectiv. Conform politicilor aplicate de Grup, fiecărui grad de risc de credit i se poate asocia un rating corespunzător, de la gradul de risc cel mai scăzut (Clasa 1) până la categoria creditelor depreciat (Clasa 10). În cazul persoanelor fizice și al întreprinderilor foarte mici (micro), riscul de credit asociat este cuantificat pe baza modelelor interne de rating și este consistent cu cerințele reglementate de Basel. Banca asociază clienților un rating la nivel de facilitate pentru persoanele fizice și un rating la nivel de client pentru clienții micro. În urma procesului de calibrare se atribuie o probabilitate de nerambursare pentru clasele de rating asociate.

Tabelele de pe paginile următoare prezintă expunerea bilanțieră credit pe tipuri de segment. Tabelele prezintă, de asemenea, valoarea justă totală a garanțiilor, surplusul de colateral și expunerea netă la riscul de credit:

GRUP

	31 DECEMBRIE 2018					
MII RON	EXPUNEREA MAXIMĂ LA RISCUL DE CREDIT	VALOAREA JUSTĂ A COLATE-RALELOR	SURPLUS DE COLATERAL	TOTAL COLATERAL	EXPUNERE NETĂ	AJUSTĂRI PENTRU PIERDERI AȘTEPTATE
CLIENȚI NON-RETAIL						
Clienți corporativi	7.054.594	1.859.539	-409.830	1.449.709	5.604.885	233.808
Finanțarea proiectelor	1.828.799	1.663.851	-591.674	1.072.177	756.622	45.114
Instituții financiare nebancare	1.620.260	0	0	0	1.620.260	452
Întreprinderi mici și mijlocii	1.273.304	598.181	-194.200	403.981	869.323	33.990
Sectorul public	312.883	0	0	0	312.883	752
Administrații centrale	29.648	0	0	0	29.648	1
Total clienți non-retail	**12.119.488**	**4.121.571**	**-1.195.704**	**2.925.867**	**9.193.621**	**314.117**
CLIENȚI RETAIL						
Credit de nevoi personale	5.905.944	492	-454	38	5.905.906	240.426
Credite pentu investitii imobiliare	4.992.691	3.547.857	-488.369	3.059.488	1.933.203	148.592
Micro	1.339.070	568.155	-257.338	310.817	1.028.253	78.295
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.304.834	1.539.392	-587.941	951.451	353.383	183.230
Card de credit	938.563	0	-83	-83	938.646	17.686
Descoperit de cont	547.478	0	-2.913	-2.913	550.391	21.362
Total clienți retail	**15.028.580**	**5.655.896**	**-1.337.098**	**4.318.798**	**10.709.782**	**689.591**
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	**438.603**	**279.700**	**-49.182**	**230.518**	**208.085**	**58.375**

BANCĂ

MII RON	EXPUNEREA MAXIMĂ LA RISCUL DE CREDIT	VALOAREA JUSTĂ A COLATE-RALELOR	SURPLUS DE COLATERAL	TOTAL COLATERAL	EXPUNERE NETĂ	AJUSTĂRI PENTRU PIERDERI AȘTEPTATE
						31 DECEMBRIE 2018
CLIENȚI NON-RETAIL						
Clienți corporativi	6.832.671	1.799.208	-409.830	1.389.378	5.443.293	215.593
Finanțarea proiectelor	1.828.799	1.663.851	-591.674	1.072.177	756.622	45.114
Instituții financiare nebancare	1.620.260	0	0	0	1.620.260	452
Întreprinderi mici și mijlocii	1.086.386	596.273	-194.200	402.073	684.313	29.936
Sectorul public	312.883	0	0	0	312.883	752
Administrații centrale	29.648	0	0	0	29.648	1
Total clienți non-retail	**11.710.647**	**4.059.332**	**-1.195.704**	**2.863.628**	**8.847.019**	**291.848**
CLIENȚI RETAIL						
Credit de nevoi personale	5.905.944	492	-454	38	5.905.906	240.426
Credite pentu investitii imobiliare	4.992.691	3.547.857	-488.369	3.059.488	1.933.203	148.592
Micro	962.314	568.155	-257.338	310.817	651.497	69.358
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.304.834	1.539.392	-587.941	951.451	353.383	183.230
Card de credit	938.563	0	-83	-83	938.646	17.686
Descoperit de cont	547.478	0	-2.913	-2.913	550.391	21.362
Total clienți retail	**14.651.824**	**5.655.896**	**-1.337.098**	**4.318.798**	**10.333.026**	**680.654**
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	**426.883**	**279.700**	**-49.182**	**230.518**	**196.365**	**58.375**

Tabelele de mai jos prezintă o analiză a valorii juste a garanțiilor financiare și angajamentelor de creditare date în Stadiul 3:

GRUP

	31 DECEMBRIE 2018					
MII RON	EXPUNEREA MAXIMĂ LA RISCUL DE CREDIT	VALOAREA JUSTĂ A COLATE-RALELOR	SURPLUS DE COLATERAL	TOTAL COLATERAL	EXPUNERE NETĂ	AJUSTĂRI PENTRU PIERDERI AȘTEPTATE
CLIENȚI NON-RETAIL						
Clienți corporativi	310.656	84.891	-6.963	77.928	232.728	202.177
Finanțarea proiectelor	61.183	21.192	0	21.192	39.991	39.990
Instituții financiare nebancare	0	0	0	0	0	0
Întreprinderi mici și mijlocii	46.705	10.396	-1.116	9.280	37.425	27.714
Sectorul public	0	0	0	0	0	0
Administrații centrale	0	0	0	0	0	0
Total clienți non-retail	**418.544**	**116.479**	**-8.079**	**108.400**	**310.144**	**269.881**
CLIENȚI RETAIL						
Credit de nevoi personale	168.163	235	-234	1	168.162	142.270
Credite pentu investiții imobiliare	171.159	122.986	-13.932	109.054	62.105	86.504
Micro	74.095	36.946	-16.270	20.676	53.419	57.622
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	290.411	254.670	-54.228	200.442	89.969	131.301
Card de credit	8.184	0	0	0	8.184	5.958
Descoperit de cont	7.204	0	0	0	7.204	6.675
Total clienți retail	**719.216**	**414.837**	**-84.664**	**330.173**	**389.043**	**430.330**

BANCĂ

MII RON	EXPUNEREA MAXIMĂ LA RISCUL DE CREDIT	VALOAREA JUSTĂ A COLATE-RALELOR	SURPLUS DE COLATERAL	TOTAL COLATERAL	EXPUNERE NETĂ	AJUSTĂRI PENTRU PIERDERI AȘTEPTATE
						31 DECEMBRIE 2018
CLIENȚI NON-RETAIL						
Clienți corporativi	292.240	84.891	-6.963	77.928	214.312	180.266
Finanțarea proiectelor	61.183	21.192	0	21.192	39.991	39.990
Instituții financiare nebancare	0	0	0	0	0	0
Întreprinderi mici și mijlocii	39.381	10.396	-1.116	9.280	30.101	25.082
Sectorul public	0	0	0	0	0	0
Administrații centrale	0	0	0	0	0	0
Total clienți non-retail	**392.804**	**116.479**	**-8.079**	**108.400**	**284.404**	**245.338**
CLIENȚI RETAIL						
Credit de nevoi personale	168.163	235	-234	1	168.162	142.270
Credite pentu investiții imobiliare	171.159	122.986	-13.932	109.054	62.105	86.504
Micro	61.748	36.946	-16.270	20.676	41.072	57.622
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	290.411	254.670	-54.228	200.442	89.969	131.301
Card de credit	8.184	0	0	0	8.184	5.958
Descoperit de cont	7.204	0	0	0	7.204	6.675
Total clienți retail	**706.869**	**414.837**	**-84.664**	**330.173**	**376.696**	**430.330**

Tabelele de pe paginile următoare prezintă expunerea extrabilanțieră maximă la riscul de credit pe segmente. Tabelele prezintă, de asemenea, valoarea justă totală a garanțiilor, surplusul de colateral și expunerea netă la riscul de credit:

GRUP

	31 DECEMBRIE 2018					
MII RON	EXPUNEREA MAXIMĂ LA RISCUL DE CREDIT	VALOAREA JUSTĂ A COLATE-RALELOR	SURPLUS DE COLATERAL	TOTAL COLATERAL	EXPUNERE NETĂ	PROVIZION ASOCIAT
CLIENȚI NON-RETAIL						
Garanții financiare date	2.728.212	108.886	-12.750	96.136	2.632.076	38.794
Angajamente de creditare date	6.943.783	275.360	-25.980	249.380	6.694.403	21.334
Total clienți non-retail	**9.671.995**	**384.246**	**-38.730**	**345.516**	**9.326.479**	**60.128**
CLIENȚI RETAIL						
Garanții financiare date	22.113	7.237	-1.047	6.190	15.923	43
Angajamente de creditare date	2.757.318	20.382	-7.049	13.333	2.743.985	9.233
Total clienți retail	**2.779.431**	**27.619**	**-8.096**	**19.523**	**2.759.908**	**9.276**

BANCĂ

	31 DECEMBRIE 2018					
MII RON	EXPUNEREA MAXIMĂ LA RISCUL DE CREDIT	VALOAREA JUSTĂ A COLATE-RALELOR	SURPLUS DE COLATERAL	TOTAL COLATERAL	EXPUNERE NETĂ	PROVIZION ASOCIAT
CLIENȚI NON-RETAIL						
Garanții financiare date	2.728.212	108.886	-12.750	96.136	2.632.076	38.794
Angajamente de creditare date	6.890.211	275.360	-25.980	249.380	6.640.831	21.334
Total clienți non-retail	**9.618.423**	**384.246**	**-38.730**	**345.516**	**9.272.907**	**60.128**
CLIENȚI RETAIL						
Garanții financiare date	22.113	7.237	-1.047	6.190	15.923	43
Angajamente de creditare date	2.756.336	20.382	-7.049	13.333	2.743.003	9.233
Total clienți retail	**2.778.449**	**27.619**	**-8.096**	**19.523**	**2.758.926**	**9.276**

Tabelele de mai jos prezintă o analiză a valorii juste a garanțiilor financiare și angajamentelor de creditare date în Stadiul 3:

GRUP

					31 DECEMBRIE 2018	
MII RON	EXPUNEREA MAXIMĂ LA RISCUL DE CREDIT	VALOAREA JUSTĂ A COLATE-RALELOR	SURPLUS DE COLATERAL	TOTAL COLATERAL	EXPUNERE NETĂ	PROVIZION ASOCIAT
CLIENȚI NON-RETAIL						
Garanții financiare date	111.683	7.921	-1.073	6.848	104.835	38.012
Angajamente de creditare date	35.907	881	0	881	35.026	9.768
Total clienți non-retail	**147.590**	**8.802**	**-1.073**	**7.729**	**139.861**	**47.780**
CLIENȚI RETAIL						
Garanții financiare date	0	0	0	0	0	0
Angajamente de creditare date	2.469	0	0	0	2.469	2.238
Total clienți retail	**2.469**	**0**	**0**	**0**	**2.469**	**2.238**

BANCĂ

					31 DECEMBRIE 2018	
MII RON	EXPUNEREA MAXIMĂ LA RISCUL DE CREDIT	VALOAREA JUSTĂ A COLATE-RALELOR	SURPLUS DE COLATERAL	TOTAL COLATERAL	EXPUNERE NETĂ	PROVIZION ASOCIAT
CLIENȚI NON-RETAIL						
Garanții financiare date	111.683	7.921	-1.073	6.848	104.835	38.012
Angajamente de creditare date	35.907	881	0	881	35.026	9.768
Total clienți non-retail	**147.590**	**8.802**	**-1.073**	**7.729**	**139.861**	**47.780**
CLIENȚI RETAIL						
Garanții financiare date	0	0	0	0	0	0
Angajamente de creditare date	2.469	0	0	0	2.469	2.238
Total clienți retail	**2.469**	**0**	**0**	**0**	**2.469**	**2.238**

O analiză a valorii juste a garanțiilor (prezentată ca fiind valoarea minimă dintre expunere și valoarea realizabilă netă a garanțiilor pe fiecare credit în parte) aferente creditelor acordate clienților se prezintă după cum urmează:

	31 DECEMBRIE 2017	
MII RON	**GRUP**	**BANCĂ**
VALOAREA GARANȚIILOR AFERENTE CREDITELOR DEPRECIATE		
Proprietăți	532.738	532.738
Echipamente, mijloace de transport și alte garanții	8.174	1.184
Depozite colaterale	2.734	2.734
Scrisori de garanție	18.749	15.964
Titluri de datorie	8	8
Total	**562.403**	**552.628**

	31 DECEMBRIE 2017	
MII RON	**GRUP**	**BANCĂ**
VALOAREA GARANȚIILOR AFERENTE CREDITELOR NEDEPRECIATE		
Proprietăți	5.969.156	5.967.648
Echipamente, mijloace de transport și alte garanții	1.444.153	810.640
Depozite colaterale	92.927	90.915
Scrisori de garanție	1.961.662	1.961.662
Titluri de datorie	44.948	44.948
Total	**9.512.846**	**8.875.813**

Grupul deține garanții pentru credite și avansuri acordate clientelei sub formă de depozite bancare, ipoteci asupra proprietăților imobiliare, garanții și alte gajuri asupra echipamentelor și/sau alte creanțe.

Garanțiile de tip ipotecar executate de Grup la 31 decembrie 2018 sunt în sumă de 56.190 mii RON (31 decembrie 2017: 73.044 mii RON).

Următorul tabel prezintă sumele aferente expunerilor supragarantate și valoarea garanțiilor aferente la nivel de Grup și Bancă:

	GRUP 31 DECEMBRIE 2017			BANCĂ 31 DECEMBRIE 2017		
MII RON	EXPUNERE BRUTĂ	VALOAREA GARANȚIILOR	DIFERENȚĂ	EXPUNERE BRUTĂ	VALOAREA GARANȚIILOR	DIFERENȚĂ
CLIENȚI RETAIL, DIN CARE:	**2.071.911**	**3.528.051**	**1.456.140**	**1.980.611**	**3.394.030**	**1.413.419**
Credit de nevoi personale	1.563	3.859	2.296	1.563	3.859	2.296
Credit pentru investiții imobiliare	1.119.397	1.616.890	497.493	1.119.397	1.616.890	497.493
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	572.165	1.148.004	575.839	572.165	1.148.004	575.839
Descoperit de cont	96.591	227.105	130.514	96.591	227.105	130.514
Finanțarea investițiilor	276.083	521.857	245.774	190.895	398.172	207.277
Altele	6.112	10.336	4.224	0	0	0
CLIENȚI NON-RETAIL, DIN CARE:	**2.116.904**	**3.859.876**	**1.742.972**	**2.029.734**	**3.719.846**	**1.690.112**
Agricultură	101.461	231.784	130.323	97.691	225.797	128.106
Electricitate, petrol și gaze naturale	66.024	112.795	46.771	66.024	112.795	46.771
Producție	331.821	603.110	271.289	301.837	560.065	258.228
Construcții	555.297	908.013	352.716	550.854	901.642	350.788
Comerț cu amănuntul și en-gros	467.579	890.924	423.345	456.012	872.077	416.065
Servicii	586.002	1.102.769	516.767	548.776	1.037.221	488.445
Sector public	8.720	10.481	1.761	8.540	10.249	1.709
TOTAL	**4.188.815**	**7.387.927**	**3.199.112**	**4.010.345**	**7.113.876**	**3.103.531**

Expunerile de credit subgarantate la nivel de Grup și Bancă sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	GRUP 31 DECEMBRIE 2017			BANCĂ 31 DECEMBRIE 2017		
MII RON	EXPUNERE BRUTĂ	VALOAREA GARANȚIILOR	DIFERENȚĂ	EXPUNERE BRUTĂ	VALOAREA GARANȚIILOR	DIFERENȚĂ
CLIENȚI RETAIL, DIN CARE:	**11.967.020**	**3.803.834**	**-8.163.186**	**11.724.253**	**3.644.918**	**-8.079.335**
Credit de nevoi personale	5.243.169	5	-5.243.164	5.243.169	5	-5.243.164
Credit pentru investiții imobiliare	3.502.614	2.781.193	-721.421	3.502.614	2.781.193	-721.421
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.089.869	603.585	-486.284	1.089.869	603.585	-486.284
Credit Card	824.394	0	-824.394	824.394	0	-824.394
Descoperit de cont	732.478	86.782	-645.696	732.478	86.782	-645.696
Finanțarea investițiilor	564.271	328.671	-235.600	323.295	170.697	-152.598
Altele	10.225	3.598	-6.627	8.434	2.656	-5.778
CLIENȚI NON-RETAIL, DIN CARE:	**7.076.776**	**2.546.130**	**-4.530.646**	**6.730.315**	**2.238.943**	**-4.491.372**
Agricultură	377.676	140.975	-236.701	362.989	132.232	-230.757
Electricitate, petrol și gaze naturale	282.960	47.111	-235.849	282.784	47.089	-235.695
Producție	1.325.790	433.496	-892.294	1.260.995	397.292	-863.703
Construcții	1.123.009	567.538	-555.471	1.072.274	530.027	-542.247
Comerț cu amănuntul și en-gros	1.872.288	694.387	-1.177.901	1.774.368	632.663	-1.141.705
Servicii	1.678.917	629.470	-1.049.447	1.561.467	466.994	-1.094.473
Sector public	416.136	33.153	-382.983	415.438	32.646	-382.792
TOTAL	**19.043.796**	**6.349.964**	**-12.693.832**	**18.454.568**	**5.883.861**	**-12.570.707**

Credite și titluri de valoare depreciate
Creditele și titlurile de valoare depreciate sunt acelea pentru care Grupul consideră că este probabil că nu va putea colecta principalul și dobânda de plată în conformitate cu termenii contractuali ai contractului de credit/titlului de valoare.

Status credite restante
Pentru creditele și valorile mobiliare pentru care dobânda și principalul de plată sunt restante, Grupul consideră că nu este cazul să le deprecieze deoarece nu există indicii obiective pentru depreciere sau există indicii pentru depreciere, însă nu există o pierdere identificabilă la nivelul acestor clienți.

Situația creditelor restante la 31 decembrie 2018 este după cum urmează:

GRUP

	STADIUL 1			STADIUL 2			STADIUL 3		
MII RON	< 30 ZILE	31 – 90 ZILE	> 90 ZILE	< 30 ZILE	31 – 90 ZILE	> 90 ZILE	< 30 ZILE	31 – 90 ZILE	> 90 ZILE
Clienți retail	691.507	0	0	346.416	160.490	0	27.813	18.082	125.090
Clienți non-retail	823.138	0	0	18.464	7.457	0	6.416	1.073	38.629
Total	**1.514.645**	**0**	**0**	**364.880**	**167.947**	**0**	**34.229**	**19.155**	**163.719**

BANCĂ

	STADIUL 1			STADIUL 2			STADIUL 3		
MII RON	< 30 ZILE	31 – 90 ZILE	> 90 ZILE	< 30 ZILE	31 – 90 ZILE	> 90 ZILE	< 30 ZILE	31 – 90 ZILE	> 90 ZILE
Clienți retail	689.181	0	0	346.346	160.380	0	27.813	18.070	125.082
Clienți non-retail	795.986	0	0	14.647	1.626	0	4.417	0	31.114
Total	**1.485.167**	**0**	**0**	**360.993**	**162.006**	**0**	**31.960**	**18.070**	**156.196**

Situația creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2017 este după cum urmează:

GRUP

MII RON	< 30 ZILE	31 – 60 ZILE	61 – 90 ZILE	91 – 180 ZILE	181 ZILE – 1 AN	>1 AN	TOTAL
Clienți non-retail	390.463	2.021	3.201	3.606	981	320	400.592
Clienți retail	902.569	121.431	67.932	9.477	4.252	10.353	1.116.014
Total	**1.293.032**	**123.452**	**71.133**	**13.083**	**5.233**	**10.673**	**1.516.606**

BANCĂ

MII RON	< 30 ZILE	31 – 60 ZILE	61 – 90 ZILE	91 – 180 ZILE	181 ZILE – 1 AN	>1 AN	TOTAL
Clienți non-retail	390.023	2.021	3.137	3.439	981	320	399.921
Clienți retail	883.503	121.053	60.718	8.776	4.252	10.353	1.088.655
Total	**1.273.526**	**123.074**	**63.855**	**12.215**	**5.233**	**10.673**	**1.488.576**

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite, evaluate la cost amortizat:

GRUP

MII RON						31 DECEMBRIE 2018
CLIENȚI NON-RETAIL	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**DIN CARE POCI STADIUL 2**	**DIN CARE POCI STADIUL 3**	**TOTAL**
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	464.187	50.838	16.138	0	3.245	531.163
B. Industria extractivă	11.240	1.635	2.929	0	0	15.804
C. Industria prelucrătoare	1.886.302	62.650	91.722	0	15.804	2.040.674
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	260.769	20.128	27.896	0	0	308.793
E. Aprovizionare cu apă	66.453	2.187	5.102	0	0	73.742
F. Construcții	906.823	20.639	38.929	0	7.170	966.391
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	2.784.766	133.205	89.963	0	21.316	3.007.934
H. Servicii de transport și depozitare	719.212	33.592	2.558	0	340	755.362
I. Servicii de cazare și restaurante	238.656	50.778	38	42.913	0	289.472
J. Informare și comunicații	299.331	677	34.364	0	30.726	334.372
K. Activități financiare și de asigurare	1.440.088	109.999	3	0	0	1.550.090
L. Activități imobiliare	1.022.989	0	81.997	0	0	1.104.986
M. Activități specializate, științifice și tehnice	254.581	21.946	8.416	0	217	284.943
N. Servicii administrative și activități de sprijin	136.991	5.160	8.234	0	0	150.385
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	231.067	65.619	0	0	0	296.686
P. Educație	50.623	625	870	0	0	52.118
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	297.461	678	0	0	0	298.139
R. Arte, divertisment și activități recreative	6.683	549	6.500	0	4.553	13.732
S. Alte servicii	15.489	26.328	2.885	0	0	44.702
Total	**11.093.711**	**607.233**	**418.544**	**42.913**	**83.371**	**12.119.488**

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite, evaluate la cost amortizat:

BANCĂ

MII RON						31 DECEMBRIE 2018
CLIENȚI NON-RETAIL	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**DIN CARE POCI STADIUL 2**	**DIN CARE POCI STADIUL 3**	**TOTAL**
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	429.736	47.295	15.886	0	3.245	492.917
B. Industria extractivă	10.109	1.635	2.929	0	0	14.673
C. Industria prelucrătoare	1.778.170	54.435	89.657	0	15.804	1.922.262
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	260.769	17.707	27.896	0	0	306.372
E. Aprovizionare cu apă	50.827	2.187	5.102	0	0	58.116
F. Construcții	843.494	16.430	31.359	0	7.170	891.283
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	2.593.329	124.732	88.627	0	21.316	2.806.688
H. Servicii de transport și depozitare	890.095	33.592	2.558	0	340	926.245
I. Servicii de cazare și restaurante	194.740	50.778	38	42.913	0	245.556
J. Informare și comunicații	287.595	677	34.364	0	30.726	322.636
K. Activități financiare și de asigurare	1.440.088	109.999	3	0	0	1.550.090
L. Activități imobiliare	1.021.916	0	76.384	0	0	1.098.300
M. Activități specializate, științifice și tehnice	254.454	3.050	8.416	0	217	265.920
N. Servicii administrative și activități de sprijin	127.152	5.160	72	0	0	132.384
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	230.478	65.619	0	0	0	296.097
P. Educație	50.355	625	870	0	0	51.850
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	281.740	678	0	0	0	282.418
R. Arte, divertisment și activități recreative	461	549	6.500	0	4.553	7.510
S. Alte servicii	15.489	21.698	2.143	0	0	39.330
Total	**10.760.997**	**556.846**	**392.804**	**42.913**	**83.371**	**11.710.647**

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite, evaluate la cost amortizat:

GRUP

MII RON						31 DECEMBRIE 2018
CLIENȚI RETAIL	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**DIN CARE POCI STADIUL 2**	**DIN CARE POCI STADIUL 3**	**TOTAL**
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	115.123	22.324	4.266	0	46	141.713
B. Industria extractivă	581	416	90	0	0	1.087
C. Industria prelucrătoare	79.701	23.620	9.057	0	256	112.378
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	99	413	222	0	0	734
E. Aprovizionare cu apă	6.164	2.014	1.296	0	3	9.474
F. Construcții	59.442	21.975	8.947	0	233	90.364
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	230.381	45.903	21.955	55	1.028	298.239
H. Servicii de transport și depozitare	393.496	36.582	6.637	0	2	436.715
I. Servicii de cazare și restaurante	21.169	3.367	2.266	0	0	26.802
J. Informare și comunicații	12.510	2.228	544	0	0	15.282
K. Activități financiare și de asigurare	27	9	55	0	0	91
L. Activități imobiliare	7.861	796	859	0	0	9.516
M. Activități specializate, științifice și tehnice	42.030	10.407	2.108	0	58	54.545
N. Servicii administrative și activități de sprijin	18.839	4.740	1.467	160	0	25.046
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	478	0	0	0	0	478
P. Educație	1.526	737	87	0	0	2.350
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	22.683	3.467	586	0	0	26.736
R. Arte, divertisment și activități recreative	4.299	260	484	0	1	5.043
S. Alte servicii	61.786	7.521	13.168	0	0	82.475
Persoane fizice	11.250.594	1.793.796	645.122	95.746	113.971	13.689.512
Total	**12.328.789**	**1.980.575**	**719.216**	**95.961**	**115.598**	**15.028.580**

Tabelul de mai jos prezintă analiza pe industrii a portofoliului de credite, evaluate la cost amortizat:

BANCĂ

MII RON						31 DECEMBRIE 2018
CLIENȚI RETAIL	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**DIN CARE POCI STADIUL 2**	**DIN CARE POCI STADIUL 3**	**TOTAL**
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	115.123	22.324	4.266	0	46	141.713
B. Industria extractivă	581	416	90	0	0	1.087
C. Industria prelucrătoare	79.701	23.620	9.057	0	256	112.378
D. Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aburului și a aerului condiționat	99	413	222	0	0	734
E. Aprovizionare cu apă	6.164	2.014	1.296	0	3	9.474
F. Construcții	59.442	21.975	8.947	0	233	90.364
G. Comerț cu amănuntul și comerț cu ridicata	230.381	45.903	21.955	55	1.028	298.239
H. Servicii de transport și depozitare	83.700	36.582	6.637	0	2	126.919
I. Servicii de cazare și restaurante	21.169	3.367	2.266	0	0	26.802
J. Informare și comunicații	12.510	2.228	544	0	0	15.282
K. Activități financiare și de asigurare	27	9	55	0	0	91
L. Activități imobiliare	7.861	796	859	0	0	9.516
M. Activități specializate, științifice și tehnice	42.030	10.407	2.108	0	58	54.545
N. Servicii administrative și activități de sprijin	18.839	4.740	1.467	160	0	25.046
O. Administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii	478	0	0	0	0	478
P. Educație	1.526	737	87	0	0	2.350
Q. Servicii privind sănătatea umană și servicii de asistență socială	22.683	3.467	586	0	0	26.736
R. Arte, divertisment și activități recreative	4.299	260	484	0	1	5.043
S. Alte servicii	12.786	1.908	821	0	0	15.515
Persoane fizice	11.250.594	1.793.796	645.122	95.746	113.971	13.689.512
Total	**11.969.993**	**1.974.962**	**706.869**	**95.961**	**115.598**	**14.651.824**

Scenariu ECL

Tabelul prezintă valorile de cercetare ale Grupului privind variabilele/ipotezele economice cheie ale perspectivelor utilizate în fiecare scenariu economic la 31 decembrie 2018. Aceste variabile sunt cele mai semnificative variabile utilizate în calculul ECL.

31 DECEMBRIE 2018 FACTORI	ECL SCENARIU	PROBABILITĂȚI ALOCATE %	2019 %	2020 %	2021 %
CLIENȚI RETAIL					
Produsul Intern Brut %	**Baseline**	**50**	**2,50**	**2,50**	**1,50**
	Upside	**25**	**3,50**	**3,80**	**3,10**
	Downside	**25**	**0,10**	**-0,70**	**-2,40**
EUR/RON	**Baseline**	**50**	**4,75**	**4,85**	**4,93**
	Upside	**25**	**4,49**	**4,52**	**4,52**
	Downside	**25**	**5,02**	**5,20**	**5,35**
ROBOR 3M	**Baseline**	**50**	**2,80**	**2,80**	**2,90**
	Upside	**25**	**1,20**	**0,70**	**0,30**
	Downside	**25**	**4,30**	**4,80**	**5,30**
Rata șomajului	**Baseline**	**50**	**4,20**	**4,50**	**5,60**
	Upside	**25**	**3,90**	**4,10**	**5,20**
	Downside	**25**	**5,10**	**5,70**	**7,00**
CLIENȚI NON-RETAIL					
Produsul Intern Brut %	**Baseline**	**50**	**2,50**	**2,50**	**1,50**
	Upside	**25**	**3,50**	**3,80**	**3,10**
	Downside	**25**	**0,10**	**-0,70**	**-2,40**

Clasele interne de rating în procente

Tabelele de mai jos prezintă clasele interne de rating pe segmente de clienți:

CLIENȚI RETAIL: PERSOANE FIZICE, MICRO
31 DECEMBRIE 2018

CLASĂ INTERNĂ DE RATING	DESCRIERE CLASE INTERNE DE RATING	PD BASEL 3 ÎN 12 LUNI
PERFORMANTE		
0	Fără clasă de rating	
0.5	Risc minim	[0,00% – 0,17%]
1	Risc excelent	[0,17% – 0,35%)
1.5	Risc foarte bun	[0,35% – 0,69%)
2	Risc bun	[0,69% – 1,37%)
2.5	Risc solid	[1,37% – 2,7%)
3	Risc acceptabil	[2,7% – 5,26%)
3.5	Risc sub acceptabil	[5,26% – 10%)
4	Risc slab	[10% – 18,18%)
4.5	Risc foarte slab	[18,18% – 100%)
NEPERFORMANTE		
5	Stare de nerambursare	100%

CLIENȚI NON-RETAIL: CLIENȚI CORPORATIVI, ÎNTREPRINDERI MICI ȘI MIJLOCII ȘI INSTITUȚII FINANCIARE
31 DECEMBRIE 2018

CLASĂ INTERNĂ DE RATING	DESCRIERE CLASE INTERNE DE RATING	PD BASEL 3 ÎN 12 LUNI	ÎNCADRARE CLASE INTERNE DE RATING
PERFORMANTE			
1A, 1B, 1C	Risc minim	[0,00% – 0,03%)	Excelent
2A, 2B, 2C	Risc excelent	[0,03% – 0,08%)	Foarte bun
3A, 3B, 3C	Risc foarte bun	[0,08% – 0,19%)	
4A, 4B, 4C	Risc bun	[0,19% – 0,47%)	Bun
5A, 5B, 5C	Risc solid	[0,47% – 1,17%)	
6A, 6B, 6C	Risc acceptabil	[1,17% – 2,93%)	Satisfăcător
7A, 7B, 7C	Risc sub acceptabil	[2,93% – 7,33%)	
8A, 8B, 8C	Risc slab	[7,33% – 18,33%)	Sub standard
9A, 9B, 9C	Risc foarte slab	[18,33% – 100%)	
NEPERFORMANTE			
10	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

CLIENȚI NON-RETAIL: FINANȚAREA PROIECTELOR
31 DECEMBRIE 2018

CLASĂ INTERNĂ DE RATING	DESCRIERE CLASE INTERNE DE RATING	PD BASEL 3 ÎN 12 LUNI	ÎNCADRARE CLASE INTERNE DE RATING
PERFORMANTE			
6.1	Proiect cu risc foarte scăzut	[0,00% – 1,37%)	Bun
6.2	Proiect cu risc scăzut	[1,37% – 3,98%)	Satisfăcător
6.3	Proiect cu risc acceptabil	[3,98% – 18,34%)	
6.4	Proiect cu risc ridicat	[18,34% – 100%)	Sub standard
NEPERFORMANTE			
6.5	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

CLIENȚI NON-RETAIL: ASIGURĂRI
31 DECEMBRIE 2018

CLASĂ INTERNĂ DE RATING	DESCRIERE CLASE INTERNE DE RATING	PD BASEL 3 ÎN 12 LUNI	ÎNCADRARE CLASE INTERNE DE RATING
PERFORMANTE			
0.5	Risc minim	[0,00% – 0,03%)	Excelent
1	Risc excelent	[0,03% – 0,04%)	Foarte bun
1.5	Risc foarte bun	[0,03% – 0,04%)	
2	Risc bun	[0,04% – 0,08%)	
2.5	Risc solid	[0,08% – 0,14%)	
3	Risc acceptabil	[0,14% – 1,17%)	
3.5	Risc sub acceptabil	[1,17% – 1,59%)	Satisfăcător
4	Risc slab	[1,59% – 7,33%)	
4.5	Risc foarte slab	[7,33% – 100%)	Sub standard
NEPERFORMANTE			
5	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

CLIENȚI NON-RETAIL: ADMINISTRAȚII CENTRALE
31 DECEMBRIE 2018

CLASĂ INTERNĂ DE RATING	DESCRIERE CLASE INTERNE DE RATING	PD BASEL 3 ÎN 12 LUNI	ÎNCADRARE CLASE INTERNE DE RATING
PERFORMANTE			
A1	Risc excelent	[0,00% – 0,0002%)	Excelent
A2	Risc foarte bun	[0,0002% – 0,008%)	
A3	Risc bun	[0,008% – 0,03%)	
B1	Risc solid	[0,008% – 0,03%)	
B2	Risc acceptabil	[0,03% – 0,1%)	Foarte bun
B3	Risc sub acceptabil	[0,1% – 0,6%)	
B4	Risc slab	[0,6% – 2,16%)	Bun
B5	Risc foarte slab	[2,16% – 9,95%)	Satisfăcător
C	Risc ridicat de nerambursare	[9,95% – 100%)	Sub standard
NEPERFORMANTE			
D	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

CLIENȚI NON–RETAIL: ORGANISME DE PLASAMENT COLECTIV
31 DECEMBRIE 2018

CLASĂ INTERNĂ DE RATING	DESCRIERE CLASE INTERNE DE RATING	PD BASEL 3 ÎN 12 LUNI	ÎNCADRARE CLASE INTERNE DE RATING
PERFORMANTE			
C1	Risc excelent	[0,00% – 0,055%)	Foarte bun
C2	Capacitate de rambursare excelentă	[0,00% – 0,055%)	
C3	Capacitate de rambursare foarte bună	[0,00% – 0,055%)	
C4	Capacitate de rambursare bună	[0,00% – 0,055%)	
C5	Capacitate de rambursare medie	[0,055% – 0,19%)	
C6	Capacitate de rambursare satisfăcătoare	[0,055% – 0,19%)	
C7	Capacitate de rambursare adecvată	[0,19% – 2,933%)	Bun
C8	Capacitate de rambursare insuficientă	[2,933% – 18,34%)	Satisfăcător
C9	Risc ridicat de nerambursare	[18,34% – 100%)	Sub standard
NEPERFORMANTE			
CD	Insolvență, stare de nerambursare	100%	Depreciat

CLIENȚI NON-RETAIL: ADMINISTRAȚII LOCALE ȘI REGIONALE 31 DECEMBRIE 2018			
CLASĂ INTERNĂ DE RATING	DESCRIERE CLASE INTERNE DE RATING	PD BASEL 3 ÎN 12 LUNI	ÎNCADRARE CLASE INTERNE DE RATING
PERFORMANTE			
A1	Risc excelent	[0,00% – 0,08%)	Excelent
A2	Risc foarte bun	[0,08% – 0,19%)	Foarte bun
A3	Risc bun	[0,19% – 0,255%)	Bun
B1	Risc solid	[0,255% – 0,47%)	
B2	Risc acceptabil	[0,47% – 0,86%)	
B3	Risc sub acceptabil	[0,86% – 1,59%)	
B4	Risc slab	[1,59% – 3,98%)	Satisfăcător
B5	Risc foarte slab	[3,98% – 18,33%)	
C	Risc ridicat de nerambursare	[18,33% – 100%)	Sub standard
NEPERFORMANTE			
D	Stare de nerambursare	100%	Depreciat

Credite neperformante, dar care nu sunt în stare de nerambursare

Expuneri restructurate și neperformante conform reglementării EBA
La nivel de Grup, s-a implementat regulamentul aferent creditelor restructurate și neperformante conform EBA/ITS/2013/03/rev1 din 24 iulie 2014 și revizuit în 10 martie 2015.

În scopul raportării conform EBA ITS, expunerile neperformante sunt considerate cele care satisfac cel puțin una din următoarele condiții:
a. expunerea a fost clasificată ca fiind în stare de nerambursare/Stadiu 3 conform IFRS 9;
b. expunere restructurată performantă reclasificată din neperformantă căreia în perioada de monitorizare i-au fost extinse măsurile de restructurare;
c. expunere restructurată performantă reclasificată din neperformantă care în perioada de monitorizare a atins mai mult de 30 de zile de întârziere.

Non-retail
Pentru clienții non-retail, atunci când termenii și condițiile contractului de credit sunt modificate în favoarea clientului, Grupul face diferența între renegocierile uzuale și creditele restructurate conform definiției emisă de EBA în documentul „Implementarea standardelor tehnice (ITS) privind supervizarea raportării expunerilor restructurate și neperformante". Expunerile neperformante conform definiției EBA includ și acele expuneri care nu prezintă niciun motiv de stare de nerambursare conform articolului 178 din CRR, dar au fost reclasificate din starea neperformantă și ulterior, în timpul perioadei de probă ca restructurate performante, le-au fost extinse măsuri de restructurare sau au înregistrat 30 de zile de întârziere la plată.

Un credit este considerat restructurat dacă debitorul este în dificultate financiară și modificarea condițiilor/termenilor creditului reprezintă o concesie. Pentru clienții non-retail dificultatea financiară este evaluată de analiștii financiari/analiștii de risc și înregistrată prin intermediul Sistemului de Avertizare Timpurie.

IFRS 9 prevede că pierderile din depreciere pentru Stadiile 1, 2 și 3 să fie derivate dintr-un eveniment de pierderi anticipate. Starea de nerambursare continuă să rămână principalul indicator în determinarea Stadiului 3.

Retail
Pentru clienții retail, creditele restructurate sunt monitorizate un an din punct de vedere al statusului Neperformant, cu extinderea perioadei de monitorizare până la îndeplinirea criteriilor de ieșire.

În cazul unei expuneri neperformante Micro IMM, starea de neperformant se aplică la nivelul debitorului.

În cazul unei expuneri neperformante PI, toate expunerile clientului vor fi contaminate de starea de neperformant la nivelul aceluiași produs.

Datorită efectului de contaminare la nivel de client atunci când un client PI deține expuneri brute bilanțiere restante mai vechi de 90 zile și dacă valoarea contabilă brută restantă reprezintă 20% din total valoare contabilă brută bilanțieră, atunci toate expunerile bilanțiere și extrabilanțiere ale acestui debitor vor fi considerate neperformante și ca urmare facilitățile performante pot fi reclasificate ca neperformante datorită contaminării la nivel de produs și debitor.

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este generat pe parcursul desfășurării normale a activității bancare, prin acoperirea nevoilor clienților. În timp ce deponenții au nevoie de acces la fondurile lor într-un interval de timp scurt, cei care se împrumută au nevoie să ramburseze creditele într-un termen mediu și lung. Răspunzând acestor nevoi, Banca acceptă un grad de risc de lichiditate care trebuie să fie administrat activ.

Directoratul definește strategia administrării riscului de lichiditate în funcție de recomandările făcute de unitățile responsabile de managementul lichidității și al finanțării în cooperare cu aria responsabilă pentru monitorizarea și controlul riscului de lichiditate. Directoratul aprobă în fiecare an un set de limite care sunt utilizate pentru măsurarea și controlul riscului de lichiditate, precum și planul de finanțare al Băncii.

Toleranța la riscul de lichiditate reprezintă fundația cadrului de administrare a riscului de lichiditate și este definită astfel:

- în ceea ce privește activitatea în condiții normale, este folosit un set de limite pentru riscul de lichiditate pe termen lung. Limitele au rolul de a preveni acumularea riscului de lichiditate din activitatea curentă a Băncii.
- în condiții de stres, toleranța este dată de capacitatea Băncii de a opera pentru o perioadă acceptabilă de timp fără să fie nevoită să-și modifice fundamental strategia sau modelul de afaceri.

Divizia Trezorerie și Piețe de Capital este responsabilă pentru managementul riscului de lichiditate și de finanțare al Băncii, iar Divizia Risc este responsabilă pentru monitorizarea și controlul riscului de lichiditate, așa cum este definit în strategiile de lichiditate și finanțare.

În cadrul administrării lichidității, Banca analizează, monitorizează și previzionează comportamentul lichidității produselor și segmentelor de afaceri, menținând o lichiditate pe termen lung, inclusiv depozite stabile, în exces față de activele care nu sunt lichide, la un cost optim, așa cum este definit în apetitul la risc.

Diversificarea profilului de finanțare ține cont de tipul de investitori, produse și instrumente și este un element important al cadrului de administrare a lichidității. Sursele de finanțare de bază sunt clienții retail, în timp ce depozitele de la alți clienți, depozitele interbancare și împrumuturile sunt surse suplimentare. Astfel flexibilitatea Băncii este îmbunătățită, iar costul de lichiditate este în general diminuat.

Mecanismul de determinare a prețurilor de transfer al fondurilor reprezintă un instrument-cheie pentru administrarea riscului de lichiditate. Acest mecanism acoperă elementele bilanțiere și extra-bilanțiere și are ca scop alocarea tuturor costurilor și beneficiilor la nivelul segmentelor de afaceri, astfel încât să fie stimulată utilizarea eficientă a lichidității.

Principalele instrumente utilizate în managementul lichidității și al finanțării sunt:

- raportul de tip ecart de lichiditate: identifică și măsoară necesarul sau surplusul de lichiditate pe benzi de maturitate;
- scorecard-ul de lichiditate: instrument care cuantifică riscul de lichiditate din punct de vedere al structurii bilanțiere (rata credite/depozite, concentrarea finanțării, dimensiunea activelor lichide comparativ cu total împrumuturi etc.);
- ecartul de lichiditate statutar: Banca trebuie să îndeplinească un indicator de lichiditate definit de către autoritatea de supraveghere care stabilește standardele minime ale riscului de lichiditate la nivelul sistemului bancar;
- scorecard-ul de finanțare: Banca se asigură că riscul de finanțare este controlat prin monitorizarea mai multor factori-cheie, cum ar fi: concentrarea surselor de finanțare non-retail, concentrarea pe maturități, dependența de finanțarea pe termen scurt și procentul de active lichide libere de gaj.

La nivelul Băncii sunt prestabilite praguri de avertizare pentru principalii factori monitorizați și, în cazul în care depășirea acestor praguri este observată sau anticipată, este activat un plan specific de acțiune stabilit în baza deciziilor luate de conducerea Băncii.

Pentru condiții de criză, Banca menține o rezervă de lichiditate suficientă, care poate fi utilizată pentru a compensa accesul limitat la resursele de finanțare și la ieșirile de lichiditate. Banca determină necesarul rezervei de lichiditate ținând cont de rezultatele simulărilor de stres. De asemenea, Banca definește un plan alternativ de finanțare care stabilește responsabilitățile și acțiunile specifice care pot fi luate pentru a întări poziția lichidității pe termen scurt, și pentru a reduce riscul de lichiditate pe termen mediu și lung.

Principalele instrumente folosite pentru condiții de criză sunt:

- sistemul de avertizare timpurie: utilizat pentru a monitoriza piețele financiare și indicatorii de lichiditate interni cu scopul anticipării unor acumulări de risc și a unor potențiale condiții de criză;
- testarea internă a poziției de lichiditate în condiții de criză: analiza bazată pe scenarii folosită pentru a evalua capacitatea Băncii de a opera în condiții de criză;
- cerință de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR-liquidity coverage ratio): analiza bazată pe scenarii standardizate la nivelul sistemului bancar, folosită pentru a evalua abilitatea de a opera în condiții de criză, în conformitate cu CRR/CRD IV. Conform cerințelor, băncile trebuie să mențină un nivel adecvat de active lichide de calitate ridicată pentru acoperirea eventualelor ieșiri de lichiditate în situații de criză.

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

GRUP

Valoarea activelor și datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2018, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

MII RON	PÂNĂ LA 3 LUNI	3 – 12 LUNI	1 AN – 5 ANI	PESTE 5 ANI	FĂRĂ MATURITATE	TOTAL
ACTIVE FINANCIARE						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	7.197.230	0	0	0	0	7.197.230
Active financiare deținute pentru tranzacționare	7.758	33.990	247.603	9.694	0	299.045
Derivative deținute pentru mangementul riscului	473	0	5.863	2.284	0	8.620
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	437.854	0	0	0	0	437.854
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	4.693.856	5.299.107	9.889.475	6.261.922	0	26.144.360
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	0	0	0	1.124	0	1.124
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	83.751	30.616	59.173	206.688	0	380.228
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	501.012	945.389	1.353.479	404.427	0	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	0	48.023	48.023
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	97.294	363.430	1.095.138	777.505	0	2.333.367
Alte active	0	0	0	0	248.085	248.085
Total active financiare	**13.019.228**	**6.672.532**	**12.650.731**	**7.663.644**	**296.108**	**40.302.243**
DATORII FINANCIARE						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	6.028	8.011	4.224	59	0	18.322
Derivative deținute pentru mangementul riscului	4.114	241	277	2.846	0	7.478
Depozite de la bănci	528.149	7.921	0	0	0	536.070
Depozite de la client	29.243.689	3.595.882	147.176	64.456	0	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	105.798	273.213	428.969	1.918	0	809.898
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	0	1.433	0	1.433
Obligațiuni emise	0	512.458	0	0	0	512.458
Datorii subordonate	5.519	0	733.561	116.598	0	855.678
Alte datorii	0	0	0	0	556.812	556.812
Total datorii financiare	29.893.297	4.397.726	1.314.207	187.310	556.812	36.349.352
Surplus/(deficit) de lichiditate	**-16.874.069**	**2.274.806**	**11.336.524**	**7.476.334**	**-260.704**	**3.952.891**

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

Valoarea activelor și datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2017, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

MII RON	PÂNĂ LA 3 LUNI	3 – 12 LUNI	1 AN – 5 ANI	PESTE 5 ANI	FĂRĂ MATURITATE	TOTAL
ACTIVE FINANCIARE						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	8.471.977	0	0	0	0	8.471.977
Active financiare deținute pentru tranzacționare	9.090	14.777	51.491	10.940	0	86.298
Derivative deținute pentru mangementul riscului	23.450	2.303	7.438	2.046	0	35.237
Credite și avansuri acordate băncilor	89.168	0	0	0	0	89.168
Credite și avansuri acordate clienților	2.869.409	4.519.446	9.192.297	5.580.122	0	22.161.274
Titluri de valoare	979.449	1.012.929	2.671.036	552.856	33.544	5.249.814
Alte active	0	0	0	0	243.078	243.078
Total active financiare	**12.442.543**	**5.549.455**	**11.922.262**	**6.145.964**	**276.622**	**36.336.846**
DATORII FINANCIARE						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	8.361	9.631	10.221	1.078	0	29.291
Derivative deținute pentru mangementul riscului	21.621	25.912	3.245	66	0	50.844
Depozite de la bănci	500.439	0	7.850	0	0	508.289
Depozite de la clienți	25.899.848	3.549.750	212.891	33.510	0	29.695.999
Credite de la bănci și alte instituții financiare	118.867	291.650	515.546	5.895	0	931.958
Obligațiuni emise	0	16.613	495.888	0	0	512.501
Datorii subordonate	5.791	116.483	726.743	0	0	849.017
Alte datorii	0	0	0	0	490.927	490.927
Total datorii financiare	26.554.927	4.010.039	1.972.384	40.549	490.927	33.068.826
Surplus/(deficit) de lichiditate	**-14.112.384**	**1.539.416**	**9.949.878**	**6.105.415**	**-214.305**	**3.268.020**

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

BANCĂ

Valoarea activelor și datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2018, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

MII RON	PÂNĂ LA 3 LUNI	3 – 12 LUNI	1 AN – 5 ANI	PESTE 5 ANI	FĂRĂ MATURITATE	TOTAL
ACTIVE FINANCIARE						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	7.197.222	0	0	0	0	7.197.222
Active financiare deținute pentru tranzacționare	7.639	33.990	247.603	9.694	0	298.926
Derivative deținute pentru mangementul riscului	473	0	5.863	2.284	0	8.620
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	435.126	0	0	0	0	435.126
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	4.596.188	5.065.158	9.485.407	6.243.216	0	25.389.969
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	0	0	0	1.124	0	1.124
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	72.031	30.616	59.173	206.688	0	368.508
Titluri de valoare	0	0	0	0	0	0
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	501.012	945.389	1.353.479	404.427	0	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	0	48.023	48.023
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	90.921	360.812	1.078.833	777.505	0	2.308.071
Alte active	0	0	0	0	223.689	223.689
Total active financiare	**12.900.612**	**6.435.965**	**12.230.358**	**7.644.938**	**271.712**	**39.483.585**
DATORII FINANCIARE						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	6.028	8.011	4.224	59	0	18.322
Derivative deținute pentru mangementul riscului	4.114	241	277	2.846	0	7.478
Depozite de la bănci	528.149	7.921	0	0	0	536.070
Depozite de la client	29.281.807	3.600.134	147.176	64.456	0	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	19.737	43.809	42.810	1.918	0	108.274
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	0	1.433	0	1.433
Obligațiuni emise	0	516.179	0	0	0	516.179
Datorii subordonate	5.519	0	733.561	116.598	0	855.678
Alte datorii	0	0	0	0	550.918	550.918
Total datorii financiare	**29.845.354**	**4.176.295**	**928.048**	**187.310**	**550.918**	**35.687.925**
Surplus/(deficit) de lichiditate	**-16.944.742**	**2.259.670**	**11.302.310**	**7.457.628**	**-279.206**	**3.795.660**

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

Valoarea activelor și datoriilor financiare la data de 31 decembrie 2017, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

MII RON	PÂNĂ LA 3 LUNI	3 – 12 LUNI	1 AN – 5 ANI	PESTE 5 ANI	FĂRĂ MATURITATE	TOTAL
ACTIVE FINANCIARE						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	8.471.851	0	0	0	0	8.471.851
Active financiare deținute pentru tranzacționare	9.567	14.777	51.491	10.940	0	86.775
Derivative deținute pentru mangementul riscului	23.450	2.303	7.438	2.046	0	35.237
Credite și avansuri acordate băncilor	85.641	0	0	0	0	85.641
Credite și avansuri acordate clienților	2.758.230	4.306.067	8.796.058	5.562.577	0	21.422.932
Titluri de valoare	958.879	999.884	2.665.336	552.851	33.544	5.210.494
Alte active	0	0	0	0	225.116	225.116
Total active financiare	**12.307.618**	**5.323.031**	**11.520.323**	**6.128.414**	**258.660**	**35.538.046**
DATORII FINANCIARE						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	8.673	9.631	10.221	1.078	0	29.603
Derivative deținute pentru mangementul riscului	21.183	25.751	3.245	66	0	50.245
Depozite de la bănci	500.439	0	7.850	0	0	508.289
Depozite de la client	25.940.597	3.549.750	212.891	33.510	0	29.736.748
Credite de la bănci și alte instituții financiare	40.243	87.058	107.404	5.895	0	240.600
Obligațiuni emise	0	16.734	499.489	0	0	516.223
Datorii subordonate	5.791	116.483	726.743	0	0	849.017
Alte datorii	0	0	0	0	486.147	486.147
Total datorii financiare	**26.516.926**	**3.805.407**	**1.567.843**	**40.549**	**486.147**	**32.416.872**
Surplus/(deficit) de lichiditate	**-14.209.308**	**1.517.624**	**9.952.480**	**6.087.865**	**-227.487**	**3.121.174**

În mod uzual, cel mai important ecart de lichiditate este înregistrat pe prima bandă de scadență (până la 3 luni), în principal datorită depozitelor de la clientela nebancară, care au tendința de a fi concentrate pe benzi de scadență scurte și creditelor acordate clientelei nebancare, care sunt concentrate pe benzi de scadență mai lungi. Acest comportament al populației și al agenților comerciali determină ecartul negativ pe prima bandă de scadență și un ecart pozitiv pe celelalte benzi de scadență (peste 3 luni). În practică, ecartul negativ de pe prima bandă nu reprezintă ieșiri efective de fonduri întrucât depozitele care ajung la scadență sunt reînnoite într-o proporție foarte mare sau sunt înlocuite de depozite noi.

În același timp, portofoliul de titluri ale Grupului poate fi transformat în numerar într-un termen scurt (prin repo sau vânzare) și constituie astfel o rezervă care diminuează riscul de lichiditate pe prima bandă de scadență.

Ecartul negativ înregistrat în prima bandă de scadență a crescut în 2018 cu 2.735.434 mii RON comparativ cu 2017, fiind generat de creșterea depozitelor atrase de la clienți, mai mari în 2018 cu 3.341.210 mii RON.

În ceea ce privește ecartul pe celelalte benzi de scadență se observă o creștere a ecartului pozitiv pe banda 1–5 ani cu 1.349.830 mii RON și peste 5 ani cu 1.369.763 mii RON, datorită creșterii, în principal, a creditelor și avansurilor acordate clienților cu 689.349 mii RON pe banda de scadenta 1-5 ani, respectiv 680.639 mii RON pe banda peste 5 ani, dar și a creșterii volumului de titlurilor de valoare cu 836.893 mii cu scadența peste 5 ani.

Sumele prezentate în tabelul de mai jos reprezintă o analiză a maturităților contractuale aferente datoriilor financiare prezentate în conformitate cu IFRS *7*, în timp ce fluxurile de numerar neactualizate la valoare prezentă sunt distribuite pe benzi de maturitate predefinite și diferă de sumele incluse în bilanț datorită faptului că sumele din bilanț sunt prezentate la valoare actualizată.

GRUP

Datoriile financiare ale Grupului analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2018 sunt după cum urmează:

MII RON	PÂNĂ LA 3 LUNI	3 – 12 LUNI	1 AN – 5 ANI	PESTE 5 ANI	TOTAL
DATORII FINANCIARE					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	4	7	6	0	17
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	1.089.823	1.047.927	0	0	2.137.750
Derivate deținute pentru mangementul riscului decontare netă	1.414	1.004	1.174	0	3.592
Derivate deținute pentru mangementul riscului decontare brută	733.735	0	0	0	733.735
Depozite de la bănci	528.188	9.036	0	0	537.224
Depozite de la clienți	29.271.216	3.582.125	227.275	38.034	33.118.650
Credite de la bănci	78.786	230.986	485.010	21.300	816.082
Obligatiuni emise	0	523.166	0	0	523.166
Datorii subordonate	10.278	31.018	789.988	122.988	954.272
Alte garanții financiare	22.582	50.973	35.139	2.989	111.683
Total datorii financiare	**31.736.026**	**5.476.242**	**1.538.592**	**185.311**	**38.936.171**

Datoriile financiare ale Grupului analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2017 sunt după cum urmează:

MII RON	PÂNĂ LA 3 LUNI	3 – 12 LUNI	1 AN – 5 ANI	PESTE 5 ANI	TOTAL
DATORII FINANCIARE					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	1.729	5.235	4.297	0	11.261
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	1.578.364	1.258.826	0	0	2.837.190
Derivate deținute pentru mangementul riscului decontare netă	12	587	598	0	1.197
Derivate deținute pentru mangementul riscului decontare brută	11.122.767	3.708.047	0	0	14.830.814
Depozite de la bănci	500.455	0	8.196	0	508.651
Depozite de la clienți	25.937.679	3.554.670	214.323	33.650	29.740.322
Credite de la bănci	40.252	87.378	107.542	5.895	241.067
Obligațiuni emise	0	26.770	523.147	0	549.917
Datorii subordonate	10.409	147.169	799.925	0	957.503
Alte garanții financiare	19.111	25.815	31.943	3.685	80.554
Total datorii financiare	**39.210.778**	**8.814.497**	**1.689.971**	**43.230**	**49.758.476**

BANCĂ

Datoriile financiare ale Băncii analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2018 sunt după cum urmează:

MII RON	PÂNĂ LA 3 LUNI	3 – 12 LUNI	1 AN – 5 ANI	PESTE 5 ANI	TOTAL
DATORII FINANCIARE					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	3	7	6	0	16
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	1.093.283	1.056.603	0	0	2.149.886
Derivate deținute pentru mangementul riscului decontare netă	1.414	1.004	1.174	0	3.592
Derivate deținute pentru mangementul riscului decontare brută	733.735	0	0	0	733.735
Depozite de la bănci	528.188	9.036	0	0	537.224
Depozite de la clienți	29.309.335	3.586.377	227.275	38.034	33.161.021
Credite de la bănci	6.503	43.834	42.818	21.301	114.456
Obligatiuni emise	0	526.886	0	0	526.886
Datorii subordonate	10.278	31.018	789.988	122.988	954.272
Alte garanții financiare	22.582	50.973	35.139	2.989	111.683
Total datorii financiare	**31.705.321**	**5.305.738**	**1.096.400**	**185.312**	**38.292.771**

Datoriile financiare ale Băncii analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2017 sunt după cum urmează:

MII RON	PÂNĂ LA 3 LUNI	3 – 12 LUNI	1 AN – 5 ANI	PESTE 5 ANI	TOTAL
DATORII FINANCIARE					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	1.728	5.235	4.297	0	11.260
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	1.578.364	1.267.502	0	0	2.845.866
Derivate deținute pentru mangementul riscului decontate net	12	587	598	0	1.197
Derivate deținute pentru mangementul riscului decontate brut	11.122.767	3.708.047	0	0	14.830.814
Depozite de la bănci	500.455	0	8.196	0	508.651
Depozite de la clienți	25.942.032	3.554.670	214.323	33.650	29.744.675
Credite de la bănci	40.251	87.378	107.542	5.896	241.067
Obligațiuni emise	0	26.891	526.750	0	553.641
Datorii subordonate	10.409	147.169	799.925	0	957.503
Alte garanții financiare	19.111	25.815	31.943	3.685	80.554
Total datorii financiare	**39.215.129**	**8.823.294**	**1.693.574**	**43.231**	**49.775.228**

d) Riscul de piață

Riscul de piață este riscul ca veniturile Grupului sau valoarea instrumentelor financiare deținute de acesta să fie afectate de modificări ale variabilelor de piață, cum ar fi rate ale dobânzii, cursuri de schimb sau alți indicatori financiari. Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea expunerilor în parametri acceptabili la riscul de piață, concomitent cu optimizarea randamentului la riscurile asumate.

Grupul administrează expunerea la riscul de piață a portofoliului deținut pentru tranzacționare separat de cea a activităților din afara portofoliului de tranzacționare.

Instrumentul principal folosit în măsurarea și controlul expunerii la riscul de piață aferent portofoliului de tranzacționare este valoarea la risc (VaR).

VaR a unui portofoliu deținut pentru tranzacționare este valoarea maximă a pierderii estimate care ar putea apărea într-o anumită perioadă de timp (perioadă de deținere) ca urmare a mișcărilor nefavorabile din piață cu o probabilitate specifică (nivel de încredere). Pe parcursul anului 2018, modelul utilizat de Grup a folosit un nivel de încredere de 99% și o perioadă de deținere de o zi.

Deși modelul VaR este un instrument important în măsurarea expunerii la riscul de piață, ipotezele pe care se bazează modelul conduc la unele limitări, printre care:

- O perioadă de deținere de o zi implică faptul că este posibilă acoperirea sau închiderea poziției în acest interval. Această ipoteză este una realistă în aproape toate cazurile, dar ea nu poate să fie validă în situațiile în care în piață există o lipsă severă de lichiditate pentru o perioadă prelungită;
- Nivelul de încredere de 99% nu reflectă pierderile care pot apărea dincolo de acest nivel. Chiar și în acest model folosit, există o probabilitate de 1% ca pierderile să depășească valoarea la risc;
- Valoarea la risc se calculează luând în considerare expunerea de la sfârșitul zilei de tranzacționare și nu reflectă expunerea care poate apărea în cursul zilei de tranzacționare;
- Utilizarea datelor istorice ca bază pentru determinarea scenariilor viitoare posibile nu acoperă toate scenariile posibile, în special cele cu caracter excepțional.

Grupul utilizează limite pentru VaR pentru riscul de piață total și, în particular, pentru riscul valutar și riscul ratei dobânzii. Structura generală a limitelor pentru VaR este revizuită și aprobată de către Comitetul pentru Active și Pasive. VaR este calculat zilnic. Rapoarte ale utilizării limitelor pentru VaR sunt prezentate zilnic conducerii grupului și lunar Comitetului pentru Active și Pasive.

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzacționare al Grupului la 31 decembrie 2018, respectiv 2017 (portofoliul de tranzacționare cuprinde active și datorii deținute pentru tranzacționare cât și poziția valutară a Grupului):

MII RON	LA 31 DECEMBRIE	RISC MEDIU	RISC MAXIM	RISC MINIM
2018				
Risc valutar*	2.025	413	2.025	36
Risc de dobândă	551	568	1.298	167
Total	**2.576**	**981**	**3.350**	**203**
2017				
Risc valutar*	669	427	1.046	25
Risc de dobândă	360	1.014	5.982	113
Total	**1.029**	**1.441**	**7.028**	**138**

*Riscul valutar este calculat în baza întregii poziții valutare a Grupului.

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzacționare al Băncii la 31 decembrie 2018, respectiv 2017 (portofoliul de tranzacționare cuprinde active și datorii deținute pentru tranzacționare, cât și poziția valutară a Băncii):

MII RON	LA 31 DECEMBRIE	RISC MEDIU	RISC MAXIM	RISC MINIM
2018				
Risc valutar*	**1.958**	**412**	**1.958**	**36**
Risc de dobândă	**551**	**568**	**1.298**	**167**
Total	**2.509**	**980**	**3.256**	**203**
2017				
Risc valutar*	**642**	**427**	**1.046**	**25**
Risc de dobândă	**360**	**1.014**	**5.982**	**113**
Total	**1.002**	**1.441**	**7.028**	**138**

*Riscul valutar este calculat în baza întregii poziții valutare a Băncii.

Gestionarea riscului de rată a dobânzii – activitățile din afara portofoliului de tranzacționare

Riscul principal la care sunt expuse activitățile din afara portofoliului de tranzacționare este riscul de rata dobânzii. Riscul de rata dobânzii reprezintă riscul de pierdere ca urmare a modificărilor adverse și neașteptate ale ratelor dobânzilor. Pe de o parte, mișcările de dobândă pot afecta veniturile Băncii prin modificarea venitului net din dobândă (perspectiva câștigurilor). Pe de altă parte, modificările dobânzilor de piață afectează și valoarea intrinsecă a activelor, datoriilor și elementelor extrabilanțiere, deoarece valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare (și în unele cazuri chiar fluxurile de numerar) se schimbă în urma mișcării ratelor de dobândă (perspectiva valorii economice). Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea ecartului (gap-ului) privind rata dobânzii și printr-un sistem de limite pre-aprobate. Comitetul pentru Active și Pasive (ALCO) este organismul care este responsabil pentru respectarea acestor limite, fiind asistat în monitorizarea zilnică a acestor limite de către Managementul Riscului.

Instrumentele financiare derivate utilizate de Grup pentru reducerea riscului de rată a dobânzii includ swap-uri a căror valoare fluctuează în funcție de variațiile ratelor de dobândă.

Swap-urile sunt angajamente pe piața extrabursieră încheiate între Grup și terțe părți cu scopul de a schimba fluxuri de numerar viitoare la sume agreate. Prin angajamentele de swap pe rata de dobândă, Grupul agreează să schimbe cu terțe părți, la intervale determinate de timp, diferența între rata fixă și o rată variabilă de dobândă.

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2018:

MII RON	SUB 3 LUNI	3-12 LUNI	1-5 ANI	PESTE 5 ANI	FĂRĂ MATURITATE	TOTAL
ACTIVE						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.201.642	0	0	0	1.995.588	7.197.230
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	437.854	0	0	0	0	437.854
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	251.398	112.663	15.872	295	0	380.228
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	17.891.432	3.978.661	3.748.719	525.548	0	26.144.360
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	750.634	1.061.861	1.275.165	116.647	0	3.204.307
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	140.473	356.893	1.073.666	762.335	0	2.333.367
	24.673.433	**5.510.078**	**6.113.422**	**1.404.825**	**1.995.588**	**39.697.346**
DATORII						
Depozite de la bănci	529.157	6.913	0	0	0	536.070
Depozite de la clienți	17.218.023	6.109.480	9.708.652	15.048	0	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	561.814	73.442	172.724	1.918	0	809.898
Obligațiuni emise	0	512.458	0	0	0	512.458
Datorii subordonate	739.080	0	0	116.598	0	855.678
	19.048.074	**6.702.293**	**9.881.376**	**133.564**	**0**	**35.765.307**
Efectul derivativelor deținute pentru managementul riscului	407.674	-46.639	-113.317	-240.983	0	6.735
Poziție netă	**6.033.033**	**-1.238.854**	**-3.881.271**	**1.030.278**	**1.995.588**	**3.938.774**

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2017:

MII RON	SUB 3 LUNI	3-12 LUNI	1-5 ANI	PESTE 5 ANI	FĂRĂ MATURITATE	TOTAL
ACTIVE						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.391.893	0	0	0	2.080.084	8.471.977
Credite și avansuri acordate băncilor	89.168	0	0	0	0	89.168
Credite și avansuri acordate clienților	14.701.947	4.931.736	2.403.821	123.770	0	22.161.274
Titluri de valoare	1.319.727	1.154.567	2.538.119	237.401	0	5.249.814
	22.502.735	**6.086.303**	**4.941.940**	**361.171**	**2.080.084**	**35.972.233**
DATORII						
Depozite de la bănci	501.239	0	7.050	0	0	508.289
Depozite de la clienți	15.501.332	5.848.909	8.342.837	2.921	0	29.695.999
Credite de la bănci și alte instituții financiare	690.170	85.701	150.191	5.896	0	931.958
Obligațiuni emise	0	16.808	495.693	0	0	512.501
Datorii subordonate	849.017	0	0	0	0	849.017
	17.541.758	**5.951.418**	**8.995.771**	**8.817**	**0**	**32.497.764**
Efectul derivativelor deținute pentru managementul riscului	289.922	-22.080	-172.214	-87.945	0	7.683
Poziție netă	**5.250.899**	**112.805**	**-4.226.045**	**264.409**	**2.080.084**	**3.482.152**

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Băncii privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2018:

MII RON	SUB 3 LUNI	3-12 LUNI	1-5 ANI	PESTE 5 ANI	FĂRĂ MATURITATE	TOTAL
ACTIVE						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.201.634	0	0	0	1.995.588	7.197.222
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	435.126	0	0	0	0	435.126
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	239.679	112.663	15.872	294	0	368.508
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	17.413.375	3.895.493	3.555.641	525.460	0	25.389.969
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	750.634	1.061.861	1.275.165	116.647	0	3.204.307
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	134.138	354.237	1.057.361	762.335		2.308.071
	24.174.586	**5.424.254**	**5.904.039**	**1.404.736**	**1.995.588**	**38.903.203**
DATORII						
Depozite de la bănci	529.157	6.913	0	0	0	536.070
Depozite de la clienți	17.260.393	6.109.480	9.708.652	15.048	0	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	45.001	27.026	34.329	1.918	0	108.274
Obligațiuni emise	0	516.179	0	0	0	516.179
Datorii subordonate	739.080	0	0	116.598	0	855.678
	18.573.631	**6.659.598**	**9.742.981**	**133.564**	**0**	**35.109.774**
Efectul derivativelor deținute pentru managementul riscului	407.674	-46.639	-113.317	-240.983	0	6.735
Poziție netă	**6.008.629**	**-1.281.983**	**-3.952.259**	**1.030.189**	**1.995.588**	**3.800.164**

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Băncii privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2017:

MII RON	SUB 3 LUNI	3-12 LUNI	1-5 ANI	PESTE 5 ANI	FĂRĂ MATURITATE	TOTAL
ACTIVE						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.391.767	0	0	0	2.080.084	8.471.851
Credite și avansuri acordate băncilor	85.641	0	0	0	0	85.641
Credite și avansuri acordate clienților	14.166.044	4.866.328	2.266.799	123.761	0	21.422.932
Titluri de valoare	1.299.323	1.141.473	2.532.297	237.401	0	5.210.494
	21.942.775	**6.007.801**	**4.799.096**	**361.161**	**2.080.084**	**35.190.917**
DATORII						
Depozite de la bănci	501.239	0	7.050	0	0	508.289
Depozite de la clienți	15.542.081	5.848.909	8.342.837	2.921	0	29.736.748
Credite de la bănci și alte instituții financiare	99.934	61.570	73.201	5.895	0	240.600
Obligațiuni emise	0	16.929	499.294	0	0	516.223
Datorii subordonate	849.017	0	0	0	0	849.017
	16.992.271	**5.927.408**	**8.922.381**	**8.817**	**0**	**31.850.877**
Efectul derivativelor deținute pentru managementul riscului	289.922	-22.080	-172.214	-87.945	0	7.683
Poziție netă	**5.240.426**	**58.313**	**-4.295.499**	**264.399**	**2.080.084**	**3.347.723**

Gestionarea riscului de rată a dobânzii prin limitele aplicabile ecartului (gap-ului) de rată a dobânzii este suplimentat de monitorizarea senzitivității activelor și datoriilor financiare ale Grupului la diferite scenarii standard și nonstandard de rate de dobândă. Din perpectiva valorii economice a portofoliului de tranzacționare, scenariile standard includ modificarea paralelă a ratelor de dobândă pentru toate valutele cu 200 puncte de bază.

Scenariile senzitivității reflectă modificările survenite în valoarea economic a activelor și datoriilor din afara portofoliului de tranzacționare pornind de la prezumția că ratele dobânzilor se schimbă în funcție de scenariile menționate mai sus. Rezultatul de senzitivitate în cadrul fiecărui scenariu este calculat prin compararea valorii prezente a activelor și datoriilor din afara portofoliului de tranzacționare discountate utilizând curba de rate de dobândă corespunzătoare scenariului de stress cu valoarea prezentă a activelor și datoriilor din afara portofoliului de tranzacționare discountate folosind curba de rate de dobândă de bază. Valoarea prezentă a activelor și datoriilor din afara portofoliului de tranzacționare este calculată prin discountarea fluxurilor viitoare generate de activele și datoriile sensitive la rata dobânzii, acestea fiind distribuite pe benzi de refixare a ratei dobânzii în funcție de următoarea dată de modificare a ratei dobânzii – în cazul elementelor purtătoare de rată dobândă variabilă – sau în funcție de maturitate – în cazul elementelor purtătoare de rată de dobândă fixă.

În ceea ce privește Grupul, mai jos este prezentat un rezumat al senzitivității valorii economice a activelor și datoriilor purtătoare de dobândă din afara portofoliului de tranzacționare la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii (presupunând că nu există mișcări asimetrice în curba dobânzii și o poziție bilanțieră constantă):

MII RON	200 BP CREȘTERI	200 BP DESCREȘTERI
LA 31 DECEMBRIE 2018	**115.762**	**-119.841**
Media perioadei	146.549	-153.947
Minimul perioadei	115.762	-119.841
Maximul perioadei	199.581	-207.838
LA 31 DECEMBRIE 2017	**155.610**	**-167.520**
Media perioadei	154.630	-163.800
Minimul perioadei	140.223	-148.029
Maximul perioadei	168.947	-180.095

În ceea ce privește Banca, mai jos este prezentat un rezumat al senzitivității valorii economice a activelor și datoriilor purtătoare de dobândă din afara portfoliului de tranzacționare la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii (presupunând că nu există mișcări asimetrice în curba dobânzii și o poziție bilanțieră constantă):

MII RON	200 BP CREȘTERI	200 BP DESCREȘTERI
LA 31 DECEMBRIE 2018	**116.737**	**-120.900**
Media perioadei	145.791	-154.713
Minimul perioadei	116.737	-120.900
Maximul perioadei	193.992	-208.151
LA 31 DECEMBRIE 2017	**156.103**	**-168.038**
Media perioadei	154.717	-164.573
Minimul perioadei	140.878	-148.719
Maximul perioadei	169.605	-180.787

În conformitate cu recomandările Autorității Bancare Europene (ABE/GL/2015/08), cuantificarea și monitorizarea riscului de dobândă din activități în afara portofoliului de tranzacționare se realizează atât din perspectiva economică, cât și din perspectiva volatilității venitului net din dobânzi.

Pentru estimarea impactului modificării curbelor de randamente asupra venitului net din dobânzi s-au definit o serie de scenarii de modificare ale acestor curbe, considerând un bilanț constant (fiecare element bilanțier care ajunge la maturitate este înlocuit cu un element bilanțier cu caracteristici similare), un orizont de timp de un an și șocuri simultane.

Mai jos este prezentat impactul șocurilor curbelor de dobândă asupra venitului net din dobânzi în 2018 și 2017:

MILIOANE RON

ȘOCUL APLICAT VENITULUI NET DIN DOBÂNZI*	2018	2017
Șoc paralel +200 bp	222	217
Șoc paralel -200 bp	-335	-266
Șoc gradual aplicat maturităților mari, maxim +200 bp la 5 ani	23	25
Șoc gradual aplicat maturităților mari, maxim -200 bp la 5 ani	-33	-28
Șoc aplicat maturităților mici de până la un an începând cu +200 bp la 1 zi	198	192
Șoc aplicat maturităților mici de până la un an începând cu +200 bp la 1 zi	-296	-233
Impactul maxim pozitiv în 2018	266	273
Impactul maxim negativ în 2018	-402	-316

*Volatilitatea venitului net din dobânzi considerând un orizont de timp de 12 luni, bilanț constant (fiecare element bilanțier care ajunge la maturitate este înlocuit cu un element bilanțier cu caracteristici similare) și șocuri instantanee.

Ratele de dobândă pentru moneda locală și principalele monede străine la 31 decembrie 2018 și 2017 au fost următoarele:

MONEDA	RATA DOBÂNZII	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
RON	ROBOR 3 luni	3,02%	2,05%
EUR	EURIBOR 3 luni	-0,31%	-0,33%
EUR	EURIBOR 6 luni	-0,24%	-0,27%
USD	LIBOR 6 luni	2,88%	1,84%

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Grup pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2018:

	RATE MEDII DE DOBÂNDĂ		
	RON	EUR	USD
ACTIVE			
Cont curent la Banca Națională a României	0,14%	0,02%	0,10%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	3,61%	1,47%	5,58%
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	2,06%	-0,44%	1,83%
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2,35%	0,59%	N/A
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	2,93%	2,24%	N/A
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	5,50%	1,82%	2,71%
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	4,83%	5,69%	N/A
DATORII			
Depozite de la bănci	1,67%	0,60%	2,94%
Depozitele clienților	0,48%	0,31%	0,06%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	4,42%	0,21%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,76%	N/A

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Grup pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2017:

	RATE MEDII DE DOBÂNDĂ		
	RON	EUR	USD
ACTIVE			
Cont curent la Banca Națională a României	0,09%	0,04%	0,07%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	3,90%	0,72%	1,86%
Credite și avansuri acordate băncilor	0,65%	-0,44%	0,95%
Titluri de valoare	1,96%	4,09%	1,80%
Credite și avansuri acordate clienților	6,52%	3,66%	3,99%
DATORII			
Depozite de la bănci	0,53%	0,96%	1,59%
Depozitele clienților	0,33%	0,40%	0,12%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	3,66%	0,85%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,81%	N/A

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Bancă pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2018:

	RATE MEDII DE DOBÂNDĂ		
	RON	EUR	USD
ACTIVE			
Cont curent la Banca Națională a României	0,14%	0,02%	0,10%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	3,61%	1,47%	5,58%
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	2,06%	-0,44%	1,83%
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2,35%	0,59%	N/A
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	2,93%	2,24%	N/A
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	5,50%	1,82%	2,71%
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	4,83%	5,69%	N/A
DATORII			
Depozite de la bănci	1,67%	0,60%	2,94%
Depozitele clienților	0,48%	0,31%	0,06%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	4,42%	0,21%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,76%	N/A

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Bancă pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2017:

	RATE MEDII DE DOBÂNDĂ		
	RON	EUR	USD
ACTIVE			
Cont curent la Banca Națională a României	0,09%	0,04%	0,07%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	3,90%	0,72%	1,86%
Credite și avansuri acordate băncilor	0,65%	-0,44%	0,95%
Titluri de valoare	1,96%	4,09%	1,80%
Credite și avansuri acordate clienților	6,52%	3,66%	3,99%
DATORII			
Depozite de la bănci	0,53%	0,96%	1,59%
Depozitele clienților	0,33%	0,40%	0,12%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	3,66%	0,85%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,81%	N/A

Riscul valutar
Grupul este expus riscului valutar din cauza tranzacțiilor de schimb valutar pe care le realizează. Există, de asemenea, un risc bilanțier legat de faptul că activele monetare nete denominate în valute vor avea o valoare mai mică exprimată în RON ca rezultat al mișcărilor cursurilor valutare sau datoriile monetare nete în valute vor avea o valoare mai mare exprimată în RON ca rezultat al acestor mișcări.

GRUP
Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2018 sunt prezentate mai jos:

MII RON	RON	USD	EUR	ALTELE	TOTAL
ACTIVE MONETARE					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.675.096	31.594	3.457.822	32.718	7.197.230
Active financiare deținute pentru tranzacționare	178.607	0	120.438	0	299.045
Derivative deținute pentru managementul riscului	0	0	8.620	0	8.620
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	49.564	20.269	365.239	2.782	437.854
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat*	17.177.324	509.076	7.963.168	494.792	26.144.360
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	321.821	0	16.159	42.248	380.228
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	1.504.258	45.044	783.822	243	2.333.367
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2.541.116	114.577	548.614	0	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	14.133	33.890	0	0	48.023
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	0	0	1.124	0	1.124
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	24.980	0	0	0	24.980
Creanțe privind impozitul pe profit curent	0	0	0	0	0
Alte active	183.468	4.505	59.417	695	248.085
Total active monetare	**25.670.367**	**758.955**	**13.324.423**	**573.478**	**40.327.223**
DATORII MONETARE					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	11.763	0	6.559	0	18.322
Derivative deținute pentru managementul riscului	2.620	1.424	1.209	2.225	7.478
Depozite de la bănci	513.860	2.843	17.983	1.384	536.070
Depozite de la clienți	20.895.457	1.437.901	10.473.859	243.986	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	31.095	0	778.784	19	809.898
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	1.433		1.433
Obligațiuni emise	512.458	0	0	0	512.458
Datorii subordonate	0	0	681.759	173.919	855.678
Alte datorii	350.388	57.815	142.712	5.898	556.813
Total datorii monetare	**22.317.641**	**1.499.983**	**12.104.298**	**427.431**	**36.349.353**
Poziția valutară netă	**3.352.726**	**-741.028**	**1.220.125**	**146.047**	**3.977.870**

*Poziția „Altele" include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

GRUP

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2017 sunt prezentate mai jos:

MII RON	RON	USD	EUR	ALTELE	TOTAL
ACTIVE MONETARE					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	4.950.531	30.999	3.447.952	42.495	8.471.977
Active financiare deținute pentru tranzacționare	58.745	1.936	25.617	0	86.298
Derivative deținute pentru managementul riscului	23.801	0	11.436	0	35.237
Credite și avansuri acordate băncilor	27.573	6.447	48.866	6.282	89.168
Credite și avansuri acordate clienților*	14.431.593	551.862	6.543.078	634.741	22.161.274
Titluri de valoare	4.010.332	156.068	1.083.190	224	5.249.814
Investiții în asociați și asocieri în participații	23.911	0	0	0	23.911
Creanțe privind impozitul pe profit current	541	0	0	0	541
Alte active	183.146	1.116	57.885	937	243.084
Total active monetare	**23.710.173**	**748.428**	**11.218.024**	**684.679**	**36.361.304**
DATORII MONETARE					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	15.847	1794	11.650	0	29.291
Derivative deținute pentru managementul riscului	3.407	0	43.317	4.120	50.844
Depozite de la bănci	478.983	8.126	20.900	280	508.289
Depozite de la clienți	18.686.237	1.471.388	9.261.366	277.008	29.695.999
Credite de la bănci și alte instituții financiare	195.928	0	736.013	17	931.958
Obligațiuni emise	512.501	0	0	0	512.501
Datorii subordonate	0	0	681.374	167.643	849.017
Alte datorii	258.541	46.219	180.732	5.437	490.929
Total datorii monetare	**20.151.444**	**1.527.527**	**10.935.352**	**454.505**	**33.068.828**
Poziția valutară netă	**3.558.729**	**-779.099**	**282.672**	**230.174**	**3.292.476**

*Poziția „Altele" include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

BANCĂ

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2018 sunt prezentate mai jos:

MII RON	RON	USD	EUR	ALTELE	TOTAL
ACTIVE MONETARE					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.675.088	31.594	3.457.822	32.718	7.197.222
Active financiare deținute pentru tranzacționare	178.488	0	120.438	0	298.926
Derivative deținute pentru managementul riscului	0	0	8.620	0	8.620
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	48.919	20.269	363.316	2.622	435.126
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat*	17.141.450	509.076	7.244.651	494.792	25.389.969
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	310.101	0	16.159	42.248	368.508
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	1.484.694	45.044	778.334	0	2.308.072
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	2.541.116	114.577	548.614	0	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	14.133	33.890	0	0	48.023
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	0	0	1.124	0	1.124
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	105.349	0	0	0	105.349
Alte active	167.614	4.505	51.232	337	223.688
Total active monetare	**25.666.952**	**758.955**	**12.590.310**	**572.717**	**39.588.934**
DATORII MONETARE					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	11.763	0	6.559	0	18.322
Derivative deținute pentru managementul riscului	2.620	1.424	1.209	2.225	7.478
Depozite de la bănci	513.860	2.843	17.983	1.384	536.070
Depozite de la clienți	20.915.086	1.437.957	10.496.544	243.986	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	72.843	0	35.412	19	108.274
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0	1.433		1.433
Obligațiuni emise	516.179	0	0	0	516.179
Datorii subordonate	0	0	681.759	173.919	855.678
Alte datorii	344.668	57.815	142.712	5.723	550.918
Total datorii monetare	**22.377.019**	**1.500.039**	**11.383.611**	**427.256**	**35.687.925**
Poziția valutară netă	**3.289.933**	**-741.084**	**1.206.699**	**145.461**	**3.901.009**

*Poziția „Altele" include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

BANCĂ

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2017 sunt prezentate mai jos:

MII RON	RON	USD	EUR	ALTELE	TOTAL
ACTIVE MONETARE					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	4.950.405	30.999	3.447.952	42.495	8.471.851
Active financiare deținute pentru tranzacționare	59.222	1.936	25.617	0	86.775
Derivative deținute pentru managementul riscului	23.801	0	11.436	0	35.237
Credite și avansuri acordate băncilor	27.516	6.447	47.698	3.980	85.641
Credite și avansuri acordate clienților*	14.323.809	551.862	5.912.521	634.740	21.422.932
Titluri de valoare	3.984.496	156.068	1.069.930	0	5.210.494
Investiții în subsidiare, asociați și asocieri în participație	105.379	0	0	0	105.379
Alte active	171.833	1.116	51.655	511	225.115
Total active monetare	**23.646.461**	**748.428**	**10.566.809**	**681.726**	**35.643.424**
DATORII MONETARE					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	16.159	1.794	11.650	0	29.603
Derivative deținute pentru managementul riscului	3.299	0	42.826	4.120	50.245
Depozite de la bănci	478.983	8.126	20.900	280	508.289
Depozite de la clienți	18.702.498	1.471.411	9.285.831	277.008	29.736.748
Credite de la bănci și alte instituții financiare	163.740	0	76.842	18	240.600
Obligațiuni emise	516.223	0	0	0	516.223
Datorii subordonate	0	0	681.374	167.643	849.017
Alte datorii	254.016	46.219	179.936	5.975	486.146
Total datorii monetare	**20.134.918**	**1.527.550**	**10.299.359**	**455.044**	**32.416.871**
Poziția valutară netă	**3.511.543**	**-779.122**	**267.450**	**226.682**	**3.226.553**

*Poziția „Altele" include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

Instrumentele financiare derivate folosite de Grup în scopul acoperirii riscului valutar includ și swap-uri pe valute.

e) Riscul operațional

Riscul operațional este riscul înregistrării de pierderi directe sau indirecte rezultând dintr-o gamă largă de factori asociați cu procesele, personalul, tehnologia sau infrastructura Grupului sau din factori externi alții decât cei asociați riscurilor de credit, piață sau lichiditate, cum ar fi cei care rezultă din cerințele legale și regulatorii sau din standarde general acceptate de politici corporative. Riscul operațional provine din toate activitățile Grupului și apare la nivelul tuturor entităților. Această definiție include riscul juridic, dar exclude riscul strategic și reputațional.

Riscul juridic este o componentă a riscului operațional, apărut ca urmare a neaplicării și/sau aplicării defectuoase a dispozițiilor legale sau contractuale ca urmare a lipsei de diligență în aplicarea legii sau o întârziere în a reacționa la schimbările condițiilor privind cadrul legal.

Obiectivul Grupului este de a gestiona riscul operațional pentru a evita înregistrarea de pierderi financiare cu impact negativ asupra reputației Grupului, dar și de a asigura o eficiență a costurilor prin evitarea procedurilor excesive de control care restricționează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea principală a dezvoltării și implementării controalelor legate de riscul operațional revine conducerii fiecărei unități. Responsabilitatea este sprijinită de dezvoltarea standardelor generale ale Grupului de gestionare a riscului operațional pe următoarele domenii:

- Cerințe de separare a responsabilităților, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind responsabilizarea angajaților prin introducerea în fișa postului a unor responsabilități privind gestiunea riscului operațional;
- Cerințe de reconcilire și monitorizare a tranzacțiilor;
- Alinierea la cerințele regulatorii și legale;
- Documentarea controalelor și procedurilor;
- Cerințe de analiză periodică a riscului operațional la care este expus Grupul și adecvarea controalelor și procedurilor pentru a preveni riscurile identificate;
- Cerințe de raportare a pierderilor operaționale și propuneri de remediere a acestora;
- Dezvoltarea unor planuri contingente;
- Dezvoltarea și instruirea profesională;
- Stabilirea unor standarde de etică;
- Diminuarea riscului, inclusiv asigurarea împotriva acestuia, acolo unde este cazul.

f) Gestionarea capitalului

Banca Națională a României (BNR) reglementează și monitorizează cerințele de capital atât la nivel individual, cât și la nivel de Grup.

Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului impune menținerea indicatorului de adecvare a capitalului la riscuri la un nivel minim de 4,5% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază, de 6% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 și de minimum 8% pentru rata fondurilor proprii totale. Indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri se calculează ca raport între fondurile proprii ale Grupului și totalul activelor ponderate la risc (Nota 43).

Alocarea necesarului de capital

a. Riscul de credit: Începând cu 1 iulie 2009 metoda de calcul a activelor ponderate la risc aplicată de Grup este abordarea bazată pe modele interne de rating pentru portofoliul non-retail al Raiffeisen Bank. Începând cu 1 decembrie 2013, Grupul a primit aprobarea Băncii Naționale a României (BNR) pentru calcularea cerințelor de capital pentru riscul de credit pentru portofoliul de retail conform abordării bazate pe modele interne avansate de rating (AIRB). Pentru portofoliile celorlalte subsidiare se utilizează metoda de calcul bazată pe abordarea standard.
b. Riscul de piață: Grupul calculează cerința de capital pentru riscul valutar și pentru portofoliul de tranzacționare pe baza modelului standard.
c. Risc operațional: Începând cu 2010 Grupul calculează cerințele de capital pentru riscul operațional utilizând abordarea standard.

Grupul respecta reglementările de mai sus privind cerințele de capital atât la 31 decembrie 2018, cât și la 31 decembrie 2017, indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri fiind peste procentele minime prevăzute de legislație.

6. ESTIMĂRI CONTABILE ȘI RAȚIONAMENTE SEMNIFICATIVE

Grupul face estimări și ipoteze care afectează valoarea activelor și datoriilor raportate. Estimările și raționamentele sunt evaluate continuu și sunt bazate pe experiența anterioară și pe alți factori, incluzând așteptări cu privire la evenimentele viitoare considerate a fi rezonabile în circumstanțele date.

Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților

Grupul revizuiește portofoliul de credite pentru a evalua deprecierea acestor active lunar. Pentru a determina dacă ar trebui înregistrată o pierdere din depreciere în situația consolidată a rezultatului global, Grupul emite judecăți cu privire la existența de date observabile care să indice o diminuare a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui portofoliu de credite înainte ca diminuarea să poată fi identificată pentru un credit individual.

De exemplu, datele observabile pot fi de tipul schimbărilor nefavorabile în comportamentul de plată al unor debitori dintr-un grup sau ale condițiilor economice, naționale sau locale care se corelează cu incidente de plată din partea grupului de debitori.

Conducerea folosește estimări bazate pe experiența din trecut a pierderilor din credite cu caracteristici similare ale riscului de credit atunci când își programează fluxurile viitoare de numerar. Metodologia și ipotezele folosite pentru a estima atât suma, cât și data realizării fluxurilor viitoare de numerar, sunt revizuite regulat pentru a reduce decalajele existente între datele estimate și valorile actuale. Estimarea pierderilor din credite ține cont de efectele vizibile ale condițiilor pieței actuale asupra estimărilor individuale/colective a pierderilor din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților. Prin urmare, Grupul a estimat pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților bazându-se pe metodologia armonizată cu politicile Grupului și a stabilit că nu mai sunt necesare și alte provizioane pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor decât cele prezentate deja în situațiile financiare.

Evaluarea pierderilor în cazul activelor contabilizate la cost amortizat se face pe baza politicii contabile descrise la paragraful 3(ix).

Din totalul provizioanelor de depreciere, analiza specifică de contrapartidă se aplică în cazul unor deprecieri identificate la nivel individual și se bazează pe estimarea optimă de către conducere a valorii actualizate a fluxurilor viitoare de numerar. În estimarea acestor fluxuri de numerar conducerea analizează situația financiară a contrapartidei și valoarea realizabilă netă a garanțiilor. Evaluarea deprecierii fiecărui activ se stabilește în funcție de valoarea actuală a acestuia, iar strategia de lucru și estimarea fluxurilor de numerar considerate recuperabile sunt aprobate independent prin funcția de Risc de Credit.

Ajustările pentru depreciere se constituie la nivel colectiv pentru deprecierea unui grup de active omogene din punct de vedere al pierderilor care au fost realizate și pentru care nu există un indiciu obiectiv de depreciere individuală. Riscul de țară este o componentă în determinarea ajustărilor colective.

În evaluarea colectivă a deprecierii creditelor conducerea ia în considerare ca factori determinanți calitatea creditului, mărimea portofoliului, concentrările și factorii economici. Pentru a determina necesarul de provizioane, se stabilesc modele de estimări cu privire la deprecierile inerente și la necesarul de parametri utilizați, modele ce se bazează pe experiențele anterioare dar și pe condițiile economice actuale.

Nivelul efectiv al provizioanelor este determinat de acuratețea estimării fluxurilor de numerar viitoare în cazul componentei individuale de provizioane și de modelele de estimări și paramentri utilizați în evaluarea colectivă a deprecierii.

Pentru a determina senzitivitatea provizioanelor la variațiile parametrilor de risc (valoarea ajustată a garanțiilor imobiliare, probabilitatea de nerambursare) ce stau la baza calculelor de provizioane, Grupul a intocmit urmatoarele scenarii:

Scenariul 1 presupune modificări ale pierderii în caz de nerambursare pentru portofoliul retail și ale prețurilor garanțiilor imobiliare pentru întreg portofoliul, ținând cont de o variație de +/-5%. În cadrul acestui scenariu provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 29.721 mii RON (2017: majorat cu 31.632 mii RON) sau diminuat cu 23.027 mii RON (2017: diminuat cu 27.027 mii RON).

Scenariul 2 presupune variația probabilității de nerambursare cu +/-5%. În cadrul acestui scenariu provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 18.411 mii RON (2017: majorat cu 10.303 mii RON) sau diminuat cu 20.763 mii RON (2017: diminuat cu 10.582 mii RON).

Scenariul 3 presupune cumularea ipotezelor din scenariile anterioare. În cadrul acestui scenariu provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor

ar fi majorat cu 12.005 mii RON (2017: majorat cu 42.355 mii RON) sau diminuat cu 3.547 mii RON (2017: diminuat cu 37.175 mii RON).

Modificările de parametri cu +/-5% se realizează în raport cu valorile utilizate în calculul provizionului raportat la data de 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017).

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă (spre exemplu, titluri de stat, obligațiuni și certificate de depozit nelistate) este determinată folosind tehnici de evaluare. Grupul folosește judecăți pentru a selecta metoda de evaluare și emite ipoteze bazate în principal pe condițiile pieței existente la data întocmirii situației consolidate a poziției financiare. Grupul a folosit analiza fluxurilor de numerar actualizate pentru instrumentele de capital care nu au fost tranzacționate pe piețe active.

Evaluarea instrumentelor financiare

Grupul măsoară valoarea justă a instrumentelor financiare folosind una din următoarele metode de ierarhizare:

- Nivelul 1: Cotații de pe o piață activă pentru instrumente similare;
- Nivelul 2: Tehnici de evaluare bazate pe date observabile pe piață. Această categorie include instrumente evaluate folosind: cotații de pe o piață activă pentru instrumente similare; cotații de piață pentru instrumente similare pe piețe care sunt considerate mai puțin active; sau alte tehnici de evaluare unde datele semnificative pot fi direct sau indirect observate în datele de pe piață;
- Nivelul 3: Tehnici de evaluare bazate pe date care nu pot fi observate în piață. Această categorie include toate instrumentele a căror metodă de evaluare nu include date observabile și datele neobservabile au o influență semnificativă asupra evaluării instrumentului. Această categorie include instrumente care se evaluează pe baza unor cotații de piață pentru instrumente similare unde ajustări neobservabile sau presupuneri sunt necesare pentru a reflecta diferența dintre instrumente.

Grupul determină valoarea justă folosind, în principal, tehnici bazate pe elementele observabile, toate elementele semnificative fiind direct sau indirect observabile pe piață. Tehnicile de evaluare includ modelul valorii actualizate nete și al fluxurilor viitoare de numerar, modelele Black Scholes aplicabile, modelele de stabilire a prețului opțiunilor, dar și alte modele de evaluare. Ipotezele și datele folosite în tehnicile de evaluare includ rate de dobândă fără risc și rate de referință, randamente ale obligațiunilor, cursuri valutare de schimb, volatilități și corelații de preț. Scopul tehnicilor de evaluare este de a determina valoarea justă care să reflecte prețul instrumentelor financiare la data raportării, preț care ar fi determinat în condiții normale de participanții la piață.

Grupul folosește modele de evaluare cunoscute pentru a determina valoarea justă a instrumentelor financiare simple, cum ar fi swap-urile pe rata dobânzii și swap-uri valutare, tranzacțiile forward și swap-uri pe curs de schimb, care folosesc doar date observabile de pe piață și solicită foarte puține estimări și analize din partea conducerii.

Pentru obligațiuni și derivatele simple extrabursiere, prețurile și alte date folosite în evaluare sunt de obicei disponibile pe piață. Disponibilitatea acestora reduce necesitatea estimărilor și analizelor conducerii și incertitudinea asociată determinării valorii juste.

Pentru evaluarea titlurilor cu venit fix, Grupul utilizează prețuri sau randamente care sunt observabile direct în piață, randamente publicate de Banca Centrală sau cotații primite la cerere de la contrapartide.

Pentru instrumente financiare mai complexe, cum ar fi opțiunile pe curs de schimb extrabursiere sau opțiuni pe rata dobânzii, Grupul folosește modele de evaluare dezvoltate de obicei din modele cunoscute de evaluare. Aceste modele folosesc, de asemenea, date ce sunt observabile pe piață.

Tehnicile de evaluare utilizate pentru determinarea valorii juste a creditelor și depozitelor clienților care nu sunt măsurate la valoarea justă și prezentate în note iau în considerare date neobservabile și ipoteze cum ar fi riscul specific de credit și caracteristicile contractuale ale portofoliilor, dar și elemente observabile cum sunt ratele dobânzii aferente portofoliilor comparabile originate recent.

Valoarea justă a creditelor nedepreciate a fost determinată pe baza fluxurilor de numerar pe care acestea se estimează că le vor genera. Aceste fluxuri de numerar au fost actualizate cu dobânda cu care tipurile de credite respective ar fi fost acordate în condițiile curente (oferta disponibilă la data calculului de valoare justă sau creditele acordate în ultimele 3 luni), cu luarea în calcul a caracteristicilor fiecărui credit în parte, tipul de credit, valută, termenul până la maturitate, tipul de rată de dobândă, segmentul de clienți, iar în cazul clienților non-retail, indicatori de risc aferenți industriei în care își desfășoară activitatea. Pentru produsele care nu mai sunt oferite de Grup și pentru care nu mai este dispo-

nibilă o dobândă de piață au fost făcute următoarele presupuneri: s-a folosit marja de dobândă practicată la produse similare, ajustată cu valoarea indexului corespunzător valutei, punctele de SWAP aferente transformării valutare (dacă este cazul) și maturitatea creditelor.

Pentru portofoliul de credite depreciate, valoarea justă a fost determinată folosind o metodologie similară de actualizare a fluxurilor viitoare de numerar, concluzia fiind aceea că valoarea netă contabilă este o bună aproximare a valorii juste.

Valoarea justă a portofoliului de depozite de la clienți a fost determinată având în vedere diferențialul dintre ratele de dobândă contractuale ale portofoliului de depozite existent în sold la data situațiilor financiare și ratele de dobândă pentru depozitele oferite de Bancă în decursul ultimelor 3 luni calendaristice din anul pentru care s-a calculat valoarea justă. Pentru depozitele la termen a fost făcut un calcul de fluxuri de numerar actualizate, folosind o rată de actualizare formată din media ponderată a dobânzilor la depozitele deschise în luna decembrie 2018, care să reflecte nivelul marjelor aferente originărilor din ultimele trei luni înainte de data raportării, pe termene, valute și tipuri de clienți, similare structurii portofoliului de depozite supus calculului de valoare justă și nivelul actual al randamentului pieței. Valoarea justă pentru conturile curente și de economii de la clienți este estimată la nivelul costului amortizat, neexistând niciun indiciu că sumele din produsele respective au caracteristici care să justifice o valoare diferită de cea reflectată de nivelul curent al soldului bilanțier.

Pentru portofoliul de împrumuturi interbancare și obligațiuni emise, a fost făcută o analiză a fluxurilor de numerar actualizate pentru a estima valoarea justă. Factorul de actualizare constă în marja originărilor recente, curba de lichiditate și rata dobânzii fără risc la data evaluarii.

7. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 6:

GRUP

MII RON 31 DECEMBRIE 2018	NOTA	NIVEL 1	NIVEL 2	NIVEL 3	TOTAL	VALOARE CONTABILĂ
ACTIVE						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	281.435	17.610	0	299.045	299.045
Din care:						
Titluri de Datorie		281.435	0	0	281.435	281.435
Swap financiar pe valute		0	11.253	0	11.253	11.253
Swap pe rată a dobânzii		0	6.357	0	6.357	6.357
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	8.620	0	8.620	8.620
Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	27	0	0	380.228	380.228	380.228
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	2.661.908	516.851	25.548	3.204.307	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	24	0	33.890	14.133	48.023	48.023
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	28	1.124	0	0	1.124	1.124
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	7.197.230	0	0	7.197.230	7.197.230
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	437.854	0	0	437.854	437.854
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	26.496.747	26.496.747	26.144.360
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	25	2.334.204	0	243	2.334.447	2.333.367
Alte active	29	0	0	248.086	248.086	248.086
DATORII						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	0	18.322	0	18.322	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	0	7.478	0	7.478	7.478
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	28	1.433	0	0	1.433	1.433
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	33	536.070	0	0	536.070	536.070
Depozite de la clienți	34	0	0	33.022.488	33.022.488	33.051.203
Credite de la bănci și alte instituții financiare	35	0	0	808.936	808.936	809.898
Obligațiuni emise	35	0	527.341	0	527.341	512.458
Datorii subordonate	35	0	0	875.090	875.090	855.678
Alte datorii		0	0	556.812	556.812	556.812

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 6:

GRUP

MII RON 31 DECEMBRIE 2017	NOTA	NIVEL 1	NIVEL 2	NIVEL 3	TOTAL	VALOARE CONTABILĂ
ACTIVE						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	54.594	31.704	0	86.298	86.298
Din care:						
Titluri de Stat		54.594	0	0	54.594	54.594
Swap financiar pe valute		0	18.373	0	18.373	18.373
Swap pe rată a dobânzii		0	13.330	0	13.330	13.330
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	35.237	0	35.237	35.237
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		2.614.464	295.899	16.019	2.926.382	2.926.382
Titluri la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere		884.880	109.967	9.511	1.004.358	1.004.358
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	8.471.977	0	0	8.471.977	8.471.977
Credite și avansuri acordate băncilor	20	89.168	0	0	89.168	89.168
Credite și avansuri acordate clienților	21	0	0	22.172.123	22.172.123	22.161.274
Titluri de valoare deținute până la maturitate		1.308.646	0	0	1.308.646	1.297.233
Fonduri mutual		17.589	0	0	17.589	17.589
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		0	0	4.252	4.252	4.252
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	26	0	0	23.911	23.911	23.911
Alte active		0	0	243.079	243.079	243.079
DATORII						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	0	29.291	0	29.291	29.291
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	50.844	0	50.844	50.844
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	33	508.289	0	0	508.289	508.289
Depozite de la clienți	34	0	0	29.698.024	29.698.024	29.695.999
Credite de la bănci și alte instituții financiare	35	0	0	931.333	931.333	931.958
Obligațiuni emise	35	0	527.378	0	527.378	512.501
Datorii subordinate	35	0	0	849.017	849.017	849.017
Alte datorii		0	0	490.927	490.927	490.927

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 6:

BANCĂ

MII RON 31 DECEMBRIE 2018	NOTA	NIVEL 1	NIVEL 2	NIVEL 3	TOTAL	VALOARE CONTABILĂ
ACTIVE						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	281.316	17.610	0	298.926	298.926
Din care::						
Titluri de Datorie		281.316	0	0	281.316	281.316
Swap financiar pe valute		0	11.253	0	11.253	11.253
Swap pe rată a dobânzii		0	6.357	0	6.357	6.357
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	8.620	0	8.620	8.620
Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	27	0	0	368.508	368.508	368.508
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	2.661.908	516.851	25.548	3.204.307	3.204.307
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	24	0	33.890	14.133	48.023	48.023
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite - contabilitatea de acoperire	28	1.124	0	0	1.124	1.124
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	7.197.222	0	0	7.197.222	7.197.222
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	435.126	0	0	435.126	435.126
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	25.742.352	25.742.352	25.389.969
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	25	2.309.681	0	0	2.309.681	2.308.071
Fonduri mutual		0	0	0	0	0
Alte active	29	0	0	223.689	223.689	223.689
DATORII						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	0	18.322	0	18.322	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	0	7.478	0	7.478	7.478
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	28	1.433	0	0	1.433	1.433
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	33	536.070	0	0	536.070	536.070
Depozite de la clienți	34	0	0	33.064.858	33.064.858	33.093.573
Credite de la bănci și alte instituții financiare	35	0	0	107.311	107.311	108.274
Obligațiuni emise	35	0	531.163	0	531.163	516.179
Datorii subordonate	35	0	0	875.090	875.090	855.678
Alte datorii		0	0	550.918	550.918	550.918

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 6:

BANCĂ

MII RON 31 DECEMBRIE 2017	NOTA	NIVEL 1	NIVEL 2	NIVEL 3	TOTAL	VALOARE CONTABILĂ
ACTIVE						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	54.594	32.181	0	86.775	86.775
Din care:						
Titluri de Stat		54.594	0	0	54.594	54.594
Swap financiar pe valute		0	18.851	0	18.851	18.851
Swap pe rată a dobânzii		0	13.330	0	13.330	13.330
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	35.237	0	35.237	35.237
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		2.614.465	295.899	16.019	2.926.383	2.926.383
Titluri la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere		884.880	109.967	9.511	1.004.358	1.004.358
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	8.471.851	0	0	8.471.851	8.471.851
Credite și avansuri acordate băncilor	20	85.641	0	0	85.641	85.641
Credite și avansuri acordate clienților	21	0	0	21.433.782	21.433.782	21.422.932
Titluri de valoare deținute până la maturitate		1.286.769	0	0	1.286.769	1.275.730
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		0	0	4.023	4.023	4.023
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	26	0	0	105.379	105.379	105.379
Alte active		0	0	225.116	225.116	225.116
DATORII						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	0	29.603	0	29.603	29.603
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	0	50.245	0	50.245	50.245
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	33	508.289	0	0	508.289	508.289
Depozite de la clienți	34	0	0	29.738.773	29.738.773	29.736.748
Credite de la bănci și alte instituții financiare	35	0	0	239.975	239.975	240.600
Obligațiuni emise	35	0	531.223	0	531.223	516.223
Datorii subordonate	35	0	0	849.017	849.017	849.017
Alte datorii		0	0	486.147	486.147	486.147

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

Tabelul de mai jos prezintă instrumentele financiare evaluate la valoarea contabilă și valoarea justă:

GRUP

MII RON 31 DECEMBRIE 2018	NOTE	TRANZACȚIONABILE	EVALUATE OBLIGATORIU LA VALOAREA JUSTĂ PRIN PROFIT SAU PIERDERE	EVALUATE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL	EVALUATE LA COST AMORTIZAT	VALOARE CONTABILĂ TOTALĂ	VALOARE JUSTĂ
ACTIVE							
Numerar și disponibilități		0	0	0	7.197.230	7.197.230	7.197.230
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	299.045	0	0	0	299.045	299.045
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	8.620	0	0	0	8.620	8.620
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	27	0	380.228	0	0	380.228	380.228
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	0	0	0	437.854	437.854	437.854
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	0	26.144.360	26.144.360	26.496.747
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	28	1.124	0	0	0	1.124	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	23-25	0	0	3.252.330	2.333.367	5.585.697	5.586.777
Alte active		0	0	0	248.086	248.086	248.086
Total active		**308.789**	**380.228**	**3.252.330**	**36.360.897**	**40.302.244**	**40.655.711**
DATORII							
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	18.322	0	0	0	18.322	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	7.478	0	0	0	7.478	7.478
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	28	1.433	0	0	0	1.433	1.433
Depozite de la bănci	33	0	0	0	536.070	536.070	536.070
Depozite de la clienți	34	0	0	0	33.051.203	33.051.203	33.022.488
Credite de la bănci și alte instituții financiare	35	0	0	0	809.898	809.898	808.936
Obligațiuni emise	35	0	0	0	512.458	512.458	527.341
Datorii subordonate	35	0	0	0	855.678	855.678	875.090
Alte datorii		0	0	0	556.812	556.812	556.812
Total datorii		**27.233**	**0**	**0**	**36.322.119**	**36.349.352**	**36.353.970**

Tabelul de mai jos prezintă categoriile de măsurare pentru instrumente financiare:

GRUP

MII RON 31 DECEMBRIE 2017	NOTA	TRANZACȚIO-NABILE	LA VALOARE JUSTĂ	DEȚINUTE PÂNĂ LA MATURITATE	CREDITE ȘI AVANSURI	DISPONIBILE PENTRU VÂNZARE	DEȚINUTE LA COST AMORTIZAT	VALOARE CONTABILĂ TOTALĂ	VALOARE JUSTĂ
ACTIVE FINANCIARE									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	0	0	0	8.471.977	0	0	8.471.977	8.471.977
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	86.298	0	0	0	0	0	86.298	86.298
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	35.237	0	0	0	0	0	35.237	35.237
Credite și avansuri acordate băncilor	20	0	0	0	89.168	0	0	89.168	89.168
Credite și avansuri acordate clienților	21	0	0	0	22.161.274	0	0	22.161.274	22.172.123
Titluri de valoare	22	0	1.021.947	1.297.233	0	2.930.634	0	5.249.814	5.261.227
Alte active		0	0	0	0	0	243.079	243.079	243.079
Total active financiare		**121.535**	**1.021.947**	**1.297.233**	**30.722.419**	**2.930.634**	**243.079**	**36.336.847**	**36.359.109**
DATORII FINANCIARE									
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	29.291	0	0	0	0	0	29.291	29.291
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	50.844	0	0	0	0	0	50.844	50.844
Depozite atrase de la bănci	28	0	0	0	508.289	0	0	508.289	508.289
Depozite atrase de la clienți	33	0	0	0	29.695.999	0	0	29.695.999	29.698.024
Credite de la bănci și alte instituții financiare	34	0	0	0	931.958	0	0	931.958	931.333
Obligațiuni emise	35	0	0	0	512.501	0	0	512.501	527.378
Datorii subordonate	35	0	0	0	849.017	0	0	849.017	849.017
Alte datorii	2	0	0	0	0	0	490.927	490.927	490.927
Total datorii financiare		**80.135**	**0**	**0**	**32.497.764**	**0**	**490.927**	**33.068.826**	**33.085.103**

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

Tabelul de mai jos prezintă categoriile de măsurare pentru instrumente financiare:

BANCĂ

MII RON 31 DECEMBRIE 2018	NOTA	TRANZACȚIONABILE	EVALUATE OBLIGATORIU LA VALOAREA JUSTĂ PRIN PROFIT SAU PIERDERE	EVALUATE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL	EVALUATE LA COST AMORTIZAT	VALOARE CONTABILĂ TOTALĂ	VALOARE JUSTĂ
ACTIVE FINANCIARE							
Numerar și disponibilități		0	0	0	7.197.222	7.197.222	7.197.222
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	298.926	0	0	0	298.926	298.926
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	8.620	0	0	0	8.620	8.620
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	27	0	368.508	0	0	368.508	368.508
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	20	0	0	0	435.126	435.126	435.126
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	21	0	0	0	25.389.969	25.389.969	25.742.352
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	28	1.124	0	0	0	1.124	1.124
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	23-25	0	0	3.252.330	2.308.071	5.560.401	5.562.011
Alte active		0	0	0	223.689	223.689	223.689
Total active financiare		**308.670**	**368.508**	**3.252.330**	**35.554.077**	**39.483.585**	**39.837.578**
DATORII FINANCIARE							
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	18.322	0	0	0	18.322	18.322
Derivate deținute pentru managementul riscului	19	7.478	0	0	0	7.478	7.478
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	28	1.433	0	0	0	1.433	1.433
Depozite de la bănci	33	0	0	0	536.070	536.070	536.070
Depozite de la clienți	34	0	0	0	33.093.573	33.093.573	33.064.858
Credite de la bănci și alte instituții financiare	35	0	0	0	108.274	108.274	107.311
Obligațiuni emise	35	0	0	0	516.179	516.179	531.163
Datorii subordonate	35	0	0	0	855.678	855.678	875.090
Alte datorii		0	0	0	550.918	550.918	550.918
Total datorii financiare		**27.233**	**0**	**0**	**35.660.692**	**35.687.925**	**35.692.643**

Tabelul de mai jos prezintă categoriile de măsurare pentru instrumente financiare:

BANCĂ

MII RON 31 DECEMBRIE 2017	NOTA	TRANZACȚIO-NABILE	LA VALOARE JUSTĂ	DEȚINUTE PÂNĂ LA MATURITATE	CREDITE ȘI AVANSURI	DISPONIBILE PENTRU VÂNZARE	DEȚINUTE LA COST AMORTIZAT	VALOARE CONTABILĂ TOTALĂ	VALOARE JUSTĂ
ACTIVE FINANCIARE									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	17	0	0	0	8.471.977	0	0	8.471.977	8.471.977
Active financiare deținute pentru tranzacționare	18	86.775	0	0	0	0	0	86.775	86.775
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	35.237	0	0	0	0	0	35.237	35.237
Credite și avansuri acordate băncilor	20	0	0	0	85.641	0	0	85.641	85.641
Credite și avansuri acordate clienților	21	0	0	0	21.422.932	0	0	21.422.932	21.433.782
Titluri de valoare	22	0	1.004.358	1.275.730	0	2.930.406	0	5.210.494	5.221.533
Alte active		0	0	0	0	0	225.116	225.116	225.116
Total active financiare		**122.012**	**1.004.358**	**1.275.730**	**31.256.154**	**2.930.406**	**225.116**	**35.536.046**	**35.559.899**
DATORII FINANCIARE									
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18	29.603	0	0	0	0	0	29.603	29.603
Derivative deținute pentru managementul riscului	19	50.245	0	0	0	0	0	50.245	50.245
Depozite atrase de la bănci	33	0	0	0	508.289	0	0	508.289	508.289
Depozite atrase de la clienți	34	0	0	0	29.736.748	0	0	29.736.748	29.738.773
Credite de la bănci și alte instituții financiare	35	0	0	0	240.600	0	0	240.600	239.975
Obligațiuni emise	35	0	0	0	516.223	0	0	516.223	531.223
Datorii subordonate	35	0	0	0	849.017	0	0	849.017	849.017
Alte datorii		0	0	0	0	0	486.147	486.147	486.147
Total datorii financiare		**79.848**	**0**	**0**	**31.850.877**	**0**	**486.147**	**31.930.725**	**31.947.125**

8. VENITURI NETE DIN DOBÂNZI

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	2018	2017	2018	2017
VENITURI DIN DOBÂNZI:				
Conturi curente, credite și avansuri acordate băncilor	24.098	9.171	27.456	11.106
Credite și avansuri acordate clienților (i)	1.517.678	1.217.841	1.517.678	1.217.841
Venituri din derivate deținute pentru acoperirea riscului	0	61	0	61
Investiții disponibile pentru vânzare	0	22.896	0	22.896
Titluri de valoare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global	60.343	0	60.343	0
Investiții deținute până la maturitate	0	16.966	0	16.966
Titluri de valoare la cost amortizat	45.743	0	44.764	0
Alte titluri de valoare	0	9.516	0	8.738
Dobânzi negative	-17.655	-12.975	-17.655	-12.975
Activitate de leasing	44.912	33.271	0	0
Total venituri din dobânzi	**1.675.119**	**1.296.747**	**1.632.586**	**1.264.633**
CHELTUIELI CU DOBÂNZI:				
Depozite de la bănci	-2.276	-1.007	-2.276	-1.007
Depozite de la clienți	-71.435	-40.294	-62.044	-34.102
Obligațiuni emise	-26.710	-26.719	-26.710	-26.912
Credite de la bănci și datorii subordonate	-41.436	-45.426	-41.583	-45.426
Altele	0	-5.253	0	-5.253
Total cheltuieli cu dobânzi	**-141.857**	**-118.699**	**-132.613**	**-112.700**
Venituri nete din dobânzi	**1.533.262**	**1.178.048**	**1.499.973**	**1.151.933**

(i) Veniturile din dobânzi generate de credite depreciate sunt în sumă de 38.291 mii RON (31 decembrie 2017: 47.855 mii RON).

9. VENITURI NETE DIN SPEZE ȘI COMISIOANE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	2018	2017	2018	2017
VENITURI DIN SPEZE ȘI COMISIOANE				
Operațiuni de plăți	637.768	557.359	637.770	557.576
Administrare credite și emitere de garanții	62.326	57.938	62.326	57.938
Comisioane administrare fonduri de investiții și fonduri de pensii	48.107	50.171	0	0
Comisioane din colectarea primelor de asigurări	63.281	49.325	63.281	49.325
Comisioane din activități de leasing	8.559	3.603	0	0
Comisioane din cumpărarea/vânzarea de numerar	1.437	2.503	1.437	2.503
Altele	18.265	39.090	52.851	74.204
Total venituri din speze și comisioane	**839.743**	**759.989**	**817.665**	**741.546**
CHELTUIELI CU SPEZE ȘI COMISIOANE				
Comisioane din transferuri	-191.603	-148.540	-191.598	-148.478
Credite și garanții primite de la bănci	-8.828	-13.195	-8.779	-13.107
Operațiuni cu valori mobiliare	-168	-181	-784	-1.106
Altele	-13	-11.756	-13	-10.565
Total cheltuieli cu speze și comisioane	**-200.612**	**-173.672**	**-201.174**	**-173.256**
Venituri nete din speze și comisioane	**639.131**	**586.317**	**616.491**	**568.290**

10. VENITURI NETE DIN TRANZACȚIONARE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	2018	2017	2018	2017
VENITURILE NETE DIN TRANZACȚIONARE PROVIN DIN:				
Instrumente financiare pe curs de schimb (i), din care:	357.233	325.710	357.419	325.223
Câștig/(Pierderea) din tranzacții cu instrumente derivate pe curs valutar	10.120	-7.792	9.804	-7.792
Câștigul net din reevaluarea activelor monetare și a tranzacțiilor în valută	347.113	333.502	347.615	333.015
Instrumente financiare pe rata dobânzii (ii), din care:	810	-14.442	569	-14.442
Venituri nete din tranzacționarea titlurilor de stat și corporative	3.420	-16.641	3.420	-16.641
Câștigul/(Pierderea) din tranzacții swap pe rata dobânzii	-2.610	2.199	-2.851	2.199
Venit net din tranzacționare	**358.043**	**311.268**	**357.988**	**310.781**

(i) Veniturile nete din tranzacțiile cu instrumente financiare pe curs de schimb includ câștiguri și pierderi realizate din contracte spot și forward, din instrumente ale pieței interbancare, din swap-uri pe valute și din translatarea activelor și datoriilor exprimate în monedă străină.
(ii) Veniturile nete din instrumentele financiare pe rata dobânzii provin din tranzacțiile cu titluri de stat, obligațiuni corporative și swap-uri de dobândă.

11. ALTE VENITURI OPERAȚIONALE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	2018	2017	2018	2017
Câștiguri nete din vânzarea instrumentelor deținute în vederea vânzării	0	153	0	153
Venit/cheltuiala cu deprecierea investițiilor în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	1.692	0	0
Reluarea provizioanelor pentru litigii	622	0	622	0
Câștiguri din servicii adiționale de leasing	2.115	2.203	0	410
Reluarea altor provizioane	9.897	16.826	9.897	16.826
Venit din dividende	2.014	1.778	8.403	6.711
Venituri din servicii informatice	2.530	2.478	2.530	2.478
Venituri din vânzarea activelor preluate în contul creanței	1.270	4.792	1.270	4.792
Alte venituri	8.081	15.024	9.151	17.193
Total	**26.529**	**44.946**	**31.873**	**48.563**

12. CHELTUIELI OPERAȚIONALE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	2018	2017	2018	2017
Cheltuieli cu închirierea spațiului de birouri	155.723	150.264	154.038	150.494
Reparații și mentenanță IT	93.282	78.328	91.396	77.063
Depreciere și amortizare (Nota 31, Nota 32)	117.313	100.603	115.870	99.552
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar*	11.588	5.147	11.588	5.147
Contribuția la Fondul de Rezoluție**	15.959	38.433	15.959	38.433
Cheltuieli cu securitatea	95.506	84.959	95.506	84.959
Publicitate	76.100	78.531	74.871	77.530
Constituire provizioane litigii	0	6.697	0	6.697
Cheltuieli cu servicii profesionale (consultanță, audit, asistență juridică)	50.244	42.811	49.061	42.299
Poștă și telecomunicații	34.347	32.550	33.818	32.186
Birotică	29.474	34.241	29.342	34.119
Alte costuri operaționale	17.363	40.753	16.449	39.260
Constituirea altor provizioane	20.777	3.449	20.777	3.449
Cheltuieli cu instruirea angajaților	15.328	8.980	14.910	8.700
Cheltuieli cu deplasarea	8.099	10.707	7.813	10.454
Cheltuieli cu mijloacele de transport	5.699	5.464	5.193	5.101
Alte taxe	7.314	5.827	6.063	3.851
Total	**754.116**	**727.744**	**742.654**	**719.294**

*Banca plătește anual către Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare contribuția aferentă depozitelor acoperite. Depozitul este orice sold creditor, inclusiv dobânda datorată, rezultat din fonduri aflate într-un cont sau din situații tranzitorii derivând din operațiuni bancare curente, conform prevederilor contractuale. Exemple de depozite garantate sunt: depozite la termen, conturi curente, conturi de economii, carduri de debit/credit.
**Banca trebuie să plătească contribuția anuală la fondul de rezoluție pentru pasivul neacoperit, respectiv pentru valoarea datoriilor sale (cu excepția fondurilor proprii) minus depozitele acoperite. Datoria cu privire la plata acestor taxe este recunoscută în momentul în care acestea devin implicite. În acest caz, obligația apare anual la 1 ianuarie, când Banca efectuează activități legate de atragere a depozitelor.
Banca înregistrează cheltuiala cu contribuția la fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar și cheltuiala cu contribuția la fondul de rezoluție în anul în care este făcută plata.

Grupul: La 31 decembrie 2018, cheltuiala cu auditul statutar al situațiilor financiare a fost în sumă de 769 mii RON (31 decembrie 2017: 872 mii RON), cheltuiala cu serviciile de asigurare a fost în sumă de 1.051 mii RON (31 decembrie 2017: 264 mii RON) și cheltuiala cu alte servicii a fost în sumă de 1.153 mii RON (31 decembrie 2017: 491 mii RON).

Banca: La 31 decembrie 2018, cheltuiala cu auditul statutar al situațiilor financiare a fost în sumă de 663 mii RON (31 decembrie 2017: 794 mii RON), cheltuiala cu serviciile de asigurare a fost în sumă de 761 mii RON (31 decembrie 2017: 221 mii RON) și cheltuiala cu alte servicii a fost în sumă de 1.153 mii RON (31 decembrie 2017: 391 mii RON).

13. CHELTUIELI SALARIALE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Cheltuieli cu salariile (i)	**549.241**	**442.945**	**528.005**	**428.913**
Contribuții aferente salariilor (ii)	**22.311**	**100.758**	**21.663**	**97.760**
Alte cheltuieli de natură salarială	**26.754**	**9.652**	**26.011**	**9.260**
Beneficii pe termen lung acordate angajaților (iii)	**1.557**	**2.451**	**1.493**	**2.431**
Total	**599.863**	**555.806**	**577.172**	**538.364**

(i) Din totalul cheltuielilor cu salariile, Grupul a înregistrat în anul 2018 suma de 4.040 mii RON, reprezentând contribuții pentru angajați la Pilonul 3 de pensii (31 decembrie 2017: 3.885 mii RON).
(ii) Guvernul a redus, începând cu 1 ianuarie 2018, numărul de contribuții sociale obligatorii pe care trebuie să le plătească angajatorii pentru propriii salariați, conform OUG nr. 79 privind modificarea și completarea Codului Fiscal, publicată în 10 noiembrie 2017 în Monitorul Oficial, și a modificat cota pentru impozitul asupra veniturilor din salarii. Astfel, contribuția la pensii (CAS) și contribuția la sănătate (CASS) sunt suportate în totalitate de salariat, iar contribuția asiguratorie pentru muncă este suportată doar de angajator.
(iii) Beneficiile pe termen lung acordate angajaților includ provizionul pentru beneficii post-angajare și bonusul de performanță cu plată amânată. Din totalul beneficiilor pe termen lung acordate angajaților, Grupul a înregistrat la 31.12.2018 suma de 246 mii RON, reprezentând cheltuiala aferentă programului de fidelizare prin acțiuni în Raiffeisen Bank International (31 decembrie 2017: 563 mii RON).

Numărul de angajați ai Grupului la 31 decembrie 2018 a fost de 5.075 (31 decembrie 2017: 5.314). Numărul de angajați ai Băncii la 31 decembrie 2018 a fost de 4.968 (31 decembrie 2017: 5.190).

Tranzacții cu plată pe bază de acțiuni

Directoratul, cu avizul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank International, a aprobat înființarea unui program de stimulare a personalului prin plata pe bază de acțiuni (SIP), care putea permite alocarea de acțiuni angajaților eligibili din țară sau detașați în străinătate pentru o anumită perioadă. Angajații eligibili au fost membrii Directoratului și personalul executiv selectat al Raiffeisen Bank International, precum și personalul executiv al băncilor subsidiare și companiilor afiliate.

Numărul acțiunilor ordinare ale Raiffeisen Bank International ce vor fi transferate în final depinde de îndeplinirea a două criterii de performanță: atingerea rentabilității așteptate a capitalului (ROE) și randamentul acțiunilor Raiffeisen Bank International AG comparativ cu randamentul total al investiției în acțiunile companiilor incluse în indicele DJ EURO STOXX Banks după o perioadă de deținere de 3 ani. Participarea la programul de stimulare a personalului prin plata pe bază de acțiuni este voluntară.

Cheltuielile aferente programului de fidelizare prin acțiuni sunt recunoscute în cheltuielile cu salariile conform IFRS 2 pentru tranzacțiile de plată pe bază de acțiuni decontate în numerar și datoria aferentă înregistrată la valoarea justă. Programul de stimulare a personalului prin plata pe bază de acțiuni a fost în vigoare până la 31 decembrie 2013 și, începând cu 2014, Grupul a anulat această formă de remunerare.

Numărul de acțiuni prezentat mai sus ia în considerare îndeplinirea în totalitate a obiectivelor de performanță. Valoarea finală a acțiunilor Raiffeisen Bank International plătită salariaților depinde de valoarea acțiunilor la data plății. Pentru fiecare SIP anual există o perioadă de intrare în drepturi de 5 ani.

14. CHELTUIELI NETE CU AJUSTĂRILE PENTRU DEPRECIEREA VALORII ACTIVELOR FINANCIARE

GRUP

							31 DECEMBRIE 2018
MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
CLIENȚI NON-RETAIL							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	20.671	3.011	0	31.533	955	4.694	55.215
Garanții financiare date și angajamente de creditare date	4.321	267	0	23.951	0	0	28.539
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	150	759	0	4.309	0	0	5.218
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	0	-148	0	-7.262	0	0	-7.410
Total client non-retail	**25.142**	**3.889**	**0**	**52.531**	**955**	**4.694**	**81.562**
CLIENȚI RETAIL							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	-1.460	-36.494	173.698	0	-5.130	574	135.744
Garanții financiare date și angajamente de creditare date	0	-187	-257	0	0	0	-444
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	436	1.052	32.399	0	0	0	33.887
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	-7	-98	-74.520	0	0	0	-74.625
Total clienți retail	**-1.031**	**-35.727**	**131.320**	**0**	**-5.130**	**574**	**94.562**

BANCĂ

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
							31 DECEMBRIE 2018
CLIENȚI NON-RETAIL							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	18.909	2.591	0	31.657	955	4.694	53.157
Garanții financiare date și angajamente de creditare date	4.321	267	0	23.951	0	0	28.539
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	150	759	0	4.309	0	0	5.218
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	0	-148	0	-6.782	0	0	-6.930
Total client non-retail	**23.380**	**3.469**	**0**	**53.135**	**955**	**4.694**	**79.984**
CLIENȚI RETAIL							
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	-1.460	-36.494	173.698	0	-5.130	574	135.744
Garanții financiare date și angajamente de creditare date	0	-187	-257	0	0	0	-444
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	436	1.052	32.399	0	0	0	33.887
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	-7	-98	-74.520	0	0	0	-74.625
Total clienți retail	**-1.031**	**-35.727**	**131.320**	**0**	**-5.130**	**574**	**94.562**

MII RON	GRUP	BANCĂ
		31 DECEMBRIE 2017
Cheltuieli cu ajustările pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților	688.505	679.608
Venituri din ajustări pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților	-369.361	-362.485
Cheltuieli cu ajustările pentru deprecierea angajamentelor de credit	11.723	11.723
Venituri din ajustările pentru deprecierea angajamentelor de credit	-10.438	-10.438
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	150.410	151.085
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	-225.216	-225.216
Cheltuieli nete cu provizionul pentru deprecierea valorii activelor financiare	**245.623**	**244.277**

Suma contractuală datorată aferentă expunerilor din credite care au fost scoase în afara bilanțului în decursul perioadei la 31 decembrie 2018 și care fac încă obiectul activității de punere în aplicare este de 129.395 mii RON, din care expuneri aferente clienților non-retail în sumă de 65.823 mii RON și expuneri aferente clienților retail în valoare de 63.572 mii RON.

15. IMPOZITUL PE PROFIT

GRUP

MII RON	2018	2017
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent de 16% (2017: 16%) calculat în conformitate cu legislația românească	189.949	97.401
Venit cu impozitul pe profit amânat (Nota 25)	-16.413	-2.263
Total	**173.536**	**95.138**

BANCĂ

MII RON	2018	2017
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent de 16% (2017: 16%) calculat în conformitate cu legislația românească	184.855	94.350
Venit cu impozitul pe profit amânat (Nota 30)	-14.883	-1.767
Total	**169.972**	**92.583**

16. RECONCILIEREA PROFITULUI ÎNAINTE DE IMPOZITARE CU IMPOZITUL PE PROFIT DIN CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	2018	2017	2018	2017
Profit brut înainte de impozitare	1.068.911	604.038	1.051.059	583.763
Impozit în conformitate cu cota statutară de 16% (2017: 16%)	**171.026**	**96.646**	**168.169**	**93.402**
Efectul fiscal al cheltuielilor nedeductibile	55.519	51.155	53.907	51.106
Efectul fiscal al veniturilor neimpozabile	-23.560	-37.628	-24.185	-37.511
Impozitul pe profit înainte de credit fiscal	**202.985**	**110.173**	**197.891**	**106.997**
Credit fiscal	-13.036	-9.982	-13.036	-9.857
Ajustări ale impozitului pe venit recunoscute în perioada curentă aferente perioadelor anterioare	0	-2.790	0	-2.790
Impozit pe profit curent	**189.949**	**97.401**	**184.855**	**94.350**
Impozitul pe profit amânat	-16.413	-2.263	-14.883	-1.767
Cheltuiala cu impozitul pe profit	**173.536**	**95.138**	**169.972**	**92.583**

Principalele venituri neimpozabile provin din reversarea de provizioane nedeductibile și din dividendele primite. Principalele cheltuieli nedeductibile provin din provizioane, sponsorizări, facturi nesosite și alte cheltuieli nedeductibile conform Codului Fiscal.

Creditul fiscal reprezintă cheltuielile cu sponsorizarea din an conform reglementărilor fiscale aplicabile.

17. NUMERAR ȘI DISPONIBILITĂȚI LA BANCA CENTRALĂ

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Numerar în casierie	4.235.697	4.516.070	4.235.689	4.515.944
Rezerva minimă obligatorie	2.961.533	3.955.907	2.961.533	3.955.907
Total	**7.197.230**	**8.471.977**	**7.197.222**	**8.471.851**

Banca menține în conturile curente ale Băncii Naționale a României rezerva minimă obligatorie constituită conform Regulamentului nr. 6/2002 emis de Banca Națională a României, cu modificările și completările ulterioare. La 31 decembrie 2018, rata rezervei minime obligatorii pentru fondurile atrase în RON și valută cu scadență reziduală mai mică de 2 ani la finele perioadei de observare a fost de 8% (31 decembrie 2017: 8%). Pentru datoriile cu scadență reziduală mai mare de 2 ani la finele perioadei de observare, fără clauză de rambursare, transformare sau retragere anticipată, rata rezervei minime obligatorii a fost stabilită la 0% (31 decembrie 2017: 0%).

Rezerva obligatorie poate fi folosită de către Grup pentru activități zilnice cu condiția ca soldul mediu lunar să fie menținut în limitele prevăzute de lege.

18. ACTIVE ȘI DATORII FINANCIARE DEȚINUTE PENTRU TRANZACȚIONARE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
ACTIVE FINANCIARE DEȚINUTE PENTRU TRANZACȚIONARE				
Titluri de datorie	281.435	54.594	281.316	54.594
Instrumente financiare derivate	17.610	31.704	17.610	32.181
Total	**299.045**	**86.298**	**298.926**	**86.775**
DATORII FINANCIARE DEȚINUTE PENTRU TRANZACȚIONARE				
Instrumente financiare derivate	18.322	29.291	18.322	29.603
Total	**18.322**	**29.291**	**18.322**	**29.603**

19. INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE DEȚINUTE PENTRU MANAGEMENTUL RISCULUI

GRUP

31 DECEMBRIE 2018	NOȚIONAL	NOȚIONAL	VALOARE JUSTĂ	
MII RON	CUMPĂRARE	VÂNZARE	ACTIVE	DATORII
PRODUSE OTC:				
Swap pe rata dobânzii în valute diferite	169.721	162.987	8.533	277
Swap valutar	730.838	733.775	87	3.649
Swap-uri pe rata dobânzii	275.253	275.253	0	3.552
Total			**8.620**	**7.478**

31 DECEMBRIE 2017	NOȚIONAL	NOȚIONAL	VALOARE JUSTĂ	
MII RON	CUMPĂRARE	VÂNZARE	ACTIVE	DATORII
PRODUSE OTC:				
Swap pe rata dobânzii în valute diferite	167.749	160.067	9.144	108
Swap valutar	14.822.764	14.830.813	25.845	49.042
Swap-uri pe rata dobânzii	122.173	122.173	248	1.694
Total			**35.237**	**50.844**

BANCĂ

31 DECEMBRIE 2018	NOȚIONAL	NOȚIONAL	VALOARE JUSTĂ	
MII RON	CUMPĂRARE	VÂNZARE	ACTIVE	DATORII
PRODUSE OTC:				
Swap pe rata dobânzii în valute diferite	169.721	162.987	8.533	277
Swap valutar	730.838	733.775	87	3.649
Swap-uri pe rata dobânzii	275.253	275.253	0	3.552
Total			**8.620**	**7.478**

31 DECEMBRIE 2017	NOȚIONAL	NOȚIONAL	VALOARE JUSTĂ	
MII RON	CUMPĂRARE	VÂNZARE	ACTIVE	DATORII
PRODUSE OTC:				
Swap pe rata dobânzii în valute diferite	167.749	160.067	9.144	0
Swap valutar	14.822.764	14.830.813	25.845	49.042
Swap-uri pe rata dobânzii	122.173	122.173	248	1.203
Total			**35.237**	**50.245**

Contractele de swap valutar sunt utilizate de Bancă în principal pentru administrarea lichidității. Cu ajutorul acestor operațiuni, Banca plasează pentru o perioadă de timp lichiditatea disponibilă într-o monedă și obține în schimb lichiditate într-o altă monedă.

Grupul a implementat în 2018 contabilitatea de acoperire pentru instrumentele financiare derivate pe curs de schimb și rate de dobândă.

Valoarea justă a instrumentelor financiare derivate se determină pe baza cotațiilor existente în piață la data evaluării prin metoda fluxurilor de numerar actualizate.

Tranzacțiile de schimb valutar sunt evaluate prin actualizarea fluxurilor de numerar viitoare care utilizează ratele de piață Reuters și cotațiile Băncii Naționale a României.

20. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE BĂNCILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**
Rambursabile la cerere	**44.093**	**44.243**	**41.574**	**40.716**
Depozite la vedere	**351.416**	**2.698**	**351.207**	**2.698**
Depozite la termen	**42.345**	**42.227**	**42.345**	**42.227**
Total	**437.854**	**89.168**	**435.126**	**85.641**

Grup: La 31 decembrie 2018, din totalul depozitelor la termen, depozitele la termen la bănci comerciale sunt în valoare de 41.156 mii RON (31 decembrie 2017: 1.153 mii RON), iar depozitele colaterale sunt în sumă de 1.189 mii RON (31 decembrie 2017: 41.074 mii RON).

Bancă: La 31 decembrie 2018, din totalul depozitelor la termen, depozitele la termen la bănci comerciale sunt în valoare de 41.156 mii RON (31 decembrie 2017: 1.153 mii RON), iar depozitele colaterale sunt în sumă de 1.189 mii RON (31 decembrie 2017: 41.074 mii RON).

21. CREDITE ȘI AVANSURI ACORDATE CLIENȚILOR EVALUATE LA COST AMORTIZAT

Tabelul de mai jos prezintă valoarea contabilă a expunerilor la riscul de credit și ajustările pentru depreciere aferente, după cum urmează:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
CLIENȚI NON-RETAIL				
Valoare contabilă brută	12.119.488	9.193.680	11.710.647	8.760.049
Ajustări pentru depreciere	-314.117	-284.671	-291.848	-262.777
Valoare contabilă netă	11.805.371	8.909.009	11.418.799	8.497.272
CLIENȚI RETAIL				
Valoare contabilă brută	15.028.580	14.038.931	14.651.824	13.704.864
Ajustări pentru depreciere	-689.591	-786.666	-680.654	-779.204
Valoare contabilă netă	14.338.989	13.252.265	13.971.170	12.925.660
Total valoare contabilă netă	**26.144.360**	**22.161.274**	**25.389.969**	**21.422.932**

Tabelele de mai jos prezintă analiza modificărilor valorilor contabile brute, după cum urmează:

GRUP

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	TOTAL
						2018
CLIENȚI NON-RETAIL						
Valoare contabilă brută la 1 ianuarie 2018	8.451.938	375.640	347.255	0	91.878	9.174.833
Majorări datorate emiterii sau achiziției	9.575.630	246.903	99.782	43.956	5.106	9.922.315
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-6.634.426	-311.641	-26.907	-1.043	-13.624	-6.972.974
Transfer în Stadiul 1	137.973	-137.973	0	0	0	0
Transfer în Stadiul 2	-451.746	471.369	-19.623	0	0	0
Transfer în Stadiul 3	-9.260	-37.337	46.597	0	0	0
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-28.631	0	0	-28.631
Ajustări din curs de schimb	23.602	272	71	0	11	23.945
Total valoare contabilă clienți non-retail la 31 decembrie 2018	**11.093.711**	**607.233**	**418.544**	**42.913**	**83.371**	**12.119.488**
CLIENȚI RETAIL						
Valoare contabilă brută la 1 ianuarie 2018	10.931.022	1.901.041	753.691	106.782	127.521	13.585.754
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.901.935	126.148	30.484	739	5.387	6.058.567
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-3.494.794	-716.850	-245.186	-8.172	-22.975	-4.456.830
Transfer în Stadiul 1	2.432.571	-2.553.541	-8.228	0	0	-129.198
Transfer în Stadiul 2	-3.436.627	3.551.100	-114.473	9.367	-9.367	0
Transfer în Stadiul 3	-16.291	-338.451	354.742	-14.232	14.232	0
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-56.729	0	0	-56.729
Ajustări din curs de schimb	10.973	11.128	4.915	1.477	800	27.016
Total valoare contabilă clienți retail la 31 decembrie 2018	**12.328.789**	**1.980.575**	**719.216**	**95.961**	**115.598**	**15.028.580**
Total valoare contabilă brută	**23.422.500**	**2.587.808**	**1.137.760**	**138.874**	**198.969**	**27.148.068**

BANCĂ

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	2018 TOTAL
CLIENȚI NON-RETAIL						
Valoare contabilă brută la 1 ianuarie 2018	7.952.743	333.659	447.265	0	91.878	8.733.667
Majorări datorate emiterii sau achiziției	9.380.142	239.566	98.936	43.956	5.106	9.718.644
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-6.296.227	-293.851	-147.031	-1.043	-13.624	-6.737.109
Transfer în Stadiul 1	130.363	-130.363	0	0	0	0
Transfer în Stadiul 2	-424.192	443.815	-19.623	0	0	0
Transfer în Stadiul 3	-5.434	-36.252	41.686	0	0	0
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-28.500	0	0	-28.500
Ajustări din curs de schimb	23.602	272	71	0	11	23.945
Total valoare contabilă clienți non-retail la 31 decembrie 2018	**10.760.997**	**556.846**	**392.804**	**42.913**	**83.371**	**11.710.647**
CLIENȚI RETAIL						
Valoare contabilă brută la 1 ianuarie 2018	10.621.294	1.893.488	744.440	106.782	127.521	13.259.222
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.592.207	118.595	21.748	739	5.387	5.732.550
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-3.357.091	-707.527	-245.772	-8.172	-22.975	-4.310.390
Transfer în Stadiul 1	2.551.533	-2.549.376	-2.157	0	0	0
Transfer în Stadiul 2	-3.437.637	3.552.110	-114.473	9.367	-9.367	0
Transfer în Stadiul 3	-11.286	-343.456	354.742	-14.232	14.232	0
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-56.729	0	0	-56.729
Ajustări din curs de schimb	10.973	11.128	5.070	1.477	800	27.171
Total valoare contabilă clienți retail la 31 decembrie 2018	**11.969.993**	**1.974.962**	**706.869**	**95.961**	**115.598**	**14.651.824**
Total valoare contabilă brută	**22.730.990**	**2.531.808**	**1.099.673**	**138.874**	**198.969**	**26.362.471**

Tabelele de mai jos prezintă analiza variației în pierderile așteptate, după cum urmează:

GRUP

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	2018 TOTAL
CLIENȚI NON-RETAIL						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2018	18.473	10.197	265.728	0	45.382	294.398
Majorări datorate emiterii sau achiziției	38.187	3.727	51.695	955	2.214	93.609
Diminuări datorate derecunoașterii	-23.252	-2.010	-49.280	0	-87	-74.542
Transfer în Stadiul 1	2.746	-2.746	0	0	0	0
Transfer în Stadiul 2	-1.048	1.770	-722	0	0	0
Transfer în Stadiul 3	-91	-582	673	0	0	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate al expunerilor transferate între stadii în cursul anului	2.077	-4.324	18.273	0	0	16.026
Unwind of discount	0	1.063	11.892	0	2.480	12.955
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-28.500	0	0	-28.500
Recuperări	0	-148	-7.262	0	0	-7.410
Sume din write off	150	759	4.309	0	0	5.218
Ajustări din curs de schimb	26	23	122	0	52	171
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 decembrie 2018	**37.118**	**7.118**	**269.881**	**955**	**50.041**	**314.117**
CLIENȚI RETAIL						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2018	48.038	244.551	413.641	10.597	32.214	706.230
Majorări datorate emiterii sau achiziției	37.935	5.193	12.941	0	511	56.069
Diminuări datorate derecunoașterii	-9.507	-33.516	-124.566	-601	601	-167.589
Transfer în Stadiul 1	250.387	-249.468	-919	0	0	0
Transfer în Stadiul 2	-42.186	112.356	-70.170	3.560	-3.560	0
Transfer în Stadiul 3	-115	-75.376	75.491	-690	690	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate al expunerilor transferate între stadii în cursul anului	-230.701	192.995	157.206	-10.083	-4.942	119.500
Unwind of discount	-1.573	7.549	20.612	2.684	7.274	26.588
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-56.729	0	0	-56.729
Recuperări	-7	-98	-74.520	0	0	-74.625
Sume din write off	436	1.052	32.399	0	0	33.887
Ajustări din curs de schimb	1.069	1.630	2.823	275	441	5.522
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 decembrie 2018	**53.347**	**205.914**	**430.330**	**5.742**	**33.229**	**689.591**
Total ajustări pentru pierderi așteptate	**90.465**	**213.032**	**700.211**	**6.697**	**83.270**	**1.003.708**

BANCĂ

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 COLECTIV	DIN CARE: POCI STADIUL 2	DIN CARE: POCI STADIUL 3	2018 TOTAL
CLIENȚI NON-RETAIL						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2018	17.069	9.620	240.474	0	45.382	267.163
Majorări datorate emiterii sau achiziției	37.458	3.691	51.692	955	2.214	92.841
Diminuări datorate derecunoașterii	-23.056	-1.796	-48.257	0	-87	-73.109
Transfer în Stadiul 1	2.746	-2.746	0	0	0	0
Transfer în Stadiul 2	-1.048	1.770	-722	0	0	0
Transfer în Stadiul 3	-91	-582	673	0	0	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate al expunerilor transferate între stadii în cursul anului	2.336	37	17.976	0	0	20.349
Unwind of discount	0	1.063	11.892	0	2.480	12.955
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-28.500	0	0	-28.500
Recuperări	0	-148	-6.782	0	0	-6.930
Sume din write off	150	759	4.309	0	0	5.218
Ajustări din curs de schimb	27	12	110	0	52	149
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 decembrie 2018	**35.441**	**11.069**	**245.338**	**955**	**50.041**	**291.848**
CLIENȚI RETAIL						
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2018	46.634	243.974	413.641	10.597	32.214	704.249
Majorări datorate emiterii sau achiziției	35.559	5.094	12.941	0	511	53.594
Diminuări datorate derecunoașterii	-11.446	-33.523	-124.566	-601	601	-169.535
Transfer în Stadiul 1	250.594	-249.101	-1.493	0	0	0
Transfer în Stadiul 2	-42.186	112.356	-70.170	3.560	-3.560	0
Transfer în Stadiul 3	-115	-75.376	75.491	-690	690	0
Impactul în ajustări pentru pierderi așteptate al expunerilor transferate între stadii în cursul anului	-230.701	192.995	157.780	-10.083	-4.942	120.074
Unwind of discount	49	2.818	20.612	2.684	7.274	23.479
Diminuarea contului de ajustări datorată scoaterii în afara bilanțului	0	0	-56.729	0	0	-56.729
Recuperări	-7	-98	-74.520	0	0	-74.625
Sume din write off	436	1.052	32.399	0	0	33.887
Ajustări din curs de schimb	1.069	1.630	2.823	275	441	5.522
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 decembrie 2018	**49.457**	**200.867**	**430.330**	**5.742**	**33.229**	**680.654**
Total ajustări pentru pierderi așteptate	**84.898**	**211.936**	**675.668**	**6.697**	**83.270**	**972.502**

Tabelele de mai jos prezintă analiza a modificărilor valorilor contabile brute ale expunerilor extrabilanțiere, după cum urmează:

GRUP

				2018
MII RON	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**TOTAL**
CLIENȚI NON-RETAIL				
Valoare contabilă brută la 1 ianuarie 2018	8.487.717	109.726	104.087	8.701.530
Majorări datorate emiterii sau achiziției	6.613.219	12.675	30.611	6.656.505
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-5.647.693	-26.732	-36.080	-5.710.505
Transfer în Stadiul 1	38.555	-38.555	0	0
Transfer în Stadiul 2	-184.215	184.436	-221	0
Transfer în Stadiul 3	-16	-49.102	49.118	0
Ajustări din curs de schimb	24.237	153	75	24.465
Total valoare contabilă brută clienți non-retail la 31 decembrie 2018	**9.331.804**	**192.601**	**147.590**	**9.671.995**
CLIENȚI RETAIL				
Valoare contabilă brută la 1 ianuarie 2018	1.872.029	567.045	3.554	2.442.628
Majorări datorate emiterii sau achiziției	636.712	51.111	371	688.194
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-341.940	-2.704	-6.759	-351.403
Transfer în Stadiul 1	573.446	-573.389	-57	0
Transfer în Stadiul 2	-576.448	577.907	-1.459	0
Transfer în Stadiul 3	-989	-5.804	6.793	0
Ajustări din curs de schimb	0	12	0	12
Total valoare contabilă brută clienți retail la 31 decembrie 2018	**2.162.810**	**614.178**	**2.443**	**2.779.431**
Total valoare contabilă brută	**11.494.614**	**806.779**	**150.033**	**12.451.426**

BANCĂ

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	2018 TOTAL
CLIENȚI NON-RETAIL				
Valoare contabilă brută la 1 ianuarie 2018	8.445.176	109.726	104.087	8.658.989
Majorări datorate emiterii sau achiziției	6.558.801	12.539	30.611	6.601.951
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-5.604.170	-26.732	-36.080	-5.666.982
Transfer în Stadiul 1	38.555	-38.555	0	0
Transfer în Stadiul 2	-184.215	184.436	-221	0
Transfer în Stadiul 3	-16	-49.102	49.118	0
Ajustări din curs de schimb	24.237	153	75	24.465
Total valoare contabilă brută clienți non-retail la 31 decembrie 2018	**9.278.368**	**192.465**	**147.590**	**9.618.423**
CLIENȚI RETAIL				
Valoare contabilă brută la 1 ianuarie 2018	1.872.029	567.045	3.554	2.442.628
Majorări datorate emiterii sau achiziției	636.712	51.111	371	688.194
Diminuări datorate derecunoașterii și rambursării (mai puțin scoateri în afara bilanțului)	-341.940	-2.704	-6.759	-351.403
Transfer în Stadiul 1	573.446	-573.389	-57	0
Transfer în Stadiul 2	-576.448	577.907	-1.459	0
Transfer în Stadiul 3	-989	-5.804	6.793	0
Ajustări din curs de schimb	0	12	0	12
Total valoare contabilă brută clienți retail la 31 decembrie 2018	**2.162.810**	**614.178**	**2.443**	**2.779.431**
Total valoare contabilă brută	**11.441.178**	**806.643**	**150.033**	**12.397.854**

Tabelele de mai jos prezintă analiza variației în pierderile așteptate ale expunerilor extrabilanțiere, după cum urmează:

GRUP

				2018
MII RON	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**TOTAL**
NON-RETAIL				
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2018	6.916	812	23.770	31.498
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.957	90	6.346	12.393
Diminuări datorate derecunoașterii	-1.008	-250	-5.958	-7.216
Transfer în Stadiul 1	316	-316	0	0
Transfer în Stadiul 2	-309	309	0	0
Transfer în Stadiul 3	0	-751	751	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-635	1.185	22.812	23.362
Ajustări din curs de schimb	21	11	59	91
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 decembrie 2018	**11.258**	**1.090**	**47.780**	**60.128**
RETAIL				
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2018	2.415	4.811	2.494	9.720
Majorări datorate emiterii sau achiziției	1.887	1.515	1.192	4.594
Diminuări datorate derecunoașterii	-233	-603	-467	-1.303
Transfer în Stadiul 1	4.827	-4.805	-22	0
Transfer în Stadiul 2	-749	1.449	-700	0
Transfer în Stadiul 3	-2	-119	121	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-5730	2.376	-381	-3.735
Ajustări din curs de schimb	0	0	0	0
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 decembrie 2018	**2.415**	**4.624**	**2.237**	**9.276**
Total ajustări pentru pierderi așteptate	**13.673**	**5.714**	**50.017**	**69.404**

BANCĂ

MII RON	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	2018 TOTAL
NON-RETAIL				
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2018	6.916	812	23.770	31.498
Majorări datorate emiterii sau achiziției	5.957	90	6.346	12.393
Diminuări datorate derecunoașterii	-1.008	-250	-5.958	-7.216
Transfer în Stadiul 1	316	-316	0	0
Transfer în Stadiul 2	-309	309	0	0
Transfer în Stadiul 3	0	-751	751	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-635	1.185	22.812	23.362
Ajustări din curs de schimb	21	11	59	91
Total pierderi așteptate clienți non-retail la 31 decembrie 2018	**11.258**	**1.090**	**47.780**	**60.128**
RETAIL				
Ajustări pentru pierderi așteptate la 1 ianuarie 2018	2.415	4.811	2.494	9.720
Majorări datorate emiterii sau achiziției	1.887	1.515	1.192	4.594
Diminuări datorate derecunoașterii	-233	-603	-467	-1.303
Transfer în Stadiul 1	4.827	-4.805	-22	0
Transfer în Stadiul 2	-749	1.449	-700	0
Transfer în Stadiul 3	-2	-119	121	0
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net)	-5.730	2.376	-381	-3.735
Ajustări din curs de schimb	0	0	0	0
Total pierderi așteptate clienți retail la 31 decembrie 2018	**2.415**	**4.624**	**2.237**	**9.276**
Total ajustări pentru pierderi așteptate	**13.673**	**5.714**	**50.017**	**69.404**

Ajustările pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților pot fi analizate după cum urmează:

	31 DECEMBRIE 2017	
MII RON	GRUP	BANCĂ
CLIENȚI RETAIL, DIN CARE:		
Ajustări pentru depreciere evaluate individual		
Sold la începutul perioadei	556.320	556.320
Efectul în contul de profit sau pierdere privind provizioanele de depreciere		
Cheltuiala anului	464.377	459.346
Venituri din reluarea provizioanelor	-126.172	-122.581
Utilizări de ajustări pentru depreciere	-274.783	-280.146
Efectul variației de curs de schimb	-3.507	-3.465
Sold la sfârșitul anului	**616.235**	**609.474**
Ajustări pentru depreciere evaluate colectiv		
Sold la începutul anului	247.324	247.324
Efectul în contul de profit sau pierdere privind provizioanele de depreciere		
Cheltuiala anului	103.125	103.448
Venituri din reluarea provizioanelor	-179.166	-179.705
Efectul variației de curs de schimb	-1.337	-1.337
Alte ajustări	485	0
Sold la sfârșitul anului	**170.431**	**169.730**
Total clienți retail	**786.666**	**779.204**
CLIENȚI CORPORATIVI, DIN CARE:		
Ajustări pentru depreciere evaluate individual		
Sold la începutul perioadei	390.888	390.888
Efectul în contul de profit sau pierdere privind provizioanele de depreciere		
Cheltuiala anului	96.689	93.597
Venituri din reluarea provizioanelor	-34.365	-31.620
Utilizări de ajustări pentru depreciere	-210.690	-228.468
Efectul variației de curs de schimb	3.527	3.262
Sold la sfârșitul anului	**246.049**	**227.659**
Ajustări pentru depreciere evaluate colectiv		
Sold la începutul anului	40.529	40.529
Efectul în contul de profit sau pierdere privind provizioanele de depreciere		
Cheltuiala anului	24.314	23.217
Venituri din reluarea provizioanelor	-29.658	-28.579
Efectul variației de curs de schimb	-41	-49
Alte ajustări	3.478	0
Sold la sfârșitul anului	**38.622**	**35.118**
Total clienți corporativi	**284.671**	**262.777**
Total ajustări pentru depreciere	**1.071.337**	**1.041.981**

Următorul tabel prezintă expunerea neperformantă definită conform regulamentului EBA/ITS/2013/03/rev1 din 24 iulie 2014, actualizat cu modificările și completările ulterioare:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Epunere brută	**1.333.656**	**1.714.857**	**1.297.909**	**1.678.681**
din care retail:	905.581	1.225.751	905.225	1.225.721
din care non-retail:	428.075	489.106	392.684	452.960
Ajustarea pentru deprecierea creditelor	**725.246**	**861.106**	**700.625**	**836.462**
din care retail:	455.376	607.640	455.287	607.639
din care non-retail:	269.870	253.466	245.338	228.823
Expunere netă	**608.410**	**853.751**	**597.284**	**842.219**
din care retail:	450.205	618.111	449.938	618.082
din care non-retail:	158.205	235.640	147.346	224.137

Tabelele următoare prezintă expunerea restructurată și ajustările pentru pierderi așteptate aferente:

31 DECEMBRIE 2018

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	EXPUNERE BRUTĂ RESTRUCTURATĂ RETAIL	EXPUNERE BRUTĂ RESTRUCTURATĂ NON-RETAIL	EXPUNERE BRUTĂ RESTRUCTURATĂ RETAIL	EXPUNERE BRUTĂ RESTRUCTURATĂ NON-RETAIL
Modificări de termeni și condiții	73.955	90.996	74.016	88.355
Refinanțare	23.553	2.310	23.553	2.310
Expuneri performante cu măsuri de restructurare	**97.508**	**93.306**	**97.569**	**90.665**
Modificări de termeni și condiții	507.606	227.297	507.606	207.929
Refinanțare	24.646	700	24.646	0
Expuneri neperformante cu măsuri de restructurare	**532.252**	**227.997**	**532.252**	**207.929**
Total expuneri restructurate	**629.760**	**321.303**	**629.821**	**298.594**

31 DECEMBRIE 2018

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	AJUSTĂRI PENTRU PIERDERI AȘTEPTATE DIN EXPUNERI BRUTE RESTRUCTURATE RETAIL	AJUSTĂRI PENTRU PIERDERI AȘTEPTATE DIN EXPUNERI BRUTE RESTRUCTURATE NON-RETAIL	AJUSTĂRI PENTRU PIERDERI AȘTEPTATE DIN EXPUNERI BRUTE RESTRUCTURATE RETAIL	AJUSTĂRI PENTRU PIERDERI AȘTEPTATE DIN EXPUNERI BRUTE RESTRUCTURATE NON-RETAIL
Modificări de termeni și condiții	-8.762	-4.892	-8.896	-4.758
Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri performante restructurate	**-8.762**	**-4.892**	**-8.896**	**-4.758**
Modificări de termeni și condiții	-188.742	-139.626	-188.742	-123.762
Refinanțare	-10.803	-775	-10.803	0
Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri neperformante cu măsuri de restructurare	**-199.545**	**-140.401**	**-199.545**	**-123.762**
Ajustări pentru pierderi așteptate din expuneri restructurate	**-208.307**	**-145.293**	**-208.441**	**-128.520**

Creanțe din leasing financiar

Grupul acționează ca locator în contracte de leasing financiar pentru autovehicule, bunuri imobile și echipament; dar și în calitate de creditor, în contractele de împrumut. Contractele de leasing și contractele de împrumut sunt exprimate în EUR sau RON și se desfășoară pe perioade cuprinse între un an și opt ani în cazul contractelor având ca obiect autovehicule și echipamente, și între un an și zece ani în cazul contractelor având ca obiect bunuri imobile. Transferarea dreptului de proprietate asupra activului are loc la terminarea contractului de leasing. Dobânda aplicabilă este variabilă sau fixă și se percepe pe toată perioada contractului. Creanțele rezultate sunt garantate cu activul care face obiectul contractului, precum și prin alte garanții. Creditele și avansurile acordate clienților Grupului includ următoarele creanțe din leasing financiar:

MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Investiția brută în leasing financiar:	983.829	959.870
Venituri amânate:	-60.924	-57.666
Investiția netă în leasing financiar	**922.905**	**902.204**
Investiția brută în leasing financiar, cu scadențe reziduale		
Sub un an	52.589	89.606
Între un an și cinci ani	862.713	805.846
Peste cinci ani	68.527	64.418
	983.829	**959.870**
Investiția netă în leasing financiar împărțită pe scadențe reziduale		
Sub un an	51.818	87.992
Între un an și cinci ani	809.103	756.648
Peste cinci ani	61.983	57.564
	922.905	**902.204**

22. TITLURI DE VALOARE

MII RON	GRUP 31 DECEMBRIE 2018	GRUP 31 DECEMBRIE 2017	BANCĂ 31 DECEMBRIE 2018	BANCĂ 31 DECEMBRIE 2017
TITLURI DE VALOARE LA VALOARE JUSTĂ PRIN CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE				
Certificate de trezorerie emise de Guvernul României (i)	0	610.812	0	610.812
Obligațiuni emise de Guvernul României (ii)	0	235.032	0	235.032
Obligațiuni emise de sectorul public	0	149.003	0	149.003
Obligațiuni emise de bănci multilaterale de dezvoltare	0	9.511	0	9.511
Unități de fond	0	17.589	0	0
Total investiții la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	**0**	**1.021.947**	**0**	**1.004.358**
TITLURI DE VALOARE DISPONIBILE PENTRU VÂNZARE				
Obligațiuni emise de sectorul public	0	289.003	0	289.003
Certificate de trezorerie emise de Guvernul României (i)	0	629.583	0	629.583
Obligațiuni emise de Guvernul României (ii)	0	1.893.110	0	1.893.111
Titlurile de capital necotate (iii)	0	4.252	0	4.023
Titluri de capital cotate	0	29.522	0	29.522
Obligațiuni emise de bănci multilaterale de dezvoltare	0	85.164	0	85.164
Total titluri de valoare disponibile pentru vânzare	**0**	**2.930.634**	**0**	**2.930.406**
TITLURI DE VALOARE DEȚINUTE PÂNĂ LA MATURITATE				
Obligațiuni emise de sectorul privat	0	5.155	0	0
Obligațiuni emise de Guvernul României (ii)	0	1.292.078	0	1.275.730
Total titluri de valoare deținute până la maturitate	**0**	**1.297.233**	**0**	**1.275.730**
Total titluri de valoare	**0**	**5.249.814**	**0**	**5.210.494**

(i) Certificatele de trezorerie emise de Guvernul României includ titluri emise cu discount denominate în RON. Certificatele de trezorerie cu discount sunt remunerate la o rată fixă de dobândă.
(ii) Obligațiunile emise de Guvernul României includ titluri de valori emise de Ministerul de Finanțe în RON, EUR și USD purtătoare de rate fixe de dobândă între 1,25% p.a. și 6,75 % p.a. La 31 decembrie 2017, obligațiunile emise de Guvernul României în sumă de 59.880 mii sunt gajate în vederea respectării reglementărilor prudențiale ale Băncii Naționale a României pentru decontarea operațiunilor interbancare.
(iii) Titlurile de capital necotate la bursă reprezintă instrumente de capitaluri proprii pentru care nu există o piață activă pentru un instrument identic și a căror valoare justă nu poate fi determinată în mod credibil. Orice evaluare la valoarea justă necesită judecăți semnificative din partea managementului ca urmare a dificultăților în obținerea de informații ce ar putea fi utilizate în evaluare. Prin urmare, aceste titluri de capital sunt deținute la cost mai puțin deprecierea, dacă există.

La 31 decembrie 2017 valoarea contabilă a instrumentelor de capitaluri proprii necotate la bursă deținute de Grup este în sumă de 4.252 mii RON. În ceea ce privește aceste instrumente, nu au fost recunoscute pierderi din depreciere.

Grup: Veniturile nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justă prin profit sau pierdere la 2017 sunt în sumă de 5.921 mii RON.

Bancă: Veniturile nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justă prin profit sau pierdere la 2017 sunt în sumă de 6.128 mii RON.

Adoptarea dispozițiilor IFRS 9 a condus la modificări referitoare la clasificarea și măsurarea instrumentelor financiare. Astfel, categoria „Titluri de valoare" prezentată la 31 decembrie 2017 este împărțită în următoarele categorii începând cu 1 ianuarie 2018:

- Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global;
- Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global;
- Titluri de datorie evaluate la cost amortizat.

23. TITLURI DE DATORIE EVALUATE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

Categoria „Investiții la valoare justă prin contul de profit și pierdere" și categoria „Titluri de valoare disponibile pentru vânzare" devin „Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global".

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, din care:				
Obligațiuni emise de sectorul public	**496.021**	**0**	**496.021**	**0**
Obligațiuni emise de Guvernul României	**2.588.347**	**0**	**2.588.347**	**0**
Obligațiuni emise de bănci multilaterale de dezvoltare	**79.101**	**0**	**79.101**	**0**
Obligațiuni emise de instituții de credit	**40.838**	**0**	**40.838**	**0**
Total titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	**3.204.307**	**0**	**3.204.307**	**0**

Obligațiunile emise de Guvernul României includ titluri de valori emise de Ministerul de Finanțe în RON, EUR și USD purtătoare de rate fixe de dobândă între 1,25% p.a. și 6,75% p.a.
Ajustarea de depreciere la 31 decembrie 2018 este în sumă de 1.316 mii RON.

24. INSTRUMENTE DE CAPITAL EVALUATE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, din care:				
Titluri de capital necotate	**14.133**	**0**	**14.133**	**0**
Titluri de capital cotate	**33.890**	**0**	**33.890**	**0**
Total instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	**48.023**	**0**	**48.023**	**0**

IFRS 9 elimină excepția de a evalua instrumentele de capitaluri proprii necotate la cost, atunci când valoarea justă nu poate fi determinată în mod fiabil. La recunoașterea inițială, Grupul a făcut o alegere irevocabilă de a prezenta instrumentele de capitaluri, altele decât investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate, ca instrumente de capitaluri la FVOCI fără reciclarea câștigurilor sau a pierderilor în profit sau pierdere la derecunoaștere.

Câștigurile și pierderile aferente acestor instrumente de capitaluri nu sunt niciodată reciclate în contul de profit sau pierdere. Dividendele sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere ca alte venituri operaționale, exceptând cazul în care Banca beneficiază de acestea ca de o recuperare a unei părți a costului investiției, caz în care astfel de câștiguri sunt înregistrate în OCI. Grupul a primit dividende la 31 decembrie 2018 în valoare de 4.493 mii RON.

Instrumentele de capitaluri proprii la FVOCI nu fac obiectul unei evaluări de depreciere.

25. TITLURI DE DATORIE EVALUATE LA COST AMORTIZAT

Categoria „Titluri de valoare deținute până la maturitate" devine „Titluri de datorie evaluate la cost amortizat".

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat, din care:				
Obligațiuni emise de instituții de credit	**3.850**	**0**	**0**	**0**
Obligațiuni emise de Guvernul României cotate	**2.158.305**	**0**	**2.142.347**	**0**
Obligațiuni emise de Guvernul României necotate	**171.212**	**0**	**165.724**	**0**
Total titluri de datorie evaluate la cost amortizat	**2.333.367**	**0**	**2.308.071**	**0**

La 31 decembrie 2018, Grupul are o singură relație de acoperire, iar instrumentul acoperit este un titlu de datorie evaluat la cost amortizat. Valoarea contabilă a instrumentului acoperit este în sumă de 29.505 mii RON.

La 31 decembrie 2018, obligațiunile emise de Guvernul României în sumă de 101.393 mii sunt gajate în vederea respectării reglementărilor prudențiale ale Băncii Naționale a României pentru decontarea operațiunilor interbancare.

26. INVESTIȚII ÎN FILIALE, ENTITĂȚI ASOCIATE ȘI ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE

Entități asociate și asocieri în participație

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Sold la 1 ianuarie	**38.990**	**85.893**	**166.524**	**123.799**
Intrări	0	0	0	42.725
Ieșiri	0	0	-30	0
Reclasificări	0	-47.969	0	0
Alte elemente ale rezultatului global	42	-419	0	0
Partea Grupului din câștigul/(pierderea) entităților asociate	1.027	1.485	0	0
Total	**40.059**	**38.990**	**166.494**	**166.524**
Provizion pentru depreciere	-15.079	-15.079	-61.145	-61.145
Sold la 31 decembrie	**24.980**	**23.911**	**105.349**	**105.379**

În martie 2017, Banca a obținut controlul asupra Raiffeisen Leasing IFN S.A și asupra ICS Raiffeisen Leasing S.R.L. prin achiziția participației adiționale în procent de 49,99% în Raiffeisen Leasing IFN S.A. Contractul a fost semnat în data de 8 august 2016 și toate aprobările/condițiile contractuale au fost obținute/îndeplinite în martie 2017. Suma plătită în cadrul contractului a fost de 9.378 mii EURO (42.724 mii RON) și valoarea de piață a grupului Raiffeisen Leasing a fost în sumă de 47.969 mii RON, generând astfel un fond comercial negativ în sumă de 5.245 mii RON.

Interesul Grupului în entitățile asociate și asocieri în participație nelistate este următorul:

INVESTIȚII ÎN ENTITĂȚI ASOCIATE

MII RON	ACTIVE	DATORII	VENITURI	VENITURI DIN DOBÂNZI	CHELTUIELI CU DOBÂNZILE	IMPOZIT PE PROFIT	PROFIT	ACTIVE NETE	PARTICIPAȚIE DEȚINUTĂ %	% DIN ACTIVE NETE	VALOARE CONTABILĂ
31 DECEMBRIE 2018											
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	740.712	687.986	32.310	2.112	-787	-2.054	2.779	52.726	33,33%	17.574	17.861
31 DECEMBRIE 2017											
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	734.525	683.711	22.060	761	-318	-205	4.092	50.814	33,33%	16.936	16.934

ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE

MII RON	ACTIVE	DATORII	VENITURI	VENITURI DIN DOBÂNZI	CHELTUIELI CU DOBÂNZILE	IMPOZIT PE PROFIT	PROFIT	ACTIVE NETE	PARTICIPAȚIE DEȚINUTĂ %	% DIN ACTIVE NETE	VALOARE CONTABILĂ
31 DECEMBRIE 2018											
Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A.	513.637	447.003	23.197	19.525	-7.965	-83	301	66.634	33,33%	22.206	7.406
31 DECEMBRIE 2017											
Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A.	625.246	559.048	28.247	23.014	-10.956	-411	-5.140	66.198	33,33%	22.060	6.981

27. ACTIVE FINANCIARE EVALUATE OBLIGATORIU LA VALOAREA JUSTĂ PRIN PROFIT SAU PIERDERE

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere la 31 decembrie 2018:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Credite și avansuri acordate clienților	**368.508**	**0**	**368.508**	**0**
Instrumente de capital	**11.720**	**0**	**0**	**0**
Total	**380.228**	**0**	**368.508**	**0**

Grup: Câștigurile nete aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere la 2018, sunt în sumă de 38.811 mii RON.

Bancă: Câștigurile nete aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere la 2018, sunt în sumă de 38.481 mii RON.

28. MODIFICĂRILE DE VALOARE JUSTĂ AFERENTE ELEMENTELOR ACOPERITE – CONTABILITATEA DE ACOPERIRE

Grupul aplică contabilitatea de acoperire micro a valorii juste împotriva riscurilor și la 31 decembrie 2018 are o relație de acoperire. Banca utilizează ca instrumente de acoperire a riscului un swap pe rata dobânzii cu valoarea nominală în sumă de 27.983 mii RON. Valoarea contabilă a elementului acoperit, un titlu de datorie evaluat la cost amortizat, este de 29.505 mii RON. Valoarea totală cumulată a ajustărilor valorii juste a elementului de acoperit și a instrumentului de acoperire împotriva riscurilor este prezentată în situația poziției financiare pe linia Modificări de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire, respectiv Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire. Câștigul net rezultat din relația de acoperire la 31 decembrie 2018 este de 145 mii RON.

29. ALTE ACTIVE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**
Cheltuieli înregistrate în avans	**52.939**	**41.646**	**51.210**	**40.871**
Valori de recuperat (i)	**101.130**	**136.053**	**101.130**	**136.053**
Creanțe din vânzarea creditelor acordate clienților	**4.843**	**3.078**	**4.843**	**3.078**
Debitori diverși (ii)	**85.931**	**49.457**	**92.984**	**57.994**
Stocuri	**3.449**	**2.893**	**3.449**	**2.893**
Active preluate în contul creanței	**31.240**	**29.297**	**24.902**	**28.977**
Altele	**23.407**	**25.404**	**25**	**0**
Total	**302.939**	**287.828**	**278.543**	**269.866**

i) Valorile de recuperat includ tranzacții în curs de decontare la data de 31 decembrie, astfel: tranzacții cu cardurile în sumă de 96.878 mii RON (31 decembrie 2017: 129.553 mii RON), operațiunile de vânzare-cumpărare numerar în sumă de 2.177 mii RON (31 decembrie 2017: 412 mii RON), tranzacțiile de tipul Western Union ce urmează a fi decontate în sumă de 7.236 mii RON (31 decembrie 2017: 5.943 mii RON) și altele.
ii) **Grup:** Soldul debitorilor diverși este prezentat la valoare netă contabilă, respectiv valoarea brută în sumă de 126.177 mii RON (2017: 88.178 mii RON) diminuată cu ajustări pentru depreciere în sumă de 40.246 mii RON (2017: 38.721 mii RON). **Bancă:** Soldul debitorilor diverși este prezentat la valoare netă contabilă, respectiv valoarea brută în sumă de 133.230 mii RON (2017: 97.382 mii RON) diminuată cu ajustări pentru depreciere în sumă de 40.246 mii RON (2017: 39.388 mii RON).

În tabelele de mai jos este prezentată împărțirea altor active în funcție de calitatea acestora:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**
Active financiare	190.564	204.350	172.504	186.388
Active nefinanciare	112.375	83.478	106.039	83.478
Total	**302.939**	**287.828**	**278.543**	**269.866**

Din care:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**
Nici restante, nici depreciate	187.072	203.222	169.012	185.259
Restante, dar nedepreciate	0	2	0	2
Depreciate	3.492	1.126	3.492	1.127
Total	**190.564**	**204.350**	**172.504**	**186.388**

30. IMPOZITUL AMÂNAT

Creanțele privind impozitul amânat la 31 decembrie 2018 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

GRUP

MII RON	CREANȚE	DATORII	NET	CREANȚE/ DATORII PRIVIND IMPOZITUL AMÂNAT
Imobilizări corporale și necorporale	1.005	74.332	-73.327	-11.732
Alte datorii	106.010	802	105.208	16.833
Rezervă din evaluarea activelor financiare (AFVOCI)	4.080	31.374	-27.294	-4.367
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	171.144	291	170.853	27.337
Total	**282.239**	**106.799**	**175.440**	**28.071**

BANCĂ

MII RON	CREANȚE	DATORII	NET	CREANȚE/ DATORII PRIVIND IMPOZITUL AMÂNAT
Imobilizări corporale și necorporale	1.005	74.332	-73.327	-11.732
Alte datorii	106.010	802	105.208	16.833
Rezervă din evaluarea activelor financiare (AFVOCI)	4.080	31.374	-27.294	-4.367
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	160.979	291	160.688	25.710
Total	**272.074**	**106.799**	**165.275**	**26.444**

Creanțele privind impozitul amânat la 31 decembrie 2017 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

GRUP

MII RON	CREANȚE	DATORII	NET	CREANȚE/ DATORII PRIVIND IMPOZITUL AMÂNAT
Imobilizări corporale și necorporale	1.174	89.313	-88.139	-14.103
Alte datorii	107.900	2.586	105.314	16.850
Rezervă din evaluarea activelor financiare deținute în vederea vânzării	17.270	8.588	8.682	1.389
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	81.732	291	81.441	13.031
Total	**208.076**	**100.778**	**107.298**	**17.167**

BANCĂ

MII RON	CREANȚE	DATORII	NET	CREANȚE/ DATORII PRIVIND IMPOZITUL AMÂNAT
Imobilizări corporale și necorporale	1.174	89.313	-88.139	-14.102
Alte datorii	107.900	2.586	105.314	16.850
Rezervă din evaluarea activelor financiare deținute în vederea vânzării	17.270	8.588	8.682	1.389
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	80.999	291	80.708	12.913
Total	**207.343**	**100.778**	**106.565**	**17.050**

Cheltuielile și veniturile privind impozitul amânat la 31.12.2018 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	2018	2017	2018	2017
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	0	0	267
Imobilizări corporale și necorporale	2.371	-2.510	2.370	-2.777
Rezervă din evaluarea activelor financiare	43	0	43	0
Alte datorii	-307	5.185	-327	4.696
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	14.306	-412	12.797	-419
Venitul privind impozitul amânat	**16.413**	**2.263**	**14.883**	**1.767**

Impozitul amânat aferent elementelor recunoscute în Alte elemente ale rezultatului global în timpul anului provine din câștiguri nerealizate din active financiare (AFVOCI) în anul 2018 și active financiare disponibile pentru vânzare în anul 2017.

31. IMOBILIZĂRI CORPORALE

GRUP

MII RON	TERENURI ȘI CONSTRUCȚII	MOBILIER ȘI CALCULA-TOARE	MAȘINI	MIJLOACE FIXE ÎN CURS	TOTAL
COST					
Sold la 1 ianuarie 2017	**202.386**	**470.757**	**33.396**	**29.773**	**736.312**
Intrări	0	9.339	1.943	44.288	55.570
Transferuri	6.133	42.464	5.398	-53.995	0
Ieșiri	-5.154	-39.610	-5.926	-1.180	-51.870
Schimbare în consolidare	39	158	754	0	951
Sold la 31 decembrie 2017	**203.404**	**483.108**	**35.565**	**18.886**	**740.963**
Sold la 1 ianuarie 2018	**203.404**	**483.108**	**35.565**	**18.886**	**740.963**
Intrări	0	4.968	1.653	51.504	58.125
Transferuri	6.116	37.105	0	-43.221	0
Ieșiri	-9.454	-119.458	-2.470	-14.964	-146.346
Sold la 31 decembrie 2018	**200.066**	**405.723**	**34.748**	**12.205**	**652.742**
AMORTIZARE ȘI PIERDERI DIN DEPRECIERE					
Sold la 1 ianuarie 2017	**155.354**	**328.709**	**16.157**	**0**	**500.220**
Cheltuiala anului	8.773	46.372	5.296	0	60.441
Ieșiri	-4.916	-31.123	-4.741	0	-40.780
Sold la 31 decembrie 2017	**159.211**	**343.958**	**16.712**	**0**	**519.881**
Sold la 1 ianuarie 2018	**159.211**	**343.958**	**16.712**	**0**	**519.881**
Cheltuiala anului	7.815	41.061	5.590	0	54.466
Ieșiri	-8.898	-113.864	-2.117	0	-124.879
Sold la 31 decembrie 2018	**158.128**	**271.155**	**20.185**	**0**	**449.468**
VALOARE CONTABILĂ NETĂ					
La 1 ianuarie 2017	**47.032**	**142.048**	**17.239**	**29.773**	**236.092**
La 31 decembrie 2017	**44.193**	**139.150**	**18.853**	**18.886**	**221.082**
La 1 ianuarie 2018	**44.193**	**139.150**	**18.853**	**18.886**	**221.082**
La 31 decembrie 2018	**41.938**	**134.568**	**14.563**	**12.205**	**203.274**

BANCĂ

MII RON	TERENURI ȘI CONSTRUCȚII	MOBILIER ȘI CALCULA-TOARE	MAȘINI	MIJLOACE FIXE ÎN CURS	TOTAL
COST					
Sold la 1 ianuarie 2017	**202.386**	**470.745**	**32.660**	**29.773**	**735.564**
Intrări	0	8.328	1.205	44.288	53.821
Transferuri	6.133	42.464	5.398	-53.995	0
Ieșiri	-5.137	-38.368	-5.359	-1.180	-50.044
Sold la 31 decembrie 2017	**203.382**	**483.169**	**33.904**	**18.886**	**739.341**
Sold la 1 ianuarie 2018	**203.382**	**483.169**	**33.904**	**18.886**	**739.341**
Intrări	0	4.879	349	51.504	56.732
Transferuri	6.116	37.105	0	-43.221	0
Ieșiri	-9.454	-119.115	-1.388	-14.964	-144.921
Sold la 31 decembrie 2018	**200.044**	**406.038**	**32.865**	**12.205**	**651.152**
AMORTIZARE ȘI PIERDERI DIN DEPRECIERE					
Sold la 1 ianuarie 2017	**155.354**	**328.705**	**15.826**	**0**	**499.885**
Cheltuiala anului	8.756	46.550	4.794	0	60.100
Ieșiri	-4.984	-29.258	-5.887	0	-40.129
Sold la 31 decembrie 2017	**159.126**	**345.997**	**14.733**	**0**	**519.856**
Sold la 1 ianuarie 2018	**159.126**	**345.997**	**14.733**	**0**	**519.856**
Cheltuiala anului	7.815	40.941	5.042	0	53.798
Ieșiri	-8.898	-113.610	-1.111	0	-123.619
Sold la 31 decembrie 2018	**158.043**	**273.328**	**18.664**	**0**	**450.035**
VALOARE CONTABILĂ NETĂ					
La 1 ianuarie 2017	**47.032**	**142.040**	**16.834**	**29.773**	**235.679**
La 31 decembrie 2017	**44.256**	**137.172**	**19.171**	**18.886**	**219.485**
La 1 ianuarie 2018	**44.256**	**137.172**	**19.171**	**18.886**	**219.485**
La 31 decembrie 2018	**42.001**	**132.710**	**14.201**	**12.205**	**201.117**

Grup: Achizițiile de terenuri și construcții, mobilier și calculatoare în cursul anului 2018 au însumat 58.125 mii RON (2017: 55.570 mii RON).

Bancă: Achizițiile de terenuri și construcții, mobilier și calculatoare în cursul anului 2018 au însumat 56.732 mii RON (2017: 53.821 mii RON).

32. IMOBILIZĂRI NECORPORALE

GRUP

MII RON	TERENURI ȘI CONSTRUCȚII	MIJLOACE FIXE ÎN CURS	TOTAL
COST			
Sold la 1 ianuarie 2017	**388.388**	**44.577**	**432.965**
Intrări	518	81.270	81.788
Transferuri	45.536	-45.536	0
Schimbare în consolidare	1.956	84	2.040
Ieșiri	-17.950	-705	-18.655
Sold la 31 decembrie 2017	**418.448**	**79.690**	**498.138**
Sold la 1 ianuarie 2018	**418.448**	**79.690**	**498.138**
Intrări	932	81.580	**82.512**
Transferuri	82.941	-82.941	0
Ieșiri	-4.919	-713	-5.632
Sold la 31 decembrie 2018	**497.402**	**77.616**	**575.018**
AMORTIZARE ȘI PIERDERI DIN DEPRECIERE			
Sold la 1 ianuarie 2017	**313.551**	**0**	**313.551**
Cheltuiala anului	40.162	0	40.162
Ieșiri	-17.693	0	-17.693
Sold la 31 decembrie 2017	**336.020**	**0**	**336.020**
Sold la 1 ianuarie 2018	**336.020**	**0**	**336.020**
Cheltuiala anului	62.847	0	62.847
Ieșiri	-4.964	0	-4.964
Sold la 31 decembrie 2018	**393.903**	**0**	**393.903**
VALOARE CONTABILĂ NETĂ			
La 1 ianuarie 2017	**74.837**	**44.577**	**119.414**
La 31 decembrie 2017	**82.428**	**79.690**	**162.118**
La 1 ianuarie 2018	**82.428**	**79.690**	**162.118**
La 31 decembrie 2018	**103.499**	**77.616**	**181.115**

BANCĂ

MII RON	TERENURI ȘI CONSTRUCȚII	MIJLOACE FIXE ÎN CURS	TOTAL
COST			
Sold la 1 ianuarie 2017	**387.816**	**44.171**	**431.987**
Intrări	**0**	**80.909**	**80.909**
Transferuri	45.536	-45.536	0
Ieșiri	-14.835	-439	-15.274
Sold la 31 decembrie 2017	**418.517**	**79.105**	**497.622**
Sold la 1 ianuarie 2018	**418.517**	**79.105**	**497.622**
Intrări	0	100.226	100.226
Transferuri	82.941	-82.941	0
Ieșiri	-4.865	-19.789	-24.654
Sold la 31 decembrie 2018	**496.593**	**76.601**	**573.194**
AMORTIZARE ȘI PIERDERI DIN DEPRECIERE			
Sold la 1 ianuarie 2017	**312.751**	**0**	**312.751**
Cheltuiala anului	39.452	0	39.452
Ieșiri	-14.578	0	-14.578
Sold la 31 decembrie 2017	**337.625**	**0**	**337.625**
Sold la 1 ianuarie 2018	**337.625**	**0**	**337.625**
Cheltuiala anului	62.072	0	62.072
Ieșiri	-4.964	0	-4.964
Sold la 31 decembrie 2018	**394.733**	**0**	**394.733**
VALOARE CONTABILĂ NETĂ			
La 1 ianuarie 2017	**75.065**	**44.171**	**119.236**
La 31 decembrie 2017	**80.892**	**79.105**	**159.997**
La 1 ianuarie 2018	**80.892**	**79.105**	**159.997**
La 31 decembrie 2018	**101.860**	**76.601**	**178.461**

Grup: Cumpărările de active necorporale în anul 2018 au fost în valoare de 82.512 mii RON (2017: 81.788 mii RON).

Bancă: Cumpărările de active necorporale în anul 2018 au fost în valoare de 100.226 mii RON (2017: 80.909 mii RON).

33. DEPOZITE ATRASE DE LA BĂNCI

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Rambursabile la cerere	389.456	428.517	389.456	428.517
Depozite la vedere	34.000	60.000	34.000	60.000
Depozite la termen	112.614	19.772	112.614	19.772
Total	**536.070**	**508.289**	**536.070**	**508.289**

34. DEPOZITE ATRASE DE LA CLIENȚI

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
RAMBURSABILE LA CERERE				
Clienți retail	13.990.884	11.495.876	13.990.884	11.495.876
Clienți non-retail	6.382.265	6.329.519	6.424.635	6.370.268
	20.373.149	**17.825.395**	**20.415.519**	**17.866.144**
DEPOZITE LA TERMEN				
Clienți retail	9.159.442	9.263.462	9.159.442	9.263.462
Clienți non-retail	3.517.463	2.605.958	3.517.463	2.605.958
	12.676.905	**11.869.420**	**12.676.905**	**11.869.420**
CONTURI DE ECONOMII				
Clienți retail	1.149	1.184	1.149	1.184
	1.149	**1.184**	**1.149**	**1.184**
Total	**33.051.203**	**29.695.999**	**33.093.573**	**29.736.748**

35. TOTAL DATORII PE TERMEN LUNG

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Bănci comerciale	543,915	576.317	0	0
Bănci multilaterale de dezvoltare	193,010	191.900	35.301	76.859
Alte instituții financiare	72.973	163.741	72.973	163.741
Total credite de la bănci și alte instituții financiare	**809.898**	**931.958**	**108.274**	**240.600**

Creditele primite de la bănci și alte instituții financiare sunt denominate în EUR, CHF și RON, având o maturitate finală ce variază între mai 2019 și decembrie 2026.

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	809.898	931.958	108.274	240.600
Din care negarantate	616.882	739.880	72.966	163.565
Obligațiuni emise	512.458	512.501	516.179	516.223
Datorii subordonate	855.678	849.017	855.678	849.017
Total	**2.178.034**	**2.293.476**	**1.480.131**	**1.605.840**

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea datoriilor totale pe termen lung la 31 decembrie 2018:

GRUP

MII RON	SUB 1 AN	PESTE 1 AN	TOTAL
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	322.977	486.921	809.898
Din care negarantate	239.495	377.387	616.882
Obligațiuni emise	512.458	0	512.458
Datorii subordonate	5.519	850.159	855.678
Total	**840.954**	**1.337.080**	**2.178.034**

BANCĂ

MII RON	SUB 1 AN	PESTE 1 AN	TOTAL
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	63.545	44.729	108.274
Din care negarantate	36.719	36.247	72.966
Obligațiuni emise	516.179	0	516.179
Datorii subordonate	5.519	850.159	855.678
Total	**585.243**	**894.888**	**1.480.131**

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea datoriilor totale pe termen lung la 31 decembrie 2017:

GRUP

MII RON	SUB 1 AN	PESTE 1 AN	TOTAL
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	410.517	521.441	931.958
Din care negarantate	287.814	452.066	739.880
Obligațiuni emise	16.613	495.888	512.501
Datorii subordonate	122.274	726.743	849.017
Total	**549.404**	**1.744.072**	**2.293.476**

BANCĂ

MII RON	SUB 1 AN	PESTE 1 AN	TOTAL
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	127.301	113.299	240.600
Din care negarantate	85.271	78.294	163.565
Obligațiuni emise	16.734	499.489	516.223
Datorii subordonate	122.274	726.743	849.017
Total	**266.309**	**1.339.531**	**1.605.840**

Datoriile pe termen lung includ obligațiunile emise cu rang prioritar, împrumuturi cu rang prioritar și împrumuturi subordonate. Datoriile cu rang prioritar au rang superior în structura datoriilor față de împrumuturile subordonate și instrumentele de capital, așa cum este reglementat de legislația în domeniul insolvenței.

La 31 decembrie 2018, Banca are datorii pe termen lung constând în emisiune de obligațiuni care sunt tranzacționate pe Bursa de Valori din București (BVB).

Grup: Soldul obligațiunilor emise la 31 decembrie 2018, inclusiv datoriile atașate, este de 512.458 mii RON (31 decembrie 2017: 512.501 mii RON).

Bancă: Soldul obligațiunilor emise la 31 decembrie 2018, inclusiv datoriile atașate, este de 516.179 mii RON (31 decembrie 2017: 516.223 mii RON).

Grupul ia toate măsurile necesare pentru a fi îndeplinite clauzele contractuale atașate împrumuturilor primite de la bănci și alte instituții financiare. În perioada analizată nu au existat încălcări ale clauzelor contractuale la împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare.

Soldul creditelor subordonate la 31 decembrie 2018 este în valoare de 145.000 mii EUR și 42.000 mii CHF (31 decembrie 2017: 145.000 mii EUR și 42.000 mii CHF). Soldul datoriilor subordonate în echivalent RON la 31 decembrie 2018, incluzând datoria atașată este de 855.678 mii RON (31 decembrie 2017: 849.017 mii RON).

La 31 decembrie 2018 Banca are angajamente primite de la instituții de credit în valoare de 50.000 mii EUR (31 decembrie 2017: 150.000 mii EUR).

36. ALTE DATORII

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Sume datorate bugetului de stat privind contribuțiile sociale	34.560	25.989	34.292	25.721
Beneficii ale angajaților pe termen scurt	71.852	63.255	71.852	62.545
Datorii către furnizori	116.593	97.695	116.444	97.407
Sume în tranzit (i)	210.398	214.262	210.398	214.262
Venit amânat	45.295	46.342	45.295	46.342
Alte datorii (ii)	120.718	88.284	115.241	84.770
Total	**599.416**	**535.827**	**593.522**	**531.047**

i) Sumele în tranzit includ în principal sume în curs de decontare la data de 31 decembrie 2018 ce provin din tranzacții cu alte bănci în sumă de 178.406 mii RON (2017: 170.657 mii RON) și cu conturile curente în sumă de 31.983 mii RON (2017: 43.447 mii RON).
ii) Alte datorii includ tranzacții cu carduri de credit în sumă de 42.246 mii RON (2017: 28.447 mii RON), depunerile de capital social de către clienții Grupului în cazul deschiderii de societăți în sumă de 29.973 mii RON (2017: 15.610 mii RON) și încasări din garanții primite în sumă de 8.896 mii RON (2017: 10.379 mii RON).

37. PROVIZIOANE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	27.291	32.525	26.973	32.525
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	69.405	25.542	69.405	25.542
Provizioane pentru beneficiile angajaților	3.621	4.118	3.621	4.118
Provizioane pentru concedii neefectuate	10.934	9.875	10.707	9.666
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	0	1.586	0	1.586
Provizioane pentru beneficiile angajaților la terminarea contractului de muncă	5.313	4.177	5.102	4.000
Alte provizioane	17.117	2.641	15.500	600
Total	**133.681**	**80.464**	**131.308**	**78.037**

În 2018, provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

GRUP

MII RON	SOLD INIȚIAL	CONSTITUIRI	REVERSĂRI	IMPACT IFRS 9	SOLD FINAL
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	32.525	0	-5.234	0	27.291
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	25.542	68.641	-40.454	15.676	69.405
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.118	0	-497	0	3.621
Provizioane pentru concedii neefectuate	9.875	1.268	-209	0	10.934
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	1.586	0	-1.586	0	0
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	4.177	5.350	-4.214	0	5.313
Alte provizioane	2.641	24.426	-9.950	0	17.117
TOTAL	**80.464**	**99.685**	**-62.144**	**15.676**	**133.681**

În 2017, provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

GRUP

MII RON	SOLD INIȚIAL	CONSTITUIRI	REVERSĂRI	UTILIZĂRI	FX	SCHIMBARE ÎN CON-SOLIDARE	SOLD FINAL
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	31.943	6.697	0	-6.583	468	0	32.525
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	24.286	11.723	-10.438	0	-29	0	25.542
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.487	0	-369	0	0	0	4.118
Provizioane pentru concedii neefectuate	8.746	979	-59	0	0	209	9.875
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	2.513	312	-1.282	0	43	0	1.586
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	42	3.958	0	0	0	177	4.177
Alte provizioane	5.118	3.545	-5.290	-2.672	0	1.940	2.641
TOTAL	**77.135**	**27.214**	**-17.438**	**-9.255**	**482**	**2.326**	**80.464**

În 2018, provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

BANCĂ

MII RON	SOLD INIȚIAL	CONSTITUIRI	REVERSĂRI	IMPACT IFRS 9	SOLD FINAL
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	32.525	0	-5.552	0	26.973
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	25.542	68.641	-40.454	15.676	69.405
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.118	0	-497	0	3.621
Provizioane pentru concedii neefectuate	9.666	1.041	-	0	10.707
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	1.586	0	-1.586	0	0
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	4.000	5.102	-4.000	0	5.102
Alte provizioane	600	15.500	-600	0	15.500
TOTAL	**78.037**	**90.284**	**-52.689**	**15.676**	**131.308**

În 2017 provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

BANCĂ

MII RON	SOLD INIȚIAL	CONSTITUIRI	REVERSĂRI	UTILIZĂRI	FX	SOLD FINAL
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	31.943	6.697	0	-6.583	468	32.525
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	24.286	11.723	-10.438	0	-29	25.542
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.487	0	-369	0	0	4.118
Provizioane pentru concedii neefectuate	8.746	979	-59	0	0	9.666
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	2.513	312	-1.282	0	43	1.586
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	42	3.958	0	0	0	4.000
Alte provizioane	5.118	3.444	-5.290	-2.672	0	600
TOTAL	**77.135**	**27.113**	**-17.438**	**-9.255**	**482**	**78.037**

Provizioanele pentru beneficiile angajaților reprezintă obligația Grupului de a acorda la momentul pensionării un număr de salarii compensatorii, în funcție de vechimea în muncă. Grupul a calculat la 31 decembrie 2017 provizioane pentru compensații acordate angajaților la pensionare folosind indicatori precum: numărul de ani rămași până la pensionare, probabilitatea ca angajatul va rămâne în cadrul Grupului până la pensionare, salariul curent, numărul mediu de salarii de plătit ca beneficiu post-angajare, vârsta, sexul, vârsta medie de pensionare conform legislației în vigoare.

Provizionul pentru litigii reprezintă suma estimată a unor pierderi probabile din dispute juridice. Timpul estimat pentru ieșirea fluxurilor de numerar nu poate fi determinat pentru fiecare caz în parte, acesta depinzând de diverși factori. Având în vedere complexitatea și inerența incertitudinilor legate de rezultatul scenariilor pentru provizioanele pentru litigii, estimările Grupului pot diferi de obligațiile reale rezultate din finalizarea disputelor legale din perioadele viitoare.

La data de 31 decembrie 2018, provizioane pentru litigiile cu consumatorii sunt în sumă de 16.910 mii RON (2017: 24.634 mii RON). Aceste litigii sunt urmare a unor clauze contractuale considerate abuzive de către client și pot genera pierderi. Provizioanele constituite sunt atât pentru litigiile în derulare, cât și pentru eventuale litigii care nu sunt, la 31 decembrie 2018, pe rol, dar care pot ajunge în instanță și pot genera pierderi, în urma unor potențiale decizii nefavorabile ale Curții.

Prin Decizia Nr. 602/2016, Curtea Constituțională a soluționat într-unul dintre dosarele băncii excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 12-13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori.
Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate invocată de către Raiffeisen Bank.
De asemenea, a statuat că dispozițiile legale care prevăd dreptul instanței judecătorești de a dispune înlăturarea din toate contractele încheiate de profesioniști a clauzelor abuzive nu vizează plăți pentru trecut, ci numai pentru viitor, ca urmare a desființării unei clauze abuzive, astfel încât prestațiile deja efectuate nu pot fi afectate.

Prin urmare, întrucât după intrarea în vigoarea a OUG 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, instituțiile de credit și-au adaptat contractele la noile cerințe, Decizia nr. 602/2016 a Curții Constituționale va avea un impact redus, având o importanță mai mare pe tărâmul teoriei, prin explicarea conceptului de aplicare retroactivă sau nu, la un contract aflat în executare.

Provizioanele pentru angajamente extrabilanțiere sunt calculate multiplicând expunerea netă (expunere brută minus valoarea colateralului) cu rata pierderilor istorice pentru fiecare categorie de risc și ajustată cu factorul standard de conversie în credit (așa cum este definit de Basel) și cu pierderea datorată nerambursării aferentă expunerii neacoperite cu garanții.

Prezumțiile statistice folosite pentru calculul provizioanelor în anul 2018 sunt consecvente cu cele utilizate pentru finalul anului 2017, revizuite conform informațiilor disponibile în anul curent.

38. CAPITALUL SOCIAL ȘI ACȚIUNI DE TREZORERIE

La 31 decembrie 2018, numărul de acțiuni al Grupului este de 12.000 și nu au avut loc modificări în structura acțiunilor.

Capitalul social al Băncii, în valoare de 1.200.000.000 RON, este împărțit într-un număr de 12.000 acțiuni cu o valoare nominală de 100.000 RON/acțiune.

Dividendele plătite de către Raiffeisen Bank S.A. în cursul anului 2018 au fost în sumă de 252.000.000 RON din profitul anului trecut (valoarea dividendelor pe acțiune este în sumă de 21.000 RON/acțiune).

Acționarii Grupului sunt următorii:

	31 DECEMBRIE 2018 %	31 DECEMBRIE 2017 %
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	99,925	99,925
Alți acționari	0,075	0,075
Total	**100**	**100**

39. ALTE REZERVE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**
Rezerva legală	242.128	242.128	240.000	240.000
Pierderi din valoarea justă recunoscute în capital (nete de impozit) din instrumente financiare disponibile pentru vânzare	0	-7.929	0	-5.889
Pierderi din valoarea justă recunoscute în capital (nete de impozit) din instrumente financiare FVOCI	20.801	0	22.674	0
Total	**262.929**	**234.199**	**262.674**	**234.111**

Rezerva pentru activele financiare FVOCI

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
La 1 ianuarie	**-7.929**	**4.254**	**-5.889**	**5.873**
Impact din adoptarea IFRS 9	3.630	0	3.630	0
Modificarea rezervei de valoare justă (pentru activele financiare disponibile pentru vânzare)	0	-12.183	0	-11.762
Modificarea rezervei de valoare justă (pentru activele financiare FVOCI)	25.100	0	24.933	0
La 31 decembrie	**20.801**	**-7.929**	**22.674**	**-5.889**

40. TRANZACȚII CU PĂRȚI AFLATE ÎN RELAȚII SPECIALE

Grupul a desfășurat o serie de tranzacții bancare cu Raiffeisen Bank International AG, societatea-mamă care controlează în ultimă instanță Grupul și subsidiarele sale în cursul activității normale.
Aceste tranzacții au avut loc în termeni comerciali și la prețuri de piață.

Tranzacțiile/Soldurile cu părțile aflate în relații speciale sunt prezentate în tabelele de mai jos:

GRUP

						2018
MII RON	**SOCIETATEA MAMĂ**	**ENTITĂȚI ASOCIATE**	**ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE**	**PERSONAL CHEIE**	**ALTE PĂRȚI AFILIATE**	**TOTAL**
Active financiare deținute pentru tranzacționare	8.072	0	0	0	0	8.072
Derivative deținute pentru managementul riscului	8.621	0	0	0	0	8.621
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	14.210	0	0	0	156	14.366
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	0	0	0	7.139	195.458	202.597
Investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate	0	0	0	0	7.180	7.180
Alte active	153	0	263	0	1.366	1.782
Creanțe în sold	**31.056**	**0**	**263**	**7.139**	**204.160**	**242.618**
Derivative deținute pentru managementul riscului	6.939	0	0	0	0	6.939
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	8.911	0	0	0	0	8.911
Depozite de la bănci	83.270	0	794	0	11.115	95.179
Depozite de la clienți	0	13.091	0	13.006	102.441	128.538
Obligațiuni emise	0	0	0	0	4.568	4.568
Datorii subordonate	855.678	0	0	0	0	855.678
Alte datorii	0	0	0	0	0	0
Datorii în sold	**954.798**	**13.091**	**794**	**13.006**	**118.124**	**1.099.813**
Angajamente de creditare date	0	0	12.000	0	14.294	26.294
Garanții financiare date	88.774	0	0	0	48.139	136.913
Angajamente de creditare primite	233.195	0	0	0	0	233.195
Garanții financiare primite	152.564	0	0	0	54.687	207.251
Valoarea nețională a instrumentelor derivate	4.824.045	0	0	0	0	4.824.045

GRUP

MII RON	SOCIETATEA MAMĂ	ENTITĂȚI ASOCIATE	ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE	PERSONAL CHEIE	ALTE PĂRȚI AFILIATE	2017 TOTAL
Active financiare deținute pentru tranzacționare	7.127	0	0	0	0	7.127
Derivative deținute pentru managementul riscului	9.391	0	0	0	0	9.391
Depozite la bănci	48.757	0	0	0	292	49.049
Credite și avansuri acordate clienților	0	0	0	7.244	155.893	163.137
Titluri de valoare	0	0	0	0	2.233	2.233
Alte active	27.309	0	92	3	4.516	31.920
Creanțe în sold	**92.584**	**0**	**92**	**7.247**	**162.934**	**262.857**
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.203	0	0	0	0	1.203
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	23.417	0	0	0	0	23.417
Depozite de la bănci	115.356	0	7	0	17.143	132.506
Depozite de la clienți	0	0	1.500	12.747	262.043	276.290
Obligațiuni emise	0	0	0	0	4.570	4.570
Datorii subordonate	849.020	0	0	0	0	849.020
Alte datorii	74.295	0	0	0	5.353	79.648
Datorii în sold	**1.063.291**	**0**	**1.507**	**12.747**	**289.109**	**1.366.654**
Angajamente de creditare date	87.841	0	12.000	69	175.841	275.751
Garanții financiare date	53.638	0	0	0	25.270	78.908
Angajamente de creditare primite	698.955	0	0	0	0	698.955
Garanții financiare primite	112.895	0	0	0	32.135	145.030
Valoarea nețională a instrumentelor derivate	18.662.212	0	0	0	0	18.662.212

BANCĂ

MII RON	SOCI-ETATEA MAMĂ	SUBSIDI-ARE	ENTITĂȚI ASOCIATE	ASOCIERI ÎN PARTI-CIPAȚIE	PERSONAL CHEIE	ALTE PĂRȚI AFILIATE	2018 TOTAL
Active financiare deținute pentru tranzacționare	8.072	0	0	0	0	0	8.072
Derivative deținute pentru managementul riscului	8.621	0	0	0	0	0	8.621
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	14.210	0	0	0	0	156	14.366
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	0	171.426	0	0	7.139	195.457	374.022
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	91.884	6.069	7.396	0	7.180	112.529
Alte active	153	7.701	0	263	0	1.367	9.484
Creanțe în sold	**31.056**	**271.011**	**6.069**	**7.659**	**7.139**	**204.160**	**527.094**
Derivative deținute pentru managementul riscului	6.939	0	0	0	0	0	6.939
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	8.911	0	0	0	0	0	8.911
Depozite de la bănci	83.270	0	0	794	0	11.115	95.179
Depozite de la clienți	0	54.723	13.091	0	13.006	102.441	183.261
Obligațiuni emise	0	3.720	0	0	0	4.578	8.288
Datorii subordonate	855.678	0	0	0	0	0	855.678
Alte datorii	0	0	0	0	0	0	0
Datorii în sold	**954.798**	**58.443**	**13.091**	**794**	**13.006**	**118.124**	**1.158.256**
Angajamente de creditare date	0	0	0	12.000	0	14.294	26.294
Garanții financiare date	88.774	0	0	0	0	48.139	136.913
Angajamente de creditare primite	233.195	0	0	0	0	0	233.195
Garanții financiare primite	152.564	0	0	0	0	54.687	207.251
Valoarea nețională a instrumentelor derivate	4.824.045	3.381	0	0	0	0	4.827.426

BANCĂ

MII RON	SOCI-ETATEA MAMĂ	SUBSIDI-ARE	ENTITĂȚI ASOCIATE	ASOCIERI ÎN PARTICI-PAȚIE	PERSONAL CHEIE	ALTE PĂRȚI AFILIATE	2017 TOTAL
Active financiare deținute pentru tranzacționare	7.127	478	0	0	0	0	7.605
Derivative deținute pentru managementul riscului	9.391	0	0	0	0	0	9.391
Depozite la bănci	48.757	0	0	0	0	292	49.049
Credite și avansuri acordate clienților	0	133.781	0	0	7.244	155.893	296.918
Titluri de valoare	0	91.914	6.069	7.396	0	2.233	107.612
Alte active	27.309	9.366	0	92	3	4.516	41.286
Creanțe în sold	**92.584**	**235.539**	**6.069**	**7.488**	**7.247**	**162.934**	**511.861**
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.203	0	0	0	0	0	1.203
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	23.417	0	0	0	0	0	23.417
Depozite de la bănci	115.356	0	0	7	0	17.143	132.506
Depozite de la clienți	0	49.701	0	1.500	12.747	262.043	325.991
Obligațiuni emise	0	3.722	0	0	0	4.570	8.292
Datorii subordonate	849.020	0	0	0	0	0	849.020
Alte datorii	74.295	0	0	0	0	5.353	79.648
Datorii în sold	**1.063.291**	**53.423**	**0**	**1.507**	**12.747**	**289.109**	**1.420.077**
Angajamente de creditare date	87.841	15.000	0	12.000	69	175.841	290.751
Garanții financiare date	53.638	2.779	0	0	0	25.270	81.687
Angajamente de creditare primite	698.955	0	0	0	0	0	698.955
Garanții financiare primite	112.895	0	0	0	0	32.135	145.030
Valoarea nețională a instrumentelor derivate	18.662.212	43.571	0	0	0	0	18.705.783

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

GRUP

MII RON	SOCIETATEA MAMĂ	ENTITĂȚI ASOCIATE	ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE	PERSONAL CHEIE	ALTE PĂRȚI AFILIATE	2018 TOTAL
Venituri din dobânzi	2.512	0	2	183	4.526	7.223
Cheltuieli cu dobânzile	-55.672	0	-8	0	-950	-56.630
Venituri din speze și comisioane	701	0	101	1	30	833
Cheltuieli cu speze și comisioane	-3.091	0	0	0	-9.591	-12.682
Venituri nete din tranzacționare	34.331	0	0	0	0	34,331
Cheltuieli operaționale	-43.801	0	0	0	-36.203	-80.004
Cheltuieli salariale	0	0	0	-33.754	0	-33.754
Alte venituri operaționale	0	0	0	0	26	26

MII RON	SOCIETATEA MAMĂ	ENTITĂȚI ASOCIATE	ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE	PERSONAL CHEIE	ALTE PĂRȚI AFILIATE	2017 TOTAL
Venituri din dobânzi	124	0	0	193	4.021	4.338
Cheltuieli cu dobânzile	-49.613	0	0	-24	-1.175	-50.812
Venituri din speze și comisioane	1.950	0	185	4	996	3.135
Cheltuieli cu speze și comisioane	-7.099	0	0	0	-14.020	-21.119
Venituri nete din tranzacționare	-17.069	0	0	0	0	-17.069
Cheltuieli operaționale	-31.838	0	0	0	-44.527	-76.365
Cheltuieli salariale	0	0	0	-32.358	0	-32.358
Alte venituri operaționale	233	0	1.182	0	1.953	3.368

În cheltuieli de exploatare sunt incluse în principal cheltuieli IT, cheltuieli judiciare și de consultanță, precum și cheltuieli cu spațiile – cum ar fi chirie, întreținere și altele.

BANCĂ

MII RON	SOCIETATEA MAMĂ	SUB-SIDIARE	ENTITĂȚI ASOCIATE	ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE	PERSONAL CHEIE	ALTE PĂRȚI AFILIATE	2018 TOTAL
Venituri din dobânzi	2.512	3.583	0	2	183	4.526	10.806
Cheltuieli cu dobânzile	-55.672	0	0	-8	0	950	-56.630
Venituri din speze și comisioane	701	34.747	0	101	1	30	35.580
Cheltuieli cu speze și comisioane	-3.091	0	0	0	0	-9.591	-12.682
Venituri nete din tranzacționare	34.331	0	0	0	0	0	34.331
Cheltuieli operaționale	-43.801	0	0	0	0	-36.203	-80.004
Cheltuieli salariale	0	0	0	0	-33.754	0	-33.754
Venituri din dividende	0	6.389	0	0	0	0	6.389
Alte venituri operaționale	0	1.194	0	0	0	26	1.220

MII RON	SOCIETATEA MAMĂ	SUBSIDIARE	ENTITĂȚI ASOCIATE	ASOCIERI ÎN PARTICIPAȚIE	PERSONAL CHEIE	ALTE PĂRȚI AFILIATE	2017 TOTAL
Venituri din dobânzi	124	2.132	0	0	193	4.021	6.470
Cheltuieli cu dobânzile	-49.613	-193	0	0	-24	-1.175	-51.005
Venituri din speze și comisioane	1.950	37.386	0	185	4	996	40.521
Cheltuieli cu speze și comisioane	-7.099	0	0	0	0	-14.020	-21.119
Venituri nete din tranzacționare	-17,069	560	0	0	0	0	-16.509
Cheltuieli operaționale	-31.838	0	0	0	0	-44.527	-76.365
Cheltuieli salariale	0	0	0	0	-32.358	0	-32.358
Venituri din dividende	0	4.938	0	0	0	0	4.938
Alte venituri operaționale	233	7.116	0	1.182	0	1.953	10.484

Tranzacții cu persoane care dețin funcții-cheie

Persoanele care dețin functii-cheie cuprind membrii Consiliului de Supraveghere, ai Directoratului și alte persoane cu funcții-cheie așa cum sunt acestea definite de Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/20.12.2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit, modificat prin Regulamentul nr. 5/17.12.2014.

Tranzacțiile cu persoanele care dețin funcții-cheie sunt desfășurate în cursul normal al activității, reprezentând: credite acordate, depozite atrase, tranzacții de schimb valutar și garanții emise.

Volumul tranzacțiilor cu persoanele care dețin funcții-cheie este prezentat în tabelele de mai jos:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Credite și avansuri acordate clienților	**7.139**	**7.244**	**7.139**	**7.244**
Venituri din dobânzi și comisioane	**184**	**197**	**184**	**197**
Depozite	**13.006**	**12.747**	**13.006**	**12.747**
Cheltuieli cu dobânzi	**0**	**-24**	**0**	**-24**

Compensațiile totale acordate persoanelor care dețin funcții-cheie sunt prezentate în tabelul de mai jos în conformitate cu IAS 24.17. Cheltuielile au fost recunoscute în conformitate cu IAS 24 pe baza principiului contabilității de angajamente și în concordanță cu principiile standardelor care stau la baza IAS 19 și IFRS 2.

COMPENSAREA PERSONALULUI CU FUNCȚII-CHEIE

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Beneficii pe termen scurt ale angajaților	**29.856**	**29.053**	**29.856**	**29.053**
Alte beneficii pe termen lung	**4,145**	**2.742**	**4,145**	**2.742**
Plată pe bază de acțiuni	**-247**	**563**	**-247**	**563**
Total compensații	**33.754**	**32.358**	**33.754**	**32.358**

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților prezentate în tabelul de mai sus cuprind salariile și prestațiile în natură, alte beneficii și acele părți ale bonusurilor care devin scadente pe termen scurt. În plus, se includ și eventualele modificări care pot să apară datorită diferențelor dintre bonusul estimat și bonusul acordat ulterior.

Alte beneficii pe termen lung cuprind plata bonusului referitoare la partea de provizion amânată în numerar și partea reținută plătibilă în instrumente. Pentru acestea din urmă, sunt luate în considerare schimbările din reevaluare datorate fluctuațiilor valutare.

41. ANGAJAMENTE EXTRABILANȚIERE, ACTIVE ȘI DATORII CONTINGENTE

(i) Angajamente referitoare la credite

Garanții și acreditive
Banca emite scrisori de garanție și acreditive pentru clienții săi. Scrisorile de garanție și acreditivele reprezintă asigurări irevocabile asupra faptului că Grupul va efectua plata în cazul în care un client nu își poate îndeplini obligațiile față de un terț. Principalul scop al acestor acreditive este de a asigura un client de disponibilitatea fondurilor la cerere.

Angajamente de creditare
Angajamentele de creditare reprezintă partea netrasă a sumelor aprobate ca facilități de creditare.

Sumele contractuale ale angajamentelor de credit, garanțiilor emise și acreditivelor sunt prezentate în următorul tabel:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017	31 DECEMBRIE 2018	31 DECEMBRIE 2017
Angajamente de credit	9.701.101	8.747.935	9.646.547	8.707.230
Garanții emise	2.147.781	1.872.210	2.147.781	1.872.210
Acreditive	602.544	522.177	602.544	522.177
Total	**12.451.426**	**11.142.322**	**12.396.872**	**11.101.617**

Tabelele de mai jos prezintă împarțirea angajamentelor referitoare la credite pe stadii și clase de rating:

GRUP
Clienți non-retail: garanții financiare date

	31 DECEMBRIE 2018			
MII RON CLASE INTERNE DE RATING	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	TOTAL
Excelent	0	0	0	0
Foarte bun	755.761	21.972	0	777.733
Bun	859.858	2.920	0	862.778
Satisfăcător	937.509	30.504	0	968.013
Sub standard	4.003	4.002	0	8.005
Depreciat	0	0	111.683	111.683
Fără rating	0	0	0	0
Total	**2.557.131**	**59.398**	**111.683**	**2.728.212**

GRUP

Clienți non-retail: angajamente de creditare date

				31 DECEMBRIE 2018
MII RON CLASE INTERNE DE RATING	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**TOTAL**
Excelent	303.886	0	0	303.886
Foarte bun	2.363.406	0	0	2.363.406
Bun	2.191.446	49.107	0	2.240.553
Satisfăcător	1.825.386	75.953	0	1.901.339
Sub standard	13.445	10.644	0	24.089
Depreciat	0	0	35.907	35.907
Fără rating	74.085	518	0	74.603
Total	**6.771.654**	**136.222**	**35.907**	**6.943.783**

BANCĂ

Clienți non-retail: garanții financiare date

				31 DECEMBRIE 2018
MII RON CLASE INTERNE DE RATING	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**TOTAL**
Excelent	0	0	0	0
Foarte bun	755.761	21.972	0	777.733
Bun	859.858	2.920	0	862.778
Satisfăcător	937.509	30.504	0	968.013
Sub standard	4.003	4.002	0	8.005
Depreciat	0	0	111.683	111.683
Fără rating	0	0	0	0
Total	**2.557.131**	**59.398**	**111.683**	**2.728.212**

BANCĂ

Clienți non-retail: angajamente de creditare date

				31 DECEMBRIE 2018
MII RON CLASE INTERNE DE RATING	**STADIUL 1 COLECTIV**	**STADIUL 2 COLECTIV**	**STADIUL 3 INDIVIDUAL**	**TOTAL**
Excelent	303.886	0	0	303.886
Foarte bun	2.363.406	0	0	2.363.406
Bun	2.184.698	48.971	0	2.233.669
Satisfăcător	1.797.874	75.953	0	1.873.827
Sub standard	10.503	10.644	0	21.147
Depreciat	0	0	35.907	35.907
Fără rating	57.851	518	0	58.369
Total	**6.718.218**	**136.086**	**35.907**	**6.890.211**

GRUP
Clienți retail: garanții financiare date

MII RON CLASE INTERNE DE RATING	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	TOTAL
				31 DECEMBRIE 2018
Excelent	0	0	0	0
Foarte bun	0	10.999	0	10.999
Bun	0	447	0	447
Satisfăcător	0	0	0	0
Sub standard	0	0	0	0
Depreciat	0	0	0	0
Fără rating	0	10.667	0	10.667
Total	**0**	**22.113**	**0**	**22.113**

GRUP
Clienți retail: angajamente de creditare date

MII RON CLASE INTERNE DE RATING	STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	TOTAL
				31 DECEMBRIE 2018
Excelent	887	0	0	887
Foarte bun	950.504	271.553	0	1.222.057
Bun	735.447	252.951	0	988.398
Satisfăcător	133.213	35.043	0	168.256
Sub standard	29.670	19.579	0	49.249
Depreciat	0	0	2.443	2.443
Fără rating	316.029	9.973	26	326.028
Total	**2.165.750**	**589.099**	**2.469**	**2.757.318**

BANCA
Clienți retail: garanții financiare date

MII RON CLASE INTERNE DE RATING	31 DECEMBRIE 2018 STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	TOTAL
Excelent	0	0	0	0
Foarte bun	0	10.999	0	10.999
Bun	0	447	0	447
Satisfăcător	0	0	0	0
Sub standard	0	0	0	0
Depreciat	0	0	0	0
Fără rating	0	10.667	0	10.667
Total	**0**	**22.113**	**0**	**22.113**

BANCA
Clienți retail: angajamente de creditare date

MII RON CLASE INTERNE DE RATING	31 DECEMBRIE 2018 STADIUL 1 COLECTIV	STADIUL 2 COLECTIV	STADIUL 3 INDIVIDUAL	TOTAL
Excelent	887	0	0	887
Foarte bun	950.504	271.553	0	1.222.057
Bun	735.447	252.951	0	988.398
Satisfăcător	132.231	35.043	0	167.274
Sub standard	29.670	19.579	0	49.249
Depreciat	0	0	2.443	2.443
Fără rating	316.029	9.973	26	326.028
Total	**2.164.768**	**589.099**	**2.469**	**2.756.336**

(ii) Datorii contingente aferente leasingului operațional

Datoriile contingente aferente leasingului operațional, care reprezintă plățile minime viitoare cu privire la contractele de leasing operațional, se prezintă în felul următor:

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**
Sub 1 an	**93.657**	**100.696**	**92.624**	**99.539**
1 – 5 ani	**255.313**	**284.488**	**251.278**	**280.402**
Peste 5 ani	**98.157**	**123.615**	**93.866**	**118.268**
Total	**447.127**	**508.799**	**437.768**	**498.209**

Tabelul de mai jos prezintă plățile minime viitoare cu privire la contractele de subînchiriere de leasing operațional:

	BANCĂ	
MII RON	**31 DECEMBRIE 2018**	**31 DECEMBRIE 2017**
Sub 1 an	**1.008**	**1.016**
1 – 5 ani	**4.036**	**4.060**
Peste 5 ani	**4.291**	**5.346**
Total	**9.335**	**10.422**

(iii) Alte datorii contingente

La data de 20 octombrie 2017, Banca a primit de la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (numită în continuare „ANPC") un ordin care prevede încetarea unor presupuse practici incorecte constând în presupusa neinformare a clienților cu privire la evoluția viitoare a dobânzilor față de cele aplicabile la data acordării creditelor.

Pe lângă amenda în valoare de 50.000 RON, ordinul prevede aducerea contractelor la momentul anterior practicii, inclusiv prin emiterea unui nou grafic de rambursare, cu condițiile contractuale de la momentul semnării acestora. Acest lucru este însă în contradicție cu efectele unui ordin de încetare a practicilor care privește viitorul, nu o acțiune în anulare care ar fi avut efecte retrospective. La data acestor situații financiare, ordinul este suspendat definitiv, iar un litigiu privind valabilitatea acestuia este în curs de desfășurare.

În luna noiembrie 2017, Banca a fost notificată de către Autoritatea Națională de Administrare Fiscală (în continuare denumită „ANAF") asupra unei inspecții fiscale având ca obiect impozitul pe profit, perioada supusă inspecției fiind 1 ianuarie 2011-31 decembrie 2016. Inspecția fiscală anterioară a vizat perioada 1 ianuarie 2005-31 decembrie 2009 și a avut ca obiectiv revizuirea impozitelor și a contribuțiilor datorate bugetului consolidat. În cursul anului 2018, inspecția a fost extinsă la impozitul cu reținere la sursă, perioada auditată fiind 2013-2016. La data acestor situații financiare, inspecția nu a fost finalizată. Ca urmare, Banca nu a înregistrat datorii contingente la data de 31 decembrie 2018.

În luna decembrie 2017, Banca a făcut obiectul unei inspecții de la Consiliul Concurenței. Obiectul inspecției a vizat asociația de leasing bancar. Până la data acestor situații financiare, Banca nu a primit raportul de inspecție. Apreciem însă că acțiunea de inspecție nu vizează în mod principal activitatea Băncii.

În luna august 2018, ANPC a demarat o inspecție privind creditele acordate de Bancă și ulterior vândute altor entități. Inspectia nu este finalizată la data acestor situații financiare.

42. ANALIZA PE SCADENȚE A ACTIVELOR ȘI DATORIILOR

Tabelul de mai jos prezintă o analiză a activelor și datoriilor în funcție de momentul în care se așteaptă să fie recuperate sau decontate.

GRUP

	2018			2017		
MII RON	**PÂNĂ ÎN 12 LUNI**	**PESTE 12 LUNI**	**TOTAL**	**PÂNĂ ÎN 12 LUNI**	**PESTE 12 LUNI**	**TOTAL**
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	7.197.230	0	7.197.230	8.471.977	0	8.471.977
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	437.854	0	437.854	89.168	0	89.168
Derivate deținute pentru managementul riscului	8.620	0	8.620	35.237	0	35.237
Active financiare deținute pentru tranzacționare	299.045	0	299.045	86.298	0	86.298
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	114.367	265.861	380.228	0	0	0
Titluri de valoare	0	0	0	1.992.378	3.257.436	5.249.814
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	1.446.401	1.757.906	3.204.307	0	0	0
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	48.023	48.023	0	0	0
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	24.980	24.980	0	23.911	23.911
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	9.992.963	16.151.397	26.144.360	7.388.855	14.772.419	22.161.274
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	0	1.124	1.124	0	0	0
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	460.724	1.872.643	2.333.367	0	0	0
Creanțe privind impozitul pe profit curent	0	0	0	541	0	541
Alte active	282.850	20.089	302.939	274.003	13.825	287.828
Creanțe privind impozitul amânat	0	28.071	28.071	0	17.167	17.167
Imobilizări corporale	0	203.274	203.274	0	221.082	221.082
Imobilizări necorporale	0	181.115	181.115	0	162.118	162.118
Total active	**20.240.054**	**20.554.483**	**40.794.537**	**18.338.457**	**18.467.958**	**36.806.415**
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18.322	0	18.322	29.291	0	29.291
Derivate deținute pentru managementul riscului	7.478	0	7.478	50.844	0	50.844
Depozite de la bănci	536.070	0	536.070	500.439	7.850	508.289
Depozite de la clienți	32.839.571	211.632	33.051.203	29.449.598	246.401	29.695.999
Credite de la bănci și alte instituții financiare	379.011	430.887	809.898	410.517	521.441	931.958
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	1.433	0	1.433	0	0	0
Datorie privind impozitul pe profit curent	84.677	0	84.677	21.582	0	21.582
Alte datorii	575.917	23.499	599.416	511.797	24.030	535.827
Obligațiuni emise	512.458	0	512.458	16.613	495.888	512.501
Datorii subordonate	5.519	850.159	855.678	122.274	726.743	849.017
Provizioane	106.709	26.972	133.681	44.742	35.722	80.464
Total datorii	**35.067.165**	**1.543.149**	**36.610.314**	**31.157.697**	**2.058.075**	**33.215.772**

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

BANCĂ

	2018			2017		
MII RON	**PÂNĂ ÎN 12 LUNI**	**PESTE 12 LUNI**	**TOTAL**	**PÂNĂ ÎN 12 LUNI**	**PESTE 12 LUNI**	**TOTAL**
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	7.197.222	0	7.197.222	8.471.851	0	8.471.851
Credite și avansuri acordate băncilor evaluate la cost amortizat	435.126	0	435.126	85.641	0	85.641
Derivate deținute pentru managementul riscului	8.620	0	8.620	35.237	0	35.237
Active financiare deținute pentru tranzacționare	298.926	0	298.926	86.775	0	86.775
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	102.647	265.861	368.508	0	0	0
Titluri de valoare	0	0	0	1.958.763	3.251.731	5.210.494
Titluri de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	1.446.401	1.757.906	3.204.307	0	0	0
Instrumente de capital evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	48.023	48.023	0	0	0
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	105.349	105.349	0	105.379	105.379
Credite și avansuri acordate clienților evaluate la cost amortizat	9.661.346	15.728.623	25.389.969	7.064.297	14.358.635	21.422.932
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite – contabilitatea de acoperire	0	1.124	1.124	0	0	0
Titluri de datorie evaluate la cost amortizat	451.733	1.856.338	2.308.071	0	0	0
Creanțe privind impozitul pe profit curent	0	0	0	0	0	0
Alte active	258.454	20.089	278.543	256.041	13.825	269.866
Creanțe privind impozitul amânat	0	26.444	26.444	0	17.050	17.050
Imobilizări corporale	0	201.117	201.117	0	219.485	219.485
Imobilizări necorporale	0	178.461	178.461	0	159.997	159.997
Total active	**19.860.475**	**20.189.335**	**40.049.810**	**17.958.605**	**18.126.102**	**36.084.707**
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18.322	0	18.322	29.603	0	29.603
Derivate deținute pentru managementul riscului	7.478	0	7.478	50.245	0	50.245
Depozite de la bănci	536.070	0	536.070	500.439	7.850	508.289
Depozite de la clienți	32.881.941	211.632	33.093.573	29.490.347	246.401	29.736.748
Credite de la bănci și alte instituții financiare	63.546	44.728	108.274	127.301	113.299	240.600
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	1.433	0	1.433	0	0	0
Datorie privind impozitul pe profit curent	84.048	0	84.048	21.544	0	21.544
Alte datorii	570.023	23.499	593.522	507.017	24.030	531.047
Obligațiuni emise	516.179	0	516.179	16.734	499.489	516.223
Datorii subordonate	5.519	850.159	855.678	122.274	726.743	849.017
Provizioane	104.336	26.972	131.308	42.315	35.722	78.037
Total datorii	**34.788.895**	**1.156.990**	**35.945.885**	**30.907.819**	**1.653.534**	**32.561.353**

43. CAPITAL

Managementul capitalului Grupului este definit prin strategia de menținere a nivelurilor de capital care este aprobată și revizuită cel puțin anual de către directoratul Băncii.

Obiectivul principal definit prin managementul capitalului este asigurarea unui nivel al fondurilor proprii care să fie adecvat nu numai în conformitate cu cerințele de capital reglementate, cât și cu limitele stabilite intern prin strategia de menținere a nivelurilor de capital.

Directoratul administrează în mod activ structura capitalului și urmărește menținerea unui nivel mai ridicat al capitalului decât cel reglementat, care să asigure o poziție confortabilă pentru implementarea strategiei de afaceri.

Față de anul anterior, nu s-au înregistrat modificări majore cu privire la obiectivele și politicile referitoare la managementul nivelului de capital.

Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 impune menținerea indicatorului de adecvare a capitalului la riscuri la un nivel minim de 4,5% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază, de 6% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 și de minim 8%.

Conform raportului de supraveghere, Grupului i-a fost solicitat prin scrisoare oficială să mențină capital suplimentar pentru a acoperi riscurile care nu sunt acoperite sau care nu sunt considerate în mod adecvat în cadrul pilonului I. Grupul trebuie să mențină de asemenea amortizorul de conservare al capitalului și amortizorul de capital aferent altor instituții de importanță sistemică (O-SII). Grupul îndeplinește toate cerințele menționate mai sus.

	GRUP		BANCĂ	
MII RON	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Fonduri proprii de nivel 1	**3.472.661**	**2.868.693**	**3.410.236**	**2.807.777**
Fonduri proprii de nivel 2	**485.091**	**523.761**	**485.552**	**510.458**
Total fonduri proprii	**3.957.752**	**3.392.454**	**3.895.788**	**3.318.235**
Active ponderate la risc	**23.692.198**	**21.823.975**	**22.673.473**	**20.849.004**
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	**14,66%**	**13,14%**	**15,04%**	**13,47%**
Rata fondurilor proprii de nivel 1	**14,66%**	**13,14%**	**15,04%**	**13,47%**
Indicator de solvabilitate	**16,70%**	**15,54%**	**17,18%**	**15,92%**

Fondurile proprii sunt formate din fondurile proprii de nivel 1 și fondurile proprii de nivel 2.
Fondurile proprii de nivel 1 cuprind capitalul social, primele de emisiune, rezultatul reportat (excluzând profitul anului curent) și deducerile conform legilatiei în vigoare.
Fondurile proprii de nivel 2 includ datorii subordonate pe termen lung și deducerile conform legislației în vigoare.

44. CONSOLIDARE PE SEGMENTE

Principalele decizii luate de directorii operaționali legate de alocarea resurselor către fiecare segment sunt luate pe baza poziției financiare și a profitabilității acestora.

Grupul își urmărește performanțele financiare și administrează activitatea pe dimensiunile de segmente și produse. Clientela este împărțită în acest sens între clienți corporativi, retail, instituții financiare și angajații proprii. Segmentul corporativ cuprinde persoanele juridice cu o cifră de afaceri ce depășește 5 milioane EUR, segmentul retail cuprinde persoanele fizice și persoanele juridice cu o cifră de afaceri sub 5 milioane EUR (IMM), în timp ce segmentul instituțiilor financiare (parte a Diviziei Trezorerie) cuprinde brokeri, bănci, companii de asigurare, companii de leasing, fonduri de pensii și investiții, precum și companii de administrare a activelor.

Grupul oferă o gamă largă de servicii, adaptate nevoilor în continuă schimbare ale clienților, dar în același timp acordând o atenție sporită activităților bancare de bază.

Segmentele de clienți aduc mai mult de 85% din veniturile operaționale ale Grupului, cu următoarele mențiuni: segmentul de clienți coporativi aduce în principal venituri din activitatea de creditare, urmată de comisioane din plăti, servicii de administrare a conturilor, tranzacții de schimb valutar și activități specifice băncilor de investiții.

Aceleași surse de venit pot fi menționate și în ceea ce privește clienții IMM, în timp ce particularitățile afacerilor lor sunt evidențiate printr-o activitate tranzacțională mai intensă, fapt ce determină ca o proporție mai mare din venituri să provină din speze și comisioane.

Clienții persoane fizice oferă surse diversificate de venit pentru Grup, generate în principal din produsele de credite de consum, carduri de credit, facilități de descoperit de cont, dar și din credite ipotecare, produse de economisire, plăti, schimburi valutare și servicii de administrare a activelor, precum și activități de brokeraj bursier. Grupul continua să promoveze utilizarea canalelor alternative în rândul clientelei și prin aceasta să furnizeze servicii de mai bună calitate cu avantaje reciproce. O altă sursă de venituri o reprezintă creditele și depozitele acordate propriilor angajați.

În afară de segmentele de clienți, performanța Grupului este influențată de rezultatele Diviziei Trezorerie (fără partea de instituții financiare) și a segmentului „Altele" (fără componenta aferentă angajaților proprii). Divizia Trezorerie asigură venituri din activități de tranzacționare interbancară, venituri nete din instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere și, de asemenea, din dobânzi. Segmentul „Altele" înregistrează în principal venituri din transferuri între segmente (inclusiv aferent capitalului) și venituri generate din participații.

Referitor la împărțirea pe arii geografice, Grupul își desfășoară activitatea în principal în zona geografică a României.

GRUP

						2018
MII RON	CLIENȚI CORPORATIVI	PERSOANE FIZICE	IMM	TREZORERIE	ALȚII	TOTAL
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor	9.770.125	13.685.563	2.531.901	12.640.620	3.170.036	41.798.245
Ajustări pentru deprecierea creditelor	-264.735	-591.838	-127.385	-1.156	-18.594	-1.003.708
Total active	**9.505.390**	**13.093.725**	**2.404.516**	**12.639.464**	**3.151.442**	**40.794.537**
Total datorii	**7.825.650**	**18.835.666**	**5.299.381**	**3.587.444**	**1.062.174**	**36.610.315**
Capitaluri proprii	**0**	**0**	**0**	**0**	**4.184.225**	**4.184.225**
Venituri nete din dobânzi	284.251	841.468	210.248	102.551	94.744	1.533.262
Venituri nete din speze și comisioane	126.965	310.155	187.074	14.780	157	639.131
Venituri nete din tranzacționare	50.493	140.354	60.513	105.958	725	358.043
Câștiguri aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	2.958	36.058	-1.960	331	1.424	38.811
Câștiguri nete din derecunoașterea activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	480	0	480
Câștiguri din contabilitatea de acoperire	0	0	0	145	0	145
Alte venituri operaționale	0	4.664	0	0	21.865	26.529
Venituri operaționale	**464.667**	**1.332.699**	**455.875**	**224.245**	**118.915**	**2.596.401**
Cheltuieli operaționale	-109.650	-432.979	-147.301	-20.461	-43.725	-754.116
Cheltuieli salariale	-84.482	-359.948	-134.134	-14.058	-7.241	-599.863
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-40.969	-94.016	-46.538	-1.029	6.428	-176.124
Fond comercial negativ	0	0	0	0	0	0
Câștiguri din investiții în entități ascociate și asocieri în participație	0	0	0	0	1.027	1.027
Profit înainte de impozitare	**229.566**	**445.756**	**127.902**	**188.697**	**75.404**	**1.067.325**
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-173.536	-173.536
Profit net al exercițiului financiar	**229.566**	**445.756**	**127.902**	**188.697**	**-98.132**	**893.789**

Note la situațiile financiare consolidate și separate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

GRUP

						2017
MII RON	**CLIENȚI CORPORATIVI**	**PERSOANE FIZICE**	**IMM**	**TREZORERIE**	**ALȚII**	**TOTAL**
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor	7.986.177	12.518.169	2.237.849	11.839.557	3.296.000	37.877.752
Ajustări pentru deprecierea creditelor	-247.019	-709.262	-97.354	-27	-17.675	-1.071.337
Total active	**7.739.158**	**11.808.907**	**2.140.495**	**11.839.530**	**3.278.325**	**36.806.415**
Total datorii	**6.911.572**	**16.870.211**	**4.857.492**	**3.643.690**	**932.807**	**33.215.772**
Capitaluri proprii	**0**	**0**	**0**	**0**	**3.590.643**	**3.590.643**
Venituri nete din dobânzi	214.933	732.355	163.393	49.834	17.533	1.178.048
Venituri nete din speze și comisioane	128.175	272.265	174.125	11.402	350	586.317
Venituri nete din tranzacționare	45.519	119.018	57.171	88.591	969	311.268
Venituri nete din investiții financiare	-409	0	0	6.128	202	5.921
Alte venituri operaționale	-5	-1	0	-1	44.953	44.946
Venituri operaționale	**388.213**	**1.123.637**	**394.689**	**155.954**	**64.007**	**2.126.500**
Cheltuieli operaționale	-111.929	-405.164	-140.178	-17.711	-52.762	-727.744
Cheltuieli salariale	-77.619	-335.991	-121.167	-13.649	-7.380	-555.806
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-65.397	-163.979	-4.015	-22	-12.210	-245.623
Fond comercial negativ	0	0	0	0	5.245	5.245
Câștiguri din investiții în entități ascociate și asocieri în participație	0	-1.692	0	0	3.177	1.485
Profit înainte de impozitare	**133.268**	**216.811**	**129.329**	**124.572**	**77**	**604.057**
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-95.138	-95.138
Profit net al exercițiului financiar	**133.268**	**216.811**	**129.329**	**124.572**	**-95.061**	**508.919**

BANCĂ

						2018
MII RON	CLIENȚI CORPORATIVI	PERSOANE FIZICE	IMM	TREZORERIE	ALȚII	TOTAL
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor	9.485.189	13.665.057	2.148.575	12.561.976	3.161.515	41.022.312
Ajustări pentru deprecierea creditelor	-246.503	-591.719	-112.469	-1.156	-20.655	-972.502
Total active	**9.238.686**	**13.073.338**	**2.036.106**	**12.560.820**	**3.140.860**	**40.049.810**
Total datorii	**7.821.353**	**18.835.450**	**5.294.490**	**2.932.217**	**1.062.375**	**35.945.885**
Capitaluri proprii	**0**	**0**	**0**	**0**	**4.103.925**	**4.103.925**
Venituri nete din dobânzi	269.214	840.223	185.770	111.632	93.134	1.499.973
Venituri nete din speze și comisioane	124.484	295.676	180.908	15.266	157	616.491
Venituri nete din tranzacționare	50.493	140.354	60.513	105.905	723	357.988
Câștiguri aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	2.958	36.058	-1.960	0	1.425	38.481
Câștiguri nete din derecunoașterea activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0	0	0	480	0	480
Câștiguri din contabilitatea de acoperire	0	0	0	145	0	145
Alte venituri operaționale	0	4.664	0	0	27.209	31.873
Venituri operaționale	**447.149**	**1.316.975**	**425.231**	**233.428**	**122.648**	**2.545.431**
Cheltuieli operaționale	-107.620	-428.946	-142.034	-20.461	-43.593	-742.654
Cheltuieli salariale	-80.079	-353.077	-122.717	-14.058	-7.241	-577.172
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-65.126	-91.120	-23.698	-1.029	6.427	-174.546
Profit înainte de impozitare	**194.324**	**443.832**	**136.782**	**197.880**	**78.241**	**1.051.059**
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-169.972	-169.972
Profit net al exercițiului financiar	**194.324**	**443.832**	**136.782**	**197.880**	**-91.731**	**881.087**

BANCĂ

						2017
MII RON	**CLIENȚI CORPORATIVI**	**PERSOANE FIZICE**	**IMM**	**TREZORERIE**	**ALȚII**	**TOTAL**
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor	7.694.153	12.492.268	1.889.193	11.759.079	3.291.995	37.126.688
Ajustări pentru deprecierea creditelor	-233.788	-709.226	-85.047	-27	-13.893	-1.041.981
Total active	**7.460.365**	**11.783.042**	**1.804.146**	**11.759.052**	**3.278.102**	**36.084.707**
Total datorii	**6.907.636**	**16.870.133**	**4.853.295**	**2.996.846**	**933.443**	**32.561.353**
Capitaluri proprii	**0**	**0**	**0**	**0**	**3.523.354**	**3.523.354**
Venituri nete din dobânzi	206.670	730.906	149.077	50.141	15.139	1.151.933
Venituri nete din speze și comisioane	126.479	260.006	169.195	12.261	349	568.290
Venituri nete din tranzacționare	45.519	119.018	57.171	88.105	968	310.781
Venituri nete din investiții financiare	0	0	0	6.128	0	6.128
Alte venituri operaționale	0	0	0	0	48.563	48.563
Venituri operaționale	**378.668**	**1.109.930**	**375.443**	**156.635**	**65.019**	**2.085.695**
Cheltuieli operaționale	-110.298	-401.892	-136.961	-17.507	-52.636	-719.294
Cheltuieli salariale	-74.589	-330.171	-112.912	-13.649	-7.043	-538.364
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-59.697	-164.187	-8.161	-22	-12.210	-244.277
Profit înainte de impozitare	**134.084**	**213.680**	**117.409**	**125.457**	**-6.870**	**583.760**
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-92.583	-92.583
Profit net al exercițiului financiar	**134.084**	**213.680**	**117.409**	**125.457**	**-99.453**	**491.177**

CONTACT US

Adrese și persoane de contact

Adrese
Grupul Raiffeisen Bank International

RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG (RBI)

Austria
Am Stadtpark 9
1030 Viena
Tel: +43-1-71 707-0
Fax: +43-1-71 707-1715
SWIFT/ BIC: RZBATWW
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

REȚEAUA BANCARĂ ECE

Albania
Raiffeisen Bank Sh.A.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Tel: +355-4-23 8 100
Fax: +355-4-22 755 99
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Belarus
Priorbank JSC
V. Khoruzhey 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9090
Fax: +375-17-28 9-9191
SWIFT/BIC: PJCBBY2X
www.priorbank.by

Bosnia și Herțegovina
Raiffeisen Bank d.d.
Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-287 100
Fax: +387-33-21 385 1
SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Bulgaria
Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
Nikola I. Vaptzarov Blvd.
Business Center EXPO 200
PHAZE III, floor 5
1407 Sofia
Tel: +359-2-91 985 101
Fax: +359-2-94 345 28
SWIFT/BIC: RZBBBGSF
www.rbb.bg

Croația
Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Tel: +385-1-45 664 66
Fax: +385-1-48 116 24
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Republica Cehă
Raiffeisenbank a.s.
Hvězdova 1716/2b
14078 Praga 4
Tel: + 420-412 446 400
Fax: +420-234-402-111
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Ungaria
Raiffeisen Bank Zrt.
Akadémia utca 6
1054 Budapesta
Tel: +36-1-48 444-00
Fax: +36-1-48 444-44
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovo
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Rruga UÇK No. 191
10000 Pristina
Tel: +381-38-22 222 2
Fax: +381-38-20 301 130
SWIFT/BIC: RBKOXKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

România
Raiffeisen Bank S.A.
Calea Floreasca 246C
014476 București
Tel: +40-21-30 610 00
Fax: +40-21-23 007 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Rusia
AO Raiffeisenbank
St. Troitskaya 17/1
129090 Moscova
Tel: +7-495-72 1-9900
Fax: +7-495-72 1-9901
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Serbia
Raiffeisen banka a.d.
Djordja Stanojevica 16
11070 Belgrad
Tel: +381-11-32 021 00
Fax: +381-11-22 070 80
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Slovacia
Tatra banka, a.s.
Hodžovo námestie 3
81106 Bratislava 1
Tel: +421-2-59 19-1000
SWIFT/BIC: TATRSKBX
www.tatrabanka.sk

Ucraina
Raiffeisen Bank Aval JSC
Vul Leskova 9
01011 Kiev
Tel: +38-044-49 088 88
Fax: +38-044-285-32 31
SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Adrese
Grupul Raiffeisen Bank International

COMPANII DE LEASING

Austria
Raiffeisen-Leasing GmbH
Mooslackengasse 12
1190 Viena
Phone: +43-1-71 601-0
Fax: +43-1-71 601 8029
www.raiffeisen-leasing.at

Albania
Raiffeisen Leasing Sh.a.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Tel: +355-4-22 749 20
Fax: +355-4-22 325 24
www.raiffeisen-leasing.al

Belarus
Raiffeisen-Leasing JLLC
V. Khoruzhey 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9394
Fax: +375-17-28 9-9974
www.rl.by

Bosnia și Herțegovina
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne bb.
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-254 340
Fax: +387-33-212 273
www.rlbh.ba

Bulgaria
Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD
32A Cherni Vrah Blvd., Fl.6
1407 Sofia
Tel: +359-2-49 191 91
Fax: +359-2-97 420 57
www.rlbg.bg

Croația
Raiffeisen Leasing d.o.o.
Radnicka cesta 43
10000 Zagreb
Tel: +385-1-65 9-5000
Fax: +385-1-65 9-5050
www.rl-hr.hr

Republica Cehă
Raiffeisen-Leasing s.r.o.
Hvězdova 1716/2b
14078 Praga 4
Tel: +420-2-215 116 11
Fax: +420-2-215 116 66
www.rl.cz

Ungaria
Raiffeisen Corporate Lízing Zrt.
Akadémia utca 6
1054 Budapesta
Tel: +36-1-477 8709
Fax: +36-1-477 8702
www.raiffeisenlizing.hu

Kosovo
Raiffeisen Leasing Kosovo LLC
Rr. UCK p.n. 222
10000 Pristina
Tel: +38-1-222 222 340
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Moldova
I.C.S. Raiffeisen Leasing S.R.L.
Alexandru cel Bun 51
2012 Chișinău
Tel: +373-22-27 931 3
Fax: +373-22-22 838 1
www.raiffeisen-leasing.md

România
Raiffeisen Leasing IFN S.A.
Calea Floreasca 246D
014476 București
Tel: +40-21-36 532 96
Fax: +40-37-28 799 88
www.raiffeisen-leasing.ro

Rusia
OOO Raiffeisen-Leasing
Smolenskaya-Sennaya 28
119121 Moscova
Tel: +7-495-72 1-9980
Fax: +7-495-72 1-9901
www.raiffeisen-leasing.ru

Serbia
Raiffeisen Leasing d.o.o.
Djordja Stanojevica 16
11070 Belgrad
Tel: +381-11-220 7400
Fax: +381-11-228 9007
www.raiffeisen-leasing.rs

Slovacia
Tatra-Leasing s.r.o.
Černyševského 50
85101 Bratislava
Phone: +421-2-5919-3168
Fax: +421-2-59 19-3048
www.tatraleasing.sk

Slovenia
Raiffeisen Leasing d.o.o.
Letališka cesta 29a
1000 Ljubljana
Tel: +386-1-241-6250
Fax: +386-1-241-6268
www.rl-sl.si

Ucraina
LLC Raiffeisen Leasing Aval
9, Stepan Bandera av.
Build. 6 Office 6-201
04073 Kiev
Tel: +380-44-590 24 90
Fax: +380-44-200 04 08
www.rla.com.ua

Adrese
Grupul Raiffeisen Bank International

AGENȚII ȘI REPREZENTANȚE – EUROPA

Franța
RBI Representative Office Paris
9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
75008 Paris
Tel: +33-1-45 612 700
Fax: +33-1-45 611 606

Germania
RBI Frankfurt Branch
Wiesenhüttenplatz 26
60 329 Frankfurt
Tel: +49-69-29 921 924
Fax: +49-69-29 921 9-22

Polonia
RBI Poland Branch
Ul. Grzybowska 78
00-844 Varșovia
Tel: +48-22-578 56 00
Fax: +48-22-578 56 01
SWIFT/BIC: RCBWPLPW
www.raiffeisen.pl

Suedia
RBI Representative Office
Nordic Countries
Drottninggatan 89,
Plan 14/14th Floor
11360 Stockholm
Tel: +46-8-440 5086

Marea Britanie
RBI London Branch
Tower 42, Leaf C, 9th Floor
25 Old Broad Street
Londra EC2N 1HQ
Tel: +44-20-79 33-8000
Fax: +44-20-79 33-8009

AGENȚII ȘI REPREZENTANȚE – ASIA

China
RBI Beijing Branch
Beijing International Club
Suite 200, 2nd floor
Jianguomenwai Dajie 21
100020 Beijing
Tel: +86-10-65 32-3388
Fax: +86-10-65 32-5926

RBI Representative Office Zhuhai
Room 2404, Yue Cai Building
No.188, Jingshan Road, Jida,
Zhuhai, Guangdong Province
519015, China
Tel: +86-756-32 3-3500
Fax: +86-756-32 3-3321

India
RBI Representative Office Mumbai
501, Kamla Hub, Gulmohar Road,
Juhu
Mumbai – 400049
Tel: +91-22-26 230 657
Fax: +91-22-26 244 529

Coreea
RBI Representative Office Korea
#1809 Le Meilleur Jongno Town
24 Jongno 1ga
Seoul 110-888
Republic of Korea
Tel: +82-2-72 5-7951
Fax: +82-2-72 5-7988

Singapore
RBI Singapore Branch
50 Raffles Place
#31-03 Singapore Land Tower
Singapore 048623
Tel: +65-63 05-6000
Fax: +65-63 05-6001

Vietnam
RBI Representative Office
Ho-Chi-Minh-City
35 Nguyen Hue Str.,
Harbour View Tower
Room 601A, 6th floor,
District 1
Ho-Chi-Minh-City
Tel: +84-8-38 214 718,
+84-8-38 214 719
Fax: +84-8-38 215 256

Adrese
Grupul Raiffeisen în România

RAIFFEISEN BANK
Administrația Centrală
Calea Floreasca nr. 246C
014476, sector 1, București
Tel.: +4 021 306 10 00
Fax: +4 021 230 07 00
E-mail: centrala@raiffeisen.ro
http://www.raiffeisen.ro

REȚEAUA DE CENTRE DE RETAIL

Regiunea Retail CENTRU EST
Agenția Buzău
Str. Nicolae Bălcescu nr. 2
Buzău, jud. Buzău
Tel: 0238.703.500
0238.703.525
Fax: 0238.720.523

Hub retail 1
Agenția Iași
Str. Anastasie Panu nr. 31
Iași, jud. Iași
Tel: 0232.703.500
0232.703.501
Fax: 0232.215.958
0232.234.770

Hub retail 2
Agenția Neamț
Piața Ștefan cel Mare nr. 3
Piatra Neamț, jud. Neamț
Tel: 0233.703.500
0233.703.516
Fax: 0233.212.287
0233.232.292

Hub retail 3
Agenția Buzău
Str. Nicolae Bălcescu nr. 2
jud. Buzău
Tel: 0238.703.500
0238.703.525
Fax: 0238.720.523

Hub retail 4
Agenția Prahova
Str. Constantin Dobrogeanu Gherea nr. 1A, Bl. D (zonele a.1 și a.2) și nr. 1B, Bl. E (zonele b.1, b.2)
Ploiești, jud. Prahova
Tel: 0244.703.500
0244.703.566
Fax: 0244.526.129

Regiunea Retail SUD EST
Agenția Brăila
Str. Calea Călărașilor nr. 34
Brăila, jud. Brăila
Tel: 0239.703.500
0239.703.522
Fax: 0239.611.062

Hub retail 5
Agenția Tulcea
Str. Griviței nr. 19
Tulcea, jud. Tulcea
Tel: 0240.703.500
0240.703.914
Fax: 0240.512.972

Hub retail 6
Agenția Constanța
Bdul. Al. Lăpușneanu nr. 163C
Constanța, jud Constanța
Tel: 0241.703.500
0241.703.524
0241.703.526
0241.703.537
Fax: 0241.610.697

Hub retail 7
Agenția Ialomița
B-dul Chimiei nr. 13
Slobozia, jud. Ialomița
Tel: 0243.703.500
Fax: 0243.230.877

Regiunea Retail SUD
Agenția Vâlcea
Str. Știrbei Vodă nr. 2, bl. T1
Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea
Tel: 0250.703.500
0250.703.530
Fax: 0250.702.324

Hub retail 8
Agenția Târgoviște
B-dul Mircea cel Bătrân nr. 8, zona A, et. 1
Târgoviște, jud. Dâmbovița
Tel: 0245.703.500
0245.703.521
Fax: 0245.606.160

Hub retail 9
Agenția Olt
Str. Basarabilor nr. 2
Slatina, jud. Olt
Tel: 0249.703.501
0249.703.525
Fax: 0249.414.214

Hub retail 10
Agenția Dolj
Str. Sfântu Dumitru nr. 8
Craiova, Jud. Dolj
Tel: 0251.703.506/504/522
Fax: 0251.533.333

Regiunea Retail VEST
Centrul Operațional Banat Crișana
Bd. Take Ionescu nr. 46B, Etaj 7, Clădirea A, ISHO Offices
Timișoara, jud. Timiș
Tel: 0256.703.881 – 883
Fax: 0256.275.073

Hub retail 11
Agenția Arad
Str. Andrei Șaguna nr. 1-3
Arad, jud. Arad
Tel: 0257.703.510
0257.703.533
Fax: 0257.211.860

Adrese
Grupul Raiffeisen în România

Hub retail 12
Centrul Operațional Banat Crișana
Bd. Take Ionescu nr. 46B, Etaj 7,
Clădirea A, ISHO Offices
Timișoara, jud. Timiș
Tel: 0256.703.881 – 883
Fax: 0256.275.073

Hub retail 13
Agenția Reșița
Piața 1 Decembrie 1918 nr. 4
Reșița, jud. Caraș Severin
Tel: 0255.703.500
0255.703.523
Fax: 0255.212.278

Regiunea Retail NORD-VEST
Agenția Cluj
Str. Aviator Bădescu nr. 1
Cluj, jud. Cluj
Tel.: 0264.703.500
0264.703.547
Fax: 0264.595.413

Hub retail 14
Agenția Satu Mare
Piața Libertății nr. 11
Satu Mare, jud. Satu Mare
Tel: 0261.703.501
0261.703.516
Fax: 0261.714.591

Hub retail 15
Agenția Bihor
Str. Nufărului nr. 30
Oradea, jud. Bihor
Tel: 0259.703.513
0259.703.536
Fax: 0259.424.043
0259.406.810

Hub retail 16
Agenția Cluj
Str. Aviator Bădescu nr. 1
Cluj, jud. Cluj
Tel: 0264.703.500
0264.703.547
Fax: 0264.595.413

Regiunea Retail CENTRU
Agenția Brașov
Str. Hărmanului nr. 24, Zona A
și Zona B, Zona C
Brașov, jud. Brașov
Tel: 0268.703.500
0268.703.554
Fax: 0268.547.630
0268.547.791
0268.547.795

Hub retail 17
Agenția Sibiu
Piața Aurel Vlaicu nr. 9
Sibiu, jud. Sibiu
Tel.: 0269.703.500
0269.703.533
Fax: 0269.213.297

Hub retail 18
Agenția Tg. Mureș
Str. Gheorghe Doja nr. 64-68
Târgu Mureș, jud. Mureș
Tel: 0265.703.500
0265.703.925
Fax: 0265.264.099

Hub retail 19
Agenția Brașov
Str. Hărmanului nr. 24, Zona A și
Zona B, Zona C
Brașov, jud. Brașov
Tel: 0268.703.500
0268.703.554
Fax: 0268.547.630
0268.547.791
0268.547.795

Regiunea Retail BUCUREȘTI 1
Agenția București
Str. Grigore Alexandrescu, Nr. 4A
Sector 1, București
Tel: 021.370.00.00
021.370.01.06
Fax: 021.310.86.63

Hub retail 20
Agenția București
Str. Grigore Alexandrescu, Nr. 4A
Sector 1, București
Tel: 021.370.00.00
021.370.01.06
Fax: 021.310.86.63

Hub retail 21
Agenția Victoria
Calea Victoriei nr. 21, corp B
Sector 3, București
Tel: 021.370.20.00
021.370.20.09
Fax: 021.310.12.25

Hub retail 22
Agenția Victoria
Calea Victoriei nr. 21, corp B
Sector 3, București
Tel: 021.370.20.00
021.370.20.09
Fax: 021.310.12.25

Regiunea Retail BUCUREȘTI 2
Agenția Brătianu
Str. Lipscani nr. 90A
Sector 3, București
Tel: 021.370.10.00
021.370.10.04
Fax: 021.319.39.54

Hub retail 23
Agenția Vitan
Piața Alba Iulia nr. 1
Sector 3, București
Tel: 021.370.30.00
021.370.30.04
Fax: 021.321.00.87

Hub retail 24
Agenția Brătianu
Str. Lipscani nr. 90A
Sector 3, București
Tel: 021.370.10.00
021.370.10.04
Fax: 021.319.39.54

Hub retail 25
Agenția Vitan
Piața Alba Iulia nr. 1
Sector 3, București
Tel: 021.370.30.00
021.370.30.04
Fax: 021.321.00.87

Adrese
Grupul Raiffeisen în România

REȚEAUA DE CENTRE CORPORATISTE

Centrul Regional Corporatist Argeș
Calea Craiovei nr. 42,
Pitești, jud. Argeș
Tel: +4 0248 703 500
Fax: +4 0248 217 899

Centrul Regional Corporatist Brașov
Str. Hărmanului nr. 24,
Zonele A-C, et. P, I și II,
Brașov, Jud. Brașsov
Tel: +4 0268 308.350
Fax: +4 0268 703.502

Centrul Regional Corporatist București 1
Calea Floreasca nr. 246D
RO-014476, Sector 1, București
Tel: +4 021 306 20 00
Fax: +4 021 312 01 62

Centrul Regional Corporatist București 2
Str. Grigore Alexandrescu nr. 4A,
Sector 1, București
Tel: +4 021 209 14 35
Fax: +4 021 316 79 03

Centrul Regional Corporatist Cluj
Str. Aviator Bădescu nr. 1,
400082, Cluj-Napoca, jud. Cluj
Tel: +4 0264 703 500
Fax: +4 0264 595 413

Centrul Regional Corporatist Constanța
B-dul Al. Lăpușneanu nr. 163C,
900412, Constanța, jud. Constanța
Tel: +4 0241 703 500
Fax: +4 0241 610 697

Centrul Regional Corporatist Iași
Agenția Palas: Palat nr. 3E,
Ansamblul Palas,
etaj P, 1, sc. Corp E2,
700032, Iași, Jud. Iași
Tel: +4 0232 703 960
Fax: +4 0232 260 662

Centrul Regional Corporatist Timiș
Str. Grigore T. Popa nr. 81,
et. 1, ap. SAD 3,
300291, Timișoara, jud. Timiș
Tel.: +4 0256 703.539
Fax: +4 0256 242 281

RAIFFEISEN BANK – REPREZENTANȚA MOLDOVA

Str. Alexandru cel Bun nr. 51,
Chișinău, Moldova, MD-2012
Tel: +373 22 27 93 31
Fax: +373 22 22 83 81
Email: office@raiffeisen.md

GRUPUL RAIFFEISEN ÎN ROMÂNIA

Raiffeisen Asset Management
Calea Floreasca nr. 246D,
014476, sector 1, București
Tel: +4 021 306 17 11
Fax: +4 021 312 05 33

Raiffeisen Banca pentru Locuințe
Calea Floreasca nr. 246D,
014476, sector 1, București
Tel: +4 021 233 30 00
Fax: +4 021 232 23 19

Raiffeisen Leasing
Calea Floreasca nr. 246D
014476, sector 1, București
Tel: +4 021 365 32 96
Fax: +4 037 287 99 88

Echipa de proiect

ECHIPA EDITORIALĂ:
Corina Vasile, Carmen Dimitruc, Alice Papa

Raportul Anual al Raiffeisen Bank este disponibil online pe
https://www.raiffeisen.ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/rapoarte-anuale
în limba română și limba engleză.

Mulțumim tuturor colegilor care au contribuit la realizarea acestui Raport Anual și Publicator Media pentru colaborare.